

# Τμήμα Μαιευτικής



## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αθήνα, Μάϊος 2018

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

<i>Εισαγωγή .....</i>	6
1. <i>Αντιστοίχιση του Προγράμματος Σπουδών στη Μαιευτική σε Διεθνή Πλαίσια .....</i>	8
2. <i>O κλάδος της Μαιευτικής Επιστήμης .....</i>	9
2.1. <i>Ιστορικό Τμήματος Μαιευτικής στην Ελλάδα .....</i>	10
2.2. <i>Ισχύον Νομοθετικό Πλαίσιο .....</i>	11
2.3. <i>Η Φιλοσοφία του Προγράμματος Σπουδών .....</i>	13
2.3.1. <i>Γενικοί άξονες .....</i>	14
2.3.2. <i>Ακαδημαϊκοί Άξονες – Μαθησιακά Αποτελέσματα .....</i>	15
3. <i>Παρουσίαση Προγράμματος Σπουδών .....</i>	15
3.1. <i>Τίτλος του Προγράμματος Σπουδών .....</i>	15
3.2. <i>Σκοπός και αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών .....</i>	16
3.3. <i>Προφίλ αποφοίτων και Τομείς αναζήτησης εργασίας .....</i>	20
3.4. <i>Δομή του Προγράμματος Σπουδών .....</i>	
4. <i>Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών .....</i>	32
5. <i>Αναλυτικά Περιγράμματα Μαθημάτων .....</i>	45
5.1 <i>A' Εξάμηνο .....</i>	46
5.1.1 <i>Βασικές Κλινικές Δεξιότητες .....</i>	46
5.1.2 <i>Ανατομική του Ανθρώπου .....</i>	55
5.1.3 <i>Φυσιολογία του Ανθρώπου .....</i>	59
5.1.4 <i>Γενετική .....</i>	64
5.1.5 <i>Γυναικολογία .....</i>	68
5.1.6 <i>Αγγλικά -Θρολογία.....</i>	75
5.1.7 <i>Εμβρυολογία.....</i>	79
5.2 <i>B' Εξάμηνο .....</i>	84
5.2.1 <i>Κλινικές Δεξιότητες &amp; Σημειολογία .....</i>	84

5.2.2	Νοσολογία .....	91
5.2.3	Γυναικολογική Φροντίδα .....	96
5.2.4	Γυναικολογική Ογκολογία .....	103
5.2.5	Χειρουργική .....	108
5.2.6	Νεογνολογία .....	115
5.2.7	Επιδημιολογία.....	121
5.2.8	Αρχές Μικροβιολογίας- .....	125
5.2.9	Αρχές Φαρμακολογίας	131
5.3	<i>Γ' Εξάμηνο</i> .....	136
5.3.1	Περιεγχειρητική Φροντίδα στη Μαιευτική/Γυναικολογία-Στοιχεία Αναισθησιολογίας .....	136
5.3.2	Παιδιατρική Φροντίδα .....	145
5.3.3	Μητρικός Θηλασμός .....	151
5.3.4	Φροντίδα Φυσιολογικού Νεογνού .....	158
5.3.5	Διατροφή της Γυναίκας .....	166
5.3.6	Φυσιολογία της Κύησης .....	171
5.4	<i>Δ' Εξάμηνο</i> .....	176
5.4.1	Μαιευτική Φροντίδα Κύησης .....	176
5.4.2	Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας .....	182
5.4.3	Παθολογία της Κύησης- Ειδικά Προβλήματα .....	190
5.4.4	Συμβουλευτική στην Υπογονιμότητα .....	196
5.4.5	Αγωγή -Προαγωγή Υγείας στη Μαιευτική-Γυναικολογία	202
5.4.6	Οικογενειακός Προγραμματισμός-Σεξουαλική Αγωγή .....	210
5.4.7	Μεθοδολογία της Έρευνας .....	214
5.5	<i>Ε' Εξάμηνο</i> .....	220
5.5.1	Μαιευτική Φροντίδα Φυσιολογικού Τοκετού .....	220
5.5.2	Μαιευτική Φροντίδα Κύησης Υψηλού Κινδύνου .....	227

5.5.3	Φαρμακολογία στη Μαιευτική/Γυναικολογία .....	234
5.5.4	Ψυχολογία Αναπαραγωγικής Περιόδου .....	240
5.5.5	Νοσοκομειακές Λοιμώξεις-Παθογόνοι Μικροοργανισμοί.....	246
5.5.6	Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας ....	251
5.5.7	Περιβάλλον & Αναπαραγωγική Υγεία .....	258
5.5.8	Βιοηθική στο χώρο της Υγείας.....	261
5.6	<i>ΣΤ' Εξάμηνο</i> .....	268
5.6.1	Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού Υψηλού Κινδύνου .....	268
5.6.2	Μαιευτική Φροντίδα στη Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (MENN) .....	275
5.6.3	Πρώτες Βοήθειες -Διαχείριση του επείγοντος στη Μαιευ/κη- Γυν/γία.....	284
5.6.4	Ηλεκτρονική Παρακολούθηση Εμβρύου .....	291
5.6.5	Κοινωνιολογική Προσέγγιση της Αναπαραγωγικής Περιόδου	296
5.6.6	Δυσλειτουργίες Πυελικού εδάφους	302
5.6.7	Ενδοοικογενειακή βία	307
5.6.8	Πρώϊμη Παρέμβαση στη σχέση Γονέα - Βρέφους	313
5.6.9.	Συγγενείς Περιγεννητικές Λοιμώξεις	319
5.6.10.	Μέθοδοι Ανάλυσης στην 'Ερευνα- Βιοστατιστική	324
5.6.11.	Πρακτική Άσκηση	330
5.7	<i>Z' Εξάμηνο</i> .....	337
5.7.1	Προετοιμασία Γονέων-Φυσικός Τοκετός	337
5.7.2	Εφαρμογές Τεχνολογίας στη Μαιευτική/Γυναικολογία	343
5.7.3	Δεοντολογία-Νομοθεσία Επαγγέλματος .....	347
5.7.4	Συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας	352
5.7.5	Η Γυναίκα στην Εμμηνόπαυση	358
5.7.6	Δυναμική της Οικογένειας .....	362

5.7.7	Αρχές και Μέθοδοι Διδασκαλίας-Επικοινωνία	367
5.7.8	Τεκμηριωμένη Λήψη Κλινικής Απόφασης .....	371
5.7.9	Εναλακτικές Μέθοδοι θεραπείας στη Μαιευτική /Γυναικολογία	378
5.7.10.	Φύλο & Πολιτική της Υγείας	384
5.8	<i>Η' Εξάμηνο</i> .....	389
5.8.1	Πρωτοβάθμια Μαιευτική/Γυναικολογική Φροντίδα .....	389
5.8.2	Κλινικές Δεξιότητες στη Μαιευτική Φροντίδα.....	396
5.8.3	Διπλωματική Εργασία .....	404
5.8.4	Ενδοκρινολογία της Αναπαραγωγής	408
5.8.5	Ειδικές Καταστάσεις στο Μητρικό Θηλασμό .....	415
5.8.6	Πληροφορική στην Υγεία	422

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το πρόγραμμα σπουδών της Μαιευτικής, καταρτίσθηκε με σκοπό να προσφέρει ένα σύνολο επιστημονικών γνώσεων και αξιών, που στοχεύουν σε μια ολιστική προσέγγιση της φροντίδας της γυναίκας, κυρίως κατά τη χρονική περίοδο της αναπαραγωγικής της ζωής, του νεογνού και της οικογένειας.

Στο πρόγραμμα αυτό, γίνεται προσπάθεια να ενσωματωθεί στην εκπαίδευση των μαιών και η κοινωνική διάσταση του λειτουργήματος της μαίας, παράλληλα με την παροχή ολοκληρωμένης και εξειδικευμένης γνώσης, όπως προϋποθέτει η σύγχρονη άσκηση της Μαιευτικής Επιστήμης, σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες για την εκπαίδευση των μαιών/ευτών και την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος.

Η μακρόχρονη εμπειρία από τη λειτουργία αυτόνομων τμημάτων Μαιευτικής, (βλέπε σελ. 11) από το 1838 στον Ελλαδικό χώρο, ο σεβασμός στη Γνώση και στην εξέλιξη της επιστήμης επέβαλε τη συνεχή βελτίωση του προγράμματος σπουδών, με στόχο την εξασφάλιση της άσκησης του επαγγέλματος της μαίας/ευτή, από ικανούς και άρτια καταρτισμένους επαγγελματίες υγείας, με αυτότελεια και αξιοπιστία. Σύμφωνα με τον ορισμό της μαίας, από τη Διεθνή Συνομοσπονδία Μαιών (ICM, 2011). Αναγνωρίζεται η κοινωνική ανάγκη οι μαίες/ευτές να έχουν μεγαλύτερο ρόλο στη δημόσια υγεία για την υποστήριξη της ασφαλούς μητρότητας, την προαγωγή της υγείας της γυναίκας και την πρωτοβάθμια φροντίδα των οικογενειών.

Βασικός σκοπός του προγράμματος, αποτελεί η προσφορά όλων των απαραίτητων επιστημονικών γνώσεων στους φοιτητές/τριες, που θα τους επιτρέψουν να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά, τις ανάγκες υγείας των γυναικών (κυρίως κατά την αναπαραγωγική ηλικία) και των οικογενειών τους (σε θέματα των αρμοδιοτήτων τους), μετά την αποφοίτησή τους.

Το νέο πρόγραμμα σπουδών Μαιευτικής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, είναι προσαρμοσμένο στις σύγχρονες εξελίξεις της Μαιευτικής Επιστήμης, με κύριο χαρακτηριστικό

την επιστημονικά τεκμηριωμένη θεωρητική γνώση και τη σταδιακή δόμηση της κλινικής εφαρμογής και εμπειρίας, που αρχίζει από το πρώτο έτος σπουδών. Η επαφή με την ερευνητική διαδικασία, αρχίζει ήδη από το διάστημα της προπτυχιακής εκπαίδευσης των φοιτητών, με τα μαθήματα, μεθοδολογία της έρευνας και τη συγγραφή ερευνητικής διπλωματικής εργασίας και με τη συμμετοχή των φοιτητών, σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα των Εργαστηρίων και των Κλινικών, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται σε Πανελλήνια και Διεθνή Επιστημονικά Συνέδρια.

Πρόσθετα, εκτός των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας, εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι ανάπτυξης ορισμένων θεμάτων, από τη σκοπιά περισσοτέρων του ενός διδασκόντων. Απώτερος σκοπός είναι, η ευρεία χρήση των μεθόδων διασυνθετικής διδασκαλίας, με προτεραιότητα να διατηρηθεί ένα πλαίσιο εκπαίδευσης, το όποιο να ενισχύει τις προσπάθειες των φοιτητών, για ανάπτυξη προσφάτης και τεκμηριωμένης επιστημονικής γνώσης και επαγγελματικού ήθους.

## 1. Αντιστοίχιση του Προγράμματος Σπουδών στη Μαιευτική σε Διεθνή Πλαίσια

Το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Μαιευτικής, συμβαδίζει με τα πλέον σύγχρονα προγράμματα των τμημάτων της Μαιευτικής στην Ευρώπη. Εναρμονίζεται με τις παγκόσμιες επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της Μαιευτικής και έχει δομηθεί αναγνωρίζοντας και τηρώντας:

- α) τα κριτήρια που απαιτούνται από τις Ευρωπαϊκές οδηγίες 1980/154/EOK, 1980/155/EOK, 36/2005/ΕΚ, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, με το ΠΔ 38/2010, το οποίο περιγράφει τη διασφάλιση της ελάχιστης εκπαίδευσης και την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- β) τις «Απαραίτητες δεξιότητες για τη Βασική Μαιευτική Πρακτική και το Πλαίσιο προτύπων Μαιευτικής Εκπαίδευσης, της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών»
- γ) τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα των μαιών-μαιευτών, σύμφωνα με το Π.Δ. 351/1989. Αξίζει να σημειωθεί, ότι το επάγγελμα της Μαίας, είναι ένα από τα 7 τομεακά επαγγέλματα, (ιατρός, οδοντίατρος, κτηνίατρος, φαρμακοποιός, νοσηλευτής, μαία, αρχιτέκτων), το οποίο για την άσκησή του, προϋποθέτει άδεια άσκησης επαγγέλματος, η οποία διασφαλίζει την ελεύθερη διακίνηση και εργασία, σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1980/154/EOK).

Στον ευρωπαϊκό χώρο, η ίδια προσέγγιση, σε ότι αφορά τη διάρθρωση των σπουδών, ακολουθείται στο αντίστοιχο πρόγραμμα του Πανεπιστημίου της Μασσαλίας στη Γαλλία<sup>1</sup> και σε άλλα 35 τμήματα Μαιευτικής στη Γαλλία<sup>2</sup>, στα οποία προσεγγίζεται, ως αυτοδύναμη και διακριτή, η Επιστήμη της Μαιευτικής. Πάντα στην ίδια κατεύθυνση, διαρθρώνονται και 36

<sup>1</sup>[www.timone.univ-mrs.fr](http://www.timone.univ-mrs.fr)

<sup>2</sup><http://www.ordre-sages-femmes.fr/etre-sage-femme/formation/initiale/>

αντίστοιχα τμήματα των Πανεπιστημίων του Ηνωμένου Βασιλείου<sup>3</sup>, του Πανεπιστημίου Gothenburg<sup>4</sup> στη Σουηδία, καθώς και αντίστοιχα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, στη Δανία<sup>5</sup>.

## 2. Ο Κλάδος της Μαιευτικής Επιστήμης

Η **Μαιευτική**, ως κλάδος των Επιστημών Υγείας, αναπτύσσεται με μεγάλη ταχύτητα σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες, αποδεικνύοντας την αναγκαιότητα, την απήχηση και την καταξίωση του κλάδου των Μαιών/τών σε κοινωνικόικονομικό επίπεδο.

Ο επίσημος ορισμός της Μαίας, υιοθετήθηκε από τη Διεθνή Συνομοσπονδία Μαιών (ICM) (<http://www.internationalmidwives.org>) και τη Διεθνή Ομοσπονδία Γυναικολόγων/Μαιευτήρων (FIGO) το 1972, και το 1973 αντίστοιχα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO), ενώ αναθεωρήθηκε στις 15 Ιουνίου 2011 και αναφέρει: «**Η Μαία είναι το πρόσωπο, που αφού έχει ολοκληρώσει το μαιευτικό πρόγραμμα σπουδών, -νόμιμα αναγνωρισμένο στη χώρα στην οποία βρίσκεται –, και το οποίο βασίζεται στις “Απαραίτητες δεξιότητες για την Βασική Μαιευτική Πρακτική της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών” και το “Πλαίσιο προτύπων Μαιευτικής Εκπαίδευσης της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών”, έχει αποκτήσει τα νόμιμα προσόντα για να εγγραφεί και/ή να αποκτήσει τη νόμιμη επαγγελματική άδεια με τον απαιτούμενο τίτλο της «Μαίας» και είναι αναγνωρισμένη να ασκεί νομίμως το επάγγελμα της Μαίας» (ICM 2011, DefinitionoftheMidwife).**

**«Η Μαία αναγνωρίζεται ως υπεύθυνη και ικανή επαγγελματίας, που συνεργάζεται με τις**

<sup>3</sup><https://www.kcl.ac.uk/study/undergraduate/courses/midwifery-with-registration-as-a-midwife-bsc.aspx>,  
<https://www.healthcareers.nhs.uk/about/faqs/faqs-midwifery>,  
[https://www.southampton.ac.uk/healthsciences/undergraduate/.../bsc\\_midwifery.page](https://www.southampton.ac.uk/healthsciences/undergraduate/.../bsc_midwifery.page),  
[https://www.tees.ac.uk/undergraduate\\_courses/.../BSc\\_\(Hons\)\\_Midwifery.cfm](https://www.tees.ac.uk/undergraduate_courses/.../BSc_(Hons)_Midwifery.cfm)

<sup>4</sup><http://sahlgrenska.gu.se/english/education/degree/programme-in-midwifery-science/?r=ss>

<sup>5</sup><https://www.phmetropol.dk/.../nationalcurriculumbachelorseofmidwiferydenmark.pdf>

γυναίκες προκειμένου να παρέχει την απαιτουμένη υποστήριξη, φροντίδα και συμβουλευτική κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της λοχείας καθώς και να διεξάγει τοκετούς με δική της ευθύνη και να φροντίζει το νεογνό και το βρέφος. Η φροντίδα αυτή περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα, την προώθηση του φυσικού τοκετού, την έγκαιρη ανίχνευση επιπλοκών στη μητέρα και στο παιδί και εκτίμηση για την κατάλληλη ιατρική ή άλλη βοήθεια καθώς επίσης και την εφαρμογή επειγόντων μέτρων. Έχει σημαντικό ρόλο στη συμβουλευτική και στην εκπαίδευση σε θέματα υγείας, όχι μόνο για τη γυναίκα αλλά και για όλη την οικογένεια καθώς και την κοινότητα. Το έργο της περιλαμβάνει την προγεννητική εκπαίδευση και την προετοιμασία για γονεϊκότητα, αλλά μπορεί να επεκταθεί στην υγεία των γυναικών (γυναικολογικά θέματα), στη σεξουαλική ή αναπαραγωγική υγεία και στην παιδιατρική φροντίδα. Η μαία μπορεί να ασκεί το επάγγελμά της σε οποιαδήποτε δομή όπως το σπίτι, την κοινότητα, τα νοσοκομεία, τις κλινικές και μονάδες υγείας» (ICM 2014 International Code of Ethics for Midwives).

## 2.1.Ιστορικό Τμήματος Μαιευτικής στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, η πρώτη σχολή Μαιών ιδρύθηκε το 1833 από τον Καθηγητή κ. Κωστή. Το 1834, με Βασιλικό Διάταγμα αναγνωρίζεται επίσημα η Μαία και το 1838 λειτουργεί η πρώτη σχολή Μαιών στο Δημόσιο Μαιευτήριο Αθηνών, όπου ασκούνταν φοιτητές της ιατρικής καθώς και μαίες. Από το 1904 και μετά, οι μαίες εκπαιδεύονταν στο Δημόσιο και Δημοτικό Μαιευτήριο, που λειτούργησαν το πρώτο από το 1904 και το δεύτερο από το 1926. Το 1932 λειτουργεί η σχολή Μαιών «Βιργινία Σκυλίτση» στο Μαιευτήριο «Μαρίκα Ηλιάδη» και τέλος το 1955 συστήνεται σχολή Μαιών με την ονομασία «Βασίλισσα Φρειδερίκη» στο Μαιευτήριο «Αλεξάνδρα».

Η σχολή Μαιών "Βιργινία Σκυλίτση", λειτούργησε στο χώρο του Μαιευτηρίου "Μαρίκα Ηλιάδη" ή "Ελενα Βενιζέλου", το 1932. Η σχολή Μαιών Θεσσαλονίκης, λειτούργησε το 1942, στο Δημόσιο Μαιευτήριο Θεσσαλονίκης και η σχολή Μαιών "Βασίλισσα Φρειδερίκη", του Μαιευτηρίου "Αλεξάνδρα", το 1955, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας. Από το 1973, η εκπαίδευση των Μαιών, γινόταν από το αντίστοιχο Τμήμα της σχολής ΣΕΥΠ του ΚΑΤΕΕ, με

ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, καθώς και από τις τρεις Σχολές Μαιών, του Υπουργείου Υγείας, που λειτουργούσαν δύο στην Αθήνα και μια στη Θεσσαλονίκη.

Το Τμήμα Μαιευτικής του ΤΕΙ Αθήνας, λειτούργησε το 1983, στη Σχολή Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας, με το νόμο 1404/83, με τον οποίο ιδρύθηκαν τα ΤΕΙ.

Το 1984, με το ΠΔ. 162/24-10-84, γίνεται η ένταξη των Σχολών Μαιών του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, στο Τμήμα Μαιευτικής του ΤΕΙ Αθήνας. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης των Μαιών, των Σχολών Μαιών του Υπουργείου Υγείας, ήταν τετραετούς φοίτησης (Π. Δ 445, 16/7/1975).

## 2.2. Ισχύον Νομοθετικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο (Νόμοι 2519/97, 2889/2001, 3329/2005, 3235/2004, 4238/2014 & τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες 80/155, 2005/36/EK και 2013/55/EU) καθώς και το Προεδρικό Διάταγμα 351/14-6/1989 οι πτυχιούχοι του τμήματος Μαιευτικής με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και κλινικές γνώσεις τους ασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, με την εφαρμογή:

- της μαιευτικής φροντίδας της εγκύου, επιτόκου, λεχώνας, του νεογνού και της γυναικολογικής ασθενούς, καθώς επίσης
- την οργάνωση και εφαρμογή του οικογενειακού προγραμματισμού και
- της σχετικής με την υγεία, εκπαίδευσης ατόμων ή ομάδων της ειδικότητας τους.

Σήμερα, η Μαιευτική εκπαίδευση στην Ελλάδα, στηριζόμενη στην ως άνω νομοθεσία, αποδίδει τον **τίτλο Μαίας/τή**, στους αποφοίτους του τμήματος, οι οποίοι αποκτούν πτυχίο, σύμφωνα με την κείμενη εθνική νομοθεσία.

Οι δραστηριότητες της μαίας, όπως ορίζονται από την οδηγία της Ευρωπαϊκής "Ενωσης Μαιών 80/155/EEC άρθρο 4, 36/2005 ΕΕ αρθρο 42 & ΠΔ 38/2010 άρθρο 42 είναι οι ακόλουθες:

- Παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρησης και συμβουλευτικής σε θέματα οικογενειακού προγραμματισμού.

- Διάγνωση και παρακολούθηση της φυσιολογικά εξελισσόμενης κύησης. Εκτέλεση των εξετάσεων που είναι αναγκαίες για τον έλεγχο της εξέλιξης της φυσιολογικής εγκυμοσύνης
- Διεξαγωγή όλων των απαραίτητων εξετάσεων κατά την εξέλιξη του φυσιολογικού τοκετού
- Συνταγογράφηση των απαραίτητων εξετάσεων για τη διάγνωση της επαπειλούμενης κύησης στο συντομότερο δυνατό χρόνο.
- Παροχή προγραμμάτων προετοιμασίας για γονεϊκότητα που περιλαμβάνει:
  - προετοιμασία των γονέων για το μελλοντικό τους ρόλο,
  - προτοιμασία για τον τοκετό και
  - συμβουλευτική για θέματα διατροφής και υγιεινής.
- Φροντίδα και υποστήριξη της επιτόκου και παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης του εμβρύου κατά τον τοκετό με τα κατάλληλα κλινικά και τεχνικά μέσα.
- Εκτέλεση φυσιολογικού τοκετού, περινεοτομίας, και σε επείγουσες περιπτώσεις διεξαγωγή τοκετού επί ισχιακής προβολής και απουσίας μαιευτήρα.
- Αναγνώριση των προειδοποιητικών παθολογικών σημείων μητέρας και νεογνού που επιβάλλουν παραπομπή σε ιατρό.
- Λήψη επειγόντων μέτρων που επιβάλλονται σε απουσία ιατρού, όπως δακτυλική αποκόλληση του πλακούντα, η οποία ακολουθείται ενδεχομένως και από δακτυλική επισκόπηση της μήτρας σε περίπτωση κατακράτησης του πλακούντα.
- Εξέταση και φροντίδα του νεογνού. Άμεση διενέργεια νεογνικής ανάνηψης, εάν απαιτηθεί.
- Παρακολούθηση και φροντίδα της λεχαίδας καθώς και παροχή όλης της δυνατής πληροφόρησης που αφορά στο νεογνό, ώστε να διασφαλίζεται η ανάπτυξή του, σύμφωνα με τα φυσιολογικά πρότυπα.

- Εφαρμογή της θεραπείας που ορίζεται από τον ιατρό σε παθολογικές καταστάσεις.
- Τήρηση των απαραίτητων εγγράφων, ιστορικών και αρχείων

### 2.3. Η Φιλοσοφία του Προγράμματος Σπουδών

Η φιλοσοφία του παρόντος προγράμματος, υποστηρίζει την εξέλιξή της φοιτήτριας/τή, ως αυτόνομο επαγγελματία μαία/μαιευτή, που παρέχει φροντίδα στη γυναίκα και την οικογένεια, βάσει επιστημονικά τεκμηριωμένων γνώσεων μέσα σε ένα ηθικό και νομικό πλαίσιο. Η σημερινή κοινωνική και οικονομική συγκυρία, επιβάλλει οι μαίες/ευτές να αναπτύξουν ηγετικές και διοικητικές ικανότητες, ώστε να ανταποκρίνονται με ευελιξία και αποτελεσματικότητα, στις αλλαγές και την τεχνολογική πρόοδο, στο περιβάλλον της υγειονομικής περίθαλψης. Για το λόγο αυτό, στο παρόν πρόγραμμα σπουδών, γίνεται προσπάθεια να εξασφαλιστεί το απαιτούμενο υπόβαθρο, προκειμένου να αναπτυχθούν και να εξελιχθούν (σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά και τα εθνικά πρότυπα) οι επιστημονικές γνώσεις και οι κλινικές δεξιότητες των φοιτητών του τμήματος Μαιευτικής, ως πτυχιούχοι του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Οι απόφοιτοι θα είναι :

- Επιστημονικά ολοκληρωμένοι επαγγελματίες υγείας, με ικανότητα και αυτάρκεια στην κλινική πράξη ως μαίες/ευτές.
- Επικεντρωμένοι στην παροχή επιστημονικής φροντίδας στις γυναίκες και τις οικογένειές τους, σε θέματα που αφορούν στην ειδικότητα τους σε όλη τη διάρκεια της ζωής, επιδεικνύοντας επιστημονικά τεκμηριωμένη γνώση, αυτοτέλεια και αποτελεσματικότητα.
- Μεθοδικοί και αναλυτικοί, με ικανότητα επίλυσης προβλημάτων. Παράλληλα ικανοί στην διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων, στη διεξαγωγή μελετών και στην ερμηνεία των ευρημάτων για τη βελτιώση της κλινικής εφαρμογής.

Η φιλοσοφία του προγράμματος σπουδών στηρίζεται σε γενικούς και ακαδημαϊκούς άξονες, με συγκεκριμένα επιδιωκόμενα εκπαιδευτικά αποτελέσματα, ώστε οι απόφοιτοί, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών, να αποκτούν συγκεκριμένα επαγγελματικά προσόντα, που απαιτούνται για την υπεύθυνη άσκηση του επαγγέλματός τους.

### **2.3.1. Γενικοί άξονες**

Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών είναι η παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης και η διασφάλιση επίκαιρων γνώσεων στους φοιτητές. Διαρκής στόχος είναι να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα και οι φοιτητές/τριες να καθίστανται ικανοί να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου και της αγοράς εργασίας.

Στόχοι του Προγράμματος Σπουδών είναι:

- Να έχει επίκεντρο τους φοιτητές/τριες και την εκπαίδευσή τους, με εξατομικευμένη προσέγγιση, όσο αφορά στην εκπαίδευσή ,καθοδήγηση τα και στήριξη
- Να προσφέρει υψηλό επίπεδο σπουδών.
- Να συμβαδίζει με τα προγράμματα των αντίστοιχων τμημάτων της Ευρώπης
- Να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Να επιτυγχάνει τα μαθησιακά αποτελέσματα και τις δεξιότητες που απαιτεί το ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον καθώς και η ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- Να πληρεί όλες τις προϋποθέσεις που θα εξασφαλίσουν την πιστοποίησή του.

### **2.3.2. Ακαδημαϊκοί Άξονες – Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Οι απόφοιτοι του τμήματος με την ολοκλήρωση των σπουδών τους θα έχουν τις ακαδημαϊκές γνώσεις και δεξιότητες τις οποίες θα μπορούν να ασκήσουν είτε ως άτομα είτε ως μέλη επιστημονικών ομάδων, έτσι ώστε να μπορούν:

1. Να παρέχουν Υγειονομική φροντίδα υψηλού επιπέδου στον πληθυσμό που είναι στόχος του γνωστικού τους αντικειμένου (γυναίκες σε όλο τον κύκλο της ζωής τους και νεογνά), σύμφωνα με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα, βελτιώνοντας τις εκβάσεις για την υγεία στον πληθυσμό αυτό.
2. Να διεξάγουν καινοτόμο έρευνα στο πεδίο της Επιστήμης της Μαιευτικής αυτοδύναμα, αλλά και σε συνεργασία με άλλους ερευνητές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
3. Να στελεχώνουν, να οργανώνουν, να διαχειρίζονται και να διοικούν υπηρεσίες σχετικές με τα αντικείμενα που διδάχθηκαν.
4. Να σχεδιάζουν και να υλοποιούν προγράμματα Δια Βίου εκπαίδευσης.
5. Να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση του κοινωνικού, εκπαιδευτικού και πολιτιστικού πλαισίου για την προαγωγή της υγείας της γυναίκας και της οικογένειας.

### **3. Παρουσίαση Προγράμματος Σπουδών**

Η τελευταία αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών καθώς και του τμήματος Μαιευτικής, έγινε τον Ιούνιο του 2011. Η αξιολόγηση αυτή έγινε από Καθηγητές από την Διεθνή Ακαδημαϊκή Κοινότητα, κατά την οποία το τμήμα αξιολογήθηκε με θετικές παρατηρήσεις.

#### **3.1. Τίτλος του Προγράμματος Σπουδών**

Το προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Μαιευτική, υλοποιείται αυτοδύναμα από το «Τμήμα Μαιευτικής» της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

#### **3.2. Σκοπός και αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών**

Το Πρόγραμμα Σπουδών στη Μαιευτική διέπεται από τη φιλοσοφία της μαιευτικής επιστήμης και έχει δομηθεί αναγνωρίζοντας και τηρώντας αυστηρά την ως άνω νομοθεσία και τα

απαιτούμενα κριτήρια της Ευρώπης για το συγκεκριμένο απορρέον επάγγελμα των Μαιών/των.

**Σκοπός** του νέου Προγράμματος Σπουδών είναι η ολοκληρωμένη εκπαίδευση, η οποία θα διαμορφώνει επιστημονικά ικανούς επαγγελματίες με συγκροτημένες γνώσεις, στα κύρια γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος, στον τομέα της μαιευτικής, της γυναικολογίας και νεογνολογίας. Αναλυτικότερα, οι νέοι αυτοί επιστήμονες θα έχουν αποκτήσει τις απαιτούμενες θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες και θα μπορούν να ανταποκριθούν στις εξελίξεις της επιστήμης υγείας που θεραπεύουν, σύμφωνα με το γνωστικό τους αντικείμενο και θα κατανοούν σε βάθος το πεδίο όπου θα κληθούν να εργαστούν, είτε ως μέλη ενός φορέα, είτε ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Συγκεκριμένα, με βάση το άρθρο 40 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας EU36/2005/ΕΕ<sup>6</sup>, το Τμήμα Μαιευτικής μέσω του προγράμματος σπουδών του, πρέπει να παρέχει εστιασμένη εκπαίδευση στους φοιτητές του, στις παρακάτω γνώσεις και δεξιότητες:

- α) προσήκουσες γνώσεις των επιστημών, επί των οποίων βασίζονται οι δραστηριότητες των μαιών, κυρίως της μαιευτικής και της γυναικολογίας (σημ. σε μετάφραση του αγγλικού κειμένου που αναφέρει «adequate knowledge of the sciences on which the activities of midwives are based, particularly obstetrics and gynaecology»)
- β) προσήκουσες γνώσεις της επαγγελματικής δεοντολογίας και της νομοθεσίας
- γ) λεπτομερή γνώση της βιολογικής λειτουργίας, της ανατομίας και της φυσιολογίας στον τομέα της μαιευτικής (obstetrics) και των νεογνών, καθώς και γνώση των σχέσεων μεταξύ της κατάστασης της υγείας του ανθρώπου και του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντός του και της συμπεριφοράς του
- δ) επαρκείς κλινικές δεξιότητες σε αναγνωρισμένα ιδρύματα υπό την εποπτεία αναγνωρισμένου εξειδικευμένου προσωπικού στη μαίευση (midwifery)
- ε) προσήκουσες γνώσεις σχετικά με την εκπαίδευση συναφών ειδικοτήτων στις επιστήμες υγείας και εμπειρία συνεργασίας με το εν λόγω προσωπικό.

---

<sup>6</sup><http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:255:0022:01:EL:HTML>

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία και την κείμενη εθνική νομοθεσία<sup>7</sup> οι «προσήκουσες γνώσεις των επιστημών επί των οποίων βασίζονται οι δραστηριότητες της μαίας/του μαιευτή» τις οποίες θα πρέπει να κατακτήσουν οι φοιτητές του Τμήματος Μαιευτικής είναι οι παρακάτω:

- **Μαιευτική (midwifery and obstetrics):** Μεθοδολογία διάγνωσης και παρακολούθησης της κύησης, του τοκετού και της λοχείας, προετοιμασία και εκτέλεση τοκετού κεφαλικής και ισχιακής προβολής (συμπεριλαμβανομένης της γνώσης και χρήσης του τεχνολογικού μαιευτικού εξοπλισμού), θεωρητικές και κλινικές δεξιότητες στη μαιευτική παθολογία, αναληγησία και αναισθησιολογία στον τοκετό, αξιολόγηση της υγείας της εγκύου και του εμβρύου, τεχνολογίες προγεννητικού ελέγχου, τεχνολογίες και μέθοδοι αναπαραγωγής, προετοιμασία εγκύου και οικογένειας για τον τοκετό και τη μητρότητα, περιγεννητική φροντίδα, υποστήριξη, προώθηση και προαγωγή του μητρικού θηλασμού.
- **Γυναικολογία :** Γυναικολογική εξέταση, λήψη ιστορικού, λήψη επιχρισμάτων για test Παπανικολάου, λήψη κολπικού και τραχηλικού εκκρίματος για μικροβιολογικό έλεγχο, εξέταση μαστού, θεωρητικές και κλινικές δεξιότητες στη γυναικολογική παθολογία, φροντίδα ασθενών με γυναικολογικές παθήσεις και περιεγχειρητική φροντίδα αυτών.
- **Νεογνολογία:** Κλινική εξέταση νεογνού, ανάνηψη, διατροφή, φροντίδα φυσιολογικών νεογνών, φροντίδα προώρων και νεογνών υψηλού κινδύνου κατά τη μεταφορά και τη νοσηλεία τους σε μονάδες εντατικής νοσηλείας.
- **Οικογενειακό προγραμματισμό:** Οργάνωση και παροχή υπηρεσιών οικογενειακού προγραμματισμού και γενετήσιας αγωγής.
- **Προαγωγή της Δημόσιας Υγείας:** Σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων πρόληψης και καταστολής νοσοκομειακών λοιμώξεων, αγωγή υγείας, παροχή πρώτων βοηθειών σε επείγουσες καταστάσεις, κατ'οίκον νοσηλεία, φροντίδα μέσω κινητών μονάδων.

---

<sup>7</sup>ΕU36/2005/ΕΕ (Annex 5.5.1) και με τα κατοχυρωμένα μέσω του Προεδρικού Διατάγματος 351, 14-6- 1989, ΦΕΚ 159, Τεύχος Πρώτο (που εναρμόνισε την ελληνική νομοθεσία με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 80/154/EEC)

- **Αξιοποίηση** της σύγχρονης τεχνολογίας στους τομείς που σχετίζονται με την επιστημονική υπόσταση της ειδικότητας της. Τήρηση των απαραίτητων εγγράφων/αρχείων, χορήγηση πιστοποιητικού γέννησης και συνταγογράφηση φαρμάκων.
- **Σχεδιασμός και εκπόνηση μελετών:** εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης σε τομείς της αρμοδιότητας των μαιών/μαιευτών και κάθε άλλη δραστηριότητα που εμφανίζεται στο αντικείμενο της ειδικότητας τους, ως απόρροια της εξέλιξης της επιστήμης γενικότερα και του κλάδου των μαιών ειδικότερα, συμπεριλαμβανομένων της ενημέρωσης και της πληροφόρησης ατόμων και ομάδων.

Ως εκ τούτου, το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Μαιευτικής, καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα σε θέματα Μαιευτικής και Μαιευτικής φροντίδας, Γυναικολογίας και Γυναικολογικής φροντίδας, Νεογνολογίας και Νεογνολογικής φροντίδας, Οικογενειακού Προγραμματισμού, Γενετήσιας Αγωγής, Πρόληψης και Αγωγής Υγείας. Επίσης σύμφωνα με τις δεσμεύσεις από τις ευρωπαϊκές οδηγίες το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών **οφείλει να περιλαμβάνει γενικά μαθήματα** όπως, αγωγή υγείας, πρόληψη ασθενειών και λοιμώξεων, πρώιμη διάγνωση, διατροφή, κοινωνιολογία, κοινωνική ιατρική, φαρμακολογία, μικροβιολογία, νομοθεσία του επαγγέλματος, υγειονομική και κοινωνική οργάνωση των δομών παροχής φροντίδας υγείας. Επιπλέον **η εστίαση του προγράμματος σπουδώνείναι κυρίως εξειδικευμένη** στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και προσανατολίζεται σε ειδικά μαθήματα, όπως εμβρυολογία, εγκυμοσύνη, τοκετός, λοχεία, παθολογία στη γυναικολογία και μαιευτική, προετοιμασία για τον τοκετό και τη μητρότητα, μητρικό θηλασμό, γνώσεις χρήσεων τεχνικού μαιευτικού εξοπλισμού, αναλγησία, νεογνολογία, ψυχολογία, κοινωνιολογία κα.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών η λέξη “μάθημα” χρησιμοποιείται ως τεχνικός όρος. Μάθημα είναι η διδασκαλία ενός μέρους κάποιου γνωστικού αντικειμένου, μπορεί όμως να αποτελείται και από διάφορα μέρη περισσοτέρων του ενός γνωστικών αντικειμένων. Το μάθημα διδάσκεται κατά την διάρκεια ενός εξαμήνου και αντιστοιχεί τουλάχιστον σε δύο ώρες την εβδομάδα.

Αντίθετα ο όρος “γνωστικό αντικείμενο” χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση για να ορίσει

συγκεκριμένα πεδία γνώσης, π.χ. Μαιευτική, Γυναικολογία, Νεογνολογία. Ορισμένα γνωστικά αντικείμενα κατανέμονται σε περισσότερα μαθήματα και σε περισσότερα εξάμηνα σπουδών, π.χ. η Μαιευτική Φροντίδα ή η Νεογνολογική Φροντίδα.

Το Πρόγραμμα περιέχει και κατ' επιλογήν μαθήματα που βοηθούν το φοιτητή να εμβαθύνει σε ειδικούς τομείς γνώσεις.

Στο Πρόγραμμα η λέξη “εξάμηνο” χρησιμοποιείται ως τεχνικός όρος και περιλαμβάνει 13 -15 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και 3 εβδομάδες για εξετάσεις.

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα περιλαμβάνει έναν αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS). Η κάθε πιστωτική μονάδα αντιστοιχεί σε 1,5 εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας επί ένα εξάμηνο, προκειμένου περί αυτοτελούς διδασκαλίας θεωρητικού μαθήματος, και σε μισή (0,5) πιστωτική μονάδα(ECT) για κάθε εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας (εργαστηριακής ή κλινικής άσκησης) επί ένα εξάμηνο για το λοιπό εκπαιδευτικό έργο.

Κάθε μάθημα παίρνει ECTS μονάδες βάσει καθιερωμένων Ευρωπαϊκών προτύπων.

Τα μαθήματα διδάσκονται στο Τμήμα Μαιευτικής υπό τις εξής τρεις μορφές:

- α) Διαλέξεις,
- β) Σεμινάρια και Ασκήσεις Πράξεις,
- γ) Εργαστηριακές και Κλινικές Ασκήσεις.

α) Διαλέξεις ονομάζονται τα μαθήματα στα οποία παρουσιάζεται από τον διδάσκοντα μια περιοχή ενός γνωστικού αντικειμένου.

β) Σεμινάρια ονομάζονται τα μαθήματα στα οποία οι διδασκόμενοι με τις οδηγίες του διδάσκοντος και τη βοήθεια της σχετικής βιβλιογραφίας ερευνούν ένα ειδικό θέμα και το συμπαρουσιάζουν με τον διδάσκοντα.

γ) Ως Εργαστηριακές και Κλινικές Ασκήσεις και ασκήσεις πράξεις ορίζονται τα μαθήματα που αποσκοπούν στην παροχή βασικών ή γενικών γνώσεων σε επίπεδο πρακτικής εξάσκησης επί συγκεκριμένου αντικειμένου. Κατά την κρίση των διδασκόντων μπορούν να οριστούν ως ασκήσεις ανεξάρτητα μαθήματα που θα γίνονται με περιορισμένο αριθμό φοιτηών.

### 3.3. Προφίλ Αποφοίτων και Τομείς Αναζήτησης Εργασίας

Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι, να προετοιμάσει έναν προσανατολισμένο στην έρευνα και ικανό επαγγελματία, στον τομέα της μαιευτικής, γυναικολογίας και νεογνολογίας, ο οποίος θα μπορεί να εφαρμόσει μια τεκμηριωμένη και προηγμένη προσέγγιση, κυρίως όσον αφορά στις ανάγκες της γυναίκας κατά την αναπαραγωγική και περιγεννητική περίοδο, του νεογνού και της οικογένειας. Ο κύριος σκοπός του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Μαιευτικής, είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές/τριες, με το εύρος και βάθος των γνώσεων, ώστε να αποκτήσουν οι απόφοιτοι του, τα επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται, στην αγορά εργασίας και να αναλάβουν και να ασκήσουν με υπευθυνότητα και επάρκεια, τον επαγγελματικό τους ρόλο. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο βασικός σκοπός, οι φοιτητές/τριες θα συνδυάζουν την κλινική τους εκπαίδευση παράλληλα με τη θεωρητική, κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

#### Τομείς αναζήτησης εργασίας και επαγγελματικό καθεστώς

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία<sup>8</sup>, μετά τη χορήγηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος από την Νομαρχία, που προϋποθέτει την εγγραφή στο Σύλλογο Επιστημόνων Μαιών/των, ο οποίος αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ<sup>9</sup>.

«Οι πτυχιούχοι του τμήματος Μαιευτικής της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Τ.Ε.Ι., με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και πρακτικές (κλινικές) γνώσεις τους **ασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι με την εφαρμογή της Μαιευτικής φροντίδας της εγκύου, επιτόκου, λεχώνας και νεογνού, της Γυναικολογικής αρρώστου καθώς επίσης με την οργάνωση και εφαρμογή του οικογενειακού**

---

<sup>8</sup>Π.Δ 351 14/6/89

<sup>9</sup>λειτουργεί από το 1953 (Ν.Δ 2593/1953)

προγραμματισμού και της υγειονομικής εκπαίδευσης ατόμων ή ομάδων σε θέματα της ειδικότητάς τους».

Σημαντικό καθήκον της μαίας είναι η τήρηση βιβλίων και εγγράφων που αφορούν την άσκηση του επαγγελματος της. Τα βιβλία που πρέπει να τηρούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις είναι: Βιβλίο Ασθενών, Βιβλίο Επιτόκων, Βιβλίο Τοκετών και το **Πιστοποιητικό γέννησης σε περίπτωση εκτέλεσης τοκετού από την ιδία**.

**Η συνταγογράφηση αποτελεί βασικό επαγγελματικό δικαίωμα** της μαίας και ιδιαίτερα κατά την περίοδο της κύησης και της γαλουχίας, ακολουθεί ιδιαίτερους κανόνες και αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την μείωση της περιγεννητικής, μητρικής και νεογνικής θνησιμότητας. Με το Βασιλικό Διάταγμα υπ' αριθ 687 της **14/Σεπτ/4 Οκτ.1960 (Φ.Ε.Κ. Α'159)** «**Περί των υπό των μαιών χορηγουμένων φαρμάκων και αναλγητικών**», θεσπίζεται το δικαίωμα των μαιών να χορηγούν τα φάρμακα. Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 351/14-6/1989, περί καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων του τμήματος Μαιευτικής, Άρθρο 2, η μαία /-τής έχει το δικαίωμα συνταγογράφησης φαρμάκων (βιταμινών, σιδήρου, σπασμολυτικών, πεθιδίνης, μητροσυσταλτικών, μητροσυσπαστικών και τοπικών αναισθητικών). Επίσης, αναφορά για την συνταγογράφηση από τις μαίες υπάρχει στο Άρθρο 1 του Προεδρικού Διατάγματος 312/92 (ΦΕΚ Α/157/92), που αφορά την οργάνωση και συγκρότηση των φαρμακείων, καθώς και έγγραφο του Ο.Π.Α.Δ. Αρ.πρωτ. Δ2α/11133/3-9-2003, που αφορά τη συνταγογράφηση φαρμάκων από μαίες, για πληροφόρηση και εφαρμογή.

Οι πιθανοί τομείς που οι πτυχιούχοι μπορούν να αναζητήσουν εργασία είναι:

**α) Πρωτοβάθμια φροντίδα:** Κέντρα υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία, Κοινοτικά Ιατρεία, Υγειονομικοί σταθμοί, Μαιευτικά και Γυναικολογικά Ιατρεία Ι.Κ.Α και Ιατρεία άλλων Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), στις μονάδες μεταφοράς επειγόντων μαιευτικών, γυναικολογικών και νεογνικών περιστατικών, στα Κέντρα και τα τμήματα Οικογενειακού Προγραμματισμού.

**β) Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια φροντίδα:** Σε γενικά και ειδικά Νοσοκομεία, σε:

- Μαιευτικά Τμήματα: Αίθουσα Τοκετών, Εξωτερικά Μαιευτικά Ιατρεία, Τμήματα Λεχωίδων, Τμήμα Προγεννητικού Ελέγχου, Μονάδες Εγκυμοσύνης Υψηλού Κινδύνου.
- Γυναικολογικά τμήματα: Γυναικολογικά τμήματα, Όγκολογικά Γυναικολικά τμήματα, Εξωτερικά Γυναικολογικά Ιατρεία, Χειρουργεία, Κέντρα Υπογονιμότητας, Τμήμα Μαστού.
- Νεογνολογικά Τμήματα: Τμήματα Νοσηλείας Νεογνών 1<sup>ου</sup>, 2<sup>ου</sup> και 3<sup>ου</sup> επιπέδου (Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών).

**γ)** Οι πτυχιούχοι του τμήματος δύνανται να ασχοληθούν στην **εκπαίδευση** σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Μπορούν επίσης να εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας που είναι σχετική με τον τομέα της ειδικότητάς τους.

**δ)** Οι πτυχιούχοι του τμήματος μπορούν να ασκήσουν **ελεύθερο επάγγελμα**. Προϋπόθεση αποτελεί η επι 2/ετίας άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας συναφούς με το αντικείμενο της εκπαίδευσης τους σε Νοσοκομεία ή άλλο ίδρυμα υγείας και μετά την χορήγηση σχετικής άδειας από την Νομαρχία.

### 3. 4. Δομή του Προγράμματος Σπουδών

Το παρόν πρόγραμμα σπουδών (ΠΠΣ) βασίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία και δομείται με βάση το φόρτο εργασίας (ΦΕ) (Ν.3374/2005 άρθρο 4) σύμφωνα και με τα οριζόμενα απη Φ.5/89656/β3/13.2.2007 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων(ΦΕΚ Β'1466/13-8-2007). Σε κάθε μάθημα κατανέμονται Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και του ανάλογου φόρτου εργασίας(ΦΕ), σε μια προσπάθεια ορθολογικής και μετρήσιμης μεταφοράς γνώσεων. Για τον υπολογισμό του φόρτου εργασίας ακολουθήθηκαν οι οδηγίες της ΑΔΙΠ (Οδηγός ECTS, 2015) και αντίστοιχα προέκυψαν οι πιστωτικές μονάδες. Ο φόρτος εργασίας κυμαίνεται από 1500 – 1800 ώρες ανά έτος και οι πιστωτικές μονάδες είναι 60 ανά έτος ή 30 ανά εξάμηνο. Οι συνολικές πιστωτικές μονάδες του προγράμματος σπουδών που αποδίδονται για τη λήψη πτυχίου είναι 240.

Ο κάθε φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει για την απόκτηση πτυχίου 46 (σαράντα έξι) μαθήματα. Το πρόγραμμα απαρτίζεται από 63 (εξήντα τρία) συνολικά μαθήματα από τα οποία τα 38 (τριάντα οκτώ) είναι υποχρεωτικά και τα 25 (είκοσι πέντε) επιλογής υποχρεωτικά. Από τα 25 μαθήματα επιλογής ο/η φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να επιλέξει τα 8 (οκτώ) σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα του και την πιθανή εξειδίκευση που θέλει να αποκτήσει προκειμένου να χρησιμοποιήσει στην αναζήτηση εργασίας. Τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα επιλογής καλύπτονται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Μαιευτικής.

Τα μαθήματα διακρίνονται στις εξής κατηγορίες ως προς το βαθμό ειδίκευσής τους:

α) Μαθήματα Γενικού Υποβάθρου (ΜΓΥ) - 7 (επτά) Υποχρεωτικά (Υ) & 11 (έντεκα) Επιλογής Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΕΥ), συνολικά 18 (δέκα οκτώ).

β) Μαθήματα Ειδικού Υποβάθρου (ΜΕΥ) – 7 (επτά) Υποχρεωτικά (Υ) & 8 (οκτώ) Επιλογής Υποχρεωτικά μαθήματα (ΕΥ), συνολικά 15( δέκα πέντε).

γ) Μαθήματα Ειδίκευσης (ΜΕ) – 24 (είκοσι τέσσερα) Υποχρεωτικά (Υ) & (6) έξι Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ) μαθήματα, συνολικά 30(τριάντα).

Στους παρακάτω Πίνακες 1,2,3, αναγράφονται αναλυτικά τα μαθήματα Γενικού Υπόβαθρου, Ειδικού Υπόβαθρου και Ειδίκευσης, ανά εξάμηνο σπουδών.

**Πίνακας 1: Μαθήματα Γενικού Υπόβαθρου (ΜΓΥ) ανά Εξάμηνο Σπουδών**

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Υποχρεωτικό (Υ)	Κατ' επιλογή Υποχρεωτικό (ΕΥ)	Τυπικό εξάμηνο Σπουδών
1	M02	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	Υ		A
2	M03	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	Υ		A
3	M09	ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ	Υ		A

<b>4</b>	M012	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ		EY	H
<b>5</b>	M014	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ		EY	B
<b>6</b>	M015	ΑΡΧΕΣ ΜΙΚΡΟΓΙΟΛΟΓΙΑΣ		EY	B
<b>7</b>	M016	ΑΡΧΕΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ		EY	B
<b>8</b>	M026	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	Y		Δ
<b>9</b>	M033	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	Y		E
<b>10</b>	M035	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		EY	E
<b>11</b>	M037	ΒΙΟΗΤΙΚΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		EY	E
<b>12</b>	M042	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ		EY	ΣΤ
<b>13</b>	M044	ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ		EY	ΣΤ
<b>14</b>	M 050	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	Y		ΣΤ
<b>15</b>	M051	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Y		Z
<b>16</b>	M053	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ		EY	Z
<b>17</b>	M054	ΑΡΧΕΣ & ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ		EY	Z
<b>18</b>	M057	ΦΥΛΟ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ		EY	Z

		ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ			
--	--	------------	--	--	--

**Πίνακας 2: Μαθήματα Ειδικού Υπόβαθρου (ΜΕΥ) ανά Εξάμηνο Σπουδών**

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Υποχρεωτικό (Υ)	Κατ' επιλογή Υποχρεωτικό (ΕΥ)	Τυπικό εξάμηνο Σπουδών
1	M01	ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	Υ		A
2	M04	ΓΕΝΕΤΙΚΗ	Υ		A
3	M06	ΑΓΓΛΙΚΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑ		ΕΥ	E
4	M08	ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	Υ		B
5	M018	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Υ		Γ
6	M021	ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	Υ		Γ
7	M034	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ-ΠΑΘΟΓΟΝΟΙ ΜΙΚΡΟΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	Υ		E
8	M036	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΥΓΕΙΑ		ΕΥ	E
9	M040	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ ΣΤΗ Μ/Γ	Υ		B
10	M045	ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΓΟΝΕΑ ΒΡΕΦΟΥΣ		ΕΥ	ΣΤ
11	M047	ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ – ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		ΕΥ	ΣΤ

<b>12</b>	M055	ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗ ΛΗΨΗ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ		EY	Z
<b>13</b>	M060	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		EY	H
<b>14</b>	M063	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ		EY	H
<b>15</b>	M07	ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ		EY	H

**Πίνακας 3: Μαθήματα Ειδίκευσης (ME) ανά Εξάμηνο Σπουδών**

α/α	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Υποχρεωτικό (Y)	Κατ' επιλογή Υποχρεωτικό (EY)	Τυπικό εξάμηνο Σπουδών
<b>1</b>	M05	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	Y		A
<b>2</b>	M010	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Y		B
<b>3</b>	M011	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ	Y		B
<b>4</b>	M013	ΝΕΟΓΝΟΛΟΓΙΑ	Y		B
<b>5</b>	M017	ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΤΗ Μ/Γ  – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	Y		Γ
<b>6</b>	M019	ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ	Y		Γ
<b>7</b>	M020	ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΕΟΓΝΟΥ	Y		Γ
<b>8</b>	M022	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ	Y		Γ

<b>9</b>	M023	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ	Υ		Δ
<b>10</b>	M024	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΛΟΧΕΙΑΣ	Υ		Δ
<b>11</b>	M025	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ – ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	Υ		Δ
<b>12</b>	M 026	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ	Υ		Δ
<b>13</b>	M027	ΑΓΩΓΗ – ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ- ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	Υ		Δ
<b>14</b>	M028	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ – ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	Υ		Δ
<b>15</b>	M030	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ	Υ		Ε
<b>16</b>	M031	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	Υ		Ε
<b>17</b>	M032	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ Μ/Γ	Υ		Ε
<b>18</b>	M038	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΚΕΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	Υ		ΣΤ
<b>19</b>	M039	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΝΕΟΓΝΟΥ ΣΤΗ MENN	Υ		ΣΤ
<b>20</b>	M041	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΜΒΡΥΟΥ	Υ		ΣΤ
<b>21</b>	M043	ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΠΥΕΛΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ		ΕΥ	ΣΤ
<b>22</b>	M046	ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ & ΠΕΡΙΓΕΝΝΗΤΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ		ΕΥ	ΣΤ

<b>23</b>	M048	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΟΝΕΩΝ – ΦΥΣΙΚΟΣ ΤΟΚΕΤΟΣ	Y		Z
<b>24</b>	M049	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ- ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	Y		Z
<b>25</b>	M052	Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΗ		EY	Z
<b>26</b>	M056	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗ Μ/Γ		EY	Z
<b>27</b>	M058	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ- ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Y		H
<b>28</b>	M059	ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Y		H
<b>29</b>	M061	ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		EY	H
<b>30</b>	M062	ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ		EY	H

Το πρόγραμμα σπουδών απαρτίζεται από ένα κεντρικό κορμό μαθημάτων βασικής υποδομής, τα οποία βοηθούν στη γενική κατάρτιση των φοιτητών και αποτελούν το υπόβαθρο για την περαιτέρω εκπαίδευσή τους στα μαθήματα ειδικής υποδομής και ειδίκευσης. Τα μαθήματα γενικού υποβάθρου είναι 18 (δέκα οκτώ) εκ των οποίων τα 7 (επτά) είναι υποχρεωτικά και τα έντεκα (11) επιλογής υποχρεωτικά και αποτελούν το 28,6% του συνόλου των μαθημάτων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα ειδικού υποβάθρου και μαθήματα ειδίκευσης. Τα

μαθήματα αυτά αφορούν τα κύρια γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος που περιλαμβάνουν την Μαιευτική και Μαιευτική φροντίδα, Γυναικολογία και Γυναικολογική φροντίδα, Νεογνολογία και Νεογνολογική φροντίδα, Οικογενειακό Προγραμματισμό, Γενετήσια Αγωγή, Προαγωγή και Αγωγή Υγείας στην Μαιευτική και Γυναικολογία. Τα μαθήματα ειδικού υποβάθρου (ΜΕΥ) είναι 15 (Δέκα πέντε), από τα οποία τα 7 (επτά) είναι υποχρεωτικά (Υ) και τα 8 (οκτώ) είναι επιλογής υποχρεωτικά (ΕΥ). Τα μαθήματα ειδικού υποβάθρου αποτελούν το 23.8% του συνολικού αριθμού των μαθημάτων. Τα μαθήματα ειδίκευσης (ΜΕ) είναι 30 (τριάντα), από τα οποία τα 24 (είκοσι τέσσερα) είναι υποχρωτικά (Υ) και τα 6 (έξι) είναι μαθήματα επιλογής υποχρεωτικά (ΕΥ), και αποτελούν το 47.6% του συνολικού αριθμού μαθημάτων. Το ΠΠΣ ανταποκρίνεται επίσης και στην προαγωγή της έρευνας και της τεχνολογίας στον τομέα της Μαιευτικής εφόσον συμπεριλαμβάνει μαθήματα που αφορούν στη μεθοδολογία της έρευνας, στη βιοστατιστική, στη λήψη τεκμηριωμένων κλινικών αποφάσεων και στην εφαρμογή της τεχνολογίας στη Μαιευτική και Γυναικολογία. Τα εξειδικευμένα αυτά μαθήματα βοηθούν τους αποφοίτους του Τμήματος Μαιευτικής να παρακολουθούν συναφείς μεταπτυχιακούς κύκλους σπουδών του εξωτερικού ή και εσωτερικού, γεγονός το οποίο καταδεικνύει την πληρότητα του προγράμματος σπουδών.

Στο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος εντάσσεται και ένα επιπλέον μάθημα ελεύθερης επιλογής από τους φοιτητές, η Πρακτική άσκηση (ΠΑ). Η Πρακτική Άσκηση έχει στόχο την πραγματοποίηση των κλινικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη λήψη άδειας επαγγέλματος σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή οδηγία που έχει ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο (ΠΔ 38/2010 αρθρο 40, 41, 42, 43 και παράρτημα V).

Η ΠΑ μπορεί να πραγματοποιείται κατά τους θερινούς μήνες μετά την ολοκλήρωση του ΣΤ εξαμήνου, για 7 εβδομάδες με 30 ώρες άσκηση ανά εβδομάδα. Η ΠΑ ως μάθημα προαιρετικής επιλογής δεν αντιστοιχεί σε ΦΕ και πιστωτικές μονάδες.

Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 4έως 7 μαθήματα και 22 έως 40 διδακτικές ώρες ανά εβδομάδα.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναγράφονται αναλυτικά ο αριθμός μαθημάτων, ο τύπος μαθημάτων: υποχρεωτικό (Υ), επιλογής υποχρεωτικό (ΕΥ), οι ώρες θεωρίας, οι ώρες εργαστηρίου, οι συνολικές ώρες και οι ΠΜ (και τα αντίστοιχα ποσοστά) ανά κατηγορία μαθημάτων δηλαδή:

- (α) Γενικού Υποβάθρου (ΜΓΥ)
- β) Ειδικού Υποβάθρου (ΜΕΥ) και
- γ) Ειδίκευσης (ΜΕ) (Πίνακας 4)

Πίνακας 4. Αναλυτικά στοιχεία ανά κατηγορία μαθημάτων

Κατηγορία	Αριθμός	%	Υ	ΕΥ	Ώρες Θ	%	Ώρες Ε	%	Συνολικές Ήρες	%	ΠΜ	%
Γενικού υποβάθρου	18	28,6%	8	10	39	27.3 %	0	0%	39	15.8	50	21,6%
Ειδικού υποβάθρου	15	23,8%	9	6	34	23.8 %	11	10.6%	45	18.2 %	50	21,6%
Ειδίκευσης	30	47,6%	24	6	70	48.9 %	93	89,4%	163	66%	140	56,8
Σύνολο	63		41	22	143		104		247		240	

Υ: Υποχρεωτικό, ΕΥ: Επιλογής υποχρεωτικό, Θ: Θεωρία, Ε: Εργαστήριο, ΠΜ: Πιστωτικές μονάδες

**Από τον πιο πάνω πίνακα προκύπτει ότι η αναλογία ωρών θεωρίας προς ώρες εργαστηρίων είναι Θ=57.9% / Ε=42.1%.**

## 4. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

### ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ



**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ**

**ΕΞΑΜΗΝΟ Α'**

Α/Α / ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (Κλινική Άσκηση/Ασκήσεις Πράξης)		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS) / ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ										
1./ M01	Βασικές Κλινικές Δεξιότητες	ΜΕΥ	3	135	5	75	8	210	210	7/30		
2./M02	Ανατομική του Ανθρώπου	ΜΓΥ	3	135			3	135	135	5/25		
3./M03	Φυσιολογία του Ανθρώπου	ΜΓΥ	3	135			3	135	135	5/25		
4./M04	Γενετική	ΜΕΥ	2	90			2	90	90	3/30		
5./M05	Γυναικολογία	ΜΕ	3	135			3	135	135	5/25		
6./M09	Νοσολογία	ΜΓΥ	3	135			3	135	135	5/25		
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>			<b>17</b>	<b>765</b>	<b>5</b>	<b>75</b>	<b>22</b>	<b>840</b>	<b>840</b>	<b>30</b>		

**ΕΞΑΜΗΝΟ Β'**

Α/Α /  ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟ Σ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (Κλινική Άσκηση/Άσκήσεις Πράξης)		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟ Υ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS) /  ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟ Σ ΕΡΓΑΣΙΑ Σ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤ ΟΣ ΕΡΓΑΣΙ ΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ										
1./M08	Κλινικές Δεξιότητες & Σημειολογία	MEY	3	135	5	75	8	210	210	8,5/25		
2./M10	Γυναικολογική Φροντίδα	ME	3	135	3/2	75	8	210	210	8.5/25		
3./M011	Γυναικολογική Ογκολογία	ME	2	90			2	90	90	3/30		
4./M040	Α'Βοήθειες - Διαχείριση του επείγοντος στη Μαιευτική- Γυναικολογία	MEY	2	90	1	30	3	105	105	4/25		
5./M013	Νεογνολογία	ME	2	90			2	90	90	3/30		
	<b>ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ</b>											
ΕΥ:1	1./M014/ Επιδημιολογία	MΓΥ	2	90			2	90	90	3/30		
	2./M015/Αχές Μικροβιολογίας	MΓΥ	»	»			»	»	»	»		
	3./M016/Αρχές Φαρμακολογίας	MΓΥ	»	»			»	»	»	»		
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>			<b>14</b>	<b>630</b>	<b>11</b>	<b>165</b>	<b>25</b>	<b>775</b>	<b>775</b>	<b>30</b>		

**ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'**

Α/Α / ΚΩΔΙΚΟΣ  ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ(Κλινική Άσκηση/Άσκήσεις Πράξης)		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS) / ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ										
1./M017	Περιεγχειρητική Φροντίδα στη Μαιευτική/Γυναικολογία α-Στοιχεία Αναισθησιολογίας	ΜΕ	3	135	4/1	75	8	210	210	8/25		
2./M018	Παιδιατρική Φροντίδα	ΜΕΥ	3	135			3	135	135	4/30		
3./M019	Μητρικός Θηλασμός	ΜΕ	3	135			3	135	135	4/30		
4./M020	Φροντίδα Φυσιολογικού Νεογνού	ΜΕ	2	90	4	60	6	150	150	6/25		
5./M021	Διατροφή της Γυναίκας	ΜΕΥ	2	90			2	90	90	3/30		
6./M022	Φυσιολογία της Κύησης	ΜΕ	3	135			3	135	135	5/25		
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>			<b>16</b>	<b>720</b>	<b>9</b>	<b>135</b>	<b>25</b>	<b>855</b>	<b>855</b>	<b>30</b>		

**ΕΞΑΜΗΝΟ Δ'**

Α/Α / ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (Κλινική Άσκηση/Ασκήσεις Πράξης)		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS) / ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ										
1./M023	Μαιευτική Φροντίδα Κύησης	ΜΕ	3	135	3	45	6	180	180	6/30		
2./M024	Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας	ΜΕ	3	135	4	60	7	195	195	7/25		
3./M025	Παθολογία της Κύησης-Ειδικά Προβλήματα	ΜΕ	3	135			3	135	135	5/25		
4./M026	Συμβουλευτική στην Υπογονιμότητα	ΜΕ	2	90			2	90	90	3/30		
5./M027	Αγωγή -Προαγωγή της Υγείας στη Μαιευτική- Γυναικολογία	ΜΕ	2	90			2	90	90	3/30		
6./M028	Οικογενειακός Προγραμματισμός- Σεξουαλική Αγωγή	ΜΕ	2	90			2	90	90	3/30		
7./M029	Μεθοδολογία της Έρευνας	ΜΓΥ	2	90			2	90	90	3/30		
ΣΥΝΟΛΟ			17	765	7	105	24	870	870	30		

ΕΞΑΜΗΝΟ Ε'

Α/Α / ΚΩΔΙΚΟΣ  ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (Κλινική Άσκηση/Άσκήσεις Πράξης)		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS) / ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ										
1./M030	Μαιευτική Φροντίδα Φυσιολογικού Τοκετού	ΜΕ	3	135	4/4	120	11	255	255	10/25		
2./M031	Μαιευτική Φροντίδα Κύησης Υψηλού Κινδύνου	ΜΕ	3	135	4	60	7	195	195	6/30		
3./M032	Φαρμακολογία στη Μ/Γ	ΜΕ	2	90			2	90	90	3/30		
4./M033	Ψυχολογία Αναπαραγωγικής Περιόδου	ΜΓΥ	2	90			2	90	90	3/30		
5./M034	Νοσοκομειακές Λοιμώξεις-Παθογόνοι Μικρορργανισμοί	ΜΕΥ	3	135			3	135	135	5/25		
	<b>ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ</b>											
ΕΥ:1	1./M035 Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας	ΜΓΥ	2	90			2	90	90	3/30		
	2./M036 Περιβάλλον & Αναπαραγωγική Υγεία.	ΜΕΥ	»	»			»	»	»	»		
	3./M037/Βιοηθική στο χώρο της Υγείας	ΜΓΥ	»	»			»	»	»	»		
	4./M06/ Αγγλικά ορολογία	ΜΕΥ	»	»			»	»	»	»		
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>			<b>15</b>	<b>720</b>	<b>12</b>	<b>180</b>	<b>27</b>	<b>885</b>	<b>885</b>	<b>30</b>		

### ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ'

Α/Α ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (Κλινική Άσκηση/Άσκήσεις Πράξης)		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS) / ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ										
1./M038	Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού Υψηλού Κινδύνου	ΜΕ	3	135	6/2	120	11	255	255	10/25		
2./M039	Μαιευτική Φροντίδα Νεογνού στη Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (MENN)	ΜΕ	3	135	3/1	60	7	195	195	8/25		
3./M050	Δεοντολογία Νομοθεσία Επαγγέλματος	ΜΓΥ	2	90				90	90	3/30		
4./M041	Ηλεκτρονική παρακολούθηση εμβρύου	ΜΕ	2	90			2	90	90	3/30		
	ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ											
ΕΥ:1	1./M042 / Κοινωνιολογική Προσέγγιση της Αναπ/γωγικής Περιόδου	ΜΓΥ	2	90			2	90	90	3/30		
	2./M043/Δυσλειτουργίες πυελικού εδάφους	ΜΕ	»	»			»	»	»	»		
	3/M044/Ενδοοικογενειακή βία – Αναπαραγγή-Πολιτικές φύλου	ΜΓΥ	»				2			»		
ΕΥ:2	1/M045/ Πρώιμη παρέμβαση στη σχέση γονέα βρέφους	ΜΕΥ	2	90			2	90	90	3/30		
	2./M046/Συγγενείς Περιγεννητικές Λοιμλωξεις	ΜΕ	»	»			2	»	»	»		

	3. /Μ047/Μέθοδοι ανάλυσης στην έρευνα -Βιοστατιστική	MEY	»	»			»	»	»	»
	<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>		<b>14</b>	<b>630</b>	<b>12</b>	<b>180</b>	<b>26</b>	<b>810</b>	<b>810</b>	<b>30</b>
	<b>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ</b>	MPE			<b>30</b>		<b>30</b>			

**ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ'**

Α/Α ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (Κλινική Άσκηση/Ασκήσεις Πράξης)		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)/ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟ Σ ΕΡΓΑΣΙ ΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ					
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
1./M048	Προετοιμασία Γονέων-Φυσικός Τοκετός	ΜΕ	2	90	10	150	12	240	240	10/25		
2./M049	Εφαρμογές Τεχνολογίας στη Μαιευτική/Γυν/για	ΜΕ	3	135	5	75	8	210	210	8,5/25		
4/M051	Συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας	ΜΓΥ	3	135			3	135	135	5,5/25		
	ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ											
ΕΥ:1	1/M052/Η Γυναίκα στην εμμηνόπαυση	ΜΕ	2	90			2	90	90	3/30		
	2./M053/ Δυναμική της οικογένειας	ΜΓΥ	»	»	»	»	»	»	»	»		
	3./M054/Αρχές και Μέθοδοι Διδασκαλίας-Επικοινωνία	ΜΓΥ	»	»			»	»	»	»		
ΕΥ:2	.1/M055/Τεκμηριωμένη λήψη κλινικής απόφασης	ΜΕΥ	2	90			2	90	90	3/30		
	2./M056/Εναλλακτικές μέθοδοι θεραπείας στη Μ/Γ	ΜΕ	»	»			»	»	»	»		
	3./M057/Φύλο και πολιτική της Υγείας	ΜΓΥ	»	»			»	»	»	»		
ΣΥΝΟΛΟ			12	540	15	225	27	765	765	30		

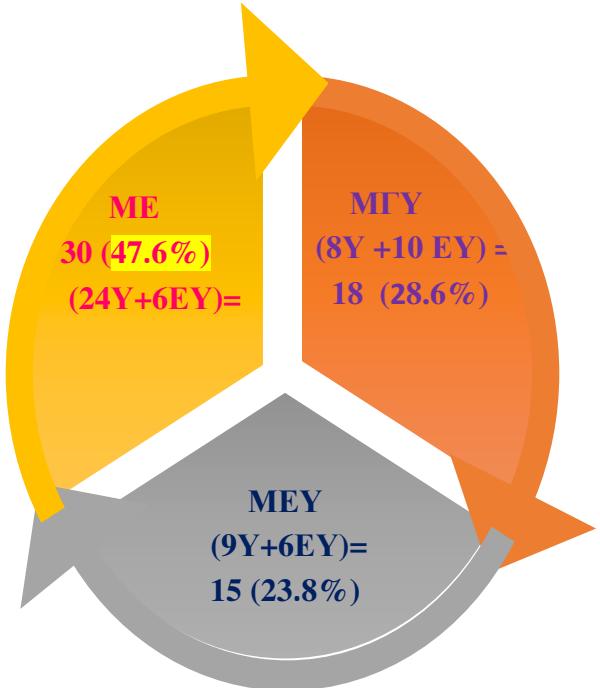
### ΕΞΑΜΗΝΟ Η'

Α/Α ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΘΕΩΡΙΑ		ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)/ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΤΟΥ		
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ		ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
	ΜΑΘΗ- ΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ										
1. /M058	Πρωτοβάθμια φροντίδα στη Μαιευτική -Γυναικολογία	ΜΕ	3	135	3	45	6	180	180	6/30		
2. /M059	Κλινικές Δεξιότητες στη Μαιευτική φροντίδα	ΜΕ			30	450	30	450	450	18/25		
	ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ											
ΕΥ:1	1./M060/ Διπλωματική εργασία 2./M061/ Ενδοκρινολογία της Αναπαραγωγής 3./M012/Χειρουργική	1/ΜΕΥ 2/ΜΕ 3/ΜΓΥ	2	90			2	90	90	3/30		
			»	»			»	»	»	»		
			»	»			»	»	»	»		
ΕΥ:2	1./M062/ Ειδικές καταστάσεις στο Μητρικό Θηλασμό 2/M063Πληροφορική στην Υγεία 3./M07/Εμβρυολογία	1/ΜΕ 2/ΜΕΥ 3.ΜΓΥ	2	90			2	90	90	3/30		
			»	»			»	»	»	»		
			»	»			»	»	»	»		
ΣΥΝΟΛΟ			7	315	33	450	40		765	30		

**ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (Υ=Υποχρεωτικό, ΕΥ= Κατ'Επιλογήν Υποχρεωτικό)**

- ΜΓΥ: Μαθήματα Γενικού Υποβάθρου ΜΕ:Μαθήματα Ειδίκευσης
- ΜΕΥ: Μαθήματα Ειδικού Υποβάθρου ΜΠΕ:Μάθημα Προαιρετικής Επιλογής

- ΜΓΥ: Μαθήματα Γενικού Υποβάθρου
- ΜΕΥ: Μαθήματα Ειδικού Υποβάθρου



- ME: Μαθήματα  
Ειδίκευσης

ΜΓΥ: 7(ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ) & 12 (ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

ΜΕΥ: 7 (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ) & 7 (ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

ΜΕ:24 (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ) & 6 (ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

#### ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΟΡΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΜ (ECTS) ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εξάμηνο	Θ	Ε	Σύνολο	ΦΕ	Π.Μ
A'	17	5	22	840	30
B'	14	11	25	795	30
Γ'	16	9	25	855	30
Δ'	17	7	24	870	30
Ε'	15	12	27	885	30
ΣΤ'	14	12	26	810	30
Z'	12	15	27	765	30
H'	7	33	40	765	30
<b>ΣΥΝΟΛΑ</b>	<b>112</b>	<b>104</b>	<b>216</b>	<b>6580</b>	<b>240</b>

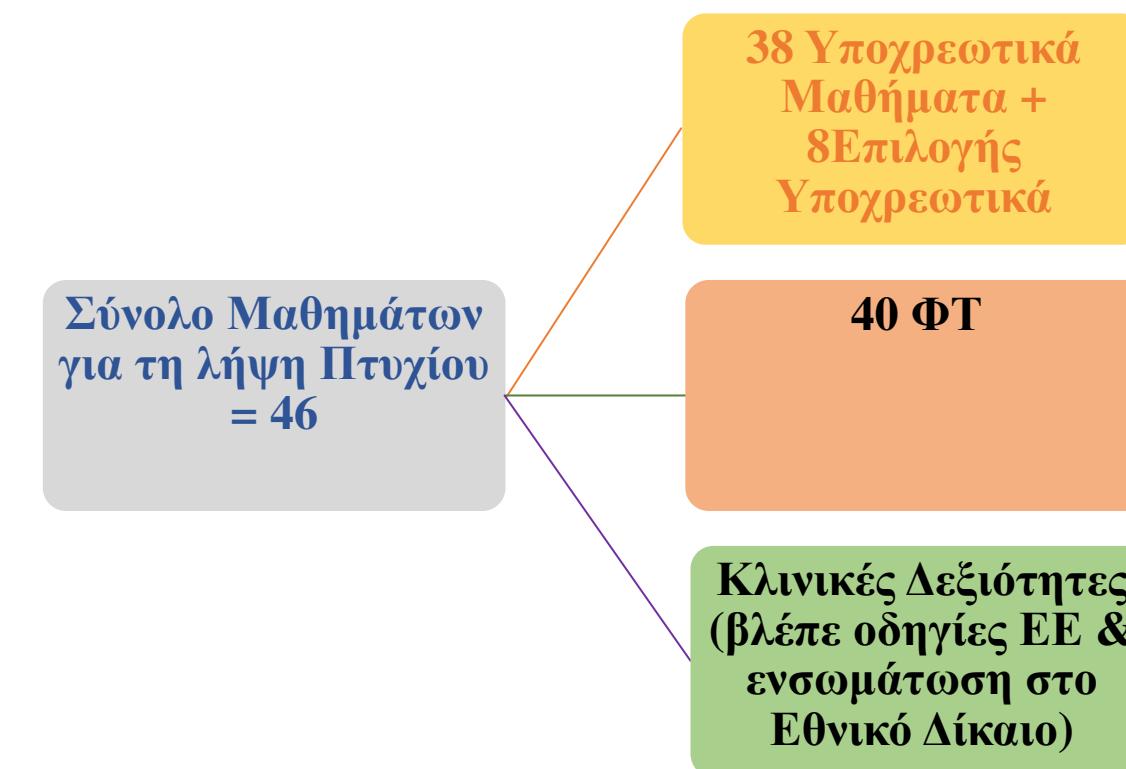
**Π.Μ** = Πιστωτικές Μονάδες ή ECTS, **Θ** = Θεωρία, **Ε** = Εργαστήριο, **ΦΕ** = Φόρτος Εργασίας

**ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ-ΚΛΙΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ: 51,85% / 48,15%**

**ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ:**

1. ΣΥΝΟΛΙΚΑ Η ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ 46 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
  - 1.1. ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ 38 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ,
  - 1.2. ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ 8 ΕΚ ΤΩΝ 25 ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
2. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΑΡΑΝΤΑ (40) ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΚΕΤΩΝ
3. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ όπως περιγράφονται από τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2005/36/ΕΚ, 2013/55/EU), οι οποίες ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο (ΠΔ.38, ΦΕΚ78,τ.Α', ΠΔ.51,ΦΕΚ82, τ.Α', 9/5/2017)

**Διαγραμματικά**



**5.ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ  
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ  
ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**



**ΜΑΘΗΜΑΤΑ 1<sup>ου</sup> ΕΤΟΥΣ**

**Α' ΕΞΑΜΗΝΟ**

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>M01</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>A</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Σύνθετο μάθημα: Διαλέξεις</b>		<b>3</b>	<b>4</b>
<b>Εργαστηριακές ασκήσεις</b>		<b>5</b>	<b>3</b>
<b>Σύνολο</b>		<b>8</b>	<b>7</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>OXI</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>OXI</b>		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
---------------------------------------	--

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία βασικών νοσηλευτικών αρχών και τεχνικών κατά την παροχή φροντίδας υγείας. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν επιστημονικές γνώσεις και κλινικές δεξιότητες όσον αφορά στην εφαρμογή ενδεδειγμένων νοσηλευτικών μεθόδων για τη φυσική και συναισθηματική φροντίδα των ασθενών.  Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί να :  <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Γνωρίζουν τις βασικές έννοιες της δομής, οργάνωσης και λειτουργίας των διάφορων Νοσηλευτικών μονάδων.</li><li>❖ Κατανοούν τον τρόπο σχεδιασμού της νοσηλευτικής φροντίδας, ώστε να μπορούν ,να σχεδιάζουν να οργανώνουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν την παρεχόμενη φροντίδα υγείας.</li><li>❖ Εφαρμόζουν ολοκληρωμένη κλινική φροντίδα ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών.Συγκεκριμένα να έχουν τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες ώστε να πραγματοποιούν όλες τις παρεμβάσεις φροντίδας υγείας στις οποίες εκπαιδεύτηκαν .</li><li>❖ Έχουν γνώση των βασικών μέτρων πρόληψης των νοσοκομειακών λοιμώξεων καθώς και των βασικών αρχών πρόληψης των επαγγελματικών ατυχημάτων ώστε να προστατεύουν τόσο τους ασθενείς γυναίκες, όσο και τους επαγγελματίες υγείας από τους αντίστοιχους κινδύνους.</li><li>❖ Γνωρίζουν τη διαδικασία για τη λήψη ιστορικού και την εισαγωγή ασθενούς σε νοσηλευτική μονάδα.</li></ul>
Γενικές ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Λήψη πρωτοβουλιών

Επίδειξη μεθοδικότητας

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος**

**1<sup>α</sup>.** Ιστορία της Νοσηλευτικής.

**1<sup>β</sup>.** Συστήματα νοσηλευτικής φροντίδας- σκοποί-στάδια.

**1<sup>γ</sup>.** Ορισμός υγείας -ασθένειας -νόσου.

**2<sup>α</sup>.** Έννοια Πρωτοβάθμιας -Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας περίθαλψης.

**2<sup>β</sup>.** Κέντρο Υγείας -Νοσοκομείο.

**2<sup>γ</sup>.** Οργάνωση -Διοίκηση -Λειτουργία Νοσηλευτικών μονάδων.

**2δ.** Διεπιστημονική συνεργασία η/ο Μαία-ευτής ως μέλος επιστημονικής ομάδας.

**3.** Εισαγωγή ασθενούς στο Νοσοκομείο.

**4.** Τεχνική λήψης ιστορικού - Μεθοδολογία κλινικής εξέτασης.

**5.** Νοσηλευτική φροντίδα με βάση τη νοσηλευτική διεργασία – (Εκτίμηση, Νοσηλευτική διάγνωση, Σχεδιασμός και Νοσηλευτική φροντίδα, Αξιολόγηση).

**6.** Ψυχοσωματική προσέγγιση του ασθενή. Τέχνη της Επικοινωνίας. Προσέγγιση ασθενών με ψυχοκοινωνικά προβλήματα.

**7.** Βασικές αρχές λήψης και αξιολόγησης των ζωτικών σημείων (καταγραφή σε διαγράμματα -ειδικά σήματα).

**8.** Αρχές χορήγησης φαρμάκων - τρόποι χορήγησης (peros, IM, IV κ.α.)

**9. Αιμοληψία – εργαστηριακές εξετάσεις.**

**10α.Ομάδες αίματος - Παράγοντας Rh.- Παράγοντες πήξης.**

**10β. Αρχές μετάγγισης αίματος και παραγώγων.**

**11. Τραύμα ,φροντίδα τραύματος.**

**12.Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα . Ετοιμασία υλικών και ασθενούς για ειδικές εξετάσεις (πχ. παρακέντηση, ΗΚΓ κ.α)**

**13. Βασικές αρχές και μέθοδοι χορήγησης οξυγόνου O<sub>2</sub>.**

**14. Ατομική υγιεινή ασθενούς -Φροντίδα ασθενούς περιπατητικού-κλινήρους.**

Θέσεις μεταφοράς και έγερση αρρώστου. Περιποίηση απλής & Χειρουργικής κλίνης.

**15α. Βασικές αρχές νοσοκομειακών λοιμώξεων**

- Βασικές αρχές για απολύμανση -αποστείρωση –ασηψία.
- Πλύσιμο χεριών, τοποθέτηση γαντιών κ.α..
- Ετοιμασία υλικού για αποστείρωση -απολύμανση.

**15β.Επαγγελματικοί κίνδυνοι**

- Μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης επαγγελματικών ατυχημάτων.
- Προστασία-ασφάλεια ασθενούς- ευθύνη Μαίας. (πχ .διαφυγόντα αέρια, κακή λειτουργία μηχανημάτων, κακώσεις του ασθενούς από λανθασμένους χειρισμούς, αμέλεια, πιέσεις, πτώση, κλπ).

### **Εργαστηριακό Μέρος Μαθήματος**

Επίδειξη και εφαρμογή τεχνικών σε προπλάσματα και εφαρμογή αυτών από τους φοιτητές/τριες.

**1. Λήψη και καταγραφή ζωτικών σημείων -θερμομετρικό διάγραμμα.**

**2. Τεχνική τοποθέτησης φλεβοκαθετήρα -αιμοληψία, λήψη τριχοειδικού αίματος για εξέταση σακχάρου, χολερυθρίνης κλπ.**

**3. Τεχνική μετάγγισης αίματος.**

**4. Μέθοδοι χορήγησης φαρμάκων (pos, IV,IM κλπ). Χορήγηση O<sub>2</sub>.**

**5.Τεχνική καθετηριασμού ουροδόχου κύστης γυναίκας και λήψης ούρων για**

καλλιέργεια.

- 6. Αλλαγή -περιποίηση τραύματος.**
- 7. Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα σε ενήλικα και νεογνό.**
- 8. Ατομική υγιεινή ασθενούς - Φροντίδα ασθενούς περιπατητικού-κλινήρους.**
- 9. Βασικά μέτρα πρόληψης νοσοκομειακών λοιμώξεων (τοποθέτηση γαντιών, υγιεινή χεριών κ.α.)**
- 10. Ετοιμασία απλής & χειρουργικής κλίνης.**
- 11. Θέσεις μεταφοράς και έγερση αρρώστου.**
- 12. Ετοιμασία υλικών και ασθενούς για ειδικές εξετάσεις (πχ. παρακέντηση, ΗΚΓ κ.α.).**
- 13. Ετοιμασία υλικού για αποστείρωση -απολύμανση.**
- 14. Παραλαβή ασθενούς από τη μαία.**
- 15. Προεγχειρητική προετοιμασία ασθενούς, προεγχειρητικός έλεγχος, μετεγχειρητικά προβλήματα ασθενών και αντιμετώπιση αυτών**

## 2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση.  Θεωρητικό μέρος του μαθήματος: διαλέξεις.  Εργαστηριακό μέρος του μαθήματος: <ul style="list-style-type: none"><li>• Επίδειξη νοσηλευτικών πράξεων σε προπλάσματα και με τη χρήση ανάλογου υλικού σε ομάδες φοιτητών/τριών. Εφαρμογή πράξεων φροντίδας από κάθε φοιτητή/τρια στο αντίστοιχο πρόπλασμα</li><li>• ασκήσεις πράξης.</li></ul>
------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Προσομοίωση φροντίδας,- video προσομοίωσης</li> </ul>												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση power point presentations ,</li> <li>• video προσομοίωσης</li> <li>• υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li> <li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</li> </ul>												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Εργαστηριακές ασκήσεις (υποχρεωτική παρουσία φοιτητών)</td><td>75</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη φοιτητή /τριας</td><td>96</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td><td><b>210</b></td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργαστηριακές ασκήσεις (υποχρεωτική παρουσία φοιτητών)	75	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή /τριας	96			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>210</b>
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Εργαστηριακές ασκήσεις (υποχρεωτική παρουσία φοιτητών)	75												
Αυτόνομη μελέτη φοιτητή /τριας	96												
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>210</b>												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Για το θεωρητικό μέρος του μαθήματος η αξιολόγηση γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή και προφορική εξέταση(ΠΕ) στην ελληνική στο τέλος του εξαμήνου με :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ερωτήσεις ανάπτυξης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης</li> <li>• ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li> <li>• επίλυση προβλημάτων</li> </ul> <p>Στο Εργαστηριακό μέρος του μαθήματος γίνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• προφορική εξέταση του φοιτητή –τριας και</li> <li>• εφαρμογή νοσηλευτικών πράξεων σε προπλάσματα.</li> </ul>												

	<p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης (ΓΕ) ή της προφορικής εξέτασης (ΠΕ) και της εργαστηριακής εξέτασης (ΕΕ) είναι το πέντε( 5 ).</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται με τον κανόνα:</p> $\text{Βαθμός (ΓΕ)} + \text{Βαθμός (ΠΕ)} + \text{Βαθμός (ΕΕ)} = \text{ΒΜ}/2$ <p>Οι βαθμοί ( ΓΕ) ή (ΠΕ) και (ΕΕ) συμψηφίζονται, όταν Ο φοιτητής/τρια πρέπει να έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για τη θεωρητική εξέταση , όσο και για την εργαστηριακή εξέταση του μαθήματος.</p> <p>Εάν έχει αποτύχει στην εργαστηριακή εξέταση (ΕΕ) επαναλαμβάνει το εργαστήριο.</p> <p>Ο/Η φοιτητής/τρια δεν έχει δικαίωμα για εξέταση στο εργαστήριο εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών του εργαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του εργαστηρίου μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλο το εργαστήριο.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>
--	---

### 3. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

#### Ελληνική βιβλιογραφία:

1. Carol Taylor ,Carol Lilliw ,Priscilla Lemone, Ελισάβετ Πατηράκη – Κουρμπάνη , Επιμέλεια Χρυσούλα Β.Λεμονίδου (2006). Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής - Η Επιστήμη και η Τέχνη της Νοσηλευτικής Φροντίδας ,

- εκδ. ΠΧ.Πασχαλίδης.
2. Ιορδάνου Μ. (2011) Βασικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Παρεμβάσεις.
  3. LynnP., Επιμέλεια Χρυσούλα Β.Λεμονίδου (2012). *Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες & Νοσηλευτική Διεργασία*, εκδόσεις BrokenHill.
  4. MaggieC (2003). Βασικές Νοσηλευτικές Διαδικασίες , εκδ. Παρισιάνος.
  5. Παπαγεωργίου Δ., Κελέση- Σταυροπούλου Μ., Φασόη-Μπάρκα Γ. (2013). *Βασική Νοσηλευτική*, εκδόσεις Κωνσταντάρας.
  6. Perry A, Potter P , Επιμέλεια Σαράφης Π. (2012). *Βασική Νοσηλευτική & Κλινικές Δεξιότητες*, εκδόσεις BrokenHill.
  7. Σμυρνάκης Ε. και συν. (2017) *Βασικές κλινικές δεξιότητες.2<sup>η</sup> έκδοση*, University Studio Press.
  8. SusanC. DeWit (2012). *Βασικές Αρχές και Δεξιότητες της Νοσηλευτικής Φροντίδας*.Εκδ. Λαγός.

**Ξένη βιβλιογραφία:**

9. Burns N, Susan Grove (2008). *The Practise of Nursing Research Appraisal, Synthesis, and Generation of Evidence*. Saunders, Sixth Edition
10. Ballweg R. et al (106) *Physician Assistant: A Guide to Clinical Practice*. 6<sup>th</sup> edition. Elsevier.
11. Fraser, D.M. and Cooper, M.A. (eds.) (2003) *Myles' Textbook for Midwives*. 14th ed. Edinburgh: Churchill Livingstone.
12. Jean Smith-Temple, oyxe Young Johnson (2009) *Nurses' guide to clinicalprocedures* .
13. Mohammadreza H. (2016) *Empathy in Health Professions Education andPatient Care*. Springer.
14. Perry A, Patricia Potter (2010). *Clinical Nursing Skills and Techniques* - Text and Mosby's Nursing Video Skills - Student Version DVD 3.0 Package. Mosby.
15. Potter P, Anne Perry, Patricia Stockert, Amy Hall (2010). *Basic Nursing* - Text and Mosby's Nursing Video Skills - Student Version DVD 3.0 Package.
16. Potter P., Griffin Perry A., et al. (2016) *Fundamentals of nursing*. 9<sup>th</sup> edition.
17. Susan Alexander and Karen Frith (2014) *Applied Clinical Informatics for Nurses*.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Midwifery
- British Journal of Midwifery
- The Lancet
- Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing
- Nursing for Women's Health
- Nursing Research & Practice
- Health Science Journal
- Women's health Issues
- Journal of women's health

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M02	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	A
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Θεωρητική διδασκαλία και Επίδειξη σε προπλάσματα		3	5
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές-τριες τις βασικές έννοιες

της δομής του ανθρωπίνου σώματος και να διδαχθούν την αναλυτική περιγραφή των οργάνων των διαφόρων συστημάτων του.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές-τριες θα είναι σε θέση να:

- ❖ Γνωρίζουν βασικές έννοιες για τη δομή των συστημάτων του ανθρωπίνου σώματος καθώς και την τοπογραφική και λειτουργική σχέση μεταξύ τους.
- ❖ Αναγνωρίζουν και περιγράφουν τα όργανα όλων των συστημάτων.
- ❖ Συσχετίζουν μη φυσιολογικά κλινικά σημεία και συμπτώματα με αντίστοιχες ανατομικές ανωμαλίες.
- ❖ Κατανοούν πληρέστερα τη φυσιολογία της λειτουργίας των διαφόρων συστημάτων.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Ομαδική εργασία

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος

1. Κύτταρα, ιστοί (στοιχειώδεις γνώσεις των 4 βασικών ιστών: επιθηλιακός-συνδετικός-μυϊκός-νευρικός)
2. Όργανα, συστήματα.
3. Οστεολογία (σύσταση κατάταξη ανάλογα με την μορφολογία και την προέλευση. Αδρή περιγραφή των οστών).
4. Συνδεσμολογία: (κατάταξη αρθρώσεων, περιγραφή των διαφόρων αρθρώσεων).
5. Μυολογία: (Τμήματα σκελετικού μυ, τενόντια έλυτρα, αναλυτική περιγραφή των μυών).
6. Αναπνευστικό σύστημα: (αδρή περιγραφή των οργάνων του αναπνευστικού συστήματος).

- 7.** Κυκλοφορικό σύστημα: (αδρή περιγραφή των οργάνων του κυκλοφορικού συστήματος).
- 8.** Πεπτικό σύστημα: ( αδρή περιγραφή των οργάνων του πεπτικού συστήματος και των πεπτικών αδένων).
- 9.** Ουροποιητικό σύστημα (αναλυτική περιγραφή των οργάνων του: Νεφροί-ουρητήρες-ουροδόχος κύστη-ουρήθρα άρρενος & θήλεος).
- 10.** Γεννητικό σύστημα (αναλυτική περιγραφή των έξω και έσω γεννητικών οργάνων άρρενος και θήλεος. Μαστός).
- 11.** Νευρικό σύστημα (νευρικά κύτταρα, εγκεφαλονωτιαίο σύστημα, εγκέφαλος).
- 12.** Αισθητήρια – δέρμα (αδρή περιγραφή των αισθητηρίων οργάνων).
- 13.** Ενδοκρινείς αδένες (διαχωρισμός σε ενδοκρινείς, μικτούς, περιγραφή αδένων).
- 14.** Δ.Ε.Σ. (περιγραφή δικτυοενδοθηλιακού συστήματος).

Μέρος του μαθήματος θα περιλαμβάνει την παρουσίαση των ανωτέρω ενοτήτων με τη χρήση εποπτικών μέσων και προπλασμάτων.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εκπαίδευση με προπλάσματα και χρήση εποπτικών μέσων - powerpoint presentations.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρητική διδασκαλία	39
	Επίδειξη σε προπλάσματα	13
	Αυτόνομη μελέτη	83

	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>135</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών /τριων γίνεται με γραπτή εξέταση(ΓΕ)ή/&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ), στην ελληνική, στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή /&amp; σύντομης απάντησης ή /&amp; πολλαπλής επιλογής στην ανωτέρω ύλη.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10)</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών/τριών είναι ρητά προσδιορισμένα. Εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές /τρι ες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>	

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική βιβλιογραφία:

1. Γιγής Π. / Παρασκευάς Π.(2002) *Εισαγωγή στην Ανατομία του ανθρώπου*, Εκδ.UnivercityStudioPress.
2. Καμμάς Αντώνης(2006) *Μαθήματα Ανατομικής*, 1η έκδοση, Αθήνα.
3. Πισίδης Α. *Ανατομική Βασικές Γνώσεις*. Εκδ. Λύχνος.
4. PlatzerF. (2008) *Ανατομία*. Εκδ. Πασχαλίδης.
- 5.Παρασκευάς Γ.Κ. (2008) *Ανατομία του Ανθρώπου*, Εκδ. University Studio Press.
- 6.ΧατζημπούγιαςI (2007). *Στοιχεία Ανατομικής του Ανθρώπου*. Εκδ. GMDesign.

### Ξενόγλωσση :

1. Drake R., Vogl W., Mitchel A. (2007). *Gray's Anatomy*. Εκδ. Πασχαλίδης.
2. DrakeRL. (2006). *Gray's Anatomy, Iατρικές Εκδόσεις*, Π. Χ. Πασχαλίδης,
3. NetterH.Frank.(2004). Άτλας Βασικών Ιατρικών Επιστημών, Τόμος Ι,Ανατομία του Ανθρώπου, 3η έκδοση, Ιατρικές Εκδόσεις, Π. Χ. Πασχαλίδης.
4. Faiz O., Moffat D.(2006) *Anatomy at a Glance*. 1STedt, Παρισιάνος A.E.
5. Putz R. and R. Pabst. Sobotta(2006) *Atlas of Human Anatomy*, 2 Volume Set, 14th edition, Urban & Fischer.
6. Rohen, JohannesW.(2006).Έγχρωμος άτλας ανατομικής του ανθρώπου, Ιατρικές Εκδόσεις, Π. Χ. Πασχαλίδης.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>M03</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>A</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Διαλέξεις</b>		<b>3</b>	<b>5</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τη φυσιολογία της λειτουργίας των διαφόρων συστημάτων του ανθρωπίνου σώματος.  Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ τριες θα είναι σε θέση να :  <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Αναγνωρίζουν βασικές αρχές και έννοιες της φυσιολογικής λειτουργίας των διαφόρων οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού.</li><li>❖ Ερμηνεύουν τους παθολογικούς και φυσιολογικούς μηχανισμούς του .</li><li>❖ Διακρίνουν και αξιολογούν κλινικά ευρήματα, σε καταστάσεις που εμπλέκονται με την παθολογία της κύησης.</li><li>❖ Εκτιμούν τις συνέπειες της μη φυσιολογικής λειτουργίας των διαφόρων συστημάτων στον οργανισμό .</li></ul>
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τηχρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  Ομαδική εργασία  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  Συνδυαστική σκέψη και σύγκριση πληροφοριών.

## 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή: Φυσιολογία και λειτουργίες του κυττάρου του οργανισμού και

τα συστήματα του ανθρωπίνου σώματος(επίδειξη σε εργαστήριο).

2. Βασικές αρχές της λειτουργίας και δομής του ανθρωπίνου οργανισμού (ομοιόσταση-ωσμορρύθμιση, κολλοειδή διαλύματα-κολλοειδωσματική πίεση).
3. Νερό – Ηλεκτρολύτες. Οξεοβασική ισορροπία.
4. Μεταβολισμός (Βασικά στοιχεία).
5. Θερμορύθμιση (ρύθμιση θερμοκρασίας, θερμοκρασία σώματος, κεντρική ρύθμιση, πυρετός, υποθερμία, υπερθερμία).
6. Λέμφος-λεμφικό σύστημα (εισαγωγή, λεμφαγγεία, λεμφογάγγια, κνίδωση και σύσταση λέμφου).
7. Καρδιά, κυκλοφορικό σύστημα – εφαρμογές (ΗΚΓ).
8. Αιμοποιητικό σύστημα-εφαρμογές (ομάδες αίματος-Γενική αίματος-ηλεκτροφόρηση).
9. Αναπνευστικό σύστημα.
10. Ανοσοποιητικό σύστημα.
11. Πεπτικό σύστημα (πέψη, μάσηση, σίελος, κατάποση, στόμαχος, λεπτό έντερο, παχύ έντερο, χρόνος διάβασης, απορρόφηση ουσιών).
12. Ουροποιητικό σύστημα.
13. Νευρικό σύστημα
14. Ενδοκρινείς αδένες -εξωκρινείς -μικτοί αδένες.

#### 4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση powerpoint presentations	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτόνομη μελέτη	70
	Αναζήτηση βιβλιογραφίας	26
	<b>Σύνολο μαθήματος</b>	<b>135</b>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτή εξέταση(ΓΕ) ή/ &amp; προφορική εξέταση (ΠΕ), στην Ελληνική, στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σύντομης απάντησης ή/&amp; πολλαπλής επιλογής στην ανωτέρω ύλη.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών/τριών είναι ρητά προσδιορισμένα. Εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές /τρι ες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>	

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. GuytonA.&HallJE, Ευαγγέλου Α. Επιμέλεια–Μετάφραση. (2008). *Φυσιολογία του Ανθρώπου*, Εκδ. Παρισιάνος.
- 2 . Καννέλος Ε. Λυμπέρη Μ. *Φυσιολογία I,II*, Εκδ. Λύχνος.
3. KeirL, WiseB, KrebsC (2004) *Ανατομία & Φυσιολογία του Ανθρώπινου Σώματος*. Μετάφρ.-Επιμέλεια: ΤαλαντοπούλουΜ., Καραχάλιος Γ. Εκδ. Έλλην,Αθήνα.
4. NetterF.,(2006) *Φυσιολογία του Ανθρώπου*, τόμος Γ'. Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.
5. McGeownJ., (2008) *Συνοπτική Φυσιολογία του Ανθρώπου* Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.
6. Πλέσσας Σ.(1998), *Φυσιολογία του Ανθρώπου I,II,III*.Εκδ. Φάρμακον-Τύπος.
7. VanderA., *Φυσιολογία του Ανθρώπου*. Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΓΕΝΕΤΙΚΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M04	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	A
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΓΕΝΕΤΙΚΗ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διαλέξεις		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της φυσιολογικής δομής και λειτουργίας του ανθρώπινου γενετικού υλικού καθώς και των μη φυσιολογικών του εκδηλώσεων.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες εμπεριστατωμένη επιστημονική γνώση για να παρέχουν τεκμηριωμένη συμβουλευτική αγωγή σε υποψήφιους γονείς σε θέματα γενετικής και ευγονίας.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Έχουν βασικές γνώσεις γενετικής του ανθρώπου.</li><li>❖ Αναγνωρίζουν τεχνικές και μεθόδους ανίχνευσης γενετικών νοσημάτων στον προγεννητικό και προεμφυτευτικό έλεγχο.</li><li>❖ Κατανοούν την αναγκαιότητα του προγεννητικού και προεμφυτευτικού ελέγχου.</li><li>❖ Δίνουν γενετική συμβουλευτική στους υποψήφιους γονείς.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</p>

## 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1. Αρχές της Γενετικής**
- 2. Μελέτη της κληρονομικότητας**
- 3. Νομοί του Mendel και η εφαρμογή τους στην γενετική του ανθρώπου.**
- 4. D.N.A και γενετικός κώδικας.**
- 5. Γαμέτες και κυτταρική διαίρεση.**
- 6. Χρωμοσωμιακές ανωμαλίες**
- 7. Κυτταρογενετική (καρυότυπος και μέθοδος Fish).**
- 8. Μοριακές μέθοδοι ανίχνευσης γενετικών νοσημάτων**
- 9. Επίδραση βλαπτικών παραγόντων στο γονιδίωμα και μεταλλάξεις**
- 10. Επίδραση βλαπτικών παραγόντων κατά την οργανογένεση.**
- 11. Γενετικά νοσήματα.**
- 12. Γενετική του καρκίνου.**
- 13. Προγεννητική /Προεμφυτευτική διάγνωση .**
- 14. Γενετική καθοδήγηση.**

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	χρήση power point presentations	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Αυτόνομη μελέτη	64
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας	Η αξιολόγηση των φοιτητών /τριών προκύπτει από την γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή /& προφορική εξέταση (ΠΕ) του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, με	

αξιολόγησης	<p>ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή και πολλαπλής επιλογής, στην ελληνική.</p> <p>Βάση επιτυχίας της εξέτασης είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>
-------------	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ξένη Βιβλιογραφία :

1. Conor GM, Ferguson-Smith MA. (1997). *Essential Medical Genetics*. Blackwell Science.
2. Halsey D, Jenkins JF, Frankomano CA. (1998). *Genetics in Clinical Practice*. Ed. Jones and Bartlett Publishers.
3. Isada N, Drugan A, Johnson M, Evans M. (1996). *Maternal genetic diseases*. Ed. Appleton and Lange.
4. Sudery P. (1998). *Human Molecular Genetics*. Ed. Addison Wesley Longman Limited.
5. Thompson & Thompson,(2011). *Ιατρική Γενετική*, Nussbaum R., McInnes R.R., Willard H.F.εκδότης: Bro ken Hill Publishers LTD 8<sup>η</sup> έκδοση.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**« ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M05	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	A
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Διαλέξεις</b>		<b>3</b>	<b>5</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση των βασικών αρχών και σύγχρονων δεδομένων της Γυναικολογίας ώστε, ο μελλοντικός απόφοιτος να μπορεί να τα χρησιμοποιήσει κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. γυναικολογικά τμήματα, εξωτερικά ιατρεία κ.λπ.), σύμφωνα με τα επαγγελματικά του δικαιώματα</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Να κατανοούν τη φυσιολογία του γυναικείου γεννητικού συστήματος καθώς και τις μη φυσιολογικές μεταβολές που σχετίζονται με αυτό.</li><li>❖ Να αναγνωρίζουν σημεία και συμπτώματα παθολογικών γυναικολογικών καταστάσεων σε γυναίκες ασθενείς.</li><li>❖ Να εφαρμόζουν ολοκληρωμένη φροντίδα στη νοσηλεία γυναικολογικών ασθενών.</li><li>❖ Να συστήνουν σύγχρονες διαγνωστικές μεθόδους και να ενημερώνουν για την ασφαλή εκτέλεση τους .</li><li>❖ Να παρέχουν τεκμηριωμένη συμβουλευτική στα ανωτέρω θέματα και προτείνουν μέτρα πρόληψης καταστάσεων που οδηγούν στην ανάπτυξη παθολογικών γυναικολογικών καταστάσεων.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</p>

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1. Βασικές γνώσεις μοριακής & κυτταρικής βιολογίας στη Γυναικολογία (& στη Μαιευτική)**

Εμβρυολογία γεννητικού συστήματος

Συγγενείς ανωμαλίες γεννητικού συστήματος γυναίκας

Στοιχεία ανατομίας

Φυσιολογία αναπαραγωγικού συστήματος γυναίκας-Γεννητικός κύκλος-Ορμονικές επιδράσεις

Ωογένεση-Σπερματογένεση-Συνάντηση γαμετών

Γονιμοποίηση-Πρώτα στάδια ανάπτυξης εμβρύου

**2. Ιστορικό στη γυναικολογία**

Κυτταρολογικός έλεγχος τραχηλικού επιχρίσματος-Εξέταση για HPV

Εργαστηριακός έλεγχος κολπικού-τραχηλικού υλικού για την ανίχνευση μικροοργανισμών

Κλινική-Γυναικολογική εξέταση

Υπερηχογραφικός έλεγχος

Υστεροσαλπιγγογραφία

Αξονική τομογραφία-Μαγνητική τομογραφία-Λοιπές εξετάσεις

**3. Κολποσκόπηση**

Υστεροσκόπηση

Βιοψία & σχετικές μέθοδοι στη διερεύνηση του γεννητικού συστήματος

Λαπαροσκόπηση

Επεμβάσεις στειροποίησης στη γυναίκα

**4. Στοιχεία συμβουλευτικής για διατήρηση της υγείας-Γενικές κατευθύνσεις προληπτικού ελέγχου**

Κοινωνικο-δημογραφικοί παράγοντες που επηρεάζουν την παρουσία των νόσων

Βάρος γυναίκας, απώλεια & αύξηση βάρους

**5. Καλοήθεις παθήσεις αιδοίου**

Άλγος αιδοίου

Καλοήθεις παθήσεις κόλπου

Καλοήθεις παθήσεις τραχήλου μήτρας

Ινομυώματα σώματος μήτρας

Άλλες καλοήθεις παθήσεις σώματος μήτρας

Επίδραση ορμονικών σκευασμάτων στο ενδομήτριο

Καλοήθεις παθήσεις ωοθηκών

Καλοήθεις παθήσεις σαλπίγγων

**6. Πρόπτωση μήτρας**

Κυστεοκήλη-ορθοκήλη-εντεροκήλη

Γυναικολογική ουρολογία

Συχνουρία-ακράτεια ούρων-οξεία έπειξη για ούρηση

**7. Ενδομητρίωση**

GnRH ανάλογα

Αμηνόρροια (& ολιγομηνόρροια)

Δυσλειτουργικές αιμορραγίες της μήτρας

Προεμμηνορρυσιακό σύνδρομο

Δυσμηνόρροια

**8. Οξύ πυελικό άλγος-Οξεία χειρουργική κοιλία**

Χρόνιο πυελικό άλγος

Δυσπαρευνία

**9. Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών**

Υπογονιμότητα-Βασικές έννοιες

Ανδρική υπογονιμότητα-Γυναικεία υπογονιμότητα

Πρόκληση ωοθυλακιορρήξίας

Τεχνικές υποβοηθούμενης αναπαραγωγής-Εξωσωματική γονιμοποίηση

**10. Μη ιογενή σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα**

Χλαμυδιακή λοίμωξη γεννητικού συστήματος

Γονοκοκκική λοίμωξη γεννητικού συστήματος

Τριχομοναδική λοίμωξη γεννητικού συστήματος

Σύφιλη

Μυκητιασική αιδοιοκολπίτιδα

Ιογενή σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα

Λοίμωξη γεννητικού συστήματος από τον ίο των ανθρώπινων κονδυλωμάτων (HPV)

Ερπητική λοίμωξη γεννητικού συστήματος

Ιός της ανοσοανεπάρκειας του ανθρώπου (HIV)-Σύνδρομο επίκτητης ανοσοανεπάρκειας (AIDS)

**11. Φλεγμονές κατώτερου γεννητικού συστήματος**

Φλεγμονές ανώτερου γεννητικού συστήματος

**12. Αυτόματη έκτρωση-Επανειλημμένες αποβολές (καθ' έξιν εκτρώσεις)**

Διακοπή κύησης

Έκτοπη κύηση

Μύλη κύηση

**13. Παιδική γυναικολογία**

Εφηβική γυναικολογία

Κλιμακτήριος-Εμμηνόπαυση

Οστεοπόρωση

Ορμονική θεραπεία (υποκατάστασης) και άλλες σχετικές αγωγές μετά την εμμηνόπαυση

Επίδραση ορμονικής θεραπείας υποκατάστασης στο δέρμα & στο κολλαγόνο

Ορμονική θεραπεία υποκατάστασης & θρομβοεμβολικές επιπλοκές

**14. Αυτοεξέταση-Κλινική εξέταση μαστού**

Μέθοδοι απεικόνισης μαστού

Εξέταση κυτταρολογικού υλικού-Βιοψία μαστού

Καλοήθεις παθήσεις μαστού

**15.Επιπλοκές κατά τη διάρκεια γυναικολογικών χειρουργείων**

Προεγχειρητική ενημέρωση ασθενούς στη γυναικολογία  
&ιατρονομική προσέγγιση  
Σεξουαλική λειτουργία  
Σεξουαλική δυσλειτουργία της γυναίκας  
Σεξουαλική δυσλειτουργία του άνδρα  
Σεξουαλική κακοποίηση

**4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ανάλυση μελετών περίπτωσης	
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	35
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	60
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Σύνολο	135
	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ)ή/& προφορική εξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή/ και μελέτης περιπτώσεων ή /& πολλαπλής επιλογής καθώς και με εργασίες σε θέματα αντίστοιχα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος, στην Ελληνική.	
Ο βαθμός μαθήματος (ΒΜ) περιλαμβάνει:		
1. Την (ΓΕ) ή/& (ΠΕ) που αντιστοιχεί στο 80% του(ΒΜ) &		
2. Την παρουσία της εργασίας που αντιστοιχεί στο 20% του (ΒΜ).		

	<p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Ο τρόπος αξιολόγησης ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Iatrákης Γ. (2017) *Βιβλίο Γυναικολογίας*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 2.Iatrákης Γ. (2016) *Επιλεγμένα Θέματα Γυναικολογίας*. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη .
3. Iatrákης Γ. (2016) Γυναικολογικά προβλήματα και λύσεις. Αθήνα, Ελληνικά καδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα- Αποθετήριο «Κάλλιπος»
- 3.Barber MD, Park AJ.(2017)*Surgical female pelvic anatomy*. UpToDate.
- 4.Berek JS. Berek & Novak's(2012) *Gynecology*. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins.
- 5.Iverson RE, Jr, DeCherney AH, Laufer M. (2017) *Clinical manifestations and diagnosis of congenital anomalies of the uterus*. UpToDate.
- 6.Welt CK. (2017) *Physiology of the normal menstrual cycle*. UpToDate.
- 7.Hoffman B, Schorge J, Bradshaw K, et al. Williams (2016) *Gynecology*.3rd Edition, Mc Graw Hill Education.
- 8.Lobo R, Gershenson D, Lentz G, Valea F.( 2016) *Comprehensive Gynecology*. 7th Edition, Elsevier.
- 9.Pundir J & Coomarasamy A.(2016) *Gynaecology, Evidence-Based Algorithms*. Cambridge University Press.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΑΓΓΛΙΚΑ -ΟΡΟΛΟΓΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M06	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	E
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΑΓΓΛΙΚΑ -ΟΡΟΛΟΓΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Διαλέξεις</b>		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	OXI		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	OXI		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές μέσα από κείμενα σχετικά με την ειδικότητα και το επίπεδο του μαθήματος και μέσα από διάφορες μορφές ασκήσεων -λεκτικές και συνθετικές να :
<ul style="list-style-type: none"><li>❖ Καλλιεργούν , εμπεδώνουν και βελτιώνουν τις τέσσερις γλωσσικές ικανότητες (listeningandunderstanding ,speaking,readingandwriting) με έμφαση στην σχετική ορολογία της μαιευτικής στην αγγλική γλώσσα.</li><li>❖ Αναζητούν και κατανοούν βιβλιογραφικά δεδομένα, μέσα από διεθνείς επιστημονικές βάσεις δεδομένων, πάνω με το γνωστικό αντικείμενο της μαιευτικής , ώστε να προάγουν τις γνώσεις τους και να τεκμηριώνουν επιστημονικά την πρακτική τους .</li><li>❖ Επικοινωνούν σε διεθνή περιβάλλοντα.</li><li>❖ Σχεδιάζουν και παρουσιάζουν ερευνητικά εργασίες σε διεθνή συνέδρια κλπ.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Αναζήτηση σύγχρονης βιβλιογραφίας και βελτίωση της γνώσης Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1.Ανάλυση και κατανόηση της δομής της γλώσσας σαν σύνολο μέσω των ασκήσεων από κείμενα προερχόμενα από την ειδικότητα της Μαιευτικής.
2. Ειδική ανάλυση αυθεντικών κειμένων ειδικού επιστημονικού επιπέδου, με θέματα που αναφέρονται στη μαιευτική και γυναικολογία
- 3.ορολογία σχετικά με την παρακολούθηση της εγκύου
  4. Ορολογία σχετικά με την φροντίδα της επιτόκου
  5. Ορολογία που χρησιμοποιείται κατά την εκτέλεση του φυσιολογικού τοκετού
  6. Ορολογία σχετικά με την φροντίδα της λεχώνας και του νεογνού

7. Ορολογία σχετικά με την φροντίδα παθολογικών περιπτώσεων στη μαιευτικής
8. Ορολογία σχετικά με την φροντίδα παθολογικών περιπτώσεων στην γυναικολογία
9. Ορολογία σχετικά με την νεογνολογία και την φροντίδα του νεογνού.
10. Ορολογία σχετικά με το γεννητικό σύστημα της γυναίκας.
11. Ορολογία σχετικά με τους ενδοκρινείς αδένες και τον καταμήνιο κύκλο
12. Ορολογία σχετικά με την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή
13. Ορολογία σχετικά με την οικογενειακό προγραμματισμό, προετοιμασία για γονεϊκότητα, ψυχοπροφυλακτική.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία														
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Power point presentatios.</li> <li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> </ul> <p>Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>														
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #e0e0e0;">Δραστηριότητα</th> <th style="background-color: #e0e0e0;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td style="text-align: center;">26</td></tr> <tr> <td>εργασίες</td><td style="text-align: center;">13</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη</td><td style="text-align: center;">51</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td><td style="text-align: center;"><b>90</b></td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	εργασίες	13			Αυτόνομη μελέτη	51			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	26														
εργασίες	13														
Αυτόνομη μελέτη	51														
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>														
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση(ΓΕ) ή προφορική έξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις θεωρητικών ασκήσεων ή και σύντομης απάντησης σε ύλη αντίστοιχη με τις														

	<p>παραδόσεις.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα ( 0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Διδακτικές σημειώσεις της διδάσκουσας καθηγήτριας. Exercises to Reviewing English Grammar E.Terzoglou .
2. Mosby (2009) Mosby's pocket dictionary of Medicine, Nursing and Health Professions (E-Book).
3. Πανουτσόπουλος Γ., (2016) Αγγλική Ορολογία για τις Επιστήμες Υγείας, εκδόσεις Δίσιγμα.
4. Tiran D (2012) *Baillere's Midwives Dictionary*, Elsevier.
5. Winston N., McDonalds (2005) *Illustrated Dictionary of Midwifery*, Elsevier.
6. Χ. Ζεβελεκάκη Χ., Ιατράκης Γ., Εικονογραφημένο Αγγλο-Ελληνικό & Ελληνο-Αγγλικό Λεξικό Ιατρικών Όρων.. Εκδόσεις Ζεβελεκάκη 2018.

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ»

## 1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M07	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	H
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητική Διδασκαλία, Διαλέξεις	2		3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ)  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
------------------------

Στόχος του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση των βασικών αρχών και σύγχρονων δεδομένων που αφορούν την Εμβρυολογία ώστε ο μελλοντικός απόφοιτος να μπορεί να χρησιμοποιεί τις γνώσεις αυτές κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. ιατρεία προγεννητικού ελέγχου κ.λπ.).

Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- ❖ Να κατανοούν τις βασικές αρχές της εμβρυολογίας.
- ❖ Να χρησιμοποιούν τις γνώσεις της εμβρυολογίας σε προβλήματα της κλινικής πράξης.
- ❖ Να αναγνωρίζουν παθολογικές καταστάσεις που προκύπτουν κατά την εμβρυϊκή ανάπτυξη.
- ❖ Να συμβουλεύουν κατάλληλα τους γονείς σε παθολογικές καταστάσεις που προκύπτουν κατά την εμβρυϊκή ανάπτυξη.
- ❖ Να εκπαιδεύουν τους μέλλοντες γονείς για την αποφυγή παραγόντων κινδύνου για τη φυσιολογική ανάπτυξη του εμβρύου.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### 1.Εισαγωγή-Ιστορική αναδρομή

#### 2.Ανάπτυξη των γαμετών

Φυλετική αναπαραγωγή

Σπερματογένεση

Ωογένεση

#### 3.Αναπαραγωγή

<p>Γονιμοποίηση</p> <p><b>4. Γυναικεία υπογονιμότητα</b></p> <p><b>5. Ανδρική υπογονιμότητα</b></p> <p><b>6. Πρώτη εβδομάδα εμβρυϊκής ανάπτυξης</b></p> <p>Αυλάκωση</p> <p>Εμφύτευση</p> <p>Τροφοβλάστη</p> <p><b>7. Μορφογενετικοί μηχανισμοί κατά την εμβρυογένεση</b></p> <p><b>8. Δεύτερη εβδομάδα εμβρυϊκής ανάπτυξης</b></p> <p><b>9. Τρίτη εβδομάδα εμβρυϊκής ανάπτυξης</b></p> <p><b>10. Οργάνωση βλαστικών δερμάτων</b></p> <p><b>11. Κυτταρικός θάνατος</b></p> <p><b>12. Πρώιμη εμβρυϊκή περίοδος</b></p> <p><b>13. Όψιμη εμβρυϊκή περίοδος</b></p> <p><b>14. Συγγενείς ανωμαλίες διαφόρων οργάνων</b></p> <p><b>15. Συγγενείς ανωμαλίες γεννητικών οργάνων</b></p>
--

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία- διαλέξεις	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις – Ανάλυση μελετών περίπτωσης	36
	Μελέτη βιβλιογραφίας - Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	34
	<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου μετά την ολοκλήρωση	

	<p>των διαλέξεων, σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις, με :</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Γραπτή (ΓΕ) ή / &amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) (80%)<ul style="list-style-type: none"><li>• με ερωτήσεις ανάπτυξης ή</li><li>• σύντομης απάντησης ή</li><li>• πολλαπλής επιλογής ή</li><li>• συνδυασμός των ανωτέρω.</li></ul></li><li>2. Παρουσίαση εργασιών (ΣΠΕ) (20%).</li></ol> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) αποτελείται από :</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Την γραπτή (ΓΕ) ή/&amp; προφορική (ΠΕ) εξέταση που αντιστοιχεί στο 80% &amp;</li><li>2. Την συγγραφή &amp; παρουσίαση εργασίας/σιών (ΣΠΕ) που αντιστοιχεί στο 20%</li></ol> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές και από τον Καθηγητή του μαθήματος στην αίθουσα κατά την έναρξη του.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

- 1.Αγγελοπούλου Ρ.( 2013).*Εμβρυολογία* (Φοιτητική Έκδοση), Αθήνα, Εκδόσεις Πασχαλίδη.
- 2.Ιατράκης Γ. (2017).*Βιβλίο Γυναικολογίας*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 3.PersaudK.L. (2009). *Η Ανθρώπινη Διάπλαση: Εμβρυολογία Κλινικού Προσανατολισμού*. Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα.

### Ξενόγλωσση:

- 4.Berek JS. Berek & Novak's (2012).*Gynecology*. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins.

5. Cohen J, Alikani M.( 2013) .Evidence-based medicine and its application in clinical preimplantation embryology. *Reprod Biomed Online*, 27:547-61.
- 6.Kovačić B, Plas C, Woodward BJ, Verheyen G, Prados FJ, Hreinsson J, De los Santos MJ, Magli MC, Lundin K, Plancha CE.( 2015).The educational and professional status of clinical embryology and clinical embryologists in Europe. *Hum Reprod*, 30:1755-62.
- 7.Sadler T.W. Langman's ,Wolters Kluwer (2016).*Medical Embryology*.
- 8.Schoenwolf G, Bleyl S, Brauer P, Francis-West P. Larsen's(2015).*HumanEmbryology*, 5th Edition. Churchill Livingstone.
- 9.Scott RT Jr, Hong KH, Werner MD, Forman EJ, Ruiz A, Cheng MC, Zhao T, Upham KM.( 2014).Embryology training for Reproductive Endocrine fellows in the clinical human embryology laboratory. *J Assist Reprod Genet*, 31:385-91.

## **Β' ΕΞΑΜΗΝΟ**

### **ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **«ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ»**

#### **1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ	
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M08      ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ      B	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
Σύνθετο μάθημα: Διαλέξεις	3	5,5
Κλινική Άσκηση	5	3
Σύνολο	8	8,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	OXI	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητες, που είναι απαραίτητες, για να τους κάνουν ικανούς να προσφέρουν νοσηλευτική φροντίδα σε γυναίκες ασθενείς με παθολογικές καταστάσεις των διαφόρων συστημάτων, καθώς και με χειρουργικές και νεοπλασματικές παθήσεις.
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση να :
<ul style="list-style-type: none"><li>❖ Γνωρίζουν τις παθολογικές και χειρουργικές παθήσεις</li><li>❖ Εφαρμόζουν βασικές νοσηλευτικές τεχνικές και ειδικές δεξιότητες στην ολιστική φροντίδα ασθενών με παθολογικά και χειρουργικά νοσήματα</li><li>❖ Κατανοούν την οργάνωση και λειτουργία του νοσηλευτικού τμήματος.</li><li>❖ Αξιολογούν τα κλινικά ευρήματα της γενικής κατάστασης των ασθενών, καθώς και τα αποτελέσματα των αιματολογικών και εργαστηριακών τους εξετάσεων.</li><li>❖ Οργανώνουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν τη νοσηλευτική φροντίδα.</li><li>❖ Εξετάζουν τον ασθενή με βάση τη σημειολογία των παθήσεων στα κάτωθι συστήματα: αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, αγγειακό, νευρικό σύστημα, δέρμα και την κοιλιακή χώρα</li><li>❖ Συνεργάζονται με τους άλλους επαγγελματίες υγείας για την καλύτερη δυνατή φροντίδα του ασθενούς.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  Λήψη αποφάσεων  Αυτόνομη εργασία  Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
Λήψη πρωτοβουλιών  
Επίδειξη μεθοδικότητας  
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας  
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγωγικής σκέψης.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### **Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος .**

- 1. Ο ασθενής. Σχέσεις ασθενούς – επαγγελματία υγείας – επίδραση περιβάλλοντος στην αποκατάσταση της υγείας.**
- 2. Οξειοβασική ισορροπία. Διαταραχές ισοζυγίου υγρών και ηλεκτρολυτών Βασικές αρχές χορήγησης υγρών και ηλεκτρολυτών**
- 3.Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος.**
- 4.Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με παθήσεις του πεπτικού συστήματος.**
- 5.Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με παθήσεις του ανοσοποιητικού συστήματος**
- 6.Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με παθήσεις του αιμοποιητικού συστήματος.**
- 7.Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με παθήσεις του καρδιαγγειακού - κυκλοφορικού συστήματος.**
- 8.Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με λοιμώδες νόσημα.**
- 9.Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με εγκαύματα.**
- 10.Νοσ/κή φροντίδα χειρουργημένων ασθενών με παθήσεις του πεπτικού συστήματος. (στομάχου - δωδεκαδακτύλου - λεπτού εντέρου - παχέος εντέρου – σκωληκοειδίτιδα – περιτονίτιδα - ειλεός),οξεία κοιλία, κοιλιακό τραύμα.**
- 11. Εργαστηριακές εξετάσεις που απαιτούνται για τον έλεγχο της σωστής λειτουργίας των συστημάτων του οργανισμού - ερμηνεία αποτελεσμάτων (π.χ. ΗΚΓ, βιοχημικές εξετάσεις, αιματολογικές εξετάσεις κ.α.)**
- 12. Διαγνωστικά κλινικά σημεία και νοσηλευτική φροντίδα ατόμων με παθολογικές καταστάσεις του αρτηριακού σφυγμού & σακχαρώδη διαβήτη.**
- 13.Διαγνωστικά κλινικά σημεία παθολογικών καταστάσεων της κοιλιακής χώρας, κοιλιακοί ήχοι, ευαισθησία στην κοιλιακή χώρα, ηπατομεγαλία, σπληνομεγαλία, οξεία κοιλία.**
- 14.Διαγνωστικά κλινικά σημεία των παρακάτω παθολογικών καταστάσεων:**
  - δέρμα: παραλλαγές του χρώματος του δέρματος, αγγειακές και πορφυρικές αλλοιώσεις του δέρματος, βασικοί τύποι δερματικών αλλοιώσεων,**

ανωμαλίες και παραλλαγές των νυχιών.

- περιφερικό αγγειακό σύστημα: χρόνια ανεπάρκεια φλεβών και αρτηριών, έλκη των άκρων ποδιών και των ποδοκνημικών αρθρώσεων, οιδήματα του γόνατος.
- νευρικό σύστημα: διαταραχές επιπέδου συνείδησης, διαταραχές στη βάδιση και στη στάση του σώματος, διαταραχές της κινήσεως.

**15.Βασικές αρχές νοσηλευτικής φροντίδας ασθενούς με γυναικολογική νεοπλασματική νόσο (προσέγγιση, συμβουλευτική, βασικές αρχές χορήγησης χημειοθεραπείας, αντιμετώπιση παρενεργειών κλπ).**

#### **Εργαστηριακό/Κλινικό Μέρος Μαθήματος**

1. Εισαγωγή ασθενούς στο Νοσοκομείο
2. Λήψη και καταγραφή ιστορικού
3. Περιποίηση χειρουργικού ή άλλου τραύματος.
4. Συρραφή μικροτραυμάτων.
5. Νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου με λοιμώδες νόσημα.
6. Προεγχειρητική φροντίδα ασθενούς.
7. Μετεγχειρητική φροντίδα ασθενούς.
8. Επίδειξη και εφαρμογή νοσ/κών δεξιοτήτων στη φροντίδα εγκαυματία.
9. Χορήγηση οξυγόνου.
10. Λήψη αίματος για εργαστηριακές εξετάσεις. Αξιολόγηση αποτελεσμάτων αιματολογικών εξετάσεων κ.α.
11. α)Χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής.  
β)Μέτρηση σακχάρου αίματος και χορήγηση ίνσουλίνης.  
γ)Εκτέλεση ΗΚΓ και εκτίμηση αυτού.
12. Οργάνωση και λειτουργία νοσηλευτικού τμήματος.
13. Μέθοδοι καταγραφής νοσηλευτικών διεργασιών-τήρηση αρχείων.
14. Συμπλήρωση διαιτολογίου κατά περίπτωση ασθενούς.
15. Κλινική εξέταση/εκτίμηση παθολογικών και χειρουργικών καταστάσεων με τη χρησιμοποίηση των βασικών κλινικών σημείων στα κάτωθι :  
Αναπνευστικό σύστημα, καρδιολογικό σύστημα, περιφερικό αγγειακό σύστημα αιμοποιητικό σύστημα, νευρολογικό σύστημα, πεπτικό σύστημα, μυοσκελετικό σύστημα και κοιλιακής περιοχής.

#### **4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση. <b>Θεωρητικό μέρος</b> του μαθήματος: διαλέξεις, Ασκήσεις πράξεις. <b>Εργαστηριακό μέρος</b> του μαθήματος:
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Για το κλινικό μέρος του μαθήματος γίνεται κλινική άσκηση των φοιτητριών/ών σε Νοσοκομεία Υποχρεωτική παρουσία.</li> </ul>												
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση power point presentations ,</li> <li>• video προσομοίωσης</li> <li>• υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li> <li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</li> </ul>												
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><b>Δραστηριότητα</b></th><th><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση(υποχρεωτική παρακολούθηση)</td><td>65</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>106</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td><td><b>210</b></td></tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Κλινική άσκηση(υποχρεωτική παρακολούθηση)	65	Αυτόνομη μελέτη	106			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>210</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>												
Διαλέξεις	39												
Κλινική άσκηση(υποχρεωτική παρακολούθηση)	65												
Αυτόνομη μελέτη	106												
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>210</b>												
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Για το θεωρητικό μέρος του μαθήματος η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική γλώσσα με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή/και προφορική εξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ερωτήσεις ανάπτυξης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης</li> <li>• ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li> <li>• επίλυση προβλημάτων</li> </ul> <p>Για το Κλινικό μέρος του μαθήματος γίνεται με:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• παρατήρηση της εφαρμογής των διεργασιών φροντίδας στον ασθενή (50%) και</li> <li>• προφορική εξέταση του φοιτητή/τριας (50%).</li> </ul> <p>Η αξιολόγηση της κλινικής απόδοσης των φοιτητών στηρίζεται στην ικανότητα της φοιτήτριας/τη να εφαρμόζει επιτυχώς βασικές νοσηλευτικές τεχνικές σε ασθενείς.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας το πέντε(5).</p> <p>Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης (ΓΕ) ή / και της (ΠΕ) και κλινικής άσκησης (ΚΑ) είναι το πέντε( 5 ) για το καθένα.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται με τον κανόνα:</p>												

	<p>Βαθμός (ΓΕ) ή /και (ΠΕ) + Βαθμός (ΚΑ)=ΒΜ/2</p> <p>Οι βαθμοί ( ΓΕ) και (ΚΑ) συμψηφίζονται, όταν ο φοιτητής –τρια έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για τη θεωρητική εξέταση , όσο και για την κλινική άσκηση του μαθήματος.</p> <p>Εάν έχει αποτύχει στην κλινική άσκηση (ΚΑ) την επαναλαμβάνει .</p> <p>Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για εξέταση και βαθμολόγηση στην κλινική άσκηση εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος της κλινικής άσκησης, εφόσον υπάρχει δυνατότητα, μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλη την κλινική εκπαίδευση.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στη ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος .</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Αθανάτου Ε. Κ., (2007). *Παθολογική και Χειρουργική Κλινική Νοσηλευτική*, εκδόσεις Παρισιάνος
2. DeWittS.C., (2001) *Βασικές Αρχές και Δεξιότητες της Νοσηλευτικής*, Εκδ. Λαγός
3. DewitS.C., (2009). *Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική - Έννοιες και Πρακτική*, εκδόσεις Πασχαλίδη
4. Ignatavicius D. / Workman M.L. , (2008). *Παθολογική- Χειρουργική Νοσηλευτική- Κριτική σκέψη για συνεργατική φροντίδα*, εκδόσεις Βήτα
5. LemonP, BurkeK., ( 2005). *Παθολογική – Χειρουργική Νοσηλευτική Κριτική Σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς*, Εκδ.Λαγός.
6. Σαχίνη –Καρδάση Α. -Πάνου Μ. (1997). *Παθολογική και Χειρουργική Νοσηλευτική*, Εκδ. Βήτα.

### Ξενόγλωσση:

7. Jacquelin Perry MD, Judith Burnfield, (2017). *Gait Analysis: Normal*

*and Pathological Function* 2nd Edition hardcover.

8. Perry A, Patricia Potter (2010). *Clinical Nursing Skills and Techniques* - Text and Mosby's Nursing Video Skills - Student Version DVD 3.0 Package. Mosby.
9. Potter P, Anne Perry, Patricia Stockert, Amy Hall (2010). *Basic Nursing - Text and Mosby's Nursing Video Skills* - Student Version DVD 3.0 Package.
10. Potter P., Griffin Perry A., et al. (2016) *Fundamentals of nursing*. 9<sup>th</sup> edition.
11. Susan Alexander and Karen Frith (2014) *Applied Clinical Informatics for Nurses*.

**Συναφή Περιοδικά:**

- Το βήμα του Ασκληπιού
- HellenicjournalofNursing
- <http://www.hjn.gr>, Ηλεκτρονικές Εκδόσεις ΤΕΙΝοσηλευτική
- Health Science Journal Health Science Journal
- International Journal of Caring Sciences
- Hippokratia Journal
- Midwifery
- British Journal of Midwifery
- The Lancet
- Nursing for Women's Health
- Nursing Research & Practice
- Health Science Journal
- Women's health Issues
- Journal of women's health

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ  
«ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ»**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M09	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	A
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διαλέξεις		3	5
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	OXI		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	OXI		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές /τριες ικανούς να αναγνωρίζουν τις νοσολογικές οντότητες μέσα από την κλινική συμπτωματολογία τους, να γνωρίζουν τα βασικά αίτιά τους, την διάγνωση και θεραπεία τους καθώς

και μεθόδους κλινικής εξέτασης.

Στόχος του μαθήματος είναι η βελτίωση της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με διάφορες νοσολογικές καταστάσεις.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/τες θα είναι σε θέση να:

- ❖ Αναγνωρίζουν τα βασικά αίτια των νόσων (γενετικά, περιβαντολογικά).
- ❖ Περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των κυριοτέρων νοσημάτων.
- ❖ Προτείνουν προληπτικά μέτρα για αποφυγή παραγόντων κινδύνου για την ανάπτυξη παθολογικών καταστάσεων.
- ❖ Εφαρμόζουν την ενδεδειγμένη νοσηλευτική φροντίδα τα για την άμεση ή χρόνια θεραπευτική αντιμετώπιση νοσημάτων.
- ❖ Κατανοούν τις επιπλοκές που επιφέρουν οι συχνότερες νόσοι στον ανθρώπινο οργανισμό.
- ❖ Εξηγούν τη σύνδεση των συνθηκών ζωής και συνθηκών περιβάλλοντος στην πρόκληση νόσων.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση προγραμμάτων ενημέρωσης και πρόληψης νόσων

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος

**Υγεία και νόσος**

**-Παθολογοανατομικά στοιχεία.**

**1. Φλεγμονή-εκφύλιση-απόπτωση-νέκρωση-ατροφία-ουλοποίηση-αποτιτάνωση.**

- 2.** Υπερτροφία-υπερπλασία-υποπλασία-νεοπλασία-εξαλλαγή-μετάσταση-διήθηση-δυσπλασία-εκτοπία-
- 3.** Υπεραιμία-συμφόρηση-ισχαιμία-έμφραγμα-θρόμβωση-εμβολή-αγενεσία-μεταμόσχευση
- 4.** Τύποι δερματικών αλλοιώσεων-διαμαρτία-διϊδρωμα.
- 5.** Ανοσία-αλλεργία-αυτοανοσία.
- 6.** Κυριότερα λοιμώδη νοσήματα-Γενικές γνώσεις ανατομικής-φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης:  
Ηπατίτιδες, AIDS, Ερπης ζωστήρ, απλούς, Λοιμώδης Μονοπυρήνωση-Μηνιγγίτιδες-Φυματίωση-Μυκητιάσεις-Βρουκέλλωση-Σαλμονελλώσεις.
- 5.** Κυριότερα νοσήματα αναπνευστικού συστήματος- Γενικές γνώσεις ανατομικής- φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης παθολογικής φυσιολογίας:  
Αναπνευστική ανεπάρκεια, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, (χρόνια βρογχίτις, πνευμονικό εμφύσημα), βρογχικό άσθμα, πλευρίτιδα, πνευμοθώρακας, ακετελεκτασία, βρογχεκτασία, πνευμονική εμβολή. Σημασία του καπνίσματος γενικά, σύνδρομο υπνικής άπνοιας, κακοήθειες.
- 8α.** Παθήσεις ουροποιητικού-Γενικές γνώσεις ανατομικής-φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης –Γενικά. Σημασία εξέτασης των ούρων, τρόποι εξέτασης των ούρων, τρόποι ελέγχου νεφρικής λειτουργίας.
- 9.** Νεφρική ανεπάρκεια (οξεία- χρόνια). Σπειραμετονεφρίτιδες . Νεφρωσικό σύνδρομο. Κυστίτιδα. Πυελονεφρίτιδα-Ουρολοίμωξη, Ουρολιθίαση, Ουρηθρίτιδες, Καρκίνοι ουροποιητικού.
- 10.** Κύρια νοσήματα πεπτικού συστήματος: Γενικές γνώσεις ανατομικής- φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης. Πεπτικό έλκος, σύνδρομο δυσαπορρόφησης, ευερέθιστο παχύ έντερο, ελκώδης κολίτιδα, νοσήματα ήπατος και χοληφόρων, νοσήματα παγκρέατος, κακοήθειες.
- 11.** Κυριότερα νοσήματα αίματος: αναιμίες- αιμοσφαιρινοπάθειες -λευχαιμίες- διαταραχές πήξεως, ΔΕΠ-αιμορροφιλίες.  
Γενικές γνώσεις ανατομικής-φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης
- 12.** Συχνότερες ενδοκρινοπάθειες: σακχαρώδης διαβήτης, παθήσεις θυρεοειδούς, παχυσαρκία, σύνδρομο Cushing, μεταβολικό σύνδρομο.  
Γενικές γνώσεις ανατομικής-φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης.
- 13.** Νοσήματα κυκλοφορικού συστήματος: δυσλιπιδαιμίες, υπέρταση, στεφανιαία νόσος, shock, καρδιακή ανεπάρκεια, οξύ πνευμονικό οίδημα, μυοκαρδιοπάθειες, βαλβιδοπάθειες, αρρυθμίες.  
Γενικές γνώσεις ανατομικής-φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης.
- 14.** Ρευματικά νοσήματα :αυτοάνοσα νοσήματα, οστεοπόρωση.  
Γενικές γνώσεις ανατομικής-φυσιολογίας-Μέθοδοι εξέτασης.
- 15.** Κυριότερες διαταραχές Κ.Ν.Σ (Εγκεφαλικά επεισόδια. – Επιληψία).

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση power point presentations	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	40
	Αυτόνομη Μελέτη	95
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>135</b>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση(ΓΕ) ή /&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ), στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σύντομης απάντησης σε ύλη ανάλογη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10)</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος ή/&amp; στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>	

#### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

1. Ausiello Goldman. (2011) . Cecil Παθολογία [e-book] / Συλλογικόέργο · επιμέλεια - Αθήνα : Mendor Editions S.A.

2. Braunwald, Eugene., (2012) Έγχρωμοςάτλαςεσωτερικήςπαθολογίας / Eugene Braunwald. , ΕκδόσειςΠασχαλίδης.
3. Γαρδίκας, Κωνσταντίνος Δ. (2015).*Ειδική νοσολογία* / Γαρδίκας Κωνσταντίνος Δ. - Αθήνα : Παρισιάνου Α.Ε. (2005).
4. DanL. Longoatall, (2015). *Harrison's Εσωτερική Παθολογία* ,Συνοδό Εγχειρίδιο, εκδ. Παριζιάνος.
5. Damjanow I. (2016). *Pathology for the Health Professions*. Kindle Edition.
6. Fuller K. S., C. Goodman, (2014). *Pathology: Implications for the physical Therapist*. Kindle Edition.
7. Hope R.A., Longmore J.M., Mc Manous, Wood-Allum C.A., (2002). *OxfordHandbook Κλινικής/ατρικής*. Εκδ. Λίτσας.
8. Netter F., (2006) Παθολογία. Εκδ.Πασχαλίδης.
9. Μεταξάς Π.(2017) . Θέματα Εσωτερικής Παθολογίας, εκδότης universitystudiospress.
10. Toohey's (1999). *Εσωτερική Παθολογία* . Εκδ..Παρισιάνος.
11. Χαροκόπος, Νικόλαος.( 2005). Στοιχεία νοσολογίας / Νικόλαος Χαροκόπος. - 1η έκδ. - Πάτρα : Φιλομάθεια.
12. Χανιώτης Φ., Χανιώτης Δ.,(2002) Παθολογία- Νοσολογία ,4 Τόμοι. Εκδ.Λίτσας.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M010	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	B
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Σύνθετο μάθημα: Θεωρητική διδασκαλία,		3	5,5
Ασκήσεις Πράξης (ΑΠ)		2	1
Κλινική Άσκηση (ΚΑ)		3	2
<b>Σύνολο</b>		<b>8</b>	<b>8,5</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες επιστημονικές γνώσεις για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή κατάλληλης νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις του γεννητικού συστήματος και του μαστού.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι οι πτυχιούχοι του τμήματος ως επαγγελματίες υγείας να συμβάλλουν στη βελτίωση της γυναικολογικής φροντίδας και στην προαγωγή της γυναικολογικής υγείας.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Γνωρίζουν βασικές και ειδικές αρχές και τεχνικές για τη φροντίδα γυναικολογικών ασθενών.</li><li>❖ Εφαρμόζουν ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς με γυναικολογικά προβλήματα (συντηρητική αντιμετώπιση, προεγχειρητική - μετεγχειρητική φροντίδα) .</li><li>❖ Διαχειρίζονται επείγοντα περιστατικά με γυναικολογικό πρόβλημα.</li><li>❖ Συστήνουν και εφαρμόζουν προληπτικούς ελέγχους για την έγκαιρη διάγνωση των κακοηθειών του γεννητικού συστήματος και του μαστού.</li><li>❖ Διακρίνουν μη φυσιολογικά ευρήματα στην κλινική γυναικολογική εξέταση.</li><li>❖ Αξιολογούν τις απαντήσεις των διαγνωστικών εξετάσεων.</li><li>❖ Κατανοούν τα συναισθήματα και την ψυχολογική φόρτιση των γυναικών με γυναικολογικό πρόβλημα και τη στηρίζουν.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p>

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οργανωτική ικανότητα

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Υπευθυνότητα

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος

1. Βασικές έννοιες της φροντίδας των γυναικών. Μεθοδολογία λήψης Γυναικολογικού ιστορικού. Βασικές αρχές κλινικής γυναικολογικής εξέτασης (προετοιμασία -ψυχολογική προσέγγιση - τεχνική).
2. Ιστορικό και εξέταση μαστού από τη Μαία και Συμβουλευτική για αυτοεξέταση. Καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις του μαστού, παράγοντες κινδύνου, πρόληψη.
3. Τεχνική λήψης κολπικού και τραχηλικού επιχρίσματος για μικροβιολογική εξέταση και για τον κατά Παπανικολάου κυτταρολογικό έλεγχο. Αξιολόγηση των απαντήσεων. Ιός των ανθρωπίνων θηλωμάτων/δοκιμασίες/εμβόλια.
4. Παιδική γυναικολογία (αιδοιοκολπίτιδα, πρώιμη ήβη, κνησμός αιδοίου, αιματηρή έκκριση, βιασμός κλπ).
5. Σεξουαλική υγεία κατά την εφηβεία (φυσιολογικά και παθολογικά χαρακτηριστικά, επιλογές αντισύλληψης στην εφηβεία, διατροφικές διαταραχές, αιμορραγίες κλπ).
6. Εμμηνορρυσιακές διαταραχές (ορισμοί, εκτίμηση, διάγνωση, διαχείριση)
7. Γυναικολογική φροντίδα σε συνήθη γυναικολογικά προβλήματα: ινομυώματα, κολπίτιδες, δυσμηνόρροια, βαρθολινίτιδες, δερματοπάθειες αιδοίου, κλπ.
8. Φροντίδα γυναικών με επείγουσες καταστάσεις όπως: αιμορραγίες, οξύ πυελικό άλγος, έκτοπη κύηση, μετεγχειρητικές επιπλοκές κ.λ.π.
9. Γυναικολογικές διαγνωστικές δοκιμασίες : κολποσκόπηση, βιοψία τραχήλου,

υπερηχογράφημα, λαπαροσκόπηση, υστεροσαλπιγγογραφία, αιματολογικές εξετάσεις κ.λ.π. (ενδείξεις, συμβουλευτική προετοιμασίας).

- 10.** Σεξουαλική υγεία των γυναικών στην εμμηνόπαυση (διαχείριση συμπτωμάτων, συμβουλευτική για θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης-πρόληψη οστεοπόρωσης, καρδιαγγειακής νόσου, σεξουαλική λειτουργία).
- 11.** Δυσλειτουργικές διαταραχές της ουρογεννητικής περιοχής (ακράτεια ούρων, πρόπτωση μήτρας, κυστεοκήλη, ορθοκήλη, κυστίτιδες, ουροδυναμικές δοκιμασίες).
- 12.** Νοσηλευτική αντιμετώπιση και φροντίδα γυναικολογικών παθήσεων.
  - Συντηρητική αντιμετώπιση
  - Προεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα γυναικολογικών ασθενών
  - Μετεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα γυναικολογικών ασθενών
- 13.** Συμβουλευτική αγωγή γυναίκας για:
  - πρόληψη γυναικολογικού καρκίνου
  - αυτοφροντίδα μετά από χειρουργική επέμβαση - χημειοθεραπεία-ακτινοβολία.
- 14.** Ανεπιθύμητη γονιμότητα (ενδείξεις διακοπής κύησης- μέθοδοι-επιπλοκές συμβουλευτική).
- 15.** Συνεργασία με διεπιστημονική ομάδα και στήριξη γυναίκας με γυναικολογικό καρκίνο σε επίπεδο ψυχολογικό και βιολογικό.

#### **Εργαστηριακό Μέρος Μαθήματος :**

Άσκηση των φοιτητών σε Γυναικολογικά τμήματα και Εξωτερικά Ιατρεία (τακτικά γυναικολογικά ιατρεία, ιατρείο λαπαροσκόπησης, υστεροσκόπησης, κολποσκόπησης, ουροδυναμικό ιατρείο, εμμηνόπαυσης, τμήμα επειγόντων γυναικολογικών περιστατικών, ιατρείο παιδικής και εφηβικής γυναικολογίας).

**A. Στα Γυναικολογικά τμήματα οι φοιτητές εκπαιδεύονται στη νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με γυναικολογικές παθήσεις και χειρουργικές επεμβάσεις.**

- Παρακολούθηση και αξιολόγηση γενικής κατάστασης γυναικολογικών ασθενών.

(λήψη και καταγραφή ζωτικών σημείων σε διαγράμματα). Προετοιμασία και χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής. Φροντίδα χειρουργικού

τραύματος. Σύνταξη ειδικών διαιτολογίων.

- Προετοιμασία ασθενούς για γυναικολογικό χειρουργείο.
- Μετεγχειρητική παρακολούθηση.
- Τοποθέτηση καθετήρα ουροδόχου κύστης και levin.
- Λήψη αίματος για εξέταση.
- Διδασκαλία και εφαρμογή ασκήσεων σε χειρουργείο μαστού.

**Β.Στα ιατρεία οι φοιτητές εκπαιδεύονται στα κάτωθι :**

- Λήψη και καταγραφή γυναικολογικού ιστορικού.
- Γυναικολογική εξέταση και λήψη κολπικού επιχρίσματος για κατά Παπανικολάου κυτταρολογικό έλεγχο (testPAP) και μικροβιολογική εξέταση.
- Λήψη καλλίεργειας κολπικού υγρού
- Κολποσκόπηση
- Συμβουλευτική για θέματα που αφορούν σε διάφορα γυναικολογικά προβλήματα και στην προαγωγή της γυναικολογικής υγείας.
- Διδασκαλία ασκήσεων για το περίνεο και αυτοεξέτασης μαστού.
- Κλινική εξέταση μαστού.

**4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Θεωρητικό μέρος του μαθήματος:</li><li>• Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία στην τάξη. Για το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος: Γίνεται κλινική άσκηση των φοιτητριών/ών σε μικρές ομάδες, σε Γυναικολογικά τμήματα και Ιατρεία, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση κλινικών εκπαιδευτών του Τμήματος. Η παρουσία των φοιτητών είναι υποχρεωτική.</li></ul>						
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Θεωρητικό μέρος του μαθήματος:</li><li>• Χρήση power point presentations</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>						
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1"><thead><tr><th><b>Δραστηριότητα</b></th><th><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Κλινική εκπαίδευση (υποχρεωτική παρουσία)</td><td>65</td></tr></tbody></table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Κλινική εκπαίδευση (υποχρεωτική παρουσία)	65
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>						
Διαλέξεις	39						
Κλινική εκπαίδευση (υποχρεωτική παρουσία)	65						

	Aσκήσεις πράξης-Διαδραστική διδασκαλία	10	
	Αυτόνομη μελέτη	96	
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>210</b>	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Για το θεωρητικό μέρος του μαθήματος η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου σε ύλη αντίστοιχη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή /και προφορική εξέταση (ΠΕ) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής,</li><li>• Σύντομης απάντησης,</li><li>• Επίλυση προβλημάτων.</li></ul> <p>Στην κλινική άσκηση γίνεται αξιολόγηση (ΚΑ) της επίδοσης της φοιτήτριας /τή από τον επιβλέποντα της κλινικής άσκησης καθηγητή στη δεξιότητα εφαρμογής τεχνικών και βασικών αρχών που αφορούν στη φροντίδα γυναικολογικών ασθενών.</p> <p>Βάση επιτυχίας της (ΓΕ) και της κλινικής αξιολόγησης (ΚΑ) είναι το πέντε(5 ).</p> <p>Οι φοιτητές /τριες δεν αξιολογούνται στην κλινική άσκηση εάν δεν έχουν συμπληρώσει το 80% των προβλεπομένων παρουσιών.</p> <p>Ο Βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται ως εξής:</p> <p>Βαθμός (ΓΕ) ή (ΠΕ) + Βαθμός (ΚΑ)= (ΒΜ)/2</p> <p>Προϋπόθεση ο βαθμός (ΓΕ) να είναι τουλάχιστον πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>		

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Ελληνική:**

1. Ιατράκης Γ., Πεχλιβάνη Φ., Αντωνίου Ε., Ροκοπάνου Θ. (2017).

Γυναικολογική Νοσηλευτική Φροντίδα. Εκδόσεις Ν.Γ. Παπαδόπουλος, Αθήνα.

2. Lowdermilk D.L. & Perry S.E. (2011). Νοσηλευτική Μητρότητας (Maternity Nursing 8<sup>th</sup> ed. Μετάφραση - Επιμέλεια Λυκερίδου Α. και Δελτσίδου Α.), Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δ., Αθήνα.

**Ξενόγλωσση :**

1. DeWitt S.C. (2001). *Βασικές Αρχές και Δεξιότητες της Νοσηλευτικής Φροντίδας.* (Μετάφραση - Επιμέλεια: Κοτρώτσιου Μπαρμπούτα Ε.), Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δ., Αθήνα.
2. Gupta S., Holloway D., Kubba A. Oxford(2010). *Εγχειρίδιο Γυναικολογικής Νοσηλευτικής Φροντίδας.* (Oxford Handbook of Women's Health Nursing. Επιμέλεια- Μετάφραση: Α. Δελτσίδου, Χ. Νάνου, Μ. Μωραΐτου), Broken Hill Publishers LTD, Nicosia, Cyprus.
3. Ghetti C., Gregory W.T., Edwards S.R., et al. (2005). Severity of pelvic organ prolapse associated with measurements of pelvic floor function. *International Urogynecology Journal and Pelvic Floor Dysfunction*, 16(6):432–436.
4. Houte L., Damaser M. (2016). *Biomechanics of the Female Pelvic Floor*, Elsevier.
5. Lemon P., Burke K. (2011). *Παθολογική –Χειρουργική Νοσηλευτική - Κριτική Σκέψη κατά τη φροντίδα του Ασθενούς.* (Επιμέλεια- Μετάφραση: Η. Μπροκαλάκη), Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δ., Αθήνα.
6. Mørkved S. (2003). *Urinary incontinence during pregnancy and after childbirth. Effect of pelvic floor muscle training in prevention and treatment.* Doctoral thesis. NTNU, Trondheim, Norway.
7. Padoa A., Rosenbaum T.Y. (2016). *The Overactive Pelvic Floor*, Springer International Publishing Switzerland.
8. Olsen M.E., Keder L. (2017). *Gynecologic Care*. Cambridge University Press.
9. Sammarco A. (2016). *Women's Health Issues Across the Life Cycle*, Jones and Bartlett Publishers, Inc.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
-------	------

ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M011	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητική Διδασκαλία(διαλέξεις)		2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση των βασικών αρχών και σύγχρονων δεδομένων της Γυναικολογικής Ογκολογίας.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι ο μελλοντικός απόφοιτος να αποκτήσει τις</p>

απαραίτητες γνώσεις ώστε κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. ογκολογικά τμήματα, εξωτερικά ιατρεία, κέντρα υγείας πρωτοβάθμιας φροντίδας) να συμβάλλει στην πρόληψη του γυναικολογικού καρκίνου και στη βέλτιστη αντιμετώπιση του.

Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση :

- ❖ Να έχουν τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να συμβάλλουν στην έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση των κακοήθων παθήσεων του γεννητικού συστήματος και του μαστού.
- ❖ Να εφαρμόζουν την κατάλληλη νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς με κακοήθεις παθήσεις του γεννητικού συστήματος και του μαστού.
- ❖ Να παρέχουν τεκμηριωμένη συμβουλευτική σε θέματα που αφορούν κακοήθεις παθήσεις του γεννητικού συστήματος και του μαστού.
- ❖ Να συστήνουν μέτρα πρόληψης και προστασίας των γυναικών από το γυναικολογικό καρκίνο.

#### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1.Screening για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας**

**2.Screening για τον καρκίνο του μαστού**

Ενδεχόμενο screening για τους καρκίνους των ωοθηκών & του ενδομητρίου

**3. Ενδοεπιθηλιακές βλάβες & κακοήθεις παθήσεις αιδοίου  
Προκακοήθεις & κακοήθεις παθήσεις κόλπου**

**4. Ενδοεπιθηλιακές βλάβες τραχήλου μήτρας**

Καρκίνος του τραχήλου της μήτρας

Επίδραση ορμονικής αντισύλληψης στον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας

**5. Υπερπλασία του ενδομητρίου**

**6. Καρκίνος του ενδομητρίου**

**7. Σαρκώματα της μήτρας**

**8. Επίδραση ορμονικών σκευασμάτων στο ενδομήτριο**

**9. Κακοήθεις παθήσεις εξαρτημάτων και περιτοναίου**

Ορμονική αντισύλληψη & καρκίνος ωοθηκών

**10. Τροφοβλαστική νόσος**

**11. Ορμονική θεραπεία υποκατάστασης και σχέση με κακοήθεις παθήσεις**

**12. Οριακές αλλοιώσεις μαστού, DCIS, LCIS**

Καρκίνος μαστού

Χειρουργικές επεμβάσεις σε καρκίνο του μαστού

Επικουρική ορμονική θεραπεία & ορμονική θεραπεία σε προχωρημένο & μεταστατικό καρκίνο μαστού Επίδραση ορμονικών σκευασμάτων στον μαστό

**13. Χημειοθεραπεία στον γυναικολογικό καρκίνο-Ακτινοθεραπεία στον γυναικολογικό καρκίνο**

**14. Ανακουφιστική θεραπεία στο γυναικολογικό καρκίνο**

**15. Κακοήθεις παθήσεις γεννητικού συστήματος στη διάρκεια της κύησης**

Επίδραση της μουσικής σε ασθενείς με γυναικολογικό καρκίνο

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο διαδραστική διδασκαλία
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση power point presentations

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις  Ανάλυση μελετών περίπτωσης	30	
	Μελέτη βιβλιογραφίας- παρουσίαση εργασίας	25	
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	35	
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή /&amp; προφορική (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου σε ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σε αξιολόγηση περιστατικού, ή/&amp; πολλαπλής επιλογής, σε θέματα σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις.</p> <p>Ο βαθμός μαθήματος (ΒΜ) περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Την (ΓΕ) ή/&amp; (ΠΕ) που αντιστοιχεί στο 80% του(ΒΜ) &amp;</li> <li>2.Την παρουσία της εργασίας που αντιστοιχεί στο 20% του (ΒΜ).</li> </ol> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.Ο τρόπος αξιολόγησης ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>		

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Ελληνική:**

- 1.Ιατράκης Γ. (2013) .*Γυναικολογική Ογκολογία*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 2.Ιατράκης Γ.( 2015).*Γυναικολογία-Μαιευτική*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 3.Ιατράκης Γ. (2017).*Βιβλίο Γυναικολογίας*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".

**Ξένη:**

- 4.Barakat R, Berchuck A, Markman M, Randall M.(2013).*Principles and Practice of Gynecologic Oncology*, 6th Edition. Wolters Kluwer.
- 5.Barber MD, Park AJ. (2017). *Surgical female pelvic anatomy*. UpToDate.
- 6.Berek JS. Berek & Novak's.(2012). *Gynecology*. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins.
- 7.Di Saia P, Creasman W, Mannel R, Scott Mc Meekin D, Mutch D. (2017). *Clinical Gynecologic Oncology*, 9 th Edition. Elsevier.
- 8.Nielsen DL, Kümler I, Palshof JA, Andersson M. Efficacy of HER2-targeted therapy in metastatic breast cancer. Monoclonal antibodies and tyrosine kinase inhibitors. *Breast 2013, 22:1-12*.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M012	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	H
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διαλέξεις		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές/τριες ικανούς να κατανοούν:
α) τις βασικές έννοιες που αφορούν στα χειρουργικά προβλήματα και στη χειρουργική σημειολογία.
β) να εξοικειώσει τους φοιτητές/τριες με την παθογένεια, τη διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση των διάφορων χειρουργικών παθήσεων των συστημάτων του οργανισμού.
Στόχος του μαθήματος είναι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι/η φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:
<ul style="list-style-type: none"><li>❖ Γνωρίζουν τις κυριότερες χειρουργικές παθήσεις.</li><li>❖ Αναγνωρίζουν τα αίτια και τις επιπλοκές των χειρουργικών παθήσεων.</li><li>❖ Κατανοούν τον τρόπο αντιμετώπισης των χειρουργικών παθήσεων.</li><li>❖ Εκτιμούν τις επείγουσες καταστάσεις των χειρουργικών παθήσεων και κατευθύνουν κατάλληλα τους ασθενείς.</li><li>❖ Εφαρμόζουν τις αποκτηθείσες θεωρητικές γνώσεις στη φροντίδα και συμβουλευτική των ασθενών.</li><li>❖ Παρέχουν την ανάλογη νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς προεγχειρητικά και μετεγχειρητικά.</li><li>❖ Λαμβάνουν μέτρα πρόληψης των μετεγχειρητικών επιπλοκών.</li></ul>
Γενικές ικανότητες
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### 1. Κλινική εξέταση χειρουργικού ασθενούς

- Λάρψη ιστορικού, επισκόπηση, ακρόαση, ψηλάφηση

#### 2. Χειρουργικές λοιμώξεις

- Λοίμωξη, νόσος, γενικές έννοιες. Χειρουργικές λοιμώξεις, μικροβιολογία των χειρουργικών λοιμώξεων
- Ισορροπία Υγρών και Ηλεκτρολυτών
- Σηπτικός ασθενής, Λοιμώξεις που απαιτούν χειρουργική επέμβαση.
- Εγχείρηση, κατηγορίες εγχειρήσεων και εγχειρητικές τομές.
- Μετεγχειρητικές λοιμώξεις.
- Επιπλοκές χειρουργικών λοιμώξεων
- Θεραπευτική αντιμετώπιση των χειρουργικών λοιμώξεων

#### 3. Διατροφή χειρουργικού ασθενούς.

Τρόπος εκτίμησης της κατάστασης της θρέψης, αίτια και επιπτώσεις ανεπαρκούς θρέψης, ενδείξεις για διαιτητική υποστήριξη, σίτιση από το πεπτικό, παρεντερική σίτιση.

#### 4. Γενικές μετεγχειρητικές επιπλοκές:

- Επιπλοκές από εγχειρητικό τραύμα: ορώδης συλλογή, αιμάτωμα, φλεγμονή, διάσπαση
- επιπλοκές από το αναπνευστικό: εισρόφηση, ατελεκτασία, πνευμονία, πνευμονικό οίδημα, πνευμοθώρακας, πνευμονική εμβολή
- επιπλοκές από το καρδιαγγειακό : διαταραχές καρδιακού ρυθμού, έμφραγμα του μυοκαρδίου, καρδιακή ανακοπή
- -επιπλοκές από το πεπτικό: διαταραχές γαστρεντερικής κινητικότητας, μετεγχειρητικός ίκτερος, πρώιμη μετεγχειρητική απόφραξη, μετεγχειρητική παγκρεατίτιδα κ.α.
- -επιπλοκές από το ουροποιητικό: επίσχεση ούρων, ουρολοίμωξη, ολιγουρία, οξεία νεφρική ανεπάρκεια

#### 5. Μαστός

- εξέταση μαστού
- καλοήθεις παθήσεις μαστού, κακοήθεις παθήσεις μαστού
- καρκίνος μαστού, καρκίνος μαστού και εγκυμοσύνη
- επιπλοκές μαστεκτομής

**6. Πεπτικό σύστημα**

- έλκος, επιπλοκές έλκους, καλοήθεις παθήσεις στομάχου, νεοπλάσματα στομάχου, επιπλοκές γαστρικής χειρουργικής
- οξεία σκωληκοειδίτιδα, χολοκυστίτιδα, χολοκυστεκτομή, ειλεός, χολολιθίαση
- παγκρεατίτιδα, κύστεις παγκρέατος, όγκοι του παγκρέατος, μεταμόσχευση
- παθήσεις σπληνός, σπληνεκτομή
- παθήσεις ήπατος
- Παχύ και λεπτό έντερο, Εντεροστομίες
- φλεγμονώδεις παθήσεις, ελκώδης κολίτιδα, νόσος του Crohn
- καρκίνος παχέος εντέρου, πολύποδες, απόφραξη παχέος εντέρου  
κ.α
- κήλες, βουβωνοκήλη, μηροκήλη, ομφαλοκήλη, μετεγχειρητική κήλη

**7. Οξεία κοιλία**

- περιτόναιο και περιτοναϊκή κοιλότητα, περιτονίτιδες
- ενδοπεριτοναικά και οπισθοπεριτοναικά αποστήματα

**8. Παθήσεις θυρεοειδούς**

**9. Παθήσεις καρδιάς**

- διαγνωστικές μέθοδοι στην καρδιολογία
- καρδιοπνευμονική παράκαμψη
- συγγενείς καρδιοπάθειες
- επίκτητες καρδιοπάθειες
- τεχνητή καρδιά
- τεχνητοί καρδιακοί βηματοδότες

**10. Αναπνευστικό σύστημα**

- κακώσεις θώρακα, παθήσεις πνευμόνων
- καλοήθεις όγκοι πνευμόνων, κακοήθεις όγκοι πνευμόνων

**11. Παθήσεις αρτηριών και αγγείων**

- αθηροσκλήρυνση
- αποφρακτική αρτηριοπάθεια, οξεία αρτηριακή ανεπάρκεια
- ανευρύσματα: διάγνωση, χειρουργική θεραπεία
- Αγγειακή χειρουργική, γενικές αρχές αγγειακών επεμβάσεων, μέθοδοι συρραφής αγγείων, αγγειακά υποκατάστατα, αρτηριοπλαστικές εγχειρήσεις

**12. Παθήσεις επινεφριδίων**

- γενικά, φαιοχρωμοκύτωμα, σύνδρομο Gushing
- εγχειρητική προσπέλαση των επινεφριδίων

**13. Κακώσεις κεφαλής και σπονδυλικής στήλης**

**14. Χειρουργικές καταστάσεις στη Μαιευτική – Γυναικολογία.**

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	36
	Αυτόνομη μελέτη	54
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή/& προφορική εξέταση (ΠΕ), στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σύντομης απάντησης ή/& πολλαπλής επιλογής, σε θέματα σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις	

	<p>παραδόσεις στην Ελληνική.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος. Οι φοιτητές ενημερώνονται για τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος από την ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Doherty G., (2006), *Εγχειρίδιο χειρουργικής*. Εκδ. Πασχαλίδης.
2. Κωστάκης Α., (2005), *Σύγχρονη Χειρουργική και Θεραπευτική Τόμοι II*. Εκδ. Πασχαλίδης.
3. Μπονάτσος Γ., Κακλαμάνος Ι., Γολεμάτης Β.(2006), *Χειρουργική Παθολογία*, Εκδ. Πασχαλίδης.
4. Πετρίδης Α.(1998), *Εγχειρίδιο Χειρουργικής*. Εκδ. Έλλην.

### Ξενόγλωσση :

5. BlackbourneL. (2008), *SurgicalRecall*, FifthNorthAmericanEdition. Lippincott Williams and Wilkins.
6. Brunicardi F, Dana Anderson, Timothy Billiar and David Dunn (2006), *Schwartz's Manual of Surgery*, The McGraw Hill Companies.
7. Doherty G. (2009), *Current Diagnosis and Treatment Surgery*, 13th ed. McGraw Hill Companies.
8. O'Leary J. Patrick and Arnold Tabuenca (2007), *The Physiologic Basis of Surgery*,

Lippincott Williams and Wilkins, Inc.

9. Schumpelick V (2009), *Atlas of General Surgery*, Thieme Publishing Group.
10. Schwartz S. (1993), *Principles of Surgery*. Ed. Mc Grw-Hill Book Company.
11. Courtney M. Townsend Jr. JR. MD , R. Daniel Beauchamp MD , B. Mark Evers MD , Kenneth L. Mattox MD. (2016), *Sabiston Textbook of Surgery: The Biological Basis of Modern Surgical Practice*, 20e 20th Edition kindle.
- 12 . F. Charles Brunicardi MD and Dana K. Andersen MD . (2014)*Schwartz's Principles of Surgery*, 10th edition (DVD Included), kindle edition.

#### **Συναφή Περιοδικά**

- Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής
- Ελληνική Ιατρική Επιθεώρηση
- Ελληνική Χειρουργική
- Surgery today
- Gynecological surgery
- Research in surgery
- Review of surgery
- Theoretical surgery

#### **ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **« ΝΕΟΓΝΟΛΟΓΙΑ »**

#### **1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M013	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	B
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΝΕΟΓΝΟΛΟΓΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει βασικές γνώσεις στον φοιτητή για θέματα που σχετίζονται με την φυσιολογία του ανθρώπινου οργανισμού κατά τη νεογνική

περίοδο, αλλά και για τα ιατρικά προβλήματα και τις παθολογικές καταστάσεις που εμφανίζουν τα νεογέννητα (μέχρι την 28η ημέρα ζωής), ώστε ο/η φοιτητής/τρια να είναι σε θέση να εφαρμόσει τις γνώσεις του κατά την παροχή φροντίδας στο νεογέννητο. Ειδικότερα, ο φοιτητής λαμβάνει τις απαραίτητες γνώσεις για την λειτουργία του οργανισμού του νεογέννητου, για την σωματική και νευρομυϊκή του ανάπτυξη, για οργανικές νεογνικές διαταραχές που πιθανόν προκύψουν μετά τον τοκετό και για νεογνικές ασθένειες που απειλούν τη ζωή του νεογνού και την ομαλή πορεία της ανάπτυξης του.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να

- ❖ Διακρίνει έγκαιρα παθολογικά σημεία στην ανάπτυξη του νεογνού και να παρεμβαίνει άμεσα παραπέμποντας το νεογνό σε ιατρό-νεογνολόγο.
- ❖ Αξιολογεί τους παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στην υγεία του νεογνού και διαταράσσουν την ομαλή πορεία της σωματικής και ψυχοκοινωνικής του εξέλιξης και να παρεμβαίνει.
- ❖ Συνεργασθεί με άλλους επαγγελματίες υγείας και να ενταχθεί σε διεπιστημονική ομάδα με στόχο την προαγωγή της υγείας του νεογνού και την παροχή της απαραίτητης εντατικής φροντίδας σε αυτό.
- ❖ Εφαρμόσει τις απαραίτητες ιατρικές οδηγίες, προκειμένου να επανέλθει σε φυσιολογική κατάσταση και να ιαθεί το άρρωστο νεογνό,
- ❖ Αναλαμβάνει πρωτοβουλίες που προάγουν τη νεογνική υγεία και να λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη και έγκαιρη ανίχνευση των νεογνικών διαταραχών και νόσων.
- ❖ Υποστηρίξει, να συνεργασθεί και να εκπαιδεύσει τους γονείς σε θέματα που αφορούν τη νεογνική υγεία, νεογνική ευεξία και ανάπτυξη.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Άσκηση κριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- 1.** Ορισμοί στη Νεογνολογία. Φυσιολογικό νεογέννητο. Φυσική εξέταση.  
Βαθμολόγηση κατά APGAR.
- 2.** Το πρόωρο νεογέννητο. Το νεογέννητο υψηλού κινδύνου. Το νεογέννητο με ενδομήτρια καθυστέρηση στην ανάπτυξη. Ελλιποβαρές νεογνό.  
Νεογνό διαβητικής μητέρας. Νεογνό εξαρτημένης μητέρας.
- 3.** Ανάνηψη νεογέννητου. Εξοπλισμός – Τεχνική. Σταθεροποίηση της αναπνοής. Ασφυξία μετά τον τοκετό. Άπνοια. Οξυγονοθεραπεία.  
Αναπνευστική υποστήριξη. Διασωλήνωση.
- 4.** Νευρολογική εκτίμηση. Νευρομυϊκή ωριμότητα.
- 5.** Τραύματα κατά τον τοκετό. Μαιευτικές κακώσεις.
- 6.** Νεογνό με συγγενείς ανωμαλίες.
- 7.** Θερμορύθμιση του νεογνού. Πηγές θερμικού στρες. Παρακολούθηση και διακύμανση της θερμοκρασίας.
- 8.** Προβλήματα οξειδασικής ισορροπίας. Μεταβολική Οξέωση.  
Αναπνευστική Οξέωση. Διαγνωστική/θεραπευτική προσέγγιση.
- 9.** Ισοζύγιο υγρών και ηλεκτρολυτών. Διόρθωση διαταραχών. Παρεντερική χορήγηση υγρών: Ενδείξεις – Οδός χορήγησης – Οδηγίες για τα διαλύματα - Επιπλοκές.
- 10.** Νεογνικές λοιμώξεις. Συγγενείς λοιμώξεις.
- 11.** Νεογνικός ίκτερος. Αίτια – Αντιμετώπιση.
- 12.** Διατροφή νεογνού: ανάγκες πρόωρου. Τροποποιημένο γάλα. Ειδικό γάλα.
- 13.** Παθήσεις νεογνών:
  - Αναπνευστικό, κυκλοφορικό
  - Πεπτικό, ουροποιητικό
  - Νευρομυϊκό συστήματος
  - Ορθοπεδικά
  - Ενδοκρινολογικά

- Δερματολογικά προβλήματα νεογνών
- Σύμφυτες διαταραχές του μεταβολισμού
- Νευρολογικές διαταραχές: Ενδοκράνια αιμορραγία. Υποξαιμική Ισχαιμική Εγκεφαλοπάθεια. Περικοιλιακή Λευκομαλακία. Ύδροκεφαλία. Νεογνικοί σπασμοί.

**15. Νεογνικός έλεγχος (screening) για γενετικές και μεταβολικές διαταραχές.**

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li><li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτόνομη μελέτη	51
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>✓ Αξιολόγηση του μαθήματος:</p> <p>Τελική εξέταση (100%).</p> <p>Οι φοιτητές απαντούν γραπτά (ΓΕ) ή προφορικά (ΠΕ) σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p> <p>α. σύντομες απαντήσεις είτε,</p> <p>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη ενός θέματος είτε,</p> <p>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση ενός κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,</p> <p>δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</p>	

	<p>δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.</p> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Κώσταλος Κ. (2005). *Νεογέννητο Υψηλού Κινδύνου*. Εκδ. Λίτσα.
2. Lissauer T. & Fanaroff A. (2010). *Νεογνολογία με μια ματιά*. Επιμέλεια: Σ. Σωτηρίου. Εκδ. Παρισιάνου.
3. Levene I.M., Tudehope D.I., Thearly M.J. (2006). *Βασικές αρχές Νεογνολογίας*. Επιμέλεια Βελιώτης Χ.Ν. Εκδ. Παρισιάνου.
4. Σούμπαση-Γρίβα Β., Δρόσου-Αγακίδου Β. (2014). *Νεογνολογία*. Εκδ. CCityPublish

### Ξενόγλωσση:

1. Boxwell G. (2010). *Neonatal Intensive Care Nursing*. 2nd Edition, Routledge, Taylor & Francis Group, NY.
2. Cloherty J., Eichenwald E., and Stark A. (2007). *Manual of Neonatal Care* (Lippincott Manual Series (Formerly known as the Spiral Manual Series)). Lippincott Williams & Wilkins.
3. Gardner S.L., Carter B.S., Enzman-Hines M. I., Hernandez J. A. (2016). Merenstein & Gardner's *Handbook of Neonatal Intensive Care*, 8th Edition. Elsevier Inc. China.
4. Gomella T. L., Douglas M., Eyal F. (2013). *Neonatology*. 7th Edition. McGraw Hill-Education, LLC. USA.
5. Rennie J.M, & Rennie J.M. (2014). Rennie & Robertson's *Textbook of Neonatology*. 5th Edition. Elsevier.

### Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Academic Journal of Pediatrics & Neonatology
- Acta Paediatrica
- Advances in Neonatal Care
- American Journal of Critical Care
- ANZJOG - Neonatal Care & Stillbirth
- Critical Care

- Infant Journal
- International Journal of Pediatrics & Neonatal Care
- JAMA Pediatrics
- Journal of Child Health Care
- Journal of Clinical Neonatology
- Journal of Critical Care
- Journal of Human Lactation
- Journal of Neonatology & Clinical Pediatrics
- Neonatal Assessment
- Neonatal Intensive Care
- Neonatology
- Pediatrics
- Pediatrics & Neonatology
- Perinatal Death & Bereavement
- The Lancet
- World Journal of Critical Care Medicine

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M014	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΓΥ)  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές και απαραίτητες έννοιες της επιδημιολογίας.  Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:  ❖ Κατανοήσουν τον τρόπο μέτρησης της νοσηρότητας και θνησιμότητας

<p>καθώς και των άλλων ειδικών δεικτών (περιγεννητική νοσηρότητα-θνησιμότητα, βρεφική νοσηρότητα-θνησιμότητα, νεογνική νοσηρότητα-θνησιμότητα, δείκτης γονιμότητας, γεννητικότητας κλπ).</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά του ατόμου (γενετικά, περιβαλλοντικά, συμπεριφοράς) από τα οποία εξαρτώνται οι συχνότητες των νοσημάτων (προσδιοριστές ή παραάγοντες κινδύνου)</li><li>❖ Κατανοήσουν τα μέτρα σχέσης ή σύγκρισης, τις έννοιες του συγχυτή τροποποιητή</li><li>❖ Γνωρίζουν τους κύριους αιτιολογικούς παράγοντες των επιδημικών παθήσεων και άλλων παραγόντων κινδύνου για τη Δημόσια Υγεία.</li><li>❖ Κατανοούν τις γενικές αρχές που διέπουν την αναζήτηση στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με την επιδημιολογία και την έρευνα .</li><li>❖ Ερμηνεύουν τα δεδομένα των επιδημιολογικών ερευνών για την κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων ενημέρωσης της κοινότητας για θέματα αγωγής υγείας της ειδικότητάς τους.</li><li>❖ Εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και προσυμπτωματικού ελέγχου στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.</li></ul>
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Ανάληψη πρωτοβουλιών Ομαδική εργασία. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1. Εισαγωγή: ορισμοί, ιστορία
2. Μέτρα συχνότητας νοσημάτων- εμπειρικά μέτρα- θεωρητικά μέτρα
3. Μέτρα σχέσης (ή σύγκρισης)
4. Πηγές δημογραφικών δεδομένων, αναπαραγωγή, αναπαραγωγικότητα, γεννητικότητα, παραγοντες που επηρεάζουν την αναπαραγωγή
5. Πληθυσμιακές πυραμίδες
6. Προσδιοριστές, συγχυτές και τροποποιητές
7. Αιτιολογικές/αιτιογνωστικές επιδημιολογικές έρευνες  
Η έννοια της αιτίας - σχεδιασμός του αντικειμένου και της μεθόδου- υποκείμενος και μελετώμενος πληθυσμός (ανοικτός και κλειστός)-

αιτιογνωστικός χρόνος

8. Διαγνωστικές επιδημιολογικές έρευνες (προοπτικές – αναδρομικές).
9. Προγνωστικές επιδημιολογικές έρευνες – Περιγραφικές - Παρεμβάσεις, κλινικές δοκιμές
10. Κλινική επιδημιολογία.
11. Προσυμπτωματικός έλεγχος. Μέτρα πρωτογενούς πρόληψης.
12. Επιδημιολογία Λοιμωδών Νοσημάτων. Πηγές μόλυνσης.
13. Είδη ανοσοποίησης – Εμβολιασμοί.
14. Περιβάλλον και υγεία.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση power point presentations</li> <li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li> </ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	20
	Διαδραστική διδασκαλία	6
	Αυτόνομη μελέτη	64
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην Ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου σε ύλη αντίστοιχη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή/&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ή/&amp;</li> <li>• Σύντομης απάντησης, ή/&amp;</li> <li>• Επίλυση προβλημάτων, ή</li> <li>• Συνδυασμό των ανωτέρω.</li> </ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναικονώνονται στην</p>	

	ηλεκτρονική σελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Γαλάνης Π.Α., Σπάρος Λ.Δ. (2004). *Εγχειρίδιο Επιδημιολογίας. Ιατρικές Εκδόσεις* Βήτα, Αθήνα.
2. Γαλάνης Π.Α., Σπάρος Λ.Δ. (2004). *Κλινική και επιδημιολογική έρευνα-Βασικές έννοιες. Ιατρικές Εκδόσεις* Βήτα, Αθήνα.
3. Διομήδους Μ.(2014). *Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία στη Νοσηλευτική*, Broken Hill Publishers LTD, Nikocia, Cyprus.
4. Τριχόπουλος Δ(2004). *Επιδημιολογία Αρχές, Μέθοδοι, Εφαρμογές*. Εκδ. Παρισιάνου Α.Ε. Αθήνα.

### Ξενόγλωσση :

5. Farmer R., Lawrenson R., Miller D. (2011) *Επιδημιολογία και Ιατρική Δημόσιας Υγείας (Lecture Notes: Epidemiology and Public Health Medicine*, 5th Ed. Μετάφραση-Επιμέλεια: Φ.Π. Μπαμπάτσικου, Χ.Κ. Κουτής), Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε. Αθήνα.
6. GreenbergR.S., DanielsS.R., FlandersW.D., EleyJ.W., BoringIII.J.R.(2012) *Ιατρική Επιδημιολογία. (MedicalEpidemiology*, 4<sup>th</sup>ed. Επιμέλεια-μετάφραση: Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά), Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα.
7. Friis R.H., Sellers T.A. (2011) *Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία (Epidemiology for Public Health Practice*, 3d Ed. Επιμέλεια: I.H. Κυριόπουλος, Κ.Π. Αθανασάκης), Broken Hill Publishers LTD, Nikocia, Cyprus.

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΑΡΧΕΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M015	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΕΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ				
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ			
Διαλέξεις	2	3			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΓΥ)</b> <b>ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)</b>				
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	OXI				
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ				
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	OXI				
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>					

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες βασικές γνώσεις για τις αρχές της μικροβιολογίας και τους κυριότερους παθογόνους μικροοργανισμούς που προσβάλλουν τον άνθρωπο, με έμφαση στα μικρόβια και τις λοιμώξεις του γεννητικού συστήματος, που αφορούν στην ειδικότητα.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους αυτές στην ενημέρωση του πληθυσμού για τρόπους και μέτρα αποφυγής και πρόληψης ώστε, να συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας της δημόσιας υγείας με τη μείωση των λοιμώξεων και των συνεπειών αυτών στον ανθρώπινο οργανισμό.</p>

**Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές /τριες θα είναι ικανοί να:**

- ❖ Γνωρίζουν τους κυριότερους λοιμογόνους παράγοντες που προσβάλλουν τα διάφορα συστήματα και κυρίως το γεννητικό.
- ❖ Αναγνωρίζουν τα σημεία και συμπτώματα των λοιμώξεων.
- ❖ Εξηγούν τις συνέπειες των λοιμώξεων στον άνθρωπο.
- ❖ Εφαρμόζουν προτείνουν μέτρα προστασίας και προφύλαξης έναντι των παθογόνων μικροοργανισμών ώστε να ελαχιστοποιούν την δημιουργία και την μετάδοση των λοιμώξεων από και προς τους ασθενείς.
- ❖ Διαχειρίζονται θέματα αντιμετώπισης λοιμώξεων που αφορούν τη γυναίκα και το νεογνό, το προσωπικό υγείας ή και το νοσοκομειακό περιβάλλον.

**Γενικές Ικανότητες**

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Ανάπτυξη μεθοδικότητας

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

**3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**Αρχές Μικροβιολογίας**

**1.Εισαγωγή στην μικροβιολογία.**

- Ιστορία και Διαίρεση Μικροβιολογίας
- Μικροοργανισμοί και ταξινόμηση
- Γενικές ιδιότητες προκαρυωτικών και ευκαρυωτικών κυττάρων
- Κυτταρολογία βακτηρίων (μέγεθος, μορφή, δομή, μεταβολισμός, ανάπτυξη, διατροφή, αναπαραγωγή)

**2. Δράση μικροβίων στον οργανισμό**

- Μόλυνση και λοίμωξη
- Παθογόνος δράση μικροβίων και ουσίες που σχετίζονται με αυτήν
- Προέλευση και τρόποι μετάδοσης παθογόνων μικροβίων

- Πύλες εισόδου μικροβίων στον οργανισμό
- Αποβολή μικροβίων από τον οργανισμό

### 3. Μηχανισμοί άμυνας

- Ανοσία (Β & Τα λεμφοκύτταρα, κυτταροκίνες & βοηθητικά μόρια, ανοσοσφαιρίνες, συμπλήρωμα),
- Αυτοανοσία, αντιγόνα-αντισώματα, εμβόλια-οροί)
- Αλλεργία – Υπερευαισθησία
- Ορολογικές μέθοδοι

### 4. Παθογόνα βακτήρια

- Γενικές ιδιότητες και αντιβακτηριδιακοί παράγοντες
- Ταξινόμηση:  
(Σταφυλόκοκκοι, Στρεπτόκοκκοι, Ναϊσέριες, Αιμόφιλοι, Μπορντετέλλες, Εντροβακτηριακά και *Escherichia coli*, Σιγκέλλες, Διάφορα βακτήρια του εντέρου, Δονάκια, Ψευδομονάδες, Ζωονόσοι από Gram-αρντικά βακτήρια, Gram θετικά σπορογόνα (γένος *Bacillus*), Gram θετικά σπορογόνα (γένος *Clostridium*), Κορυνοβακτηρίδια, Λιστέριες, Λεγεωνέλλες, Μυκοβακτηρίδια, Σπειροχαίτες, Μυκοπλάσματα, Χλαμύδια, Ρικέτσιες & Κοξιέλλες)

### 5. Ο ρόλος τους στη Μαιευτική και Γυναικολογία

#### 6. Ιοί

- Γενικές ιδιότητες και δομή ιών
- Ταξινόμηση, Αντοχή ιών
- RNA ιοί, DNA ιοί, ειδικές ομάδες ιών. HIV, ιός ανθρώπινου έρπη, αναπνευστικοί ιοί,, γαστρεντερικοί ιοί και ιοί ηπατίτδας.
- Αναπαραγωγή ιών. Εργαστηριακή διάγνωση. Αντιικά φάρμακα. Ιϊκά εμβόλια.

### 7. Ο ρόλος τους στη Μαιευτική και Γυναικολογία

#### 8. Μύκητες

- Γενικές ιδιότητες, ταξινόμηση, ο ρόλος τους στη νόσο
- Εργαστηριακή διάγνωση
- Παθογόνοι μύκητες (που προκαλούν λοιμώξεις δέρματος, συστηματικές λοιμώξεις και ευκαιριακές μυκητιάσεις)
- Ο ρόλος τους στη Μαιευτική και Γυναικολογία

### 9. Ακτινομυκητιακά - Ρικέτσιες (χαρακτηριστικές ιδιότητες, λοιμώξεις)

### 10. Ο ρόλος τους στη Μαιευτική και Γυναικολογία

#### 11. Παράσιτα

- Γενικές ιδιότητες – Ταξινόμηση, ο ρόλος τους στη νόσο
- Πρωτόζωα (εντερικά & ουρογεννητικά, αίματος & ιστών
- Μετάζωα – Έλμινθες
- Ακάρεα

### 12. Ο ρόλος τους στη Μαιευτική και Γυναικολογία

**13.** Φυσιολογική χλωρίδα. Λοιμώξεις γεννητικού συστήματος μικροβιακής, ιογενούς, παρασιτικής, μυκητιασικής αιτιολογίας, όπως κολπίτιδες, τραχηλίτιδες κ.α.

**14.Μικροοργανισμοί που αφορούν τη μητρότητα**

- Κόκκοι ( γονόκοκκος, στρεπτόκοκκος, σταφυλόκοκκοι κ.λ.π.),
- Κυτταρομεγαλοίς, τοξόπλασμα, μυκοπλάσματα, ερυθρά, παρωτίτιδα, λιστέρια, κολοβακτηρίδιο κ.α.

#### 4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Power point presentatios.</li> <li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> <li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</li> </ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Αναζήτηση βιβλιογραφίας και παρουσίαση εργασίας	13
	Αυτόνομη μελέτη	51
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>

<b>4.ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών /τριών γίνεται με γραπτή εξέταση(ΓΕ) ή προφορική εξέταση (ΠΕ) στην Ελληνική, στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή/&amp; σύντομης απάντησης ή/&amp; πολλαπλής επιλογής στην ανωτέρω ύλη.</p> <p>Ο βαθμός μαθήματος (ΒΜ) περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Την (ΓΕ) ή/&amp; (ΠΕ) που αντιστοιχεί στο 80% του(BM) &amp;</li> <li>2. Στην παρουσία της εργασίας που αντιστοιχεί στο 20% του (ΒΜ).</li> </ol>
------------------------------	--

	<p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. BarrettJ. (2002). *Βασικές αρχές Μικροβιολογίας και Ανοσολογίας*. Εκδόσεις Παρισιάνος.
2. Γιαμαρέλλου Ε. (2009). *Λοιμώξεις και αντιμικροβιακή χημειοθεραπεία*. Εκδόσεις Παρισιάνος.
3. Δημητρακόπουλος Γ., *Εισαγωγή στην κλινική μικροβιολογία και τα λοιμώδη νοσήματα*. Εκδόσεις Πασχαλίδης.
4. Καλκάνη-Μπουσιάκου Ε.,(2006) *Γενική Μικροβιολογία* , εκδ. Ελλην.
5. LevinsonW. (2013) *Ανασκόπηση Ιατρικής μικροβιολογίας και ανοσολογίας*. Επιμέλεια ελληνικής έκδοσης Αναστασίου Ε., Σπηλιοπούλου Ι., Χριστοφίδου Μ. Εκδόσεις Παρισιάνος.
6. Μπεζιρτζόγλου Ε.,(2005) *Γενική Μικροβιολογία*, Εκδ. Παρισιάνος.
7. Πόγγας Ν., *Ιατρική Μικροβιολογία I- Βακτηριολογία*, εκδ.Οδυσσέας.
8. StatfordB., (2013) *Άτλας Ιατρικής Μικροβιολογίας*. Εκδ. Παρισιάνος.
9. Hart Tony, Shears Paul. (2000) *Έγχρωμος άτλας ιατρικής μικροβιολογίας*.

### Ξενόγλωσση:

- 1.Farb D., and Gordon B. (2006) *Infection control in health care facilities guidebook: a concise compliance guide for healthcare staff and management*. University of Healthcare.
2. Gladwin M., Trattler W., Mahan S. (2016) *Clinical Microbiology Made Ridiculously Simple*. 6<sup>th</sup> edition.
3. Meehan A. K, (2000) *Quick reference to Outbreak Investigation and Control in Health Care Facilities*.
4. Murray P. (2017) *Basic medical microbiology*. 1<sup>st</sup> edition.
5. Tortora G., Funke B., Case C. (2016) *Microbiology: An Introduction*. 12<sup>th</sup> edition.

**-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Nature microbiology
- Applied microbiology
- AIMS microbiology
- Clinical microbiology & case reports
- Current clinical microbiology reports
- JMM care reports
- International journal of microbiology and immunology research
- Journal of applied & environmental microbiology
- APIC
- New microbes and new infections
- Antimicrobial resistance and infection control
- Pathogens and global health

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΑΡΧΕΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M016	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	B
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΑΡΧΕΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διαλέξεις		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση βασικών αρχών και σύγχρονων δεδομένων που αφορούν στις Αρχές της Φαρμακολογίας.
Στόχος του μαθήματος είναι ο μελλοντικός απόφοιτος να αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις για την ασφαλή χορήγηση των φαρμάκων κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. Μαιευτικά τμήματα κύησης υψηλού κινδύνου, Γυναικολογικά τμήματα, χειρουργικά τμήματα κ.λπ.).
Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση :
<ul style="list-style-type: none"><li>❖ Να κατανοούν τις βασικές αρχές που διέπουν την ασφαλή χορήγηση φαρμάκων στην κλινική πράξη.</li><li>❖ Να γνωρίζουν τις ενδείξεις χορήγησης και τη δράση των διαφόρων κατηγοριών των φαρμάκων στην κλινική πράξη.</li><li>❖ Να συμβουλεύουν τεκμηριωμένα για τον τρόπο ασφαλούς λήψης των φαρμάκων σε παθολογικές καταστάσεις.</li><li>❖ Να διακρίνουν τις ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων στους ασθενείς και να τις αντιμετωπίζουν.</li><li>❖ Να έχουν τις δεξιότητες χορήγησης φαρμάκων, με δική τους ευθύνη, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.</li></ul>
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**1. Εισαγωγήστη Φαρμακολογία**

- Φάρμακο-Φαρμακολογία
- Ιδιοσκευάσματα

**2. Φαρμακοδυναμικά δεδομένα**

- Φαρμακοδυναμικοί στόχοι
- Υποδοχείς

**3. Φαρμακοκινητικά/Φαρμακογενετικά δεδομένα**

- Φαρμακοκινητική
- Μεταβολισμός φαρμάκου
- Απέκκριση φαρμάκου

**4. Ορμόνες**

- Προλακτινώματα
- Υπερθυρεοειδισμός
- Υποθυρεοειδισμός
- Σακχαρώδης διαβήτης
  - Αντιδιαβητικά από το στόμα
  - Ινσουλίνες
- Φυλετικές ορμόνες
- Ανδρογόνα
- Ορμόνες επινεφριδίων

**5. Αντιπυρετικά-Αναλγητικά**

**6. Φάρμακα κατά των λοιμώξεων**

Γενικές κατηγορίες αντιβιοτικών-Αντιμικροβιακά

**7. Αντιυπερτασικά (& φάρμακα κατά της υπότασης)**

- Ιδιοπαθής υπέρταση
- Θεραπεία

**8. Αντιστηθαγχικά φάρμακα & φάρμακα κατά του εμφράγματος**

- Νιτρώδη
- Ανταγωνιστές ασβεστίου
- Στατίνες

**9. Αντιαρρυθμικά φάρμακα**

Υποθέσεις γένεσης αρρυθμιών

**10. Φάρμακα κατά της καρδιακής ανεπάρκειας**

Γενικά

**11. Χημειοθεραπευτικά**

- Γενικά
- Αντιμεταβολίτες
- Αλκυλιωτικοί παράγοντες

- Κυπταροτοξικά αντιβιοτικά
- Φυτικά αλκαλοειδή

**12.Φάρμακα παθήσεων γαστρεντερικού συστήματος**

Γενικά

**13.Φάρμακα παθήσεων νευρικού συστήματος**

Γενικά

**14.Υπνωτικά**

**15. Αγχολυτικά-Αντικαταθλιπτικά**

**4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	35
	Ανάλυση μελετών περίπτωσης	55
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	
	<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στο τέλος του εξαμήνου : <ul style="list-style-type: none"><li>• με γραπτή εξέταση (ΓΕ) , ή/&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ),</li><li>• στην Ελληνική γλώσσα ,</li><li>• με ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• ή/ και σύντομης απάντησης</li><li>• ή/&amp; πολλαπλής επιλογής,</li><li>• σε ύλη αντίστοιχη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος.</li></ul> Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν	

	<p>έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος. Η ενημέρωση για την τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

- 1.Βενετίκου Μ, Ιατράκης Γ, Καρίκας Α.( 2014).*Επίκαιρα Θέματα Φαρμακολογίας*. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.
- 2.Ιατράκης Γ, Βενετίκου Μ, Καρίκας Α.( 2017) *Φαρμακολογία στη Μαιευτική και Γυναικολογία*. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.
- 3.Καρίκας Γ.Α.( 2010) *Φαρμακοκινητική*. Σημειώσεις Παραδόσεων.

### Ξενόγλωσση :

- 1.Brunton LL. Goodman and Gilman's(2011) *The Pharmacological Basis of Therapeutics*, McGraw-Hill Companies.
2. Ford S. (2017) *Roach's Introductory Clinical Pharmacology*, 11th Edition. Wolters Kluwer.
3. Golan D. (2016)*Principles of Pharmacology*. Wolters Kluwer.
4. Iatrakis G., Zervoudis S., Ceausu I., Peitsidis P., Tomara I., Bakalianou K., Hudita D. Klinical Features and treatment of lactational mastitis: the experience from a binational study. *Clin Exp Obstet Gynecol*, 2013, 40:275-6
- 5.Katzung B, Trevor A. (2014) .*Basic and Clinical Pharmacology*, 13rd Edition.Mc Graw Hill Education.
- 6.Venetikou MS, Lacourmenta S, Ghatei MA, Burrin JM, Bloom SR. Comparative studies on the release of vasopressin and TRH from isolated hypothalami. *Regul Pept* 1990, 29:163-72.
- 7.Venetikou MS, Lambou T, Gizani D. Hyperprolactinaemia due to hypothalamic-pituitary disease or drug-induced in patients with erectile dysfunction. *Andrologia* 2008, 40:240-4.
- 8.Whalen K, Finkel R, Panavelil T. (2015) *Φαρμακολογία* (Lippincott). Εκδόσεις Παρισιάνου.
9. Zervoudis S., Iatrakis G., Galazios G., Liberis V., Tsikouras P., Koutlaki N., Mastorakos G., Badiu C. Quinagolide effects in normoprolactinemic

galactorrhea. Breast J 2014, 20:221-3

10. . Zervoudis S., Iatrakis G., Tomara E., Botho A., Peitsidis P., Mastorakos G. fficiency o9f GnRH analogies in treating large functional ovarian cyst. Clin Exp Obstet Gynecol. 2016, 43:230-2.135

## **ΜΑΘΗΜΑΤΑ 2<sup>ου</sup> ΕΤΟΥΣ**

### **Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ**

#### **ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **«ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ/ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ»**

#### **1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M017	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ/ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
Κλινική και Εργαστηριακή Άσκηση	5	3	
Σύνθετο μάθημα : Σύνολο	8	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ	1. ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ – ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές /τριες όλες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να παρέχουν άρτια περιεγχειρητική φροντίδα σε ασθενείς γυναικολογικών και μαιευτικών επεμβάσεων.</p> <p>Παράλληλα να κατανοήσουν βασικές αρχές της αναισθησιολογίας ώστε να προσφέρουν την ενδεδειγμένη αναισθησιολογική νοσηλευτική φροντίδα σε Μαιευτικά και Γυναικολογικά χειρουργεία.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές /τριες θα είναι ικανοί να :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Γνωρίζουν τις βασικές αρχές της οργάνωσης και λειτουργίας του χειρουργείου.</li><li>❖ Ετοιμάζουν, ελέγχουν και οργανώνουν τη χειρουργική αίθουσα και το χειρουργικό και αναισθησιολογικό εξοπλισμό σε επάρκεια και καταλληλότητα για την ανάλογη επέμβαση.</li><li>❖ Προγραμματίζουν τις χειρουργικές επέμβασεις και συντονίζουν τη χειρουργική ομάδα.</li><li>❖ Προγραμματίζουν κατάλληλα, ελέγχουν και αξιολογούν την περιεγχειρητική προετοιμασία.</li><li>❖ Εφαρμόζουν προεγχειρητική, διεγχειρητική και άμεση μετεγχειρητική φροντίδα (ανάνηψη).</li><li>❖ Εφαρμόζουν αναισθησιολογική νοσηλευτική φροντίδα σε επιτόκους και γυναικολογικές ασθενείς και αντιμετωπίζουν τις παρενέργειες των</li></ul>

<p>διάφορων τύπων αναισθησίας.</p> <p>❖ Λαμβάνουν μέτρα πρόληψης νοσοκομειακών λοιμώξεων (άσηπτη τεχνική) και αποτροπής επαγγελματικών κινδύνων ( πχ. διαφυγόντα αέρια κλπ.).</p>
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p>
<p>Λήψη αποφάσεων</p>
<p>Αυτόνομη εργασία</p>
<p>Ομαδική εργασία</p>
<p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p>
<p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</p>
<p>Ανάληψη πρωτοβουλιών</p>
<p>Επίδειξη οργανωτικής δυνατότητας</p>
<p>Επίδειξη μεθοδικότητας</p>

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος.**

**1.Οργάνωση και Διοίκηση Χειρουργείου (έννοια, δομή/αρχιτεκτονική, κανονισμοί λειτουργίας Μαιευτικού και Γυναικολογικού Χειρουργείου, όπως και βραχείας νοσηλείας).**

**2.Χειρουργικές λοιμώξεις:**

- Ορισμός, γενικές έννοιες, κανόνες ασηψίας – αντισηψίας, κλινική αποστείρωση, απολύμανση.
- Γενικές προφυλάξεις για την αποφυγή λοιμώξεων στο προσωπικό (ηπατίτιδα, AIDS, κλπ).

**3.Προεγχειρητική ετοιμασία ασθενούς. Προεγχειρητικός εργαστηριακός έλεγχος.**

**4.Χειρουργική αντιμετώπιση - Περιεγχειρητική Γυναικολογική φροντίδα σε γυναίκες με Ca (ιδιαιτερότητες κατά περιπτώσεις, βιοψίες, ψυχολογική**

υποστήριξη).

**5. Χειρουργική αντιμετώπιση - Περιεγχειρητική Γυναικολογική φροντίδα σε γυναίκες με ουροποιογεννητικές παθήσεις (Πρόπτωση μήτρας – Κυστεοκήλη, κλασσικές και νέες μέθοδοι, ψυχολογική υποστήριξη).**

**6. Χειρουργική αντιμετώπιση - Περιεγχειρητική Γυναικολογική φροντίδα σε γυναίκες με παθήσεις του μαστού (Ca – κύστεις – ινοαδένωμα, ψυχολογική υποστήριξη).**

**7. Χειρουργική αντιμετώπιση - Περιεγχειρητική Γυναικολογική Νοσηλευτική φροντίδα σε γυναίκες με καλοήθεις παθήσεις μήτρας και εξαρτημάτων (ινομυώματα, κύστες ωοθήκης κλπ).**

**8. Ενδοσκοπική Γυναικολογική και Μαιευτική Χειρουργική. Διαγνωστικές – Θεραπευτικές επεμβάσεις (όπως υστεροσκόπηση, λαπαρασκόπηση, κ.α.).**

**9. Ετοιμότητα χειρουργείου και Περιεγχειρητική Νοσηλευτική Φροντίδα σε Γυναικολογικά και Μαιευτικά Επείγοντα Περιστατικά (Αιμορραγίες, Επείγουσα Καισαρική Τομή, ανάνηψη νεογνού, μεταφορά σε μονάδα).**

**10. Προγραμματισμένη Καισαρική Τομή.**

- Ψυχολογική προετοιμασία εγκύου για K.T σε υψηλού κινδύνου εγκυμοσύνη
- Υποδοχή νεογνού καισαρικής τομής, πρώτος θηλασμός

**11. Περιεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα σε αποξέσεις Γυναικολογικές, Μαιευτικές, βιοψίες, τεχνητή διακοπή κύησης, περίδεση τραχήλου κ.α.**

**12. Εισαγωγή στην Αναισθησία και Αναισθησιολογία. Είδη αναισθησίας:**

- Γενική αναισθησία (φάρμακα και τεχνικές)
- Περιοχική αναισθησία (ραχιαία, επισκληρίδιος και ιερά αναισθησία, φάρμακα και τεχνικές)
- Τοπική αναισθησία

**13. Αναισθησία στην Μαιευτική και Γυναικολογία**

**14. Προ-αναισθητική αξιολόγηση και προετοιμασία.**

- Εξοπλισμός για χορήγηση αναισθησίας
- Τοποθέτηση αρρώστου. Περιεγχειρητικό monitoring. Παρακολούθηση στην

άμεση μετεγχειρητική περίοδο και στην αίθουσα ανάνηψης.

**15. Επαγγελματικοί Κίνδυνοι στο χειρουργείο - Πρόληψη παραγόντων κινδύνου, αντιμετώπιση (ηλεκτροπληξία στατικού ηλεκτρισμού, διαφυγόντα αέρια κ.α.).**

**Εργαστηριακό/Κλινικό Μέρος Μαθήματος.**

1. Εφαρμογές της άσηπτης τεχνικής σε όλες τις φάσεις των επεμβάσεων (γυναικολογικών και μαιευτικών).
2. Νοσηλευτικές δεξιότητες στη χρήση εργαλείων, είδη ραμμάτων κλπ, σε γυναικολογικές – μαιευτικές επεμβάσεις.
3. Ασκήσεις τεχνικής χειρουργείου (προετοιμασία χειρουργικής αίθουσας, χειρουργικής ομάδας, αναισθησιολογικής ομάδας και ασθενούς).
4. Υποδοχή και προετοιμασία ασθενούς για χειρουργείο.
5. Εργαλειοδοσία και κίνηση σε χειρουργεία (Μαιευτικά, Γυναικολογικά, Ενδοσκοπικά)
6. Γενικές αρχές και δεξιότητες στη διεγχειρητική παρακολούθηση (οροί, νοσηλεία, ζωτικά σημεία, φάρμακα, κάρτες, ανάνηψη στο χειρουργείο).
7. Παραλαβή και χαρακτηρισμός παρασκευασμάτων (κλινική εφαρμογή, καθήκοντα).
8. Προετοιμασία άσηπτης χειρουργικής αίθουσας (εργαλεία, εξοπλισμοί χειρουργικής αίθουσας και μηχανημάτων – κλινική εφαρμογή).
9. Κλινική εφαρμογή σε μηχανήματα, καρτέλες, φάρμακα, αναισθησιολογία.
10. Υποδοχή και φροντίδα νεογνού από ΚΤ.
11. Παρακολούθηση λεχωῶδων μετά από ΚΤ (ανάνηψη).

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Διδασκαλία πρόσωπο με πρόσωπο  <b>Θεωρητικό μέρος</b> του μαθήματος: <ul style="list-style-type: none"><li>• Διαλέξεις,</li><li>• Ασκήσεις πράξεις,</li></ul> <b>Εργαστηριακό-κλινικό μέρος</b> του μαθήματος: <ul style="list-style-type: none"><li>• γίνεται κλινική άσκηση των φοιτητριών/ών σε μικρές</li></ul>
-------------------------	--

	<p>ομάδες σε Γυναικολογικά και Μαιευτικά χειρουργεία υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση καθηγητών/τριών του τμήματος ή επαγγελματιών υγείας της ειδικότητας</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Εργαστηριακό μέρος θα γίνεται σε εργαστήριο του ιδρύματος. Επίδειξη και εφαρμογή δεξιοτήτων με τη χρήση ανάλογου υλικού σε ομάδες φοιτητών/τριών.</li> <li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</li> </ul>												
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση power point presentations</li> <li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li> <li>• video προσομοίωσης</li> <li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</li> </ul>												
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><b>Δραστηριότητα</b></th><th style="text-align: center;"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Διαλέξεις</td><td style="text-align: center;">39</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">Κλινική άσκηση σε ομάδες (Υποχρεωτική παρουσία)</td><td style="text-align: center;">65</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">Ασκήσεις πράξης</td><td style="text-align: center;">15</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">Αυτόνομη μελέτη</td><td style="text-align: center;">91</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td><td style="text-align: center;"><b>210</b></td></tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Κλινική άσκηση σε ομάδες (Υποχρεωτική παρουσία)	65	Ασκήσεις πράξης	15	Αυτόνομη μελέτη	91	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>210</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>												
Διαλέξεις	39												
Κλινική άσκηση σε ομάδες (Υποχρεωτική παρουσία)	65												
Ασκήσεις πράξης	15												
Αυτόνομη μελέτη	91												
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>210</b>												
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Για το θεωρητικό μέρος του μαθήματος η αξιολόγηση γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή και προφορική εξέταση (ΠΕ) στην ελληνική ,στο τέλος του εξαμήνου με :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ερωτήσεις ανάπτυξης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης</li> <li>• ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li> <li>• επίλυση προβλημάτων</li> </ul>												

	<ul style="list-style-type: none"><li>• ανάλυση μελέτης περίπτωσης</li></ul> <p>Αξιολόγηση του Κλινικού - Εργαστηριακό μέρος του μαθήματος γίνεται με:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Προφορική εξέταση του/της φοιτητή –τριας (50%)</li><li>2. Παρατήρηση κατά την διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης (50%):<ul style="list-style-type: none"><li>• Παρατήρηση ανάπτυξης κλινικών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και τεχνογνωσίας κατά την διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης του φοιτητή εκ μέρους του εκπαιδευτή.</li><li>• Κλινική εφαρμογή δεξιοτήτων</li></ul></li></ol> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας τόσο της γραπτής εξέτασης (ΓΕ) ή/&amp;προφορικής εξέτασης (ΠΕ) όσο και της κλινικής εξέτασης (ΚΕ) είναι το πέντε( 5 ).</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται με τον κανόνα:</p> <p>Βαθμός (ΓΕ) ή (ΠΕ) + Βαθμός (ΚΕ)=<math>\text{ΒΜ}/2</math></p> <p>Οι βαθμοί (ΓΕ) ή (ΠΕ) και (ΚΕ) συμψηφίζονται, όταν ο φοιτητής –τρια έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για τη θεωρητική εξέταση , όσο και για την κλινική -εργαστηριακή εξέταση του μαθήματος.</p> <p>Εάν έχει αποτύχει στην κλινική εξέταση (ΚΕ) επαναλαμβάνει την κλινική άσκηση το επόμενο εξάμηνο.</p> <p>Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για εξέταση στην κλινική άσκηση, εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών της ΚΑ. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του εργαστηρίου-κλινικής άσκησης μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλο το εργαστήριο- κλινική άσκηση.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από τους φοιτητές εφόσον τους χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος καθώς επίσης</p>
--	---

	αναγράφονται στο e-class του μαθήματος και είναι προσβάσιμες με την δήλωση του μαθήματος.
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική Βιβλιογραφία :

- 1.Ασκητοπούλου Ε. και Παπαϊωάννου Α., (2016). *Εγχειρίδιο Αναισθησιολογίας και Περιεγχειρητική Φροντίδα*. Αποθετήριο «Κάλλιπος».
- 2.Δασκαλίτης Ν.Α., (2002). *Λαπαροσκοπική Θεραπεία των Όγκων της Ωοθήκης*. Εκδ. Λίτσας.
- 3.Περιβολάρη – Αντωνοπούλου Νίκη, (2011). *Περιεγχειρητική Νοσηλευτική Φροντίδα στην Μαιευτική και Γυναικολογία*. Εκδόσεις Λαγός.
- 4.Λινός Δ.,(2002). *Λαπαροσκοπική Γενική Χειρουργική*. Εκδ Βήτα.
- 5.Πάντος Γ.,& Μπόντης Ι., (2002) *Λαπαροσκοπική Υστερεκτοτομία*.
- 6.Παπαδάκη Α.., (1992) *Σύγχρονη Νοσηλευτική Χειρουργείου*
- 7.ShawS., (1992). *Εγχειρίδιο Χειρουργικής–Γυναικολογίας*. Εκδ Γιαννακόπουλος.
- 8.StoeltingRK., MillerRD., (1991). *Βασικές αρχές αναισθησιολογίας*. Εκδόσεις Λίτσας.

### Ξένη Βιβλιογραφία:

- 1.BucklinB., BaysingerC., GamblingD., (2016). *A practical approach to ObstetricAnesthesia*. 2<sup>nd</sup> edition.
- 2 Chestnut D., Polley L., et al (2015). *Chestnut's Obstetric Anesthesia" Principlesand Practice*. 5<sup>th</sup> edition.
- 3.Chestnut D. and A Wong C., (2004). *Obstetric Anesthesia: Principles and Practice*. 3<sup>rd</sup> edition.
- 4.Clarke-Pearson D. (2011) *Clinical Updates in Women's Health Care: Perioperative*

Consideration for Coexisting Medical Conditions.

- 5.Ehrenwerth J and Eisenkraft J. (2013). *Anesthesia Equipment: Principles and Applications*. 2<sup>nd</sup> edition.
- 6..Gittings K. et al (2013). *Medical-Surgical Nursing Test Success: An Unfolding Case Study*. 1<sup>st</sup> edition.
- 7.Ignatavicius D. and Workman L., (2013). *Medical Surgical Nursing: Patient – Centered Collaborative Care*. 8<sup>th</sup> edition.
- 8.Suresh M., (2013). Shnider and Levinson's Anesthesia for Obstetrics. 5<sup>th</sup> edition.
- 9.Thomas T. And Holdcroft A., (2000) *Principles and Practice of ObstetricAnaesthesia*.

**Περιοδικά:**

- Περιεγχειρητική Νοσηλευτική
- Journal of Perioperative Practice
- Perioperative medicine
- British Journal of Perioperative Nursing
- Perioperative Nursing Quarterly
- Seminars in Perioperative Nursing
- Translational Perioperative and Pain Medicine
- The Journal of Education in Perioperative Medicine
- Ultrasound in Obstetrics & Gynecology
- Philippine Journal of Obstetrics & Gynecology
- Obstetrics and Gynecology
- Surgery, Gynecology & Obstetrics

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ  
«ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ »**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M018	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Γ
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Θεωρητική Διδασκαλία(Διαλέξεις)		3	4
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	OXI		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τη φυσιολογική ανάπτυξη του παιδιού, να γνωρίζουν ένα ευρύ φάσμα παθολογικών καταστάσεων όλων των συστημάτων του παιδικού οργανισμού καθώς και τα κυριότερα προβλήματα και νοσήματα της παιδικής ηλικίας. Σκοπός επίσης του μαθήματος είναι, η προσφορά γνώσεων για την παροχή ολιστικής φροντίδας στο άρρωστο παιδί.</p> <p>Στόχος του μαθήματος: Οι φοιτητές/τριες πρέπει να γνωρίσουν τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της παροχής φροντίδας στα παιδιά - ασθενείς.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Αναγνωρίζουν τα κυριότερα χαρακτηριστικά των παιδικών παθήσεων και προβλημάτων.</li><li>❖ Αξιολογούν τα ευρήματα της κλινικής εξέτασης ενός παιδιού, καθώς και να συμπληρώνουν ένα παιδιατρικό ιστορικό.</li><li>❖ Εκτιμούν τη σοβαρότητα της παθολογικής κατάστασης.</li><li>❖ Παρέχουν πλήρη νοσηλευτική φροντίδα στο πάσχον παιδί, εφαρμόζοντας το κατάλληλο πλάνο νοσηλείας.</li><li>❖ Διαχειρίζονται συναισθηματικά το πάσχον παιδί ανάλογα με τις ανάγκες του.</li><li>❖ Εφαρμόζουν μέτρα αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων (παιδικό ατύχημα, κακοποίηση, αλλεργία κλπ).</li><li>❖ Συστήνουν και εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης των παιδικών προβλημάτων και νόσων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην καλύτερη φροντίδα των παιδιών.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p>

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Ανάδειξη ετοιμότητας σε επείγουσες καταστάσεις

Μεθοδικότητα

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1. Εισαγωγή στην Παιδιατρική Νοσηλευτική .**

- Χαρακτηριστικά της ανάπτυξης των παιδιών ( σωματική-νευρολογική - πνευματική -αισθητηριακή εξέλιξη)
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών .

**2. Ασθένεια και παιδί .Διαφορές μεταξύ παιδιών και ενηλίκων στην διάρκεια της νοσηλευτικής φροντίδας. Ο ρόλος της επικοινωνίας με το παιδί στη νοσηλευτική του φροντίδα.**

**3. Η μαία και το παιδί .**

- Σύγχρονες αντιλήψεις στην φροντίδα του νοσηλευόμενου παιδιού στο νοσοκομείο.
- Επικοινωνία με το παιδί.

**4. Βασικές αρχές χορήγησης φαρμάκων σε παιδιά.**

**5. Διαγνωστικές εξετάσεις στα παιδιά . Τεχνικές λήψης εκκριμάτων για εξέταση.**

**6. Τρόποι αντιμετώπισης εμπύρετων νοσημάτων .**

**7. Χορήγηση O<sub>2</sub>. Εισπνοές - Νοσηλ/κή Φροντίδα.**

**8.α Διατροφή άρρωστων παιδιών.**

**8β. Διατροφικές διαταραχές στα παιδιά.**

**9. Νοσηλευτική φροντίδα βρεφών και παιδιών με οξείες παθήσεις.**

**10. Νοσηλευτική φροντίδα επί λοιμώξεων και λοιμωδών νόσων.(Ιλαρά, παρωτίτιδα, ανεμοβλογιά, κλπ ). Γενικές αρχές εμβολιασμού-εμβόλια.**

**11. Νοσηλευτική φροντίδα κακοποιημένου - παραμελημένου παιδιού.**

**12. Α' Βοήθειες στο παιδί (πνιγμός, αλλεργικό shock, ατυχήματα, δηλητηριάσεις κτλ.).**

**13. Κατ'οίκον νοσηλεία παιδιών.**

**14. Νοσηλ/κή φροντίδα παιδιών με παθήσεις :**

- του αναπνευστικού συστήματος (άσθμα, βρογχιολίτιδα, βρογχοπνευμονική δυσπλασία, λαρυγγίτιδα, πνευμονία, φυματίωση κτλ.).

- του πεπτικού συστήματος (ατροησία χοληφόρων, ηπατίτιδα, φλεγμονές του εντέρου, συγγενές μεγάκολο, πυλωρική στένωση, τραχειοοισοφαγικό συρίγγιο, εμετός και διάρροια).
  - του ουροποιητικού συστήματος.
  - του καρδιαγγειακού συστήματος (συγγενείς καρδιοπάθειες, αρρυθμίες, καρδιακή ανεπάρκεια).
  - του ανοσοποιητικού συστήματος (σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας – AIDS, αιμορροφιλία, δρεπανοκυτταρική αναιμία).
  - του νευρικού συστήματος (κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, υδροκέφαλος, ενδοκοιλιακή αιμορραγία, μηνιγγίτιδα, μυελομηνιγγοκήλη, τραυματισμός νωτιαίου μυελού).
- 15. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών με ψυχοκοινωνικά προβλήματα.**  
( αυτισμός, εγκαύματα, κατάθλιψη, υπολειπόμενη ανάπτυξη, αυτοκαταστροφική συμπεριφορά, ψυχολογικά προβλήματα).

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Διαλέξεις , παρουσίαση περιστατικών και ανάλυση με βιβλιογραφική τεκμηρίωση.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων διαφανειών (Powerpoint presentations) Ηλεκτρονική επικοινωνία με τις φοιτήτριες/ές	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Αυτόνομη μελέτη	96
	<b>Σύνολο</b>	<b>135</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση(ΓΕ) ή και προφορική εξέταση (ΠΕ) στην Ελληνική , στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σύντομης απάντησης , καθώς επίσης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σε ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις.  Η αξιολόγηση των φοιτητών δύναται να περιλαμβάνει δημόσια παρουσίαση περίπτωσης ενδιαφέροντος,	

	<p>ανά ομάδες (1-3 φοιτητών )και συζήτηση – αξιολόγησής τους.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στους φοιτητές /τριες στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές καθώς και από την Καθηγήτρια του μαθήματος στην τάξη κατά την έναρξη των μαθημάτων.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική - Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία:

1. GoldbloomR.M.( 2008). *Παιδιατρική: Δεξιότητες και Κλινική Εφαρμογή*. Επιμέλεια: I. Ανδρουλάκης. Εκδ. Παρισιάνος, Αθήνα.
- 2.LuxnerK. (2010). *Παιδιατρική νοσηλευτική*. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- 3.Μάτζιου Β. (2012). *Παιδιατρική Νοσηλευτική. Βασικές αρχές στη φροντίδα παιδιών*. Εκδόσεις Λαγός, Αθήνα.
- 4.MialL.,RudolfM., LevenM.( 2006). *Παιδιατρική με μια ματιά*. Επιμέλεια: Γ.Π Χρούσος. Εκδ. Παρισιάνος, Αθήνα.
- 5.Ruth. C., BindlerJ., BallW. (2009). *Κλινικές Δεξιότητες στην Παιδιατρική Νοσηλευτική Φροντίδα*. Εκδ. Λαγός, Αθήνα.
- 6.SpeerK.M.( 2000). *Παιδιατρική Νοσηλευτική: Σχεδιασμός φροντίδας για την υγεία του παιδιού*. Επιμέλεια μετάφρασης: Β. Μάτζιου. Εκδ. Λαγός, Αθήνα.

### Συναφή Ελληνικά & Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά:

- Παιδιατρική ([www.pediatrics.gr](http://www.pediatrics.gr))
- The Journal of Pediatrics ([www.jpeds.com](http://www.jpeds.com))
- Pediatrics ([www.pediatrics.aappublications.org/](http://www.pediatrics.aappublications.org/))
- Clinical Pediatrics ([www.journals.sagepub.com/home/cpj](http://www.journals.sagepub.com/home/cpj))
- Journal of Pediatric Health Care ([www.jpedhc.org/](http://www.jpedhc.org/))
- European Journal of Pediatrics (<https://link.springer.com/journal/431>)

<http://sep4u.gr>

- Pediatrics & Child Health ([www.paediatricsandchildhealthjournal.co.uk/](http://www.paediatricsandchildhealthjournal.co.uk/))
- Pediatric Nursing ([www.pediatricnursing.org/](http://www.pediatricnursing.org/))
- Journal of Child Health Care ([www.journals.sagepub.com/home/chc](http://www.journals.sagepub.com/home/chc))
- Acta Paediatrica Scandinavica  
(<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/labs/journals/acta-paediatr-scand/>)

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>M019</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Γ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Θεωρητική διδασκαλία(διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία)		<b>3</b>	<b>4</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τον/την φοιτητή/τρια με επιστημονική γνώση, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει τις βασικές αρχές που θα ευνοήσουν την πρώιμη έναρξη, την συνέχιση και την εδραίωση της γαλουχίας. Ο/η φοιτητής/τρια θα λάβει θεωρητική εκπαίδευση για θέματα που αφορούν την ανατομία του γυναικείου μαστού, τον μηχανισμό της γαλουχίας, τη σύσταση και διατροφική αξία του μητρικού γάλακτος και τους κινδύνους από τη χρήση των υποκατάστατων μητρικού γάλακτος. Παράλληλα, ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει όλες τις σημαντικές διεθνείς πρωτοβουλίες και δράσεις για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού, τις συστάσεις διεθνών οργανισμών, τις αντίστοιχες ελληνικές δράσεις και τη σχετική ελληνική νομοθεσία. Ακόμη, ο φοιτητής έχει τις ικανότητες και γνώσεις προκειμένου να προωθήσει τον μητρικό θηλασμό στη MENN, να προτείνει εναλλακτικούς τρόπους σίτισης με μητρικό γάλα για τα πρόωρα νεογνά που δεν δύναται να θηλάσουν, να υποστηρίξει τη θηλάζουσα μητέρα που πάσχει από ψυχική διαταραχή ή άλλη νόσο και να ενδυναμώσει τη γυναίκα, ώστε να νιώθει ότι είναι ικανή να θηλάσει.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ❖ Εφαρμόσει τις βασικές αρχές που θα ευνοήσουν την πρώιμη έναρξη, την συνέχιση και την εδραίωση της γαλουχίας και του μητρικού θηλασμού.
- ❖ Παρακολουθεί και αξιολογεί την πορεία της γαλουχίας, να επιλύει τυχόν προβλήματα, να υποστηρίζει και να ενδυναμώνει τη θηλάζουσα γυναίκα σε όλη την πορεία του μητρικού θηλασμού.
- ❖ Εκπαιδεύει σωστά τη θηλάζουσα γυναίκα και εφαρμόζει ορθές πρακτικές για την υποστήριξη και προαγωγή του μητρικού θηλασμού.
- ❖ Συμβουλεύει τις μέλλουσες μητέρες για τα οφέλη του μητρικού γάλακτος.
- ❖ Προετοιμάσει το ζευγάρι για το μητρικό θηλασμό από την περίοδο της κύησης, να υποστηρίζει τη γυναίκα στις πρώτες της προσπάθειες και να επιλύσει τα προβλήματα που προκύπτουν.
- ❖ Συνεργάζεται με άλλους επαγγελματίες υγείας για την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τον θηλασμό και να αποτελεί μέρος διεπιστημονικής ομάδας.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Άσκηση κριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Υπευθυνότητα

### **3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**1.** Επιδημιολογικά στοιχεία για την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο. Ιστορικά στοιχεία για τη γαλουχία και το μητρικό θηλασμό.

**2.** Ανατομία μαστού. Ανατομία στόματος βρέφους. Φυσιολογία της γαλουχίας (ορμόνες και δραστηριότητα). Μηχανισμός γαλουχίας.

**3.** Σύσταση και διατροφική αξία του μητρικού γάλακτος. Οφέλη από τον μητρικό θηλασμό. Σύσταση υποκατάστατων μητρικού γάλακτος και Κίνδυνοι από τη χρήση τους.

**4.** Διεθνείς πρωτοβουλίες για την προώθηση και υποστήριξη του μητρικού θηλασμού. Διακήρυξη 'Innocent'. 'Δέκα Βήματα για επιτυχή μητρικό θηλασμό'. Κώδικας εμπορίας και διαφήμισης υποκατάστατων μητρικού γάλατος.

**5.** Συστάσεις WHO, UNICEF, WABA, IBFAN. Νομοθεσία, δράσεις, πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν τον θηλασμό στην Ελλάδα.

**6.** Εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης για το μητρικό θηλασμό κατά την περίοδο της κύησης και της λοχείας.

**7.** Θηλασμός στο μαιευτήριο. Πρώιμη έναρξη. Συνδιαμονή μητέρας – νεογνού (rooming in). Μαιευτική υποστήριξη για την έναρξη και την εδραίωση της

γαλουχίας. Συνεχής αξιολόγηση.

**8.**Επιστροφή στο σπίτι. Παρακολούθηση του θηλάζοντος νεογνού. Διάρκεια και συχνότητα θηλασμών. Επίλυση προβλημάτων.

**9.**Δυσκολίες και εμπόδια. Βιολογικά – Ψυχολογικά – Κοινωνικά, κ.α. Παθολογικές καταστάσεις: Υπερφόρτωση μαστού - Επώδυνες θηλές - Απόφραξη γαλακτοφόρου πόρου - Μαστίτιδα – Απόστημα, κ.α. Πρόληψη και αντιμετώπιση.

**10.**Θηλασμός πρόωρου νεογνού. Προώθηση του θηλασμού στη MENN. Εναλλακτικοί τρόποι σίτισης προώρων με μητρικό γάλα, που δεν δύναται να θηλάσουν. Βοηθήματα θηλασμού. Αρχές λειτουργίας Τράπεζας Μητρικού Γάλακτος στο μαιευτήριο. Υποστήριξη μετά την έξοδο από τη MENN.

**11.**Μητρικός θηλασμός και ψυχική διαταραχή μητέρας. Υποστήριξη και διατήρηση της γαλουχίας.

**12.**Μητρικός θηλασμός και ειδικές καταστάσεις: πολύδυμη κύηση, νεογνικός ίκτερος, νεογνική υπογλυκαιμία, ανατομικές διαμαρτίες στόματος νεογνού, αλλεργίες, κ.α.

**13.**Ανεπάρκεια γαλουχίας. Μέτρα υποστήριξης. Υπερπαραγωγή γάλακτος. Διατροφή θηλάζουσας - Άσκηση.

**14.**Μητρικά νοσήματα και θηλασμός. Αντενδείξεις θηλασμού. Φάρμακα, κάπνισμα και αλκοόλ στη γαλουχία.

**15.**Θηλασμός και επιστροφή στην εργασία. Δημιουργία Ατομικής Τράπεζας μητρικού γάλακτος. Εισαγωγή στερεών τροφών σε θηλάζοντα βρέφη. Οδηγίες Π.Ο.Υ. Αποθηλασμός.

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία στην
-------------------------	--

	τάξη												
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Χρήση H/Y (Power point presentations)</li> <li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> </ul>												
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th style="text-align: center;"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Διαλέξεις</td> <td style="text-align: center;">39</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Συγγραφή ή/&amp; Παρουσίαση εργασίας</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Διαδραστική διδασκαλία</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Αυτόνομη μελέτη</td> <td style="text-align: center;">66</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><b>Σύνολο</b></td> <td style="text-align: center;"><b>135</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Συγγραφή ή/& Παρουσίαση εργασίας	20	Διαδραστική διδασκαλία	10	Αυτόνομη μελέτη	66	<b>Σύνολο</b>	<b>135</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>												
Διαλέξεις	39												
Συγγραφή ή/& Παρουσίαση εργασίας	20												
Διαδραστική διδασκαλία	10												
Αυτόνομη μελέτη	66												
<b>Σύνολο</b>	<b>135</b>												
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Αξιολόγηση των φοιτητών/τριών:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Γραπτή τελική εξέταση (70%).</li> </ul> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτητές απαντούν γραπτά ή/&amp; προφορικά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>α. σύντομες απαντήσεις είτε,</li> <li>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη ενός θέματος είτε,</li> <li>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση ενός κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,</li> <li>δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</li> <li>δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.</li> </ol> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ατομική ή Ομαδική εργασία (Α-ΟΕ) (30%) (υποχρεωτική).</li> </ul> <p>Η βαθμολογία της εξέτασης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της</p>												

	<p>εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <p>Ο βαθμός μαθήματος (BM) υπολογίζεται ως εξής:</p> <p>(ΓΕ) X 80% + (Α-ΟΕ)X20%=(BM)</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές/τριες καθώς και από την Καθηγήτρια του μαθήματος στην τάξη κατά την έναρξη των μαθημάτων.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Loedermilk D.L. & Perry S.E. (2006) *Maternity Nursing*. 6th Edn Mosby, Νοσηλευτική μητρότητας, Μετάφραση - επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α., Εκδ. Λαγός.
2. Αντωνίου Ε., Βιβλάκη Β., Ρωμανίδου Α., Ντάνγκα Δ., Βασιλάκη Ε., Σουρανάκη Ε., Κεφαλογιάννη Α., Λεονταράκη Ε. (2007). *Η γυναίκα και το νεογνό στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας*. Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.
3. Ινστιτούτο Υγείας του παιδιού. (2015). *Μητρικός Θηλασμός. Οδηγός για επαγγελματίες υγείας*. Επιμέλεια: Αντωνιάδου-Κουμάτου Ι. & Σοφιανού Αικ. Αλκυόνη: Εθνική Πρωτοβουλία προαγωγής μητρικού θηλασμού.

### Ξενόγλωσση:

6. Chapman L. and Durham R. (2010). *Maternal-Newborn Nursing. The Critical Components of Nursing Care*. E. & A. Davis Company, Philadelphia.
7. Joan Younger Meek (2011). *New Mother's Guide to Breastfeeding*. American Academy of Pediatrics. 2nd ed. Bantam Books.
8. Lawrence R. A. & Lawrence R.M. (2016) *Breastfeeding: A Guide for the Medical Professional*. 8th edition. Elsevier, Mosby. USA.
9. London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.C., Ball J.W., Bindler R.C., Cowen K.J. (2015). *Maternal & Child Nursing Care*. (4th Edition). Pearson Education. London.
10. Perry S.E. , Hockenberry M.J. ,Lowdermilk D.L. , Wilson D . (2013). *MaternalChild Nursing Care*. 5<sup>th</sup> Edition. Elsevier, Mosby, Canada.
11. Pollard M. (2017). *Evidence-based Care for Breastfeeding Mothers: A Resource for Midwives and Allied Healthcare Professionals*. Routledge, Taylor & Francis Group.
12. Ricci S., Kyle T., Carman S. (2013). *Maternity and Pediatric Nursing*. 2nd Edition. Lippincott Williams & Wilkins. China.
13. Weaver P. and Evans S.K. (2007). *Practical Skills Guide for Midwifery*. 4th Edition. Morningstar Publishing Co. Wasilla.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Acta Paediatrica
- Advanced Practice in Neonatal Nursing
- Advances in Neonatal Care
- Breastfeeding Medicine
- British Journal of Midwifery
- Clinics in Mother and Child Health
- Infant Journal
- Intensive & Critical Care Nursing
- International Breastfeeding Journal
- International Journal of Pediatrics & Neonatal Care
- JAMA Pediatrics
- Journal of Child Health Care
- Journal of Critical Care
- Journal of Human Lactation
- Journal of Neonatal Nursing
- Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing
- Journal of Reproductive & Infant Psychology
- Midwifery
- Neonatal Intensive Care
- Neonatal Intensive Care Nursing
- Neonatal Network. The journal of Neonatal Nursing
- Newborn and Infant Nursing Reviews
- Pediatrics
- Pediatrics and Neonatal Nursing
- The American Journal of Maternal/Child Nursing
- The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing
- The Lancet
- World Journal of Critical Care Medicine

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΕΟΓΝΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M020	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Γ
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΕΟΓΝΟΥ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Σύνθετο μάθημα με διάφορες μορφές διδασκαλίας:</b> Διαλέξεις		2	4
Κλινική άσκηση		4	2
<b>Σύνολο</b>		<b>6</b>	<b>6</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ 2. ΝΕΟΓΝΟΛΟΓΙΑ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τον/την φοιτητή/τρια με επιστημονική

γνώση και κλινικές δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει ολοκληρωμένη φροντίδα στο νεογέννητο από τον τοκετό έως και τις πρώτες 28 ημέρες ζωής. Ειδικότερα, ο/η φοιτητής/τρια είναι σε θέση να υποδεχθεί το φυσιολογικό νεογνό αμέσως μετά τη γέννησή του, να εκτιμήσει τη γενική του κατάσταση, να αξιολογήσει την εξωμήτρια προσαρμογή του, να εξετάσει τα νεογνικά αντανακλαστικά και να εκτιμήσει τη νεογνική συμπεριφορά. Ο/Η φοιτητής/τρια εκπαιδεύεται στα βήματα της τεχνικής της ανάνηψης προκειμένου να είναι σε θέση να συμμετάσχει στην συγκεκριμένη διαδικασία, όταν απαιτείται, σε τεχνικές αιμοληψίας, στην περιποίηση και φροντίδα του νεογνού, στη φροντίδα του νεογνού σε ειδικές περιπτώσεις, όπως π.χ. σε τραύματα μετά τον τοκετό ή σε περιπτώσεις μητρικού διαβήτη ή σε νεογνικό ίκτερο. Παράλληλα, ο/η φοιτητής/τρια αποκτά τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί και να αξιολογεί την κλινική κατάσταση του νεογνού, να παρέχει φροντίδα σε αυτό αλλά και να ανιχνεύει παθολογικές καταστάσεις τα πρώτα 24ωρα της παραμονής του στο νοσοκομείο μέχρι και τις πρώτες 28 ημέρες τις ζωής του από την επιστροφή του στο σπίτι. Ακόμη, ο/η φοιτητής/τρια είναι ικανός να αξιολογεί την ανάπτυξη του νεογνού στο σπίτι, να «αποκωδικοποιεί» τη νεογνική συμπεριφορά, να ανιχνεύσει παθολογικά σημεία και να παραπέμπει το νεογνό, όταν απαιτείται.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ❖ Εφαρμόσει τις βασικές αρχές της νεογνικής φροντίδας.
- ❖ Παρακολουθεί και φροντίζει αυτόνομα το φυσιολογικό νεογέννητο κατά τη νεογνική ηλικία, καθώς και συμβάλει θετικά στην εξωμήτρια προσαρμογή του και στην προαγωγή της υγείας του.
- ❖ Εκπαιδεύσει σωστά τους γονείς και να συμβάλει στην ομαλή προσαρμογή τους στα νέα τους καθήκοντα.
- ❖ Αναγνωρίσει τα χαρακτηριστικά των φυσιολογικών νεογνών και μπορεί να τα ξεχωρίζει από μη φυσιολογικές καταστάσεις.
- ❖ Εξετάσει το νεογέννητο και να αξιολογήσει τα ευρήματα.
- ❖ Αντιμετωπίσει τα συνήθη προβλήματα των νεογνών.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Άσκηση κριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγωγικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **Θεωρητικό μέρος**

**1.**Υποδοχή νεογέννητου αμέσως μετά τον τοκετό. Παροχή ερεθισμάτων, καθαρισμός αεροφόρων οδών.

**2.**Γενική επισκόπησή του νεογνού. Εκτίμηση ApgarScore.

**3.**Αξιολόγηση της κλινικής κατάστασης και της συμπεριφοράς του νεογέννητου (στάδια δραστηριοποίησης). Προσαρμογή στην εξωμήτρια ζωή. Φυσιολογικές αλλαγές στο νεογνό αμέσως μετά την γέννηση (κυκλοφορικό, αναπνευστικό σύστημα).

**4.**Ανάνηψη νεογέννητου. Εκτιμώμενα σημεία, συνεχής αξιολόγηση, κατάλληλος εξοπλισμός, τεχνική (βασικά βήματα).

**5.**Εξέταση νεογνικών αντανακλαστικών και νεογνικών αντιδράσεων στην αίθουσα τοκετών.

Σταθεροποίηση της αναπνοής, καρδιακής συχνότητας και θερμορύθμιση στην αίθουσα τοκετών.

**6.**Περιποίηση και φροντίδα νεογνού. Τοπικό πλύσιμο - μπάνιο, περιποίηση προσώπου και περιοχής γεννητικών οργάνων, φροντίδα ομφαλικού κολοβώματος, χορήγηση βιταμίνης Κ, οφθαλμική προφύλαξη, φροντίδα παρατρίμματος, βρεφικό μασάζ. Εκπαίδευση γονέων σε θέματα ασφάλειας του νεογνού & Προαγωγή μητρικού θηλασμού.

**7.**Σύνδρομο αιφνιδίου θανάτου.

**8.**Παροχή φροντίδας σε νεογνό με τραύμα κατά τον τοκετό (προκεφαλή, κεφαλαιμάτωμα, αιμορραγία, κάταγμα, πάρεση προσωπικού νεύρου, πάρεση βραχιονίου πλέγματος, πάρεση φρενικού νεύρου, βλάβη σπονδυλικής στήλης, κ.α).

- Φυσιολογικές αντιδράσεις νεογνού (λόξυγγας, κλάμα, αναγωγές).
- Συνήθη προβλήματα νεογνού ( τοξικό ερύθημα , έκκριση από το μάτι(οφθαλμία),δερματίτιδα εκ σπαργάνων,μυκητιάσεις ,έμετος, ψευδοπερίοδος , ψευδομαστίτιδα,ψευδοστραβισμός, αίμα στις κενώσεις κωλικοί ,αλλεργίες.

**9.. Ερεθίσματα που ευνοούν την νευρομυϊκή ανάπτυξη του νεογνού.**

**10.Λήψη αίματος (κάρτα Gathrie) για τον έλεγχο (screening) του συγγενή υποθυρεοειδισμού, της γαλακτοζαιμίας, της φαινυλκετονουρίας και της έλλειψης ενζύμου G6PD.**

**11.Φροντίδα νεογνού διαβητικής μητέρας – Πρόληψη νεογνικής υπογλυκαιμίας και αντιμετώπιση. Φροντίδα νεογνού εξαρτημένης μητέρας (σύνδρομο στέρησης).**

**12.Παροχή φροντίδας σε ειδικές περιπτώσεις, π.χ. γαστροοισοφαγικής παλινδρόμησης, αλλεργίες, κωλικούς, σπασμούς, κ.α.**

**13.Παρακολούθηση της κλινικής κατάστασης του νεογνού τα πρώτα 24ωρα μετά τη γέννηση στο τμήμα λεχωίδων. Ανίχνευση επιπλοκών. Πρόληψη λοιμώξεων.**

**14.Παροχή φροντίδας σε νεογνικό ίκτερο. Λήψη αίματος για έλεγχο χολερυθρίνης. Μορφές υπερχολερυθριναιμίας, αίτια, πρόληψη, αντιμετώπιση, διαφορική διάγνωση - Εντεροηπατικός κύκλος. Φροντίδα νεογνού κατά τη φωτοθεραπεία και την αφαιμαξομετάγγιση.**

**15.Παρακολούθηση και αξιολόγηση της κλινικής κατάστασης και της ανάπτυξης του νεογνού μετά την επιστροφή στο σπίτι. Σωματικό βάρος - Διούρηση - Κενώσεις. Καμπύλες ανάπτυξης. «Αποκωδικοποίηση» της νεογνικής συμπεριφοράς και ενημέρωση των γονέων. Ανίχνευση παθολογικών σημείων και παραπομπή. Σίτιση - Ανάπτυξη νεογνού. Προαγωγή μητρικού θηλασμού. Σίτιση με τροποποιημένο γάλα (ξένο γάλα) - επιπλοκές. Εισαγωγή συμπληρωματικών τροφών στη βρεφική ηλικία.**

Προσαρμογή νεογέννητου στο οικογενειακό περιβάλλον. Ο ρόλος της ευρύτερης οικογένειας.

### **Κλινικό μέρος**

Οιφοιτητές/τριες εκπαιδεύονται σε Τμήματα Λεχωίδων των Μαιευτηρίων/Μαιευτικών Κέντρων, σύμφωνα με το περιεχόμενο του θεωρητικού μαθήματος, προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες κλινικές δεξιότητες για την παροχή μαιευτικής φροντίδας σε φυσιολογικά νεογέννητα.,

### **4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη		
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Χρήση Η/Y (Power point presentations)</li> <li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> <li>▪ Κλινική άσκηση των φοιτητριών/των σε μικρές ομάδες σε Τμήματα λεχωίδων Μαιευτικών Κέντρων/Μαιευτηρίων, όπου νοσηλεύονται τα φυσιολογικά νεογέννητα, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μεντόρων-καθηγητών ή επαγγελματιών υγείας της ειδικότητας.</li> </ul>		
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	
	Διαλέξεις	90	
	Κλινική άσκηση	60	
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>150</b>	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>1. Αξιολόγηση των φοιτητών/τριών στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος:</b></p> <p>Γραπτή τελική εξέταση (ΓΕ) (100%).</p> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτητές απαντούν γραπτά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p> <p>α. σύντομες απαντήσεις είτε,</p> <p>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη ενός θέματος είτε,</p> <p>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση ενός κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,</p> <p>δ. ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</p> <p>δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.</p> <p>Η βαθμολογία του θεωρητικού μέρους εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p>		

	<p><b>2. Αξιολόγηση του κλινικού μέρους του μαθήματος (ΚΑ):</b></p> <p>Α) Αξιολόγηση του φοιτητή στο κλινικό πεδίο από τον εκπαιδευτή (50%) (ΚΕ)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• μέσω παρατήρησης για την ανάπτυξη και εφαρμογή των κλινικών δεξιοτήτων, την ανάληψη πρωτοβουλιών, την απόκτηση τεχνογνωσίας και τη συνεργασία με τον εκπαιδευτή,</li></ul> <p>ή /και</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• γραπτής εργασίας.</li></ul> <p>Β) Προφορική εξέταση από τον εκπαιδευτή (50%) (ΠΕ).</p> <p>Η βαμολογία του κλινικού μέρους [κλινική αξιολόγηση (ΚΑ)] εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10) και προκύπτει από το άθροισμα του βαθμού της παρατήρησης (ή/και γραπτής εργασίας) (ΚΕ) και του βαθμού της προφορικής εξέταση (ΠΕ) διαιρεμένα στα δύο. Βάση επιτυχίας του κλινικού μέρους είναι το πέντε (5). Εάν ο φοιτητής λάβει βαθμό μικρότερο του πέντε οφείλει να επαναλάβει το κλινικό μέρος του μαθήματος.</p> <p>Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για εξέταση στο κλινικό μέρος του μαθήματος, εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών του. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του εργαστηρίου-κλινικής άσκησης μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλο το κλινικό μέρος του μαθήματος.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος εξάγεται από τον κανόνα:</p> <p>Βαθμολογία γραπτής εξέτασης (ΓΕ) + Βαθμολογία κλινικού μέρους (ΚΑ):2 ( διαιρεμένα στα δύο).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητώς προσδιορισμένα και εμπεριέχονται: α) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν</p>
--	---

πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος και β) σε καρτέλες αξιολόγησης που χορηγούνται στους φοιτητές/τριες κατά την έναρξη του μαθήματος.

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Αντωνίου Ε., Βιβιλάκη Β., Ρωμανίδου Α., Ντάνγκα Δ., Βασιλάκη Ε., Σουρανάκη Ε., Κεφαλογιάννη Α., Λεονταράκη Ε. (2007). *Η γυναίκα και τονεογνό στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας*. Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.
2. Loedermilk D.L. & Perry S.E. (2006) *Maternity Nursing*. 6thEdnMosby, Νοσηλευτική μητρότητας, Μετάφραση - επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α., Εκδ. Λαγός.

### Ξενόγλωσση:

14. Chapman L. and Durham R. (2010). *Maternal-Newborn Nursing. The CriticalComponents of Nursing Care*. E. & A. Davis Company, Philadelphia.
15. Kenner C. (2014) *Comprehensive Neonatal Nursing Care*. 5th Edition. Springer Publishing Company, LLC, NY.
16. London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.C., Ball J.W., Bindler R.C., Cowen K.J. (2015). *Maternal & Child Nursing Care*. (4th Edition). Pearson Education. London.
17. LeiferG. (2015). *Introduction to Maternity and Pediatric Nursing*. 7th Edition. Elsevier Inc. USA.
18. Perry S.E. , Hockenberry M.J. ,Lowdermilk D.L. , Wilson D . (2013). *MaternalChild Nursing Care*. 5<sup>th</sup> Edition. Elsevier, Mosby, Canada.
19. Ricci S., Kyle T., Carman S. (2013) *Maternity and Pediatric Nursing*. 2nd Edition. Lippincott Williams & Wilkins. China.
20. Weaver P. and Evans S.K. (2007) *Practical Skills Guide for Midwifery*. 4th Edition. Morningstar Publishing Co. Wasilla.

### Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Acta Paediatrica
- Advanced Practice in Neonatal Nursing
- Advances in Neonatal Care
- British Journal of Midwifery
- Clinics in Mother and Child Health
- Infant Journal
- International Journal of Pediatrics & Neonatal Care
- JAMA Pediatrics

- Journal of Child Health Care
- Journal of Human Lactation
- Journal of Neonatal Nursing
- Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing
- Journal of Reproductive & Infant Psychology
- Midwifery
- Neonatal Network. The journal of Neonatal Nursing
- Newborn and Infant Nursing Reviews
- Nursing for Women's Health
- Nursing Research & Practice
- Pediatrics
- Pediatrics and Neonatal Nursing
- The American Journal of Maternal/Child Nursing
- The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing
- The Lancet

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>M021</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Γ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ</b>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
<b>Θεωρητική διδασκαλία</b>		<b>2</b>	<b>3</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές έννοιες των θρεπτικών συστατικών, τις διαφορετικές ανάγκες πρόσληψης θρεπτικών συστατικών, τις διατροφικές απαιτήσεις στα διάφορα στάδια της ζωής της γυναίκας.

Συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- ❖ Έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις για διατροφικές συστάσεις σε υγιείς γυναίκες σε όλα τα στάδια της ζωής τους.
- ❖ Κατανοούν τις μεταβολές της λειτουργίας του οργανισμού που παρατηρούνται φυσιολογικά κατά τη διάρκεια της κύησης και να προσδιορίζουν τις κρίσιμες περιόδους για την ανάπτυξη του εμβρύου, καθώς και τις πιθανές συνέπειες της ανεπαρκούς διαθεσιμότητας ενέργειας και θρεπτικών συστατικών κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων.
- ❖ Προσδιορίζουν συνήθεις παθολογικές καταστάσεις κατά την εγκυμοσύνη καθώς και να τεκμηριώνουν επιστημονικά τις διατροφικές παρεμβάσεις για την ανακούφιση ή θεραπεία αυτών των προβλημάτων.
- ❖ Κατανοούν τις διατροφικές ανάγκες για την περίοδο της εφηβείας και της εμμηνόπαυσης και να προτείνουν την υιοθέτηση ορθών διατροφικών συνηθειών.
- ❖ Συνεργάζονται με υπευθυνότητα με άλλους επαγγελματίες υγείας και να αποτελούν με ενεργό και λειτουργικό τρόπο μέλος μιας πολυεπιστημονικής ομάδας όσον αφορά στην αντιμετώπιση των ειδικών και παθολογικών καταστάσεων θρέψης της γυναίκας.

### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### 1. Βασικές έννοιες - Διαιτητική πρόσληψη και διατροφική κατάσταση. Θρεπτικά

- συστατικά – μεταβολισμός.
- 2.** Υδατάνθρακες, Λιπίδια, Πρωτεΐνες, Βιταμίνες, Ανόργανα Στοιχεία
- 3.** Διατροφή πριν την σύλληψη και αξία των VitA, D, Ca, Fe, φυλλικό οξύ κ.λ.π.
- 4.** Διατροφή στην εγκυμοσύνη. Συμβουλευτική από τη μαία.Μηχανισμός ανάπτυξης εμβρύου. Ενέργεια, θρεπτικές ανάγκες και συστάσεις για το βάρος της εγκύου. Αλκοόλ, καφεΐνη και εγκυμοσύνη.
- 5.** Υψηλού κινδύνου εγκυμοσύνη και διατροφή.
- 6.** Υποθρεψία και εγκυμοσύνη.
- 7.** Διατροφή στην έφηβη έγκυο και άνω των 40 ετών έγκυο.
- 8.** Διατροφή κατά την γαλακτοφορία. Θρεπτικές ανάγκες της μητέρας.
- 9.** Διατροφή στην εφηβεία. Διαταραχές θρέψης στην εφηβεία (ανορεξία, βουλιμία).
- 10.** Διατροφή στην αναπαραγωγική ηλικία της γυναίκας και στην εμμηνόπαυση.
- 11.** Διατροφή γυναικών με γυναικολογικό καρκίνο.
- 12.** Επιλογή τροφίμων.
- 13.** Εντερική παρεντερική διατροφή-Μεταβολική απάντηση στο stress.
- 14.** Σύνταξη διαιτολογίων – παροχή διαιτητικών οδηγιών.
- 15.** Συμβουλευτική για διατροφική αγωγή σε ειδικές καταστάσεις (διαβήτης, υπέρταση, καρδιαγγειακά νοσήματα κλπ).

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Θεωρητική διδασκαλία πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li><li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή	64
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100%). Η αξιολόγηση του μαθήματος προκύπτει από τη γραπτή εξέταση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, στην ελληνική γλώσσα, σε ύλη αντίστοιχη	

	<p>του περιεχομένου του μαθήματος και περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Επίλυση προβλημάτων</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης</li></ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική Βιβλιογραφία:

- 1.BrownJ. (2016). *Η διατροφή στον Κύκλο της Ζωής*. Εκδόσεις Λαγός.
- 2.Ζαμπέλας Α. (2003). *Η διατροφή στα στάδια της ζωής*. Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης.
- 3.GibneyMJ, VorsterHH, KokFJ (2015) Εισαγωγή στη Διατροφή του Ανθρώπου. Αθήνα, Εκδ. Παρισιάνου.

### Ξενόγλωσση :

- 4.CarolJ. Lammi-KeefeandSarahC. Couch (2008). *Handbook of Nutrition and Pregnancy*. Kindle Edition.
- 5.Insel P, Ross D, McMahon K, Bernstein M. (2017). *Nutrition*, 6th Edition. Jones & Bartlett Learning.
- 6.Lawrence RA. Lawrence R. A. & Lawrence R.M. (2016) *Breastfeeding: A Guide for the Medical Professional*. 8th edition. Elsevier, Mosby. USA.
- 7.Langley-Evans S., Wiley-Blackwell (2009) *Nutrition: A Lifespan Approach*.
- 8.Symonds M, Ramsay M. (2010). *Maternal-Fetal Nutrition during Pregnancy and Lactation*. Cambridge University Press.

### Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- American Journal of Clinical Nutrition
- Clinical Nutrition
- European Journal Of Clinical Nutrition
- Lancet
- New England Journal of Medicine

- Nutrition Journal
- Nutrition and Health
- British Journal of Nutrition
- Public Health Nutrition
- Infant, Child, and Adolescent Nutrition

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ  
«ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M022	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Γ
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Θεωρητική διδασκαλία(Διαλέξεις)		3	5
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	OXI		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	OXI		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση των βασικών αρχών και σύγχρονων δεδομένων που αφορούν τη Φυσιολογία της κύησης ώστε ο μελλοντικός απόφοιτος να μπορεί να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις αυτές κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. Κέντρα Υγείας, εξωτερικά ιατρεία κ.λπ.).</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Να έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για τη φυσιολογία της κύησης</li><li>❖ Να αναγνωρίζουν ενδεχόμενες παρεκκλίσεις από τη φυσιολογική κύηση.</li><li>❖ Να αντιμετωπίζουν συνήθη φυσιολογικά προβλήματα στην κύηση (π.χ. "morning sickness").</li><li>❖ Να έχουν την ικανότητα αντιμετώπισης καταστάσεων που υπερίσκονται στις παρυφές της φυσιολογίας της κύησης (π.χ. μέτρια αναιμία της κύησης).</li><li>❖ Να συστήνουν τον προγεννητικό έλεγχο</li><li>❖ Να έχουν την ικανότητα συνεργασίας με άλλους επαγγελματίες υγείας.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p>

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1.Εμβρυολογία γεννητικού συστήματος**  
Στοιχεία ανατομίας  
Φυσιολογία του αναπαραγωγικού συστήματος της γυναίκας-Γεννητικός κύκλος-Ορμονικές επιδράσεις  
Ωογένεση-Σπερματογένεση-Συνάντηση γαμετών  
Γονιμοποίηση-Έμβρυο-Πλακούντας-Αμνιακό υγρό
- 2.Ιστορικό στη μαιευτική**  
Κλινική-Γυναικολογική εξέταση  
Εργαστηριακή διερεύνηση/ΕΔ (καλλιέργεια κ.λπ.) ούρων-ΕΔ κολπικού & τραχηλικού εκκρίματος
- 3.Στοιχεία συμβουλευτικής πριν από την κύηση**  
Στοιχεία προγεννητικής φροντίδας  
Κοινωνικο-δημογραφικοί παράγοντες  
Βάρος της γυναίκας στη διάρκεια της κύησης
- 4.Συμπτώματα-Σημεία-Ευρήματα κύησης**  
Παρακολούθηση κύησης  
Καταγραφή των εμβρυϊκών κινήσεων
- 5.Υπέρηχοι στη μαιευτική**  
Βιοφυσικό προφίλ  
Doppler στη μαιευτική
- 6. Προγεννητικός έλεγχος :**
- 7. Βιοψία τροφοβλάστης**  
Αμνιοπαρακέντηση
- 8.Εμβρυοσκόπηση**  
Λήψη εμβρυϊκού αίματος  
Γενετική συμβουλευτική
- 9.Διακοπή της κύησης**  
Πολύδυμη κύηση
- 10.Κύηση στα άκρα της αναπαραγωγικής ηλικίας**
- 11.Ενδοκρινολογία εμβρύου**  
Πνευμονική ωριμότητα εμβρύου  
Αλλαγές από τα διάφορα συστήματα σε προχωρημένη εγκυμοσύνη
- 12.Στάση-Σχήμα-Προβολή-Θέση προβολής-Θέση εμβρύου-Χαρακτηριστικά τραχήλου**
- 13.Μέθοδοι αντισύλληψης μετά τον τοκετό**
- 14.Ορολογία μητρικών &περιγεννητικών δεικτών.**

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο διαδραστική διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις & Ανάλυση μελετών περίπτωσης	49
	Συγγραφή & Παρουσίαση εργασίας/ών	25
	Αυτόνομη μελέτη	61
	<b>Σύνολο</b>	<b>135</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων, σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις, με :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Γραπτή (ΓΕ) ή / &amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) (80%) <ul style="list-style-type: none"> <li>• με ερωτήσεις ανάπτυξης ή</li> <li>• σύντομης απάντησης ή</li> <li>• πολλαπλής επιλογής ή</li> <li>• συνδυασμός των ανωτέρω.</li> </ul> </li> <li>4. Παρουσίαση εργασιών (ΣΠΕ) (20%).</li> </ol> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) αποτελείται από :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Την γραπτή (ΓΕ) ή/&amp; προφορική (ΠΕ) εξέταση που αντιστοιχεί στο 80% &amp;</li> <li>4. Την συγγραφή &amp; παρουσίαση εργασίας/σιών (ΣΠΕ) που αντιστοιχεί στο 20%</li> </ol> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) εκφράζεται με την</p>	

	<p>κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5). Τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές και από τον Καθηγητή του μαθήματος στην αίθουσα κατά την έναρξη του.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Iατράκης Γ.( 2017).*Επιλεγμένα Θέματα Μαιευτικής*. Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.
- 2.Iατράκης Γ.( 2015).*Βιβλίο Μαιευτικής*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
3. .Ιατράκης Γ.( 2016). Μαιευτικά προβλήματα και λύσεις. Αθήνα, Ελληνικά καδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και βοηθήματα- Αποθετήριο «Κάλλιπος»
4. Noerwitz Errol R, Belfort Micheal A., Saade George R., Miller Hugh, Iatrákης Γεώργιος Μ. (2011) Μαιευτικοί κλινικοί αλγόριθμοι. Αθήνα, Ι.Β. Παρισιάνος.
- 5.Chasen ST, Chervenak FA. (2015). *Twin pregnancy: Labor and delivery*. UpToDate.
- 6.Cunningham FG, Leveno KJ, Bloom SL, Spong CY, Dashe JS, Hoffman BL, Casey BM, Sheffield JS. Williams(2016) *Obstetrics*, McGraw-Hill Education.
- 7.Palomaki GE, Messerlian GM, Halliday JV. (2017).*Prenatal screening for commonaneuploidies using cell-free DNA* .UpToDate.
- 8.Corton M & Leveno K. Williams( 2014).*Obstetrics*, 24th Edition. McGraw-Hill Education.
- 9.Konar H. DC Dutta's (2015)*Textbook of Obstetrics*.8th Edition, The Health Sciences Publisher
- 10.Moaddab A, Chervenak FA, McCullough LB, Sangi-Haghpeykar H, Shamshirsaz AA, Schutt A, Arian SE, Fox KA, Dildy GA, Shamshirsaz AA. ( 2017). Effect of advanced maternal age on maternal and neonatal outcomes in assisted reproductive technology pregnancies. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol* 216:178-83.

**Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ  
«ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M023	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σύνθετο μάθημα με διάφορες μορφές διδασκαλίας  Διαλέξεις		3	4
Κλινική άσκηση		3	2
Σύνολο		6	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ)  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ  2. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία όλων των βασικών αρχών και επιστημονικά τεκμηριωμένων γνώσεων που αφορούν στη φυσιολογία της κύησης και στην παρακολούθηση αυτής, για τη βέλτιστη μαιευτική φροντίδα της εγκύου και την πρόληψη επιπλοκών της κύησης.

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητες για την κλινική παρακολούθηση και ολιστική φροντίδα της φυσιολογικής κύησης ως αυτόνομοι επαγγελματίες σύμφωνα με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- ❖ Να σχεδιάζουν και να παρακολουθούν αυτόνομα τη φυσιολογική κύηση.
- ❖ Να παρέχουν ολοκληρωμένη μαιευτική φροντίδα στην έγκυο.
- ❖ Να αναγνωρίζουν τα φυσιολογικά σημεία της κύησης.
- ❖ Να διακρίνουν τα μη φυσιολογικά σημεία της κύησης και να παραπέμπουν αυτήν ανάλογα για την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση επιπλοκών της κύησης.
- ❖ Να συστήνουν τις απαραίτητες εξετάσεις του προγεννητικού ελέγχου και να αξιολογούν τα ευρήματα του προγεννητικού ελέγχου.
- ❖ Να συμβουλεύουν τις εγκύους σε θέματα υγιεινής, διατροφής, συνηθειών, ασκησης, πρόληψης από παράγοντες κινδύνου κλπ.
- ❖ Να αντιμετωπίζουν τα συνήθη προβλήματα της κύησης.

### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Φυσιολογία της κύησης, βιολογικές αλλαγές κατά την κύηση.

- 2.Ψυχολογικές αλλαγές κατά την κύηση-αποδοχή της κύησης.**
- 3.Μαιευτικό Ιστορικό.Κλινική γυναικολογική-μαιευτική εξέταση**
- 4. Στοιχεία προγεννητικής φροντίδας**
- 5.Διάγνωση κύησης: κλινική -εργαστηριακή,υπολογισμός διάρκειας κύησης.**
- 6. Συμπτώματα-σημεία- ευρήματα κύησης**
- 7. Υπερηχογραφικός έλεγχος και αξιολόγηση αυτού.**
- 8.Σχεδιασμός παρακολούθησης της κύησης από τη μαία**  
Κλινικός – βιοχημικός έλεγχος – Χρήση σύγχρονης τεχνολογίας .
- 9. Αξιολόγηση ευρημάτων παρακολούθησης.**
- 10.Μαιευτική φροντίδα– Συμβουλευτική αγωγή για:**  
διατροφή – υγιεινή – άσκηση-γενετήσιες σχέσεις-συνήθειες-ταξίδια-ψυχαγωγία -εργασία.
- 11.Γενετική συμβουλευτική.**
- 12.Συμβουλευτική γιαπρόληψη βλαπτικών παραγόντων:**  
φάρμακα— ουσίες— κάπνισμα –αλκοόλ κ.λ.π.
- 13.Διάγνωση επιπλοκών κύησης και παθολογίας.**
- 14.Ενοχλήματα που σχετίζονται με την κύηση και αντιμετώπιση αυτών από τη μαία.**
- Ναυτία-έμετοι-οσφυαλγία-οίδημα –κιρσοί κλπ.**
- 15. Προετοιμασία για τον τοκετό και το θηλασμό.**

**Εργασιακό μέρος/κλινικό μέρος μαθήματος**

Στα Εξωτερικά Μαιευτικά Ιατρεία οι φοιτητές/τριες:

Ασκούνται στη μαιευτική φροντίδα εγκύων και τις παρακολουθούν χρησιμοποιώντας τις σύγχρονες μεθόδους.

Παρέχουν οδηγίες και συμβουλές σε εγκύους.

Αξιολογούν τα ευρήματα της εξέτασης της εγκύου και του εμβρύου.

**4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία ,ασκήσεις πράξης κλινική άσκηση σε πραγματικές συνθήκες (Εξωτερικά
-------------------------	---

	Μαιευτικά Ιατρεία ,Κέντρα Προγεννητικού Ελέγχου)										
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία										
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>96</td></tr> <tr> <td><b>Σύνολο</b></td><td><b>180</b></td></tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Κλινική άσκηση	45	Αυτόνομη μελέτη	96	<b>Σύνολο</b>	<b>180</b>
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	39										
Κλινική άσκηση	45										
Αυτόνομη μελέτη	96										
<b>Σύνολο</b>	<b>180</b>										
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή και προφορική εξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ανάπτυξης ή και</li> <li>• σύντομης απάντησης ή/&amp;</li> <li>• πολλαπλής επιλογής</li> <li>• ή συνδυασμό των ανωτέρω</li> </ul> <p>σε διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η Ελληνική.</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p><b>Αξιολόγηση του κλινικού μέρους του μαθήματος:</b></p> <p>A) Αξιολόγηση του φοιτητή στο κλινικό πεδίο από τον καθηγητή κλινικής εκπαίδευσης (50%)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• μέσω παρατήρησης</li> </ul> <p>για την ανάπτυξη και εφαρμογή των κλινικών δεξιοτήτων, την ανάληψη πρωτοβουλιών, την απόκτηση τεχνογνωσίας και τη συνεργασία με τον εκπαιδευτή,</p> <p>ή /και</p>										

	<ul style="list-style-type: none"><li>• γραπτής εργασίας.</li></ul> <p>B) Προφορική εξέταση από τον καθηγητή κλινικής εκπαίδευσης (50%).</p> <p>Η βαθμολογία του κλινικού μέρους εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10) και προκύπτει από το άθροισμα του βαθμού της παρατήρησης (ή/και γραπτής εργασίας) και του βαθμού της προφορικής εξέτασης διαιρεμένα στα δυο. Βάση επιτυχίας του κλινικού μέρους είναι το πέντε (5). Εάν ο φοιτητής λάβει βαθμό μικρότερο του πέντε οφείλει να επαναλάβει το κλινικό μέρος του μαθήματος.</p> <p>Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για εξέταση στο κλινικό μέρος του μαθήματος, εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών του. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του εργαστηρίου-κλινικής άσκησης μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλο το κλινικό μέρος του μαθήματος.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος εξάγεται από τον κανόνα:</p> <p>Βαθμολογία γραπτής εξέτασης (ΓΕ) ή (ΠΕ) + Βαθμολογία κλινικού μέρους διαιρεμένα στα δυο.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητώς προσδιορισμένα και εμπεριέχονται: α) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος και β) σε καρτέλες αξιολόγησης που χορηγούνται στους φοιτητές κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική:

- 1.Lowdermilk D.L. – Perry S.E. Μετάφραση - Επιμέλεια: ΛυκερίδουΑ. – ΔελτσίδουΑ. (2006). *Νοσηλευτική Μητρότητος*. Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός.
- 2.Αντωνίου Ε., Βιβιλάκη Β., Ρωμανίδου Α., Ντάνγκα Δ., Βασιλάκη Ε., Σουρανάκη Ε., Κεφαλογιάννη Α., Λεονταράκη Ε. (2007). *Η γυναίκα και το νεογνό στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας*. Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.
- 3.Ιατράκης Γ. (2015).Βιβλίο Μαιευτικής. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός.
- 4.Ιατράκης Γ.(2017).*Επιλεγμένα Θέματα Μαιευτικής*. Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.

**Ξενόγλωσση:**

5. BastonH, HallJandHenley - EinionA. (2009). *Midwifery Essentials: Basics: Volume 1. 1<sup>st</sup> edn.*,Churchill Livingstone.
6. Lowdermilk P.L. & Perry S.E.(2007). *Maternity & Women's Health Care*. Mosby Elsevier .
7. Marshall J., Raynor M.(2009). *Advancing skills in Midwifery Practice*. Churchill Livingstone.
8. Mavis Kirkham. (2004) .*Informed Choice in Maternity Care*. Palgrave.
9. Myles M.F (2004) *TextBook for Midwives*. Churchill Livingstone.
10. Stepp Gilbert E. – Smith Harmon J. (2003) .*High Risk Pregnancy & Delivery*. Mosby.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΛΟΧΕΙΑΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M024	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΛΟΧΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Σύνθετο μάθημα με διάφορες μορφές διδασκαλίας Διαλέξεις	3	4	
Κλινική άσκηση	4	3	
Σύνολο	7	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ, 2. ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΕΟΓΝΟΥ, 3. ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τον φοιτητή με επιστημονική γνώση και κλινικές δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει τις αρχές της μαιευτικής φροντίδας στη φυσιολογική λεχαίδα, τη λεχαίδα υψηλού κινδύνου και τη λεχαίδα που πάσχει από κάποιο νόσημα. Ο φοιτητής εκπαιδεύεται στην εξέταση και αξιολόγηση της κλινικής κατάστασης της λεχαίδας, στην παρακολούθηση της πορείας της υγείας της φυσιολογικής λεχαίδας στο νοσοκομείο και το σπίτι, στη νοσηλεία της λεχαίδας υψηλού κινδύνου και στον επανέλεγχο της κατάστασής της, στην παροχή συμβουλευτικής για την αντιμετώπιση προβλημάτων.

Ο φοιτητής δύναται να εφαρμόσει πρωτόκολλα σχετικά με την ανάπτυξη δεσμού γονέα-παιδιού, την υποστήριξη του μητρικού θηλασμού, καθώς και να συμμετέχει σε προγράμματα πρώιμης παρέμβασης κατά την περίοδο της λοχείας για την προσαρμογή, υποστήριξη και ενδυνάμωση ολόκληρης της οικογένειας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- ❖ Εφαρμόσει τις βασικές και ειδικές γνώσεις και δεξιότητες της Μαιευτικής Φροντίδας σε λεχαίδες.
- ❖ Εφαρμόζει ολιστική φροντίδα στη λεχαίδα και το νεογνό, από τον τοκετό έως και τις πρώτες έξι (6) εβδομάδες μετά τον τοκετό, (ΠΔ 351/1989, ΦΕΚ 159 τ. Α').
- ❖ Αξιολογεί, παρακολουθεί και φροντίζει τη φυσιολογική λεχαίδα, τη λεχαίδα υψηλού κινδύνου και τη λεχαίδα που πάσχει από κάποιο νόσημα.
- ❖ Συμβάλει θετικά στην προσαρμογή της γυναίκας στην περίοδο της λοχείας, στην προσαρμογή της υπόλοιπης οικογένειας, στην ενδυνάμωση του ρόλου των γονέων και στην εκπαίδευσή τους στα νέα τους καθήκοντα.
- ❖ Ανιχνεύσει εγκαίρως επιβαρυντικούς παράγοντες κινδύνου για την ψυχική υγεία της λεχαίδας, να αναγνωρίσει παθολογικά σημεία και να παραπέμψει σε ειδικό, καθώς επίσης να εκτιμήσει το οικογενειακό περιβάλλον, να προσεγγίσει με ιδιαίτερη ευαισθησία τις λεχαίδες που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες πληθυσμού και να συνεργασθεί με άλλους επαγγελματίες υγείας στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας

για την ολοκληρωμένη φροντίδα της οικογένειας.
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
Άσκηση κριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Ανάληψη πρωτοβουλιών
<b>3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>
<b>Θεωρητικό μέρος</b>
<b>1. Λοχεία. Ιστορικά στοιχεία και πολιτισμική προσέγγιση.</b>
<b>2. Φυσιολογία της λοχείας. Αλλαγές του γυναικείου συστήματος και των άλλων συστημάτων.</b>
<b>3. Μαιευτική φροντίδα λεχαίδας αμέσως μετά τον τοκετό (1η - 2η ώρα). Εξέταση και αξιολόγηση της κλινικής κατάστασης της λεχαίδας (κλινική εξέταση μήτρας, λοχίων, περινέου, μαστών, τραύματος καισαρικής, γαστροκνημίων, κ.α.).</b>
<b>4. Μαιευτική φροντίδα λεχαίδας τα πρώτα 24ώρα μετά τον τοκετό κατά την παραμονή στο μαιευτήριο, το μαιευτικό κέντρο ή το σπίτι. Πρόληψη λοιμώξεων &amp;Προαγωγή μητρικού θηλασμού.</b>
<b>5. Διαχείριση του πόνου ή της δυσθυμίας. Παροχή μαιευτικής φροντίδας και συμβουλευτικής για συνήθη προβλήματα, όπως, τραύματα (περινέου, ΚΤ), κόπωση,</b>

αϋπνία, πόνος, αιμορροϊδες, κιρσοί, υπερφόρτωση μαστών, μαστίτιδα, κ.α.

**6. Μαιευτική φροντίδα σε λεχωίδα υψηλού κινδύνου εξαιτίας λοίμωξης, αιμορραγίας, αιματώματος, διαβήτη, υπέρτασης, θρομβοφλεβίτιδας ή άλλης παθολογικής κατάστασης.**

**7. Μαιευτική φροντίδα και υποστήριξη σε λεχωίδα με ψυχική διαταραχή. Επιλόχεια κατάθλιψη, επιλόχεια ψύχωση, αγχώδης διαταραχή. Παροχή συναισθηματικής φροντίδας. Εκπαίδευση της ευρύτερης οικογένειας.**

**8. Μαιευτική φροντίδα λεχωίδας ευάλωτης κοινωνικής ομάδας (μονογονεϊκή οικογένεια, ανήλικη μητέρα, μετανάστρια, πρόσφυγας, χρήστρια εθιστικών ουσιών, θύμα ρατσιστικής βίας, ενδοοικογενειακής βίας, φτώχειας, κ.α.). Θέματα ασφάλειας.**

**9. Έγκαιρη ανίχνευση επιβαρυντικών παραγόντων για την σωματική και ψυχοσυναισθηματική υγεία της λεχωίδας κατά την παραμονή στο μαιευτήριο/μαιευτικό κέντρο και την επιστροφή στο σπίτι. Παρουσίαση και αξιολόγηση κλινικών περιπτώσεων.**

**10. Διαχείριση της μαιευτικής φροντίδας με βάση τις σωματικές και ψυχοσυναισθηματικές ανάγκες της λεχωίδας. Αξιολόγηση - Παρέμβαση - Εκπαίδευση. Αξιολόγηση κλινικών περιπτώσεων.**

**11. Μαιευτική φροντίδα λεχωίδας κατ' οίκον. Πρόγραμμα επισκέψεων (πρωτόκολλα). Σχεδιασμός φροντίδας της οικογένειας ανάλογα με τις ανάγκες της. Επιπλοκές, αντιμετώπιση, παραπομπή. Διεπιστημονική προσέγγιση.**

**12. Αξιολόγηση του οικογενειακού περιβάλλοντος. Κατανόηση των οικογενειακών αναγκών. Προσαρμογή ολόκληρης της οικογένειας. Ο ρόλος του πατέρα, των υπολοίπων παιδιών, του παππού και της γιαγιάς. Θέματα επικοινωνίας μεταξύ του ζευγαριού.**

**13. Υποστήριξη των γονέων και της υπόλοιπης οικογένειας μετά τη γέννηση πρώωρου νεογνού, νεογνού με συγγενείς ανωμαλίες ή άλλα σοβαρά προβλήματα υγείας. Στήριξη της οικογένειας για τη βίωση θλίψης - πένθους μετά από νεογνικό θάνατο.**

**14. Συμβουλευτική για τις συνήθεις δραστηριότητες της ημέρας, διατροφή, άσκηση, γενετήσια δραστηριότητα, αντισύλληψη, υγιεινή. Απαραίτητες εξετάσεις (εργαστηριακές/απεικονιστικές, test-Pap).**

### **Κλινικό μέρος μαθήματος**

Οι φοιτητές/τριες θα εκπαιδεύονται σε Τμήματα λεχωίδων των Μαιευτηρίων/Μαιευτικών Κέντρων, σύμφωνα με το περιεχόμενο του θεωρητικού μαθήματος, προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες κλινικές δεξιότητες για την παροχή μαιευτικής φροντίδας σε λεχωίδες.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li> <li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> <li>▪ Κλινική άσκηση των φοιτητριών/των σε μικρές ομάδες σε Τμήματα λεχωίδων Μαιευτικών Κέντρων/Μαιευτηρίων, όπου νοσηλεύονται και παρακολουθούνται λεχωίδες, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μεντόρων-καθηγητών ή επαγγελματιών υγείας.</li> </ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Κλινική άσκηση	60
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	86
	<b>Σύνολο</b>	<b>195</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Αξιολόγηση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος:</b></p> <p>Γραπτή τελική εξέταση ή / &amp; προφορική εξέταση (100%).</p> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτητές/τριες απαντούν γραπτά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p>	

- α. σύντομες απαντήσεις είτε,
- β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη ενός θέματος είτε,
- γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση ενός κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,
- δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,
- δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.

Η βαθμολογία του θεωρητικού μέρους εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).

**Αξιολόγηση του κλινικού μέρους του μαθήματος:**

Α) Αξιολόγηση του φοιτητή στο κλινικό πεδίο από τον καθηγητή κλινικής εκπαίδευσης (50%)

- μέσω παρατήρησης

για την ανάπτυξη και εφαρμογή των κλινικών δεξιοτήτων, την ανάληψη πρωτοβουλιών, την απόκτηση τεχνογνωσίας και τη συνεργασία με τον εκπαιδευτή,

ή /και

- γραπτής εργασίας.

Β) Προφορική εξέταση από τον καθηγητή κλινικής εκπαίδευσης (50%).

Η βαθμολογία του κλινικού μέρους εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10) και προκύπτει από το άθροισμα του βαθμού της παρατήρησης (ή/και γραπτής εργασίας) (Α) και του βαθμού της προφορικής εξέταση (Β) διαιρεμένα στα δυο. Βάση επιτυχίας του κλινικού μέρους είναι το πέντε (5). Εάν ο φοιτητής λάβει βαθμό μικρότερο του πέντε οφείλει να επαναλάβει το κλινικό μέρος του μαθήματος.

Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για εξέταση στο κλινικό μέρος του μαθήματος, εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών του. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του εργαστηρίου-κλινικής άσκησης μέχρι να φθάσει το

	<p>80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλο το κλινικό μέρος του μαθήματος.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος εξάγεται από τον κανόνα:</p> <p>Βαθμολογία θεωρητικού μέρους μαθήματος + Βαθμολογία κλινικού μέρους διαιρεμένα στα δυο.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητώς προσδιορισμένα και εμπεριέχονται: α) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος και β) σε καρτέλες αξιολόγησης που χορηγούνται στους φοιτητές κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Αντωνίου Ε., Βιβιλάκη Β., Ρωμανίδου Α., Ντάνγκα Δ., Βασιλάκη Ε., Σουρανάκη Ε., Κεφαλογιάννη Α., Λεονταράκη Ε. (2007) Η γυναίκα και το νεογνό στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγεία . Εκδ. ΠΧΠασχαλίδης
- 2.. Loedermilk D.L. & Perry S.E. (2006) Maternity Nursing. 6thEdnMosby, Νοσηλευτική μητρότητας, Μετάφραση - επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α., Εκδ. Λαγός.

### Ξενόγλωσση:

- 1.Byrom S., Edwards G. (2009) Essential Midwifery Practice. Willey-Blackwell.
2. Chapman L. and Durham R. (2010) Maternal-Newborn Nursing. The Critical Components of Nursing Care. E. & A. Davis Company, Philadelphia
- 3.LeiferG. (2015). Introduction to Maternity and Pediatric Nursing. 7th Edition. Elsevier Inc. USA.
- 4.London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.C., Ball J.W., Bindler R.C., Cowen K.J. (2015). Maternal & Child Nursing Care. (4th Edition). Pearson Education. London
- 5.Perry S.E. , Hockenberry M.J. ,Lowdermilk D.L. , Wilson D . (2013) Maternal Child Nursing Care. 5<sup>th</sup> Edition. Elsevier, Mosby, Canada
- 7.Ricci S., Kyle T., Carman S. (2013) Maternity and Pediatric Nursing. 2nd Edition. Lippincott Williams & Wilkins. China.

8. Weaver P. and Evans S.K. (2007) Practical Skills Guide for Midwifery. 4th Edition. Morningstar Publishing Co. Wasilla.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Acta Paediatrica
- Advanced Practice in Neonatal Nursing
- American Journal of Obstetrics & Gynecology
- British Journal of Midwifery
- Clinics in Mother and Child Health
- European Journal of Obstetrics & Gynecology
- International Journal of Gynecology & Obstetrics
- International Journal of Pediatrics & Neonatal Care
- International Journal of Reproduction, Contraception, Obstetrics & Gynecology
- Journal of Human Lactation
- Journal of Neonatal Nursing
- Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing
- Journal of Obstetrics & Gynaecology Research
- Midwifery
- Newborn and Infant Nursing Reviews
- Nursing for Women's Health
- Nursing Research & Practice
- Pediatrics
- Pediatrics and Neonatal Nursing
- The American Journal of Maternal/Child Nursing
- The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing
- The Lancet

## 1.ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M025	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Δ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ - ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Θεωρητική Διδασκαλία</b>		<b>3</b>	<b>5</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ)</b>  <b>ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση των βασικών αρχών και σύγχρονων δεδομένων που αφορούν στην Παθολογία και στα Ειδικά

Προβλήματα της Κύησης ώστε ο μελλοντικός απόφοιτος να διαθέτει τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις για να εφαρμόσει ανάλογη μαιευτική φροντίδα κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. τμήματα υψηλού κινδύνου κ.λπ.).

Στόχος του μαθήματος είναι η προαγωγή της υγείας της εγκύου και η έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση παθολογικών καταστάσεων.

Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές /τριες θα είναι σε θέση:

- ❖ Να έχουν ολοκληρωμένη επιστημονική γνώση για τα αίτια και τις συνέπειες των παθολογικών καταστάσεων και/ή των ειδικών προβλημάτων που σχετίζονται ή /και συνυπάρχουν με την κύηση.
- ❖ Να εφαρμόζουν ολοκληρωμένη μαιευτική φροντίδα και μέτρα περιορισμού των συνεπειών σε παθολογικές καταστάσεις που σχετίζονται με την κύηση.
- ❖ Να αναγνωρίζουν έγκαιρα τα σημεία και συμπτώματα ειδικών παθολογικών καταστάσεων στην κύηση, ώστε να συστήνουν ειδικές διαγνωστικές μεθόδους και να παραπέμπουν σε ειδικούς επαγγελματίες υγείας (π.χ. σακχαρώδης διαβήτης, θρομβομβοεμβολικό επεισόδιο κ.α.).
- ❖ Να έχουν την ικανότητα τεκμηριωμένης συμβουλευτικής σε παθολογικές καταστάσεις ή/και ειδικά προβλήματα που σχετίζονται και/ή συνυπάρχουν με την κύηση.
- ❖ Να συστήνουν στους μέλλοντες γονείς μέτρα προφύλαξης της κύησης από παράγοντες κινδύνου.

#### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων.

Αυτόνομη εργασία.

Ομαδική εργασία.

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1.Κοινωνικό - δημογραφικοί παράγοντες που σχετίζονται με παθολογικές καταστάσεις.**

Βάρος της γυναίκας, αύξηση βάρους στη διάρκεια της κύησης και σχέση με

παθολογικές καταστάσεις.

Βλαπτικές ουσίες και άλλοι βλαπτικοί παράγοντες για το έμβρυο.

Βλαπτικά φάρμακα για το έμβρυο.

## **2.Προγεννητικός έλεγχος σε παθολογικές καταστάσεις**

Εμβρυϊκές κινήσεις σε παθολογικές καταστάσεις

Υπερηχογράφημα σε παθολογικές καταστάσεις

Βιοφυσικό προφίλ σε παθολογικές καταστάσεις

Doppler σε παθολογικές καταστάσεις (υπολειπόμενη ανάπτυξη του εμβρύου)

Βιοψία τροφοβλάστης

Αμνιοπαρακέντηση σε παθολογικές καταστάσεις

Εμβρυοσκόπηση σε παθολογικές καταστάσεις

Λήψη εμβρυϊκού αίματος σε παθολογικές καταστάσεις

## **3.Κύηση υψηλού κινδύνου**

Υπερέμεση κύησης

Οξεία κοιλία στη διάρκεια της κύησης

Τραύμα στη διάρκεια της κύησης

Καλοήθεις παθήσεις γεννητικού συστήματος στη διάρκεια της κύησης

Κακοήθεις παθήσεις γεννητικού συστήματος στη διάρκεια της κύησης

## **4.Υπερτασικές διαταραχές**

Σύνδρομο HELLP

Χρόνια υπέρταση

## **5.Αιμορραγίες κατά τη διάρκεια της κύησης**

Ανωμαλίες πλακούντα

Ανωμαλίες ομφαλίου λώρου και αμνίου

Αυτόματη έκτρωση

Επανειλημμένες αποβολές

Διακοπή κύησης

Έκτοπη κύηση

Τροφοβλαστική νόσος

## **6.Χοριοαμνιονίτιδα**

Πρόωρη ρήξη των υμένων

Πρόωρος τοκετός

Φιμπρονεκτίνη και σχέση της με τον πρόωρο τοκετό

## **7.Κύηση στα άκρα της αναπαραγωγικής ηλικίας**

Υπολειπόμενη ενδομήτρια ανάπτυξη

Μεγάλο έμβρυο

Θρομβοπενία εμβρύου

Ανωμαλίες καρδιακού ρυθμού εμβρύου

Καρδιακές ανωμαλίες εμβρύου

Ανωμαλίες κρανίου-σπονδυλικής στήλης εμβρύου

Ανωμαλίες ουροποιητικού συστήματος εμβρύου

Ανωμαλίες γαστρεντερικού συστήματος εμβρύου

Ανωμαλίες σκελετικού συστήματος εμβρύου

Ενδοκρινολογία εμβρύου

Όγκοι εμβρύου

Υδρωπας εμβρύου

Θάνατος εμβρύου

Πνευμονική ωριμότητα εμβρύου

Παράταση κύησης

Εμβρυϊκή δυσχέρεια

#### **8.Μαιευτική καταπληξία**

Εμβολή αμνιακού υγρού

Ρήξη μήτρας

#### **9.Ορολογία**

Μητρική & περιγεννητική θνησιμότητα

#### **10.Μη ιογενείς λοιμώξεις κατά την κύηση**

Ιογενείς λοιμώξεις κατά την κύηση

#### **11.Μεταβολές συστημάτων κατά την κύηση**

Παθήσεις αιμοποιητικού συστήματος κατά την κύηση

Θρομβοεμβολική νόσος κατά την κύηση

Παθήσεις καρδιαγγειακού συστήματος κατά την κύηση

Παθήσεις αναπνευστικού συστήματος κατά την κύηση

Παθήσεις ουροποιητικού συστήματος κατά την κύηση

Παθήσεις γαστρεντερικού συστήματος κατά την κύηση

Παθήσεις νευρικού συστήματος κατά την κύηση

Ψυχιατρικά προβλήματα κατά την κύηση

Παθήσεις δέρματος-κολλαγόνου κατά την κύηση

Παθήσεις σπονδυλικής στήλης κατά την κύηση

#### **12.Σακχαρώδης διαβήτης κατά την κύηση**

Νεογέννητο διαβητικής γυναικας

Άλλες ενδοκρινοπάθειες κατά την κύηση

#### **13.Παθολογικές καταστάσεις σε πολύδυμη κύηση**

Ελάττωση αριθμού εμβρύων

Εμβρυϊκή αιμολυτική νόσος

#### **14.Αγωγή τοκετού**

Ισχιακή προβολή

Ασταθές σχήμα εμβρύου

Πρόκληση τοκετού σε παθολογικές κυήσεις

Ωκυτοκικά φάρμακα κατά την πρόκληση τοκετού σε παθολογικές κυήσεις.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία										
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Power point presentatios.</li> <li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> <li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές.</li> </ul>										
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #c0c0c0; text-align: center;"><b>Δραστηριότητα</b></th><th style="background-color: #c0c0c0; text-align: center;"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Διαλέξεις – Ανάλυση μελετών περίπτωσης</td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">Συγγραφή ή/&amp; παρουσίαση εργασίας / εργασιών</td><td style="text-align: center;">25</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας</td><td style="text-align: center;">70</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td><td style="text-align: center;"><b>135</b></td></tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις – Ανάλυση μελετών περίπτωσης	40	Συγγραφή ή/& παρουσίαση εργασίας / εργασιών	25	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	70	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>135</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>										
Διαλέξεις – Ανάλυση μελετών περίπτωσης	40										
Συγγραφή ή/& παρουσίαση εργασίας / εργασιών	25										
Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	70										
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>135</b>										
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας μπορεί να γίνεται :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Μόνον με γραπτή εξέταση (ΓΕ) στο τέλος του εξαμήνου με : <ul style="list-style-type: none"> <li>• ερωτήσεις ανάπτυξης</li> <li>• ερωτήσεις σύντομης απάντησης</li> <li>• ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/και</li> </ul> </li> <li>2. εργασία (ατομική ή ομαδική).</li> </ol> <p>Σε περίπτωση που η αξιολόγηση περιλαμβάνει και εργασία η βαθμολογία θα αντιστοιχεί 70% στην γραπτή εξέταση και 30% στην εργασία.</p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται στην διδακτέα ύλη σύμφωνα με το περίγραμμα του μαθήματος και τις παραδόσεις.</p>										

	<p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η Ελληνική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, αναγράφονται στο e-class του μαθήματος και είναι προσβάσιμα στους φοιτητές/τριες με την δήλωση του μαθήματος.</p>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

- 1.Ιατράκης Γ.(2015).*Βιβλίο Μαιευτικής*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 2.Ιατράκης Γ. (2017). *Βλαπτικοί παράγοντες στη φυσιολογική κύηση. Γυναικολογικές παθήσεις στη φυσιολογική κύηση*. Π.Μ.Σ. «Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή». Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και Τμήμα Μαιευτικής του Τ.Ε.Ι. Αθήνας.
- 3.Ιατράκης Γ.(2015). *Γυναικολογία και Μαιευτική*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 4.Ιατράκης Γ. (2010)*Ειδικά Προβλήματα Κύησης* (π. συν. Αντωνίου Ε, Πεχλιβάνη Φ, Ροκοπάνου Θ). Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 5.Ιατράκης Γ.(2012) Επέιγοντα προβλήματα στη διάρκεια της κύησης και του τοκετού. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη
- 5.Ιατράκης Γ.(2017). *Επιλεγμένα Θέματα Μαιευτικής* (π. συν. Αντωνίου Ε). Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.
- 6.Ιατράκης Γ. (2013)*Κύηση Υψηλού Κινδύνου*. Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".
- 7.Ιατράκης Γ. (2017). *Παθολογία Κύησης* (π. συν. Πεχλιβάνη Φ, Αντωνίου Ε, Παυλίδης Γ). Αθήνα, Εκδόσεις "Δεσμός".

### Ξενόγλωσση :

- 8.Bermas BL, Smith NA. (2016). *Pregnancy in women with systemic lupus erythematosus*. UpToDate.
- 9.Brown HL, Small MJ. (2017). *Overview of maternal mortality and morbidity*. UpToDate.
- 10.Chang G.( 2017). *Alcohol intake and pregnancy-Overview of substance misuse in pregnant women*. UpToDate.
- 11.Chasen ST, Chervenak FA. (2016).*Twin pregnancy: Prenatal issues*. UpToDate.
- 12.Cunningham FG, Leveno KJ, Bloom SL, Spong CY, Dashe JS, Hoffman BL, Casey BM, Sheffield JS. Williams(2016) *Obstetrics*, McGraw-Hill Education.
- 13.Karam A.( 2017). *Cervical cancer in pregnancy*. UpToDate.
- 14.Crum C, Nucci M, Granter S, Howitt B, Parast M, Boyd T, Lee k. Diagnostic

- (2017) *Gynecologic and Obstetric Pathology*, 3rd Edition. Elsevier.
15. Lehikoinen A, Ordén MR, Heinonen S, Voutilainen R. (2016). Maternal drug or alcohol abuse is associated with decreased head size from mid-pregnancy to childhood. *Acta Paediatr*, 105:817-22.
16. Rodriguez-Thompson D. (2017). *Cigarette smoking: Impact on pregnancy and the neonate*. UpToDate.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M026	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Δ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Διαλέξεις</b>		<b>2</b>	<b>3</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		

<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα ειδικευσης που στοχεύει να προσφέρει στον φοιτητή, την γνώση για την κατανόηση και διαχείριση κλινικών και ψυχολογικών θεμάτων που αφορούν την υπογονιμότητα και την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και να τους προσφέρει την δεξιότητα και ικανότητα να αξιολογούν την κλινική και ψυχική υγεία των υπογόνιμων ασθενών. Σκοπός είναι να αναπτύξουν οι φοιτητές μια εμπεριστατωμένη επιστημονική γνώση των προβλημάτων υπογονιμότητας, της αιτιολογίας τους καθώς και της διαχείρισης τους. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις, κλινικές και γνωστικές δεξιότητες και ικανότητες ώστε να μπορούν να αξιολογούν την κλινική υγεία και να αναγνωρίζουν τα προβλήματα ψυχικής και συναισθηματικής υγείας των υπογόνιμων ασθενών προκειμένου να συμβάλουν στην έγκαιρη αντιμετώπιση τους και στην άμεση παραπομπή αυτών των καταστάσεων σε ειδικούς επαγγελματίες υγείας.</p> <p>Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρόκειται να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Έχουν αποκτήσει γνώση όσον αφορά την κατάσταση της υπογονιμότητας, την αιτιολογία της καθώς και τις μεθόδους υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.</li><li>❖ Αναγνωρίζουν τις συναισθηματικές και ψυχολογικές ανάγκες των υπογόνιμων ασθενών και να αναπτύξουν ικανότητες ώστε να παρέχουν ψυχολογική και συναισθηματική στήριξη σε γυναίκες που βιώνουν υπογονιμότητα και υποβάλλονται σε υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.</li><li>❖ Αναπτύξουν γνώση και δεξιότητες ώστε να αναγνωρίζουν, να διακρίνουν και να εκτιμούν έγκαιρα την εμφάνιση αποκλίσεων και προβλημάτων της αναπαραγωγικής υγείας και της γονιμότητας.</li></ul>

- ❖ Έχουν γνώση των μεθόδων και των εργαλείων (π.χ. ψυχομετρικών εργαλείων, ερωτηματολογίων) της ανίχνευσης των προβλημάτων ψυχικής υγείας κατά την περίοδο υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
- ❖ Αναπτύξουν επικοινωνιακές δεξιότητες και ικανότητες διαχείρισης των υπογόνιμων γυναικών που υποβάλλονται σε υποβοηθούμενη αναπαραγωγή ώστε να μπορούν να τις ενημερώνουν και να διασφαλίζουν την πληροφορημένη επιλογή εκ μέρους αυτών των γυναικών.
- ❖ Συνεργαστούν με υπευθυνότητα με τους συμφοιτητές της-του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης που περιλαμβάνει την οργάνωση, κατανομή καθηκόντων και την υλοποίηση του σχεδίου. Να συνεργαστούν με υπευθυνότητα με άλλους επαγγελματίες υγείας (π.χ. επαγγελματίες ψυχικής υγείας) και να αποτελούν με ενεργό και λειτουργικό τρόπο μέλος μιας πολυεπιστημονικής ομάδας όσον αφορά στην αναγνώριση, παραπομπή και διαχείριση των αποκλίσεων και προβλήματων αναπαραγωγικής υγείας και γονιμότητας.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση κατων απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε

θέματα φύλου

## 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### Αναπαραγωγή και Γονιμότητα:

Φυσιολογία και ενδοκρινολογία της αναπαραγωγής.

1. Αίτια υπογονιμότητας (γυναικεία υπογονιμότητα, ανδρική υπογονιμότητα, ιδιοπαθής υπογονιμότητα) και διερευνήση της αιτιολογίας της υπογονιμότητας.
2. Μέθοδοι υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (օρμονοθεραπεία, εξωσωματική γονιμοποίηση, φυσικός κύκλος, σπερματέγχυση).
3. Βιολογική επίδραση περιβαλλοντικών παραγόντων (βλαβερών χημικών ουσιών, ρύπων, διατροφικών παραγόντων κλπ) στην ανθρώπινη αναπαραγωγή και στη γονιμότητα.

- 4.** Βιολογική επίδραση του χρόνιου στρες και άγχους στη γυναικεία και ανδρική γονιμότητα καθώς και στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.
- 5.** Ψυχομετρικά εργαλεία, ψυχομετρία. Πρώιμη ανίχνευση θεμάτων ψυχικής υγείας υπογόνιμων γυναικών.
- 6.** Λήψη ιστορικού και ψυχοκοινωνική αξιολόγηση του υπογόνιμου ασθενούς.
- 7.** Αξιολόγηση ψυχοκοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν την ψυχολογική προσαρμογή του υπογόνιμου ασθενή (τύπος προσωπικότητας του υπογόνιμου ασθενούς, γνωστική εκτίμηση της υπογονιμότητας από τον υπογόνιμο ασθενή, κοινωνική υποστήριξη που παρέχεται στον υπογόνιμο ασθενή, υποστήριξη από τον σύντροφο).
- 8.** Συμβουλευτική αγωγή και τεχνικές μείωσης του στρες σε ζευγάρια που υποβάλλονται σε υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.
- 9.** Η προσαρμογή στην εγκυμοσύνη και στην γονεϊκότητα μετά από εξωσωματική γονιμοποίηση και οι ιδιαιτερότητες των εγκύων και λεχαίδων γυναικών μετά από εξωσωματική γονιμοποίηση.
- 10.** Παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και στο υπογόνιμο ζευγάρι.
- 11.** Διατήρηση και προαγωγή της γονιμότητας.
- 12.** Παροχή πληροφόρησης (γραπτής και προφορικής) και πληροφορημένη επιλογή στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.
- 13.** Παροχή φροντίδας και συμβουλευτικής σε ειδικές περιπτώσεις υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
- 14.** Ηθικά και νομικά ζητήματα στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>Χρήση Power point presentatios.</li><li>Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26

	Ομαδική εργασία σε μελέτη περύπτωσης	20
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	34
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>1. Γραπτή ή / &amp; προφορική τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Επίλυση προβλημάτων</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περύπτωσης</li></ul> <p>2. Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (40%)</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στο τέλος των διαλέξεων επί του περιεχομένου του μαθήματος και των παραδόσεων. Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από τους φοιτητές εφόσον τους χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Γουρουντή Κλ. (2013) *Συμβουλευτική στην Υπογονιμότητα*. εκδ. Λαγός
2. Ιατράκης Γ. (2015) *Συμβουλευτική στην Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή*. Εκδ. Δεσμός.

### Ξενόγλωσση :

1. Boivin J. Kentenich H. (2002). *Guidelines for counseling in infertility*. ESHRE Monographs. London: Oxford University Press.
2. Burns LH. Covington S. (1999). *Infertility Counselling. A comprehensive handbook for clinicians*. New York: Parthenon.
3. Cooper-Hilbert B. (1998). *Infertility and involuntary childlessness*:

- helpingcouples cope.* New York: WW Norton.
4. Covington S., Burns LH. (2006) *Infertility Counselling. A comprehensive handbook for clinicians.* New York: University Cambridge Press.
  5. Diamond R., Kezur D., Meyers M. (1999). *Couple therapy for infertility.* New York: Guildford Press.
  6. Inhorn M., Van Balen F. (2002) *Infertility around the globe: new thinking of childlessness, gender and reproductive technologies.* Los Angeles, CA: University of California Press.
  7. Singer D., Hunter . (2003). *Assisted human reproduction: psychological and ethical dilemmas.* London Whurr Publishers.
  8. Stanton A. and Dunkell Schetter (1991). *Infertility: perspectives from stress and coping research.* New York: Plenum Press.

**Επιστημονικά περιοδικά:**

- European Journal of Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology
- Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica
- American Journal of Obstetrics and Gynecology
- Fertility and Sterility
- Journal of Infant and Reproductive Psychology
- Journal of Women's Mental Health

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ – ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M027	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Θεωρητική Διδασκαλία	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αποτελεί μάθημα ειδικότητας και στοχεύει στην κατανόηση και υλοποίηση παρεμβάσεων στην Προαγωγή και Αγωγή Υγείας στην Μαιευτική και Γυναικολογία. Ως εκ τούτου, γενικός σκοπός του μαθήματος τίθεται η εμβάθυνση και πρακτική σε εφαρμοσμένες μεθόδους και μοντέλα αγωγής και προαγωγής υγείας από την μαία/μαιευτή.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στο να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες όλες τις απαραίτητες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις, αλλά και τις απαραίτητες</p>

δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να οργανώσουν, να σχεδιάσουν, να εφαρμόσουν και να αξιολογήσουν, μία ολοκληρωμένη δραστηριότητα προαγωγής υγείας, σε διαφορετικούς χώρους της κοινότητας (όπως το σχολείο, σύλλογο γυναικών) τόσο σε ατομικό και όσο και κοινοτικό επίπεδο, καθώς και να αναγνωρίζουν τις ψυχοκοινωνικούς παραμέτρους και επιπτώσεις της εφαρμογής προγραμμάτων αγωγής και προαγωγής υγείας.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει να αναδείξει τη σπουδαιότητα της προαγωγής και αγωγής υγείας, όσον αφορά στην πρόληψη των νοσημάτων, αλλά και των επικίνδυνων για την υγεία συμπεριφορών και τη συμβολή της στην αύξηση της ικανότητας των ατόμων να προστατεύουν και να βελτιώνουν την υγεία τους.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ❖ Περιγράφει τις μεθόδους αγωγής και προαγωγής υγείας που θεωρούνται κατάλληλες για διαφορετικές ομάδες πληθυσμού,
- ❖ Πραγματοποιεί αναζήτηση σύγχρονων επιστημονικών βιβλιογραφικών δεδομένων και να επιλέγει τις υποσχόμενες μεθόδους και τεχνικές αγωγής και προαγωγής υγείας
- ❖ Σχεδιάζει, εφαρμόζει και αξιολογεί μεθόδους και τεχνικές αγωγής και προαγωγής υγείας σε ασκήσεις προσομοίωσης
- ❖ Αξιολογεί αποτελεσματικές παρεμβάσεις με θεωρητικά και ψυχολογικά μοντέλα για αλλαγή ή τροποποίηση επιλεγμένης συμπεριφοράς υγείας
- ❖ Να επιδεικνύει επιστημονική και επαγγελματική ετοιμότητα για να πραγματοποιεί αποτελεσματικές παρεμβάσεις στο χώρο της κοινότητας σε πραγματικές συνθήκες (στο σχολικό περιβάλλον, στο εργασιακό περιβάλλον και σε άλλες δομές της κοινότητας).

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών.

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **Θεωρητικό μέρος μαθήματος**

- 1. Εισαγωγή στο ερευνητικό και εφαρμοσμένο πεδίο της αγωγής υγείας.**
- 2. Ταξινόμηση της αγωγής υγείας σε επίπεδα που αντιστοιχούν στα επίπεδα πρόληψης.**
- 3. Ορόσημα στην ανάπτυξη της προαγωγής υγείας από τον Π.Ο.Υ.**
- 4. Βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο. Πολιτισμός και υγεία. Κοινωνικό περιβάλλον (κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο, φύλο, εθνικότητα) και υγεία. Κοινωνικοί παράγοντες που επιδρούν στην υγεία.**
- 5. Ανισότητες στην υγεία- προσεγγίσεις και παρέμβαση**
- 6. Παράγοντες – μοντέλα επιλογής που συνδέονται με τις συμπεριφορές υγείας, πεποιθήσεις υγείας, γνωσήματα για την ασθένεια. Θεωρητικά μοντέλα και προσεγγίσεις στην προαγωγή υγείας και αλλαγής συμπεριφοράς για την υγεία**
- 7. Σχέση μεταξύ προσωπικότητας - συμπεριφορών και υγείας. Συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία (κάπνισμα, διατροφή, παχυσαρκία, αλκοόλ, άσκηση, σεξ, ανίχνευση, τήρηση θεραπευτικής αγωγής).**
- 8. Σχέση μαίας-γυναίκας και δεξιότητες αποτελεσματικής επικοινωνίας.**
- 9. Μεθοδολογία διαμόρφωσης, τροποποίησης ή αλλαγής συμπεριφοράς υγείας**
- 10. Στάδια σχεδιασμού μιας παρέμβασης αγωγής υγείας.**
  - Αναλυτικός σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων

προαγωγής και αγωγής υγείας

- Προγράμματα προαγωγής υγείας. Προσέγγιση δομών παρέμβασης
- Οι δομές υγείας ως χώρος προαγωγής υγείας.
- Η κοινότητα ως τόπος εφαρμογής προγραμμάτων προαγωγής και αγωγής υγείας

**11.** Προαγωγή και αγωγή υγείας στο σχολείο.

**12.** Προαγωγή και αγωγή υγείας σε δομές της κοινότητας. Προσεγγίσεις για την βελτίωση της υγείας σε επίπεδο οικάδων

**13.** Τα Μ.Μ.Ε και η αξιοποίησή τους σε προγράμματα προαγωγής και αγωγής υγείας

**14.** Ανάπτυξη στρατηγικών προαγωγής υγείας, το μέλλον της Προαγωγής Υγείας

**15.** Αρχές πρόληψης και Διακοπής Καπνίσματος στην περιγεννητική περίοδο

### Ασκήσεις πράξης

- Προετοιμασία σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης ενός ολοκληρωμένου προγράμματος προαγωγής και αγωγής υγείας
- Στάδια διεξαγωγής έρευνας και παρέμβασης σε συγκεκριμένο πληθυσμό - στόχο
- Καθορισμός δείγματος, μέσω συλλογής δεδομένων, διαδικασία και εφαρμογή της δραστηριότητας, περιεχόμενο της παρέμβασης, αξιολόγηση
- Παρέμβαση Προαγωγής Υγείας στην κοινότητα. Πρόγραμμα στην κοινότητα με βάση το «μοντέλο πεποιθήσεων για την υγεία» (Healthbeliefmodel)
- Παρέμβαση προαγωγής υγείας σε μειονότητες και πολυπολιτισμικές κοινότητες
- Παρέμβαση προαγωγής υγείας σε σχολικό περιβάλλον με βάση την κοινωνικο - γνωστική θεωρία (SocialCognitiveTheory)
- Παρουσίαση παρέμβασης προαγωγής και αγωγής υγείας σε σύλλογο γυναικών.
- Παρουσίαση προγράμματος παρέμβασης προαγωγής και αγωγής

υγείας, με διάφορα θέματα, όπως Σεξουαλική Υγεία, Ψυχική Υγεία κ.ά.

- Ανάπτυξη κατάλληλου υποστηρικτικού εκπαιδευτικού οπτικοακουστικού υλικού
- Υποστήριξη της εργασίας με χρήση σύγχρονων επιστημονικών βιβλιογραφικών δεδομένων
- Το Πρόγραμμα παρέμβασης, προαγωγής και αγωγής υγείας, παραδίδεται με τη μορφή γραπτής και προφορικής εργασίας, που παρουσιάζεται στην αίθουσα

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentations.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Κλινική άσκηση των φοιτητριών/των σε μικρές ομάδες σε Μαιευτικά Κέντρα –Μαιευτήρια υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μεντόρων-καθηγητών ή επαγγελματικών υγείας.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογίων και ανάλυση μελετών και προετοιμασία ατομικής ή ομαδικής εργασίας	20
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	34
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>

<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Αξιολόγηση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος:</p> <p>1. Γραπτή τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Επίλυση προβλημάτων</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης</li></ul> <p>2. Παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας (40%)</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην ελληνική Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από τους φοιτητές εφόσον τους χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>
----------------------------	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Δαρβίρη Χριστίνα (2007). *Προαγωγή Υγείας*. Πασχαλίδης, Αθήνα.
2. Scriven A., Kouta CH., Papadopoulos I., (2010). *Προαγωγή υγείας για επαγγελματίες υγείας*, Πασχαλίδης, Αθήνα.
3. EwlesL., SimnettL., (2011). *Προάγοντας την υγεία*, Πασχαλίδης, Αθήνα.
4. EdelmanC., MandelC., (2009). *Προαγωγή της Υγείας*, Παρισιάνου, Αθήνα.
5. DiMatteo, M.R., & Martin, L.R. (2006). *Εισαγωγή στην ψυχολογία της υγείας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (επιμέλεια: Αναγνωστόπουλος & Ποταμιάνος).
6. Nettleton, Sarah (2002). *Κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας*. Τυπωθήτω, Αθήνα.
7. Τούντας Γ. (2000). *Κοινωνία και Υγεία*. Οδυσσέας, Αθήνα.
8. Καραδήμας, Ε. (2005). *Ψυχολογία της Υγείας. Θεωρία και κλινική πράξη*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
9. WeareK., GrayG. (2000). *Προαγωγή της ψυχικής και συναισθηματικής υγείας στο σχολείο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.

**Ξενόγλωσση :**

- 1.WHO(2007)*Healthpromotion*. <http://www.who.int/healthpromotion/en/>
  2. Fertman C.I., Allensworth D.D. (Eds). (2010). *Health Promotion Programs:From Theory to Practice*. Jossey-Bass, San Francisco.
  3. Greenberg J.S. (2004). *Health Education and Health Promotion: Learner-centered instructional strategies*. 5th edition, McGraw Hill, Boston.
  4. Guttmacher S., Kelly P.J., Ruiz-Janecko Y.( 2010).*Community-based HealthInterventions*.John Wiley & Sons, Inc, San Francisco.
  5. Bosworth H. (Ed). (2010).*Improving Patient Treatment Adherence: A Clinician's Guide*. Springer, Durham, NC.
  6. Leddy S.K. (2006).*Health Promotion: Mobilizing Strengths to Enhance Health, Wellness and Well-Being*. F.A. Davis Company, Philadelphia
- 
7. Center for Health Care Strategies (2005). *Preparing patient educationmaterials*. Health Literacy: fact sheet 6.
  8. Unesco (2004). *Active methods for teaching and learning. Fresh tools for effective school health*.
  9. Ewles Linda, Simnett Ina (2003). *Promoting Health a practical guide*. Bailliere Tindall.
  10. Glanz, K., Rimer, B.K. & Lewis, F.M. (2002). *Health Behavior and Health Education. Theory, Research and Practice*. San Francisco: Wiley & Sons.
  11. Mackenzie I. (2001). Planning, Implementing and Evaluating Health Promotion Programs. A Pearson Education Company. USA.
  12. Naidoo J., Wills J. (2000) *Health Promotion: foundations for Practice*. BailliereTindall.
- 
13. Poland B.D., Green L.W., Rootman I., (2004). *Settings for HealthPromotion, Linking Theory and Practice*. London, Sage Publications.
  14. Tones Keith and Green Jackie (2004). *Health Promotion: Planning andStrategies*. London, Sage Publications.
  15. Seale Clive (2003). Health and media: an overview. *Sociology of Health & Illness* 25(6): 513–531.
  16. Whitelaw, S. Baxendale, A., Bryce, C., MacHardy, L., Young, I., Witney E. (2001). Settings based health promotion: a review. *Health Promotion International*, 16(4): 339-353.

**Επιστημονικά περιοδικά**

Midwifery

<http://sep4u.gr>

British Journal of Midwifery

Birth

BJOG

European Journal of Midwifery

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ-ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M028	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Δ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ-ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Θεωρητική διδασκαλία, διαλέξεις		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και εξετασεων:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές επιστημονικές αρχές για τις αντισυλληπτικές μεθόδους καθώς και την έννοια και αναγκαιότητα του Οικογενειακού Προγραμματισμού. Στόχος του μαθήματος είναι να δύνανται οι φοιτητές/τριες να παρέχουν συμβουλευτική αγωγή σε θέματα αντισύλληψης και προαγωγής της σεξουαλικής υγείας. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να : <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Γνωρίζουν τους διάφορους τρόπους και μεθόδους αντισύλληψης.</li><li>❖ Πληροφορούν τα ζευγάρια για τις μεθόδους αποφυγής ανεπιθύμητης κύησης.</li><li>❖ Αναγνωρίζουν τις επιπλοκές των αντισυλληπτικών μεθόδων και τις αντιμετωπίζουν.</li><li>❖ Προτείνουν μέτρα πρόληψης από τα ΣΜΝ.</li><li>❖ Προάγουν με συμβουλευτική την υγιή σεξουαλική ζωή, τον προγραμματισμό της οικογένειας και την αποδοχή της γονεϊκότητας.</li><li>❖ Εξηγούν και εφαρμόζουν τις αντισύλληπτικές μεθόδους.</li><li>❖ Οργανώνουν τη λειτουργία κέντρων Οικογενειακού Προγραμματισμού.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

## 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορικά-Δημογραφικά στοιχεία-Διατήρηση του πληθυσμού-Υπογεννητικότητα-Έλεγχος των γεννήσεων- Γήρανση πληθυσμού
2. Στόχοι Οικογενειακού Προγραμματισμού-Τρόποι εφαρμογής Οικογενειακού Προγραμματισμού
3. Εφηβεία στα δύο φύλα
4. Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση-Διαφυλικές σχέσεις
5. Μέθοδοι αντισύλληψης (φυσική αντισύλληψη, αντισυλληπτικά ορμονικά δισκία, ενδομητρική συσκευή, χειρουργική αντισύλληψη στη γυναίκα και στον άνδρα)
6. Μέθοδοι αντισύλληψης II (εμφυτεύματα, δακτύλιοι, διαφράγματα, προφυλακτικά, σπερματοκότόνα κλπ)

- 7. Αποτελεσματικότητα μεθόδων αντισύλληψης**  
**8. Επείγουσα αντισύλληψη**  
**9. Σεξουαλικώς μεταδιδόμενα ιογενή νοσήματα (Ηπατίτιδα Β, Ηπατίτιδα Κ, HPV, HIV κλπ).**  
**10. Μη ιογενή σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα (μύκητες, χλαμύδια κλπ)**  
**11. Αντισύλληψη σε γυναίκες με νοσήματα και λήψη φαρμακευτικής αγωγής**  
**12. Διακοπή κύησης (άμβλωση) προϋποθέσεις- συνέπειες**  
**13. Οργάνωση και λειτουργία κέντρου οικογενειακού προγραμματισμού**  
**14. Η σημασία της λήψης ιστορικού πριν τη συμβουλευτική και την εφαρμογή αντισυλληπτικής μεθόδου**  
**15. Αναγκαιότητα του Οικογενειακού Προγραμματισμού, ανθρώπινα δικαιώματα, IPPF.**

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση power point presentations	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	24
	Αυτόνομη μελέτη	40
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων, σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις, με :</p> <p>Γραπτή (ΓΕ) ή / &amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) (80%)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• με ερωτήσεις ανάπτυξης ή</li><li>• σύντομης απάντησης ή</li><li>• πολλαπλής επιλογής ή</li><li>• συνδυασμός των ανωτέρω.</li></ul> <p>Παρουσίαση εργασιών (ΣΠΕ) (20%).</p>	

	<p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) αποτελείται από :</p> <p>Την γραπτή (ΓΕ) ή/&amp; προφορική (ΠΕ) εξέταση που αντιστοιχεί στο 80% &amp;</p> <p>Την συγγραφή &amp; παρουσίαση εργασίας/σιών (ΣΠΕ) που αντιστοιχεί στο 20%</p> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές και από τον Καθηγητή του μαθήματος στην αίθουσα κατά την έναρξη του</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

- 1.Ιατράκης Γ.( 2015).*Οικογενειακός Προγραμματισμός*. Αθήνα,Εκδόσεις "Δεσμός".
- 2.Ιατράκης Γ. (2014). *Οικογενειακός Προγραμματισμός & Στοιχεία Γυναικολογίας*. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.

### Ξενόγλωσση:

- 3.Fisher S. The Sinner's . (2014) .*Guide Family Planning* , edit. Paperback
- 4.Gehart R. D. , Tuttle A.R . (2002).*Theory-Based Treatment Planning for Marriageand Family Therapists: Integrating Theory and Practice (Marital, Couple, & FamilyCounseling)* 1st Edition , Paperback
- 5.Paresi RJ Jr, Myers RS, Matarasso A. (2015)Contraceptive Vaginal Rings: Do They Pose an Increased Risk of Venous Thromboembolism in Aesthetic Surgery? *Aesthet Surg J*, 35:721-7.
- 6.Schwartz JL, Weiner DH, Lai JJ, Frezieres RG, Creinin MD, Archer DF, Bradley L, Barnhart KT, Poindexter A, Kilbourne-Brook M, Callahan MM, Mauck CK. (2015) Contraceptive efficacy, safety, fit, and acceptability of a single-size diaphragm developed with end-user input. *Obstet Gynecol*, 125:895-903.
- 7.Swygard H, Seña AC, Cohen MS. (2015). *Treatment of uncomplicated gonococcal infections*. UpToDate.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M029	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Δ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διάφορες μορφές θεωρητικής διδασκαλίας		<b>2</b>	<b>3</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές /τριες την αναγκαιότητα και το σκοπό της έρευνας καθώς επίσης και να αποκτήσουν τη γνώση και ικανότητα να διεξάγουν έρευνα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- ❖ Γνωρίζουν τη μεθοδολογία για να σχεδιάζουν έρευνες σχετικές με την ειδικότητά τους.
- ❖ Αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη ερευνών
- ❖ Διεξάγουν έρευνες σχετικές με την ειδικότητά τους με βάση τους επιστημονικούς κανόνες που διασφαλίζουν την εγκυρότητα και αξιοπιστία της έρευνας
- ❖ Εξάγουν συμπεράσματα από τα αποτελέσματα της έρευνας και να τα ανακοινώνουν
- ❖ Αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της έρευνας στη βελτίωση της γνώσης

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

## 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### 1. Εισαγωγικές έννοιες

- Αναγκαιότητα επιστημονικής έρευνας
- Τρόποι επίλυσης προβλημάτων
- Ορισμός και χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας

### 2. Σκοπός και είδη επιστημονικών ερευνών

- Βασικά είδη ποσοτικών ερευνών
- Βασικά είδη ποιοτικών ερευνών

### 3. Περιγραφή της ερευνητικής διαδικασίας

- Ποσοτική έρευνα
- Ποιοτική έρευνα

#### 4. Βασικοί ορισμοί

Το ερευνητικό πρόβλημα

- Ανεύρεση και διατύπωση ερευνητικών προβλημάτων
- Πηγές ερευνητικών προβλημάτων
- Αξιολόγηση ερευνητικών προβλημάτων

#### 5. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας

- Σκοπός βιβλιογραφικής ανασκόπησης Έκταση βιβλιογραφικής ανασκόπησης
- Πηγές βιβλιογραφικής ανασκόπησης

#### 6. Πλαίσιο έρευνας

- Διατύπωση ερευνητικών σκοπών-ερωτημάτων και υποθέσεων
- Οι επιμέρους ερευνητικοί σκοποί
- Ο σκοπός στην ποιοτική έρευνα

#### 7. Φάση σχεδιασμού- προγραμματισμού

- Η έννοια της εγκυρότητας στην ποσοτική έρευνα
- Η έννοια της εγκυρότητας στην ποιοτική έρευνα

#### 8. Επιλογή σχεδιασμού- Είδη σχεδιασμού

- Περιγραφικός σχεδιασμός
- Σχεδιασμός συσχέτισης
- Πειραματικός και οιονεί πειραματικός σχεδιασμός
- Άλλα είδη σχεδιασμών (προοπτικές, αναδρομικές μελέτες)
- Ο σχεδιασμός στην ποιοτική έρευνα

#### 9. Μέθοδοι δειγματοληψίας και υπολογισμός μεγέθους δείγματος

- Βασικές έννοιες δειγματοληψίας.
- Επιλογή περιβάλλοντος
- Κριτήρια επιλογής δείγματος
- Είδη δειγματοληψίας
- Υπολογισμός μεγέθους δείγματος Η δειγματοληψία στην ποιοτική έρευνα

#### 10. Επιλογή μεθοδολογίας μέτρησης

- Ερωτηματολόγια – κλίμακες
- Συνέντευξη
- Παρατήρηση
- Χρήση οπτικοακουστικών, ηλεκτρονικών ή άλλων μέσων
- Μέτρηση βιολογικών παραμέτρων
- Λήψη στοιχείων που είναι διαθέσιμα από άλλες πηγές

#### 11. Ηθικά θέματα

- Ηθική και δεοντολογία της έρευνας
- Κώδικες ηθικής της έρευνας

- Δικαιώματα των ανθρώπινων υποκειμένων της έρευνας

**12. Σύνταξη ερευνητικού πρωτοκόλλου**

- Το πρωτόκολλο στην ποσοτική έρευνα
- Το πρωτόκολλο στην ποιοτική έρευνα

**13. Μέτρηση**

- Αξιοπιστία και εγκυρότητα μέτρησης
- Αξιοπιστία και εγκυρότητα στις βιολογικές ή φυσιολογικές μετρήσεις

**14. Συλλογή δεδομένων με τη χρήση ερωτηματολογίων**

- Επιλογή ερωτηματολογίου
- Ανάπτυξη ερωτηματολογίων
- Μετάφραση ερωτηματολογίου- προσαρμογή σε άλλους πληθυσμούς
- Τροποποίηση ερωτηματολογίου

**15.**

- Κωδικοποίηση δεδομένων
- Εισαγωγή των δεδομένων στο πρόγραμμα στατιστικής επεξεργασίας
- Επιβεβαίωση και καθαρισμός των δεδομένων
- Συλλογή δεδομένων στην ποιοτική έρευνα

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση power point presentations</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Θεωρητικές ασκήσεις εφαρμογής	13
	Ανάλυση βιβλιογραφίας	6
	Αυτόνομη μελέτη	45
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>

<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην Ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου σε ύλη αντίστοιχη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις:</p> <p>1. Με γραπτή εξέταση (ΓΕ) (80%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• σύντομης απάντησης,</li></ul> <p>2. Ομαδική εργασία (20%)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Εκπόνηση ερευνητικού πρωτοκόλλου, ερευνητικά ερωτήματα, υποθέσεις έρευνας</li></ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές/τριες.</p>
--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><b>Ελληνική:</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Παναγιωτάκος Δ. (2006). <i>Μεθοδολογία της έρευνας και της ανάλυσης δεδομένων για τις επιστήμες της υγείας</i>. Εκδόσεις Κωστάκης, Αθήνα.</li><li>2. Μερκούρης Α.(2008). <i>Μεθοδολογία Νοσηλευτικής Έρευνας</i>, Εκδόσεις Έλλην, Αθήνα.</li></ol> <p><b>Ξενόγλωσση:</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Thomas J.R. &amp; Nelson J.K. (2003). <i>Μέθοδοι Έρευνας στη Φυσική Δραστηριότητα</i> (Καρτερολιώτης Κ. Επιμ.) Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα.</li><li>2. Polit F.D. &amp; Beck T.C. (2004). <i>Nursing Research: Principles and Methods</i>, 7<sup>th</sup> Ed, Lippincott Williams &amp; Wilkins, Philadelphia.</li><li>3. Polit F.D. &amp; Beck T.C. (2017). <i>Essentials of Nursing Research: Appraising Evidence for Nursing Practice</i>, 9<sup>th</sup> Ed, Lippincott Williams &amp; Wilkins, Philadelphia.</li><li>4. Polit F.D. &amp; Beck T.C. (2016). <i>Nursing Research: Generating and Assessing</i></li></ol>
---

*Evidence for Nursing Practice*, 10<sup>th</sup> Ed, Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia,

5. Gray J.R., Grove K.S. & Shutherland S. Burns and Grove's(2016.) *The Practice of Nursing Research. Appraisal, Synthesis and Generation of Evidence*, 8<sup>th</sup> Ed, Saunders, Philadelphia.
6. Burns N. & Grove K.S. (2010.) *Understanding the Nursing Research. Building an Evidence-Based Practice*, 5<sup>th</sup> Ed, Saunders, Philadelphia,
7. LoBiondo-Wood G. & Haber J. (2005.) *Nursing Research. Methods and Critical Appraisal for Evidence-Based Practice* 6<sup>th</sup> Ed, Mosby, Philadelphia,.
8. Bowling A. (2013). *Μεθοδολογία Έρευνας στην Υγεία*, Broken Hill Publishers LTD, Nicosia, Cyprus.

## ΜΑΘΗΜΑΤΑ 3<sup>ου</sup> ΈΤΟΥΣ

### Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

#### ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ»

##### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σύνθετο μάθημα :  Θεωρητική διδασκαλία		3	5,5
Κλινική εκπαίδευση/Ασκήσεις πράξεις		4/4	4,5
Σύνολο		11	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ 2. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ 3. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΕΟΓΝΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές /τριες ολοκληρωμένη επιστημονική γνώση για τη φυσιολογία και εξέλιξη του ομαλού τοκετού καθώς και την ενδεδειγμένη παρακολούθηση της κατάστασης του εμβρύου και της επιτόκου.</p> <p>Στόχος του είναι να προσφέρει στους φοιτητές/τριες βασικές και ειδικές κλινικές γνώσεις και δεξιότητες ώστε να παρακολουθούν και να πραγματοποιούν αυτοδύναμα φυσιολογικούς τοκετούς σύμφωνα με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές /τριες θα είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Κατανοούν το μηχανισμό του τοκετού και τις φυσιολογικές αλλαγές που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια των σταδίων εξέλιξης του.</li><li>❖ Αναγνωρίζουν τα σημεία έναρξης του φυσιολογικού τοκετού.</li><li>❖ Παρακολουθούν αυτόνομα την επίτοκο και εφαρμόζουν την κατάλληλη μαιευτική φροντίδα και μεθόδους ανακούφισης του πόνου του τοκετού.</li><li>❖ Ελέγχουν και αξιολογούν την κατάσταση του εμβρύου και τη λειτουργία της μήτρας, με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων (ηλεκτρονική παρακολούθηση).</li><li>❖ Εκτελούν αυτόνομα φυσιολογικό τοκετό, περινεοτομία και συρραφή αυτής.</li><li>❖ Εξετάζουν τη λεχώνα και το νεογνό μετά τον τοκετό και εφαρμόζουν την ανάλογη μαιευτική φροντίδα.</li><li>❖ Διακρίνουν έγκαιρα αποκλίσεις από το φυσιολογικό και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα αντιμετώπισης.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p>

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας  
Επίδειξη ετοιμότητας, αυτοκυριαρχίας και μεθοδικότητας  
Ανάληψη πρωτοβουλιών  
Λήψη ευθύνης.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό μέρος του μαθήματος.

- 1.Ανατομία της γυναικείας πυέλου (τύποι πυέλου) και του εμβρυϊκού κρανίου.
- 2.Φυσιολογία του τοκετού.
  - Έννοια του φυσιολογικού τοκετού
  - Αίτια έναρξης του τοκετού
  - Ενδείξεις έναρξης του τοκετού.
  - Παράγοντες που επηρεάζουν τον τοκετό: σχήμα, προβολή, θέση, στάση, μέγεθος εμβρύου, ύψος προβάλλουσας μοίρας εμβρύου, πυελογεννητικός σωλήνας, θέση επιτόκου, ετοιμότητα μήτρας και τραχήλου, ψυχολογική προετοιμασία επιτόκου.
  - Στάδια και διάρκεια του τοκετού.
  - Προσαρμογή του μητρικού και εμβρυϊκού οργανισμού στις ανάγκες του τοκετού.
  - Μηχανισμός του τοκετού σε πρόσθια ινιακή προβολή .
- 3.Αντίληψη του πόνου του τοκετού.
  - Φαρμακευτικές και εναλλακτικές μέθοδοι ανακούφισης του πόνου.
4. Μαιευτική φροντίδα κατά το 1ο στάδιο του τοκετού.
  - Έλεγχος της κατάστασης του εμβρύου με ηλεκτρονική παρακολούθηση (μελέτη καρδιοτοκογραφήματος, φυσιολογικά και μη φυσιολογικά ευρήματα).
  - Κριτήρια αξιολόγησης της κλινικής κατάστασης της επιτόκου.
  - Κλινική αξιολόγηση της προόδου του τοκετού (κοιλιακή ψηλάφηση, κολπική εξέταση , Bishop score ) - Διάγραμμα τοκετού.
  - Ρήξη υμένων αυτόματη –τεχνητή (ενδείξεις προϋποθέσεις)
5. Διατροφή, περιβάλλον, επικοινωνία κατά τον τοκετό.
6. Εναλλακτικές στάσεις και θέσεις στον τοκετό.
7. Χορήγηση φαρμάκων στον τοκετό ,
8. Συνήθη προβλήματα κατά τη διάρκεια του 1<sup>ου</sup> σταδίου του τοκετού και αντιμετώπιση.
9. Διαχείριση μαιευτικής φροντίδας κατά το 2<sup>ο</sup> στάδιο του τοκετού.

- Πρόληψη ρήξεων στο περίνεο
  - Εκτέλεση φυσιολογικού τοκετού.
- 11.** Διαχείριση μαιευτικής φροντίδας κατά το 3<sup>ο</sup> στάδιο του τοκετού.
- Έλεγχος ακεραιότητας πλακούντα.
- 12.** Ενδείξεις εκτέλεσης περινεοτομίας .
- Ρήξεις στο περίνεο- κόλπο-ουρήθρα.
  - Επισκόπηση τραχήλου- κόλπου
  - Τοπική αναισθησία
  - Συρραφή περινέου -κόλπου μέχρι ρήξεως 2<sup>ου</sup> βαθμού.
- 13.** Πρώτη κλινική εξέταση νεογέννητου(ApgarScore)
- Σταθεροποίηση της αναπνοής
  - Άμεση φροντίδα του νεογέννητου
  - Προαγωγή του δεσμού μητέρας βρέφους.
- 14.** Κλινική παρακολούθηση της λοχείας το πρώτο 2ωρο και μαιευτική φροντίδα.
- 15.** Ψυχολογική προσέγγιση της επιτόκου από τη μαία και καθοδήγηση αυτής κατά τον τοκετό.

### **Κλινικό μέρος του μαθήματος.**

Περιλαμβάνει κλινική άσκηση των φοιτητριών/ων σε αίθουσες τοκετών σε ομάδες στις κάτωθι δεξιότητες:

- 1.** Λήψη μαιευτικού ιστορικού
  - 2.** Λεπτομερή φυσική εξέταση της επιτόκου και κοιλιακή ψηλάφηση.
  - 3.** Παρακολούθηση και φροντίδα της επιτόκου.
  - 4.** Εκτίμηση της κατάστασης του εμβρύου μέσω ηλεκτρονικής παρακολούθησης.
  - 5.** Κολπική εξέταση της επιτόκου και εκτίμηση της εξέλιξης του τοκετού.
  - 6.** Εφαρμογή μεθόδων ανακούφισης του πόνου του τοκετού.
  - 7.** Εκτέλεση φυσιολογικού τοκετού.
  - 8.** Συρραφή περινεοτομίας.
  - 9.** Έλεγχος πλακούντα.
- 10.** 1<sup>η</sup> πλήρη κλινική εξέταση του νεογέννητου.
- 11.** Αξιολόγηση της γενικής του κατάστασης και φροντίδα αυτού.
- 12.** Εξέταση τις λεχώνας και φροντίδα αυτής κατά το 1<sup>ο</sup> 2ωρο από τον τοκετό.
- 13.** Ενημέρωση του διαγράμματος του τοκετού.

### **4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	<b>Θεωρητικό μέρος του μαθήματος</b> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο διαδραστική διδασκαλία στην τάξη και επίδειξη μαιευτικών πράξεων σε προπλάσματα, διαλέξεις.</p> <p><b>Κλινική άσκηση</b> των φοιτητριών /ών σε Μαιευτήρια ή /και Μαιευτικές Κλινικές, στην αίθουσα τοκετών, σε μικρές ομάδες υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση καθηγητών στην παρακολούθηση και φροντίδα επιτόκων και στην εκτέλεση φυσιολογικών τοκετών.</p>														
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<p>Χρήση λογισμικού παρουσιάσεων διαφανειών (Powerpoint presentations).</p> <p>Επικοινωνία με τις φοιτήτριες/ές, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου &amp; ιστοσελίδας του τμήματος.</p>														
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #c0c0c0; text-align: center;"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th style="background-color: #c0c0c0; text-align: center;"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Διαλέξεις</td> <td style="text-align: center;">39</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Άσκησεις προσομοίωσης σε προπλάσματα</td> <td style="text-align: center;">13</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Κλινική άσκηση</td> <td style="text-align: center;">104</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">(Υποχρεωτική παρουσία)</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Αυτόνομη μελέτη</td> <td style="text-align: center;">99</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><b>Σύνολο</b></td> <td style="text-align: center;"><b>255</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Άσκησεις προσομοίωσης σε προπλάσματα	13	Κλινική άσκηση	104	(Υποχρεωτική παρουσία)		Αυτόνομη μελέτη	99	<b>Σύνολο</b>	<b>255</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>														
Διαλέξεις	39														
Άσκησεις προσομοίωσης σε προπλάσματα	13														
Κλινική άσκηση	104														
(Υποχρεωτική παρουσία)															
Αυτόνομη μελέτη	99														
<b>Σύνολο</b>	<b>255</b>														
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Για το θεωρητικό μέρος του μαθήματος</b>  η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή κπροφορική εξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης και κρίσεως σε ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις.</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η Ελληνική.  Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).  Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p><b>Για το κλινικό μέρος του μαθήματος</b> η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας, γίνεται από τον επιβλέποντα την</p>														

	<p>κλινική εκπαίδευση καθηγητή/τρια και αφορά στην :</p> <p>1. Παρατήρηση ανάπτυξης δεξιοτήτων και τεχνογνωσίας κατά την κλινική παρακολούθηση και εξέταση επιτόκων καθώς και εκτέλεση τοκετού (50%).</p> <p>2. Ενδιάμεση Προφορική αξιολόγηση της κατανόησης των φοιτητών στη διδαχθείσα ύλη (50%).</p> <p>Βάση επιτυχίας της κλινικής αξιολόγησης (KA) είναι το πέντε(5).</p> <p>Ο Βαθμός του μαθήματος (BM) εξάγεται ως εξής:</p> $\text{Βαθμός } \{(ΓΕ)+\text{Βαθμός (KA)}\}/2 = (\text{BM})$ <p><b>Με την προϋπόθεση</b> ο βαθμός της ( ΓΕ) να είναι τουλάχιστον πέντε (5).</p> <p>Οι βαθμοί ( ΓΕ) και (ΠΕ) και (KA) συμψηφίζονται, όταν ο φοιτητής –τρια έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για τη θεωρητική εξέταση , όσο και για την κλινική αξιολόγηση(ΚΑ) του μαθήματος.</p> <p>Εάν έχει αποτύχει στην (KA) επαναλαμβάνει την κλινική άσκηση.</p> <p>Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για κλινική εξέταση εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των προβλεπομένων υποχρεωτικών ωρών. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος της κλινικής εκπαίδευσης μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλη την κλινική άσκηση.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητώντριών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στη ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με τη δήλωση του μαθήματος.</p>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική :

1. LowdermilkD.L. - PerryS.E. Μετάφραση-Επιμέλεια: Λυκερίδου Α. – Δελτσίδου Α. (2006) .Νοσηλευτική Μητρότητος. Εκδ. Λαγός
2. GaugeS. HedersonC (2008) Μετάφραση –Επιμέλεια: Λυκερίδου Α, Γουρουντή Κ. Καρδιοτοκογραφία - Εύκολη Προσέγγιση. Εκδ. Λαγός.

**Ξενόγλωσση :**

1. Cohen WR, Friedman EA (2011) *Labor and Delivery Care: A Practical Guide*, Blackwell.
2. Cydney Afriat Meniham-Ellen Kopel Zottoli.(2001).*Electronic FetalMonitoring ,Concepts and Applications*.Lippincott .
3. Dot Stable. (2000).*Physiology in Childbearing* ,Bailliere Tindall.
4. Macones GA (2015). Management of Labour and Delivery, Wiley- Blackwell.
5. Mavis Kirkham. (2004). Informed Choice in Maternity Care. Palgrave.
6. Marshall J, Raynor M (eds) (2014) *Myles Text Book for Midwives*, (16<sup>th</sup> edn), Churchill Livingstone.
7. Shad Deering (2009).*A Practical Manual to Labour and Delivery for MedicalStudents and Residents*, Xlibris Corporation, USA.
8. Simkin P and. Ancheta R. (2005).*The Labor Progress Handbook*. Publ.Blackwell.
9. Walsh D.(2011) *Evidence and Skills for Normal Labour and Birth: A Guide for Midwives*, Routledge.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M031	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σύνθετο μάθημα:	Διαλέξεις	3	4
	Κλινική άσκηση	4	2
	Σύνολο	7	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΥΗΣΗΣ 2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ -ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ 3. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα ειδίκευσης που στοχεύει να προσφέρει στον φοιτητή την γνώση και την κατανόηση των παθολογικών καταστάσεων που εμφανίζονται κατά την διάρκεια της κύησης. Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητριές/τες να αποκτήσουν επιστημονικές γνώσεις όσον αφορά την αιτιολογία, τον παθοφυσιολογικό μηχανισμό ανάπτυξης, τα σημεία και συμπτώματα καθώς και την αντιμετώπιση και την παρεχόμενη φροντίδα σε θέματα παθολογικών καταστάσεων που εμφανίζονται στην εγκυμοσύνη και σχετίζονται είτε με την ίδια την κύηση (π.χ. πρόωρος τοκετός) είτε με την προϋπάρχουσα ή παρούσα κατάσταση της μητέρας (π.χ. υπέρταση, σακχαρώδης διαβήτης). Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις, κλινικές και γνωστικές δεξιότητες και ικανότητες ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν έγκαιρα, αυτόνομα και υπεύθυνα τα σημεία και συμπτώματα των παθολογικών καταστάσεων στην κύηση ώστε να συμβάλουν στην έγκαιρη πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπλοκών για τη μητέρα και το έμβρυο.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ❖ Έχει κατανοήσει την αιτιολογία, τον παθοφυσιολογικό μηχανισμό ανάπτυξης, τα σημεία και συμπτώματα, την αντιμετώπιση και κυρίως την παρεχόμενη μαιευτική φροντίδα σε θέματα παθολογικών καταστάσεων που εμφανίζονται στην εγκυμοσύνη και σχετίζονται είτε με την ίδια την κύηση (π.χ. πρόωρος τοκετός) είτε με την προϋπάρχουσα ή παρούσα κατάσταση της μητέρας (π.χ. υπέρταση, σακχαρώδης διαβήτης). Να αποκτήσει επί των παραπάνω θεμάτων συνδυαστική γνώση αλλά και δυνατότητα γενίκευσης της ειδικής γνώσης.
- ❖ Αναγνωρίζει, να διακρίνει και να εκτιμά έγκαιρα την εμφάνιση μη φυσιολογικών/παθολογικών κλινικών (π.χ. οίδημα, υπέρταση) και εργαστηριακών (π.χ. λευκωματουρίας) σημείων και συμπτωμάτων κατά την παρακολούθηση της κύησης.
- ❖ Έχει γνώση των μεθόδων και των εργαλείων της ανίχνευσης και διαχείρισης των παθολογικών καταστάσεων στην κύηση και ταυτόχρονα να μπορεί να υποστηρίζει την εφαρμογή τους και να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα τους.
- ❖ Σχεδιάσει, να αναπτύσσει και τελικά να εφαρμόζει ολιστική προσέγγιση και να παρέχει ολιστική μαιευτική νοσηλευτική φροντίδα σε εγκύους υψηλού κινδύνου που είτε νοσηλεύονται σε Μαιευτική μονάδα είτε δέχονται

φροντίδα στο σπίτι τους.

- ❖ Αναγνωρίζει τις συναισθηματικές ανάγκες και να αναπτύξει ικανότητες ώστε να παρέχει ψυχολογική και συναισθηματική στήριξη σε έγκυες με επιπλεγμένη κύηση.
- ❖ Έχει γνώση για τα διαθέσιμα μέτρα πρόληψης της εμφάνισης παθολογικών καταστάσεων στην κύηση (π.χ. διατροφή) και τα μέτρα αποφυγής στην έκθεση παραγόντων κινδύνου κατά την διάρκεια της κύησης.
- ❖ Συνεργαστεί με υπευθυνότητα με τους συμφοιτητές της-του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης που περιλαμβάνει την οργάνωση, κατανομή καθηκόντων και την υλοποίηση του σχεδίου. Συνεργαστεί με υπευθυνότητα με άλλους επαγγελματίες υγείας και να αποτελεί με ενεργό και λειτουργικό τρόπο μέλος μιας πολυεπιστημονικής ομάδας όσον αφορά στην αντιμετώπιση των επιπλοκών και παθολογικών καταστάσεων στην κύηση.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος

**1α.Ορισμός κύησης υψηλού κινδύνου.**

**1β.Παράγοντες που επηρρεάζουν την ομαλή εξέλιξη της κύησης και χαρακτηρίζουν την κύηση ως υψηλού κινδύνου.**

(πχ. ηλικία εγκύου, συνήθειες και περιβάλλον, λοιμώξεις, μαιευτικό ιστορικό: υπερπολυτοκία προηγούμενη ΚΤ ή χειρουργικές επεμβάσεις στη μήτρα, ανωμαλίες της μήτρας, ιστορικό αποβολών, οικογενειακό ιστορικό γενετικών νοσημάτων, κύηση μετά από εξωσωματική, πλημελής παρακολούθηση εγκύου κλπ) .

**2. Παθολογικές καταστάσεις που προϋπάρχουν της κύησης**

- Καρδιαγγειακές διαταραχές (πχ. καρδιακή ανεπάρκεια, φλεβοδρόμιβωση, θρομβοφλεβίτιδα, πνευμονική εμβολή κλπ)
- Αναιμίες (σιδηροπενική αναιμία, αναιμία από ανεπάρκεια του φυλλικού οξέος, δρεπανοκυτταρική αναιμία, μεσογειακή αναιμία)
- Αναπνευστικά προβλήματα (άσθμα, χρόνια βροχίτιδα κλπ)
- Νευρολογικές διαταραχές (πχ. επιληψία κλπ)
- Παθήσεις του ουροποιητικού (πχ. πυελονεφρίτιδα οξεία-χρονία κλπ)
- Αυτοάνοσα νοσήματα
- Ψυχικές διαταραχές.

-Κίνδυνοι και επιπλοκές για τη μητέρα και το έμβρυο, παρακολούθηση εγκύου και εμβρύου, συμβουλευτική αγωγή και μαιευτική φροντίδα, συμβουλευτική πριν τη σύλληψη-.

**3. Υπερτασική νόσος στην κύηση**

**4. Προεκλαμψία, εκλαμψία, σοβαρή προεκλαμψία και σύνδρομο HELLP**

**5. Υπερέμεση της κύησης**

**6. Διαβήτης στην κύηση**

- Προϋπάρχον διαβήτης
- Διαβήτης της κύησης

**7. Αιμορραγίες 1<sup>ου</sup> τριμήνου**

- Αυτόματη έκτρωση
- Επαπειλούμενη
- Αναπόφευκτη -ατελής- τελεία
- παλίνδρομη
- Καθ'εξιν
- Σηπτική
- Έκτοπη κύηση
- Υδατιδώδης Μύλη (Μύλη κύηση)

**8. Αιμορραγίες 2<sup>ου</sup> -3ου τριμήνου**

- Προδρομικός πλακούντας
- Πρόωρη αποκόλληση πλακούντα

- Ρήξη μάτρας

9.Πρόωρος τοκετός (αίτια,πρόληψη,καταστολή πρόωρου τοκετού,μαιευτική φροντίδα)

10.Χοριοαμνιονίτιδα και πρόωρη ρήξη υμένων

11.Παρατεινόμενη κύηση(διάγνωση,μαιευτική φροντίδα,πρόκληση τοκετού)

12.Πολύδυσμη κύηση

13.Υπολειπόμενη ανάπτυξη εμβρύου

14. Ασυμβατότητα στον παράγοντα Rh, ασυμβατότητα ABO.

15α.Πολυϋδράμνιο-ολιγάμνιο –Άλλες ανωμαλίες εμβρύου

15β.Θεραπευτική έκτρωση (αίτια- μέθοδοι)

#### Κλινικό Μέρος Μαθήματος

Οι φοιτητές -τριες ασκούνται :

Σε τμήματα Κυήσεων Υψηλού Κινδύνου στη μαιευτική φροντίδα εγκύων με προβλήματα που αφορούν τις ανωτέρω καταστάσεις.

#### 4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentatios.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Κλινική άσκηση των φοιτητριών/των σε μικρές ομάδες σε Μαιευτικά Κέντρα – Μαιευτήρια υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μεντόρων-καθηγητών ή επαγγελματικών υγείας.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	20
	Κλινική άσκηση	60
	Αυτόνομη μελέτη	76
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>195</b>

<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Αξιολόγηση των φοιτητών στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος:</b></p> <p>1. Γραπτή ή /&amp; προφορική (ΠΕ) τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Επίλυση προβλημάτων</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης</li></ul> <p>2. Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (40%)</p> <p><b>Αξιολόγηση των φοιτητών/τριών στο κλινικό-εργαστηριακό μέρος του μαθήματος:</b></p> <p>1. Παρατήρηση κατά την διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης (50%):</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Παρατηρήση ανάπτυξης κλινικών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και τεχνογνωσίας κατά την διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης του φοιτητή εκ μέρους του εκπαιδευτή.</li><li>• Κλινική εξέταση εγκύου</li><li>• Κλινική εφαρμογή δεξιοτήτων</li></ul> <p>2. Προφορική εξέταση (50%)</p> <p>Ο Βαθμός του μαθήματος (BM) εξάγεται ως εξής: Βαθμός {Βαθμός θεωρητικού μέρους του μαθήματος + Βαθμός (ΚΑ)}/2 = (BM)</p> <p><b>Με την προϋπόθεση</b> ο βαθμός της (ΓΕ) ή/&amp; (ΠΕ) να είναι τουλάχιστον πέντε (5).</p> <p>Οι βαθμοί (ΓΕ) και (ΠΕ) και (ΚΑ) συμψηφίζονται, όταν ο φοιτητής –τρια έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για τη θεωρητική εξέταση, όσο και για την κλινική αξιολόγηση(ΚΑ) του μαθήματος.</p> <p>Εάν έχει αποτύχει στην (ΚΑ) επαναλαμβάνει την κλινική άσκηση.</p> <p>Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για κλινική εξέταση εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των προβλεπομένων υποχρεωτικών ωρών. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος της κλινικής εκπαίδευσης μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών, εφόσον υπάρχει η δυνατότητα.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλη την κλινική άσκηση.</p>
----------------------------	--

	Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από τους φοιτητές εφόσον τους χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Gilbert E.S. Μετάφραση-Επιμέλεια: Λυκερίδου Α., Γουρουντή Κ. (2016). Κύηση και Τοκετός υψηλού κινδύνου, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός.
2. Lowdermilk D.L. - Perry S.E. Μετάφραση-Επιμέλεια: Λυκερίδου Α. – Δελτσίδου Α. (2014). Νοσηλευτική Μητρότητος. Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός.
3. Gauge S. Hederson C.. Μετάφραση -Επιμέλεια . Λυκερίδου Α., Γουρουντή Κ. (2008). Καρδιοτοκογραφία - Εύκολη Προσέγγιση , Εκδ. Λαγός.

### Ξενόγλωσση :

1. James J. (2010) *High Risk Pregnancy*, 5<sup>th</sup> edition, Elsevier Sawnders Publishing
2. Queenan J. and Spong C. (2012) *Queenan's Management of High-Risk Pregnancy: An Evidence-Based Approach*, Willey Blackwell
3. Queenan J. and Spong C. (2015). *Protocols for High-Risk Pregnancies: AnEvidence-Based Approach*, Willey Blackwell
4. Troiano N. Harvey C. (2012) *AWHONN High-Risk & Critical Care Obstetrics*, Wolters Cluwer.

### Επιστημονικά περιοδικά

- Midwifery
- British Journal of Midwifery
- Birth
- BJOG

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ / ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M032	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Ε</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ / ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διαλέξεις		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχος του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση των σύγχρονων δεδομένων που αφορούν τη Φαρμακολογία στη Μαιευτική & Γυναικολογία, ώστε ο μελλοντικός απόφοιτος να μπορεί να τα χρησιμοποιήσει κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. συνταγογράφηση κ.λπ.).

Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση :

- ❖ Να έχουν τις γνώσεις για την ασφαλή και αποτελεσματική χορήγηση φαρμάκων σε μαιευτικές καταστάσεις.
- ❖ Να έχουν τις γνώσεις για την ασφαλή και αποτελεσματική χορήγηση φαρμάκων σε γυναικολογικές καταστάσεις.
- ❖ Να έχουν τις δεξιότητες χορήγησης, με δική τους ευθύνη, των κατάλληλων φαρμάκων σε μαιευτικές και γυναικολογικές καταστάσεις, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.
- ❖ Να έχουν την ικανότητα τεκμηριωμένης συμβουλευτικής για τη λήψη φαρμάκων σε διάφορες παθολογικές καταστάσεις της Μαιευτικής και της Γυναικολογίας.

### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων  
Αυτόνομη εργασία  
Ομαδική εργασία  
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον  
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών  
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

## 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### 1.Εισαγωγή στη Φαρμακολογία

Φάρμακο-Φαρμακολογία  
Ιδιοσκευάσματα

### 2.Ορμόνες -Αναλγητικά

Αναλγησία κατά τον τοκετό

### 3.Φαρμακευτική αγωγή σε περιγεννητικές λοιμώξεις - Χοριοαμνιονίτιδα

### 4.Μαστίτιδα

Κλινική εικόνα-Διαφορική διάγνωση  
Φαρμακευτική θεραπεία

**5.Επιλόχεια λοίμωξη**

Ενδομητρίτιδα

Φαρμακευτική θεραπεία

**6.Υπέρταση - Υπερτασική νόσος της κύησης**

**7.Χημειοθεραπευτικά**

Γενικά

*Καρκίνος του τραχήλου στην κύηση*

Γενικά

Φαρμακευτική θεραπεία

*Καρκίνος της ωοθήκης στην κύηση*

Γενικά

Φαρμακευτική θεραπεία

*Καρκίνος του μαστού (& στην κυηση)*

Γενικά

Φαρμακευτική θεραπεία

**8.Φάρμακα παθήσεων γαστρεντερικού συστήματος (Υπερέμεση στη διάρκεια της κύησης) - Φάρμακα παθήσεων νευρικού συστήματος**

Επιληψία στη διάρκεια της κύησης -Ψυχοφαρμακολογία

- Υπνωτικά
- Αγχολυτικά
- Αντικαταθλιπτικά

Φαρμακευτικές επιδράσεις κατά την κύηση και τη λοχεία

**9.Φαρμακευτική αντιμετώπιση σε αιμορραγία μετά τον τοκετό**

- Ορμονικά σκευάσματα & θρόμβωση
- Αντιπηκτικά σε θρομβοεμβολή στη διάρκεια της κύησης
- Φαρμακευτική αγωγή διαταραχών αιμοποιητικού συστήματος

**10.Φαρμακευτική πρόληψη αλλοανοσοποίησης**

Φαρμακευτική διακοπή της κύησης

**11.Φαρμακευτική αντιμετώπιση συνδρόμου πολυκυστικών ωοθηκών**

Φαρμακευτική αντιμετώπιση ενδομητρίωσης

Φαρμακευτική πρόκληση ωοθυλακιορρηξίας

Φαρμακευτική αντιμετώπιση ινομυωμάτων.

**12.Το φάρμακο και συνταγογράφηση φαρμάκων - χειρόγραφη συνταγογράφηση -**

Ηλεκτρονική συνταγογράφηση - Υπαγωγή στο σύστημα ηλεκτρονικής

συνταγογράφησης εξοπλισμός - Τα φάρμακα που συνταγογραφεί η μαία -

Νομοθετικό πλαίσιο συνταγογράφησης από μαία

**13.Λιποδιαλυτές βιταμίνες. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες  
αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. –**

Υδατοδιαλυτές βιταμίνες. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία.. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. – Συνδυασμοί βιταμινών. Συνιστώμενη πρόσληψη. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. – Ασβέστιο. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. – Μαγνήσιο. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. – Σίδηρος. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. –

**14. Σπασμολυτικά.** Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. –

Μήτροσυσπαστικά. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα. –

Ωκυτοκικά φάρμακα. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα.

Οιστρογόνα για τοπική θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα.

**15. Οπιοειδή αναλγητικά.** Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα.

Φάρμακα κατά των λοιμώξεων του Κόλπου και του αιδοίου. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα.

Φάρμακα διαταραχών του ουροποιογεννητικού Συστήματος. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα.

Τοπικά αναισθητικά. Ενδείξεις, αντένδειξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες αλληλεπίδρασεις, θέματα στην χορήγηση, δοσολογία. Ιδιαίτερες καταστάσεις Στην

κύηση και την γαλουχία. Φαρμακευτικά προϊόντα.

Χρήση μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων κατά την κύηση και την λοχεία.

Χρήση θεραπευτικών φυτών στην μαιευτική γυναικολογία.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις – Ανάλυση μελετών περίπτωσης	36
	Μελέτη βιβλιογραφίας - Συγγραφή ή /& παρουσίαση εργασίας / εργασιών	25
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	29
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στο τέλος του εξαμήνου, στη διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις με:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>Γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή προφορική εξέταση (ΠΕ,) με ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σύντομης απάντησης και αντιστοιχεί στο 80% του βαθμού του μαθήματος &amp; με</li><li>Παρουσίαση εργασίας , που αντιστοιχεί στο 20% του βαθμού μαθήματος.</li></ol> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η Ελληνική.</p> <p>Ο τρόπος αξιολόγησης ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Βενετίκου Μ, Ιατράκης Γ, Καρίκας Α. (2014). *Επίκαιρα Θέματα Φαρμακολογίας*. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.
2. Ιατράκης Γ, Βενετίκου Μ, Καρίκας Α. (2017). *Φαρμακολογία στη Μαιευτική και Γυναικολογία*. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.

### Ξένη:

3. Brunton LL. Goodman and Gilman's( 2011). *The Pharmacological Basis of Therapeutics, McGraw-Hill Companies*.
4. Briggs G, Freeman R, Towers C, Forinash A.(2017). *Drugs in Pregnancy and Lactation, 11th Edition*. Wolters Kluwer .
5. Nakubulwa S, Kaye DK, Bwanga F, Tumwesigye NM, Nakku-Joloba E, Mirembe F. (2017) Effect of suppressive acyclovir administered to HSV-2 positive mothers from week 28 to 36 weeks of pregnancy on adverse obstetric outcomes: a double-blind randomised placebo-controlled trial. *Reprod Health*, 14:31.
6. O'Connell CM, Ferone ME. (2016). Chlamydia trachomatis Genital Infections. *Microb Cell*, 3:390-403.
7. Zhai XH, Zhang P, Wu FX, Wang AC, Liu PS. (2017) GnRH antagonist for patients with polycystic ovary syndrome undergoing controlled ovarian hyperstimulation for in vitro fertilization and embryo transfer in fresh cycles. *Exp Ther Med*, 13:3097-102.

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
16/9/18	238

ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M033	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΓΥ)  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα ειδικής υποδομής που στοχεύει να προσφέρει στο φοιτητή/τρια, την γνώση για την κατανόηση και διαχείριση ψυχολογικών θεμάτων που αφορούν την αναπαραγωγική ψυχική υγεία των γυναικών αλλά και των οικογενειών τους και να τους προσφέρει την δεξιότητα και ικανότητα να

αξιολογούν την ψυχική υγεία κατά την αναπαραγωγική περίοδο μέσω ψυχομετρικών εργαλείων. Σκοπός είναι να αναπτύξουν οι φοιτητές/τριες μια εμπεριστατωμένη επιστημονική γνώση των προβλημάτων ψυχικής υγείας που εμφανίζονται κατά την αναπαραγωγική περίοδο και συγκεκριμένα κατά την εφηβεία, αναπαραγωγή, κύηση χαμηλού και υψηλού κινδύνου, τοκετό, λοχεία, εμμηνόπαυση. Επίσης, σκοπός είναι να αποκτήσουν γνώσεις γύρω από τις ψυχολογικές ιδιαιτερότητες των γυναικών με ιστορικό υπογονιμότητας, αποβολών και ιστορικό καρκίνου κατά την αναπαραγωγική περίοδο καθώς και να αποκτησούν γνώση για την ψυχική υγεία και συναισθηματική προσαρμογή των γυναικών σε σχέση με την μετάβαση στην γονεϊκότητα και τη δυναμική της οικογένειας. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις, κλινικές και γνωστικές δεξιότητες και ικανότητες ώστε να μπορούν να αξιολογούν την ψυχική υγεία και να αναγνωρίζουν τα προβλήματα ψυχικής και συναισθηματικής υγείας κατά την περίοδο της αναπαραγωγικής περιόδου προκειμένου να συμβάλουν στην έγκαιρη πρόληψη και άμεση παραπομπή αυτών των καταστάσεων σε ειδικούς επαγγελματίες ψυχικής υγείας (π.χ. ψυχολόγους, ψυχιάτρους).

Μετά το τέλος του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- ❖ Έχει αποκτήσει γνώση όσον αφορά στις βασικές ψυχολογικές έννοιες, τα θεωρητικά μοντέλα πρόγνωσης της συμπεριφοράς καθώς και τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν την συμπεριφορά έτσι ώστε να μπορεί να κατανοήσει και να εξηγήσει την ανθρώπινη συμπεριφορά.
- ❖ Αναγνωρίζει τις συναισθηματικές και ψυχολογικές ανάγκες και να αναπτύξει ικανότητες ώστε να παρέχει ψυχολογική και συναισθηματική στήριξη σε γυναίκες περιγεννητικής (εγκυμοσύνη, τοκετό, λοχεία) και αναπαραγωγικής περιόδου που βιώνουν στρεσογόνα γεγονότα (π.χ. υπογονιμότητα, καρκίνο).
- ❖ Αναπτύξει γνώση και δεξιότητες ώστε να αναγνωρίζει, να διακρίνει και να εκτιμά έγκαιρα την εμφάνιση αποκλίσεων και προβλημάτων της συναισθηματικής και ψυχικής υγείας (π.χ. καταθλιπτική συμπτωματολογία)

κατά την αναπαραγωγική περίοδο.

- ❖ Έχει γνώση των μεθόδων και των εργαλείων (π.χ. ψυχομετρικών εργαλείων, ερωτηματολογίων) της ανίχνευσης των προβλημάτων ψυχικής υγείας κατά την αναπαραγωγική περίοδο και ταυτόχρονα να μπορεί να υποστηρίζει την εφαρμογή τους και να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα τους.
- ❖ Έχει γνώση των τεκμηριωμένων παρεμβάσεων που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη γυναικών και των οικογενειών τους με προβλήματα ψυχικής υγείας.
- ❖ Αναπτύξει επικοινωνιακές δεξιότητες και ικανότητες διαχείρισης των γυναικών που εμφανίζουν προβλημάτα ψυχικής υγείας κατά την αναπαραγωγική περίοδο
- ❖ Συνεργαστεί με υπευθυνότητα με τους συμφοιτητές του/της για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης που περιλαμβάνει την οργάνωση, κατανομή καθηκόντων και την υλοποίηση του σχεδίου. Συνεργαστεί με υπευθυνότητα με άλλους επαγγελματίες υγείας (π.χ. επαγγελματίες ψυχικής υγείας) και να αποτελεί με ενεργό και λειτουργικό τρόπο μέλος μιας πολυεπιστημονικής ομάδας όσον αφορά στην αναγνώριση, παραπομπή και διαχείριση των αποκλίσεων και προβλήματων ψυχικής υγείας κατά την αναπαραγωγική περίοδο.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις  
Λήψη αποφάσεων  
Αυτόνομη εργασία  
Ομαδική εργασία  
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος

1. Συμπεριφορά – Αξιολόγηση συμπεριφοράς. Μοντέλα πρόγνωσης της συμπεριφοράς. Προσωπικότητα, χαρακτηριστικά και τύποι.

- 2.** Αξιολόγηση ψυχοκοινωνικών παραγόντων (τύπος προσωπικότητας, γνωστική εκτίμηση, στρατηγικές αντιμετώπισης, κοινωνική υποστήριξη, υποστήριξη από τον σύντροφο) που επηρεάζουν την ψυχολογική κατάσταση και συμπεριφορά.
- 3.** Ψυχομετρικά εργαλεία, ψυχομετρία. Πρώιμη ανίχνευση θεμάτων ψυχικής υγείας γυναικών
- 4.** Εγκυμοσύνη και στάδια προσαρμογής στην εγκυμοσύνη και γονεϊκότητα. Σχέση εγκύου με την μητέρα της. Συναισθηματικός δεσμός εγκύου-εμβρύου. Σχέση ζευγαριού κατά την κύηση.
- 5.** Προβλήματα ψυχικής υγείας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Αγχώδης διαταραχή, καταθλιπτική συμπτωματολογία και παράγοντες κινδύνου. Βιολογική επίδραση ψυχολογικού στρες στο έμβρυο, στην κύηση και στο βρέφος.
- 6.** Προβλήματα ψυχικής υγείας και κύηση υψηλού κινδύνου. Κλινοστατισμός, νοσηλεία στο νοσοκομείο και ψυχική υγεία εγκύου.
- 7.** Κύηση μετά από υπογονιμότητα και θεραπεία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Παρένθετη μητρότητα. Προσαρμογή στην κύηση, δεσμός μητέρας-εμβρύου.
- 8.** Ειδικές κατηγορίες εγκύων και ψυχική υγεία. Κύηση- εφηβεία - ιστορικό καθ'εξίν αποβολών- ιστορικό ενδομήτριου θανάτου- διακοπή λόγω εμβρύου με συγγενή/χρωμοσωματική ανωμαλία.,
- 9.** Τοκοφοβία και παράγοντες κινδύνου.
- 10.** Ψυχολογική διεργασία πένθους των γονέων σε περίπτωση απώλειας του βρέφους.
- 11.** Επιλόχεια κατάθλιψη. Η στέρηση της μητρικής φροντίδας και οι επιπτώσεις της.
- 12.** Διαδικασία μετάβασης των ανδρών και γυναικών στο γονεϊκό ρόλο. Μετάβαση στην γονεϊκότητα. Δεσμός προσκόλλησης μητέρας-βρέφους.
- 13.** Ψυχολογική αντιμετώπιση γυναικολογικών προβλημάτων (Γυναικολογικός καρκίνος)
- 14.** Ψυχολογία στην εφηβεία και στην εμμηνόπαυση.

--

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Power point presentatios.</li> <li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> </ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	20
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	34
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Αξιολόγηση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος:</p> <p>1. Γραπτή τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li> <li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li> <li>• Επίλυση προβλημάτων</li> <li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης</li> </ul> <p>2. Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (40%)</p> <p>Γλώσσα αξιολόγησης η ελληνική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από τους φοιτητές εφόσον τους χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>	

#### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

##### Ελληνική :

1. Παπαδάτου Δ., (1991). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία* Εκδ. Ζερμπίνη
2. Βοσνιάδου Σ. (2001). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία A' και B'* τόμος, Gutenberg
3. Τσιαντής – Δραγώνα (2000). *Μωρά και Μητέρες*, Καστανιώτης,
4. Winnicott(1996). *Μωρά και Μητέρες*, Ελληνικά Γράμματα
5. ColletChiland (1994 ).*Το παιδί, η Οικογένεια, το Σχολείο*, Εκδ.Πατάκης,
6. Δοκίμια στην Ψυχολογία της Υγείας (1995). Ελληνικά Γράμματα,
7. Χαρτοκόλης Π. (1986). *Εισαγωγή στην Ψυχιατρική*, Θεμέλιο

8. Π. Σακελλαρόπουλος, Παπαζήση (2001 ).*Σχέσεις Μητέρας – παιδιού των Πρώτοχρόνων της Ζωής*

**Ξενόγλωσση :**

1. Le Nouessson, (1983) *la Mere et le Psychanalyste*, Lebovici S., Paidos.
- 2., Renault D' Allones, (1991) *Etre, Faire, Avoir un Enfant* .
3. J. Brockington( 1996) *Motherhood and Mental Health*, , Oxford University Press,
4. Dalton K (1980). *Depression After Childbirth*, Oxford University Press, London

**Επιστημονικά περιοδικά:**

- Journal of Infant and Reproductive Psychology
- Journal of Women's Mental Health

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ-**  
**ΠΑΘΟΓΟΝΟΙ ΜΙΚΡΟΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M034	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Ε</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ - ΜΙΚΡΟΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Διαλέξεις</b>		<b>3</b>	<b>5</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες όλες τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητες για να να ελαχιστοποιήσουν την δημιουργία και την μετάδοση των λοιμώξεων από και προς τους ασθενείς ώστε, να συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας υγείας.</p> <p>Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Αναγνωρίζουν και να διαχωρίζουν ποιες λοιμώξεις χαρακτηρίζονται και είναι νοσοκομειακές (τα σημεία και συμπτώματα των λοιμώξεων κ.α.) &amp; να κατανοούν τις συνέπειες τους στον άνθρωπο.</li><li>❖ Σχεδιάζουν προγράμματα ελέγχου των λοιμώξεων του γενικού πληθυσμού, ειδικών ομάδων, του προσωπικού των Νοσοκομείων και του νοσοκομειακού περιβάλλοντος.</li><li>❖ Εφαρμόζουν μέτρα καταστολής και καταστροφής των μικροβίων και ιών σε έμψυχο και άψυχο δυναμικό κατά την παροχή φροντίδας υγείας νοσηλευτική φροντίδα.</li><li>❖ Εφαρμόζουν προτείνουν μέτρα προστασίας και προφύλαξης έναντι των παθογόνων μικροοργανισμών ώστε να ελαχιστοποιούν την δημιουργία και την μετάδοση τόσο των λοιμώξεων όσο και των ανθεκτικών παθολογών από και προς τους ασθενείς.</li><li>❖ Αξιολογούν και να διαχειρίζονται θέματα λοιμώξεων που αφορούν τη γυναίκα και το νεογνό, το προσωπικό υγείας ή και το νοσοκομειακό περιβάλλον και να συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας υγείας.</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών</p> <p>Ανάπτυξη μεθοδικότητας</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</p>

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορική αναδρομή
2. Ορισμοί, Ταξινόμηση, Επιδημιολογία, Συχνότητα, Επιπτώσεις, κ.α.
3. Έλεγχος Νοσοκομειακών λοιμώξεων: Πρόγραμμα ελέγχου. Όργανα ελέγχου. Ομάδα εργασίας και Ε.Ν.Λ. Επιτήρηση λοιμώξεων. Έλεγχος λειτουργίας ελέγχου λοιμώξεων (Audit).
4. Μέτρα πρόληψης ελέγχου νοσοκομειακών λοιμώξεων: Υγιεινή χώρων νοσοκομείου (π.χ. επιφάνειες - κτηριακές εγκαταστάσεις). - Διαχείριση τροφίμων.
5. Κεντρική αποστείρωση (απολύμανση – αντισηψία) – Διαχείριση Ιματισμού. Διαχείριση απορριμμάτων.
6. Αντισηψία χεριών.
7. Επιτήρηση λοιμώξεων. Καταγραφή λοιμώξεων.
8. Πολιτική χρήσης αντιβιοτικών (φυσιολογική χλωρίδα, αντοχή στα αντιβιοτικά κ.α.). Καταγραφή αντιβιοτικών.
9. Διαχείριση βιολογικών υγρών (ορθός τρόπος λήψης, φύλαξης και μεταφοράς).
10. Πρόληψη και έλεγχος λοιμώξεων σε ειδικά περιβάλλοντα (π.χ. Νεογνά, Μονάδες εντατικής νοσηλείας, Απομονώσεις, Ανοσοκατασταλμένοι ασθενείς, Κέντρα αιμοδιάλυσης, Οδοντιατρική φροντίδα κ.α.)
11. Έλεγχος λοιμώξεων και φροντίδα εργαζομένων.
12. Διαχείριση έκθεσης σε αίμα και βιολογικά υγρά. Προφύλαξη από ηπατίτιδα Β- Προφύλαξη από ΗΙΒ.
13. Φυσιολογική χλωρίδα, συνηθισμένες λοιμώξεις του ουροποιητικού συστήματος της γυναίκας και διαχείρισή τους.
14. Παθογόνοι μικροοργανισμοί (ιοί, μύκητες, παρασίτα, κ.α)
15. Gram (+) και Gram (-) παθογόνα.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentations.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με της φοιτητές.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Παρουσίαση εργασίας	30

	Aυτόνομη μελέτη	66
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>135</b>
<b>4.ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας μπορεί να γίνεται :</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή /&amp;με προφορική (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με :<ul style="list-style-type: none"><li>• ερωτήσεις ανάπτυξης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης</li><li>• ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• επίλυση προβλημάτων</li><li>• μελέτη περίπτωσης</li><li>• ή συνδυασμό των ανωτέρω</li></ul>ή/και</li><li>2.εργασία (ατομική ή ομαδική).</li></ol> <p>Σε περίπτωση που η αξιολόγηση περιλαμβάνει και εργασία, η βαθμολογία θα αντιστοιχεί 70% στην γραπτή ή προφορική εξέταση και 30% στην εργασία.</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στο τέλος του εξαμήνου. Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητώντριών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στη ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος.</p>	

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Αποστολοπούλου Ε., (1995) *Νοσοκομειακές λοιμώξεις*. Εκδ. Πασχαλίδης.
2. Γιαμαρέλλου Ε. (2009). *Λοιμώξεις και αντιμικροβιακή χημειοθεραπεία*. Εκδόσεις Παρισιάνος.
3. Δημητρακόπουλος Γ., Εισαγωγή στην κλινική μικροβιολογία και τα λοιμώδη νοσήματα. Εκδόσεις Πασχαλίδης.5
4. Ιατράκης Γ.Μ. (2010). *Νοσοκομειακές λοιμώξεις*. Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD

### Ξενόγλωσση:

1. BennettVJ., BrachmanSP. Επιμέλεια Κουτής X. (2004) *Νοσοκομειακές λοιμώξεις*, εκδόσεις Πασχαλίδης.
2. Dugall H., Beaumont M., and Jenkinson H. (2002) *Infection Control: A Handbook*

- for Community Nurses (Handbooks for Community Nurses). Whurr Publishers.
3. Farb D., and Gordon B. (2006) Infection control in health care facilities guidebook: a concise compliance guide for healthcare staff and management. University of Healthcare.
4. Jennings J., Farrin M.( 1999) APIC. Handbook of infection control.
5. Kenner M. (2007) Basic infection control for healthcare providers. Thomson Delmar.
6. Meehan A. K, (2000) Quick reference to Outbreak Investigation and Control in Health Care Facilities.
7. Wenzel R., Brewer T., Butzler JP. (2002) Guide to Infection Control in the Hospital.

**-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- ACS infectious diseases
- Current clinical microbiology reports
- International journal of microbiology and immunology research
- Journal of applied & environmental microbiology
- Reviews in infection
- Infection control and hospital epidemiology
- American journal of infection control
- The Journal of hospital infection
- APIC
- Infection control rounds
- Hospital infection control
- National Nosocomial Infections Study reports
- Infectious diseases
- Southern African journal of infectious diseases
- New microbes and new infections
- Antimicrobial resistance and infection control
- Pathogens and global health

«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M035	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητική Διδασκαλία, διαλέξεις	2		3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ)  ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στον φοιτητή μια συνολική εικόνα του τρόπου λειτουργίας του συστήματος υγείας και των επιμέρους στοιχείων του. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές να κατανοήσουν την έννοια της ποιότητας της υπηρεσίες υγείας, την αξιολόγησή της και τον επανασχεδιασμό των υπηρεσιών υγείας.

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- ❖ Γνωρίζουν της βασικές αρχές της Οργάνωσης, της επικοινωνίας και της Διοίκησης της υπηρεσίες φροντίδας υγείας
- ❖ Έχουν συνειδητοποιήσει τον βασικό ρόλο της στρατηγικής της Οργανισμούς, τα είδη της και το περιεχόμενό της ως προαπαιτούμενα για την εφαρμογή των μηχανισμών ποιότητας
- ❖ Έχουν ευαισθητοποιηθεί για την αξία της ομαδικής εργασίας
- ❖ Έχουν κατανοήσει τον ρόλο και τα καθήκοντα του ηγέτη και της ιδιαιτερότητες στη διοίκηση υπηρεσιών υγείας
- ❖ Έχουν γνωρίσει τα είδη και την διαδικασία αλλαγής της Οργανισμούς
- ❖ Προβληματιστούν για την αναγκαιότητα του σχεδιασμού προγραμματισμού και ανασχεδιασμού των μονάδων υγείας χρησιμοποιώντας της τεχνολογίες πληροφόρησης
- ❖ Αντιληφθούν τη σημασία του προγραμματισμού και προσέλκυσης του ανθρώπινου δυναμικού, της υποκίνησης του προσωπικού, της ενδυνάμωσης και της αξιολόγησής του.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Ανάληψη πρωτοβουλιών

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

## **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

### **1. Υπηρεσίες και συστήματα υπηρεσιών υγείας**

- Ιστορία και ρόλος της διοίκησης μονάδων υγείας
- Βασικές θεωρίες και θεωρήσεις της διοίκησης
- Δεξιότητες για την άσκηση διοίκησης μονάδων υγείας
- Εννοιολογικός προσδιορισμός των υπηρεσιών υγείας και τα βασικά χαρακτηριστικά της
- Υγειονομική περίθαλψη και συστήματα υγείας (μοντέλα και πρότυπα)
- Μορφές και τύποι μονάδων παροχής υπηρεσιών – οργανωτικές ιδιαιτερότητες
- Ειδικές μορφές και υποσυστήματα παροχής υπηρεσιών υγείας
- Περιφερειακή διάσταση και συμπληρωματικότητα λειτουργιών και υπηρεσιών
- Διάθρωση του ιδιωτικού τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας

### **2. Διαχείριση λειτουργιών και υπηρεσιών υγείας**

- Ιδιαιτερότητες στη διοίκηση υπηρεσιών υγείας
- Διάκριση λειτουργιών και υπηρεσιών στα διαφορετικά επίπεδα φροντίδας υγείας
- Διαχείριση λειτουργιών σε μονάδες υγείας: κύριες και υποστηρικτικές
- Διαχείριση ασθενών στο χώρο του νοσοκομείου
- Διαχείριση εργασιών και υπηρεσιών στο χώρο του νοσοκομείου (χειρουργείου, μονάδων κ.ά.)
- Ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας

### **3. Οργάνωση και δίκτυα παροχής υπηρεσιών υγείας**

- Το περιεχόμενο και η σημασία της οργάνωσης της υπηρεσίες υγείας
- Η επικοινωνία σε μονάδες υγείας
- Μελέτες περίπτωσης δομικής οργάνωσης σε μονάδες υγείας
- Δίκτυα παροχής υπηρεσιών υγείας, συγχωνεύσεις και συνενώσεις
- Η περίπτωση των συμπράξεων ιδιωτικού και δημοσίου τομέα

### **4. Πληροφόρηση, επικοινωνία και διαχείριση γνώσης**

- Διοίκηση μονάδων υγείας στη νέα οικονομία της γνώσης
- Υπηρεσίες πληροφόρησης ως αναπόσπαστο τμήμα των υπηρεσιών υγείας
- Συμμετοχικά μοντέλα σχέσεων χρηστών και παραγωγών υπηρεσιών υγείας
- Διοικητικές και οργανωτικές μεταβολές της μονάδες υγείας λόγω των τεχνολογιών της πληροφόρησης και του διαδικτύου
- Διαχείριση γνώσης σε μονάδες υγείας
- Ο ρόλος και η σημασία των βιβλιοθηκών και των αρχείων της υπηρεσίες υγείας
- Ζητήματα διοίκησης μονάδων υγείας ελκυόμενα από της εξελίξεις της

τεχνολογίες της πληροφόρησης

### **ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ & ΕΛΕΓΧΟΣ**

#### **5. Σχεδιασμός – προγραμματισμός στη διοίκηση μονάδων υγείας**

- Η λειτουργία του σχεδιασμού – προγραμματισμού της υπηρεσίες υγείας
- Η ανάγκη για κάθετη ολοκλήρωση σχεδιασμών μονάδων και συστημάτων υγείας
- Μελέτες περίπτωσης επιχειρησιακών σχεδιασμών σε μονάδες υγείας
- Μελέτες περίπτωσης και οδηγοί ανάπτυξης λειτουργικών προγραμμάτων

#### **6. Λήψη αποφάσεων στη διοίκηση μονάδων υγείας**

- Λήψη αποφάσεων σε ένα έντονα μεταβαλλόμενο περιβάλλον
- Είδη και συνθήκες αποφάσεων στο χώρο των υπηρεσιών υγείας
- Η διαδικασία λήψης αποφάσεων

#### **7. Ποιοτικές μέθοδοι λήψης αποφάσεων. Επισκόπηση ποσοτικών μεθόδων λήψης αποφάσεων. Χρήση πακέτων λογισμικού για την επίλυση προβλημάτων στο χώρο των υπηρεσιών υγείας**

#### **8. Η διαδικασία του ελέγχου της μονάδες υγείας**

- Η διαδικασία και οι τύποι του ελέγχου
- Η σημασία των πολιτικών και των συστημάτων ελέγχου
- Εργαλεία ελέγχου
- Θεσμικοί φορείς και όργανα ελέγχου των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης
- Βασικές προσεγγίσεις ελέγχου αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας μονάδων υγείας
- Ο έλεγχος ως ανατροφοδότηση της διοικητικής διαδικασίας

#### **9. Ποιότητα και μάρκετινγκ της υπηρεσίες υγείας**

- Η σημασία και η ιστορία της ποιότητας-ασφάλειας της υπηρεσίες
- Το κόστος έλλειψης της ποιότητας και της ασφάλειας της υπηρεσίες υγείας
- Πρότυπα και προσεγγίσεις για την υλοποίηση της ποιότητας – ασφάλειας
- Τεκμηρίωση και πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας-ασφάλειας για μονάδες υγείας
- Συστήματα διαπίστευσης υπηρεσιών υγείας
- Το μάρκετινγκ μονάδων υγείας
- Έρευνες αγοράς και μίγμα μάρκετινγκ
- Μελέτες περίπτωσης μάρκετινγκ

### **ΑΝΩΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΗΓΕΣΙΑ**

#### **10. Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού της μονάδες υγείας**

- Σημασία και περιεχόμενο της διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού

- Οι επαγγελματίες των υπηρεσιών υγείας και η αγορά εργασίας
- Προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού

**11.Στελέχωση:** προσέλκυση-επιλογή-προσαρμογή. Εκπαίδευση και ανάπτυξη προσωπικού. Αξιολόγηση προσωπικού. Συστήματα αμοιβών και παροχών

**12. Υποκίνηση και ενδυνάμωση επαγγελματιών υγείας**

- Η σημασία της υποκίνησης
- Θεωρίες υποκίνησης
- Από την υποκίνηση στην ενδυνάμωση του προσωπικού
- Μελέτες περίπτωσης πολιτικών υποκίνησης προσωπικού

**13.Ηγεσία και διεύθυνση σε μονάδες υγείας**

- Ηγεσία και διοίκηση μονάδων υγείας
- Θεωρίες ηγεσίας
- Διεύθυνση versus Ηγεσίας: το διευθυντικό πλέγμα
- Ηγεσία και διαχείριση αλλαγών
- Η κουλτούρα ενίσχυσης της καινοτομίας

**14.Ηθική και συστήματα λογοδοσίας για της υπηρεσίες υγείας**

- Η ηθική της υπηρεσίες υγείας: οργανωσιακό επίπεδο, βιοηθική, ιατρική δεοντολογία και ηθική
- Αρχές και ζητήματα για την ανάπτυξη της ηθικής της υπηρεσίες υγείας
- Ηθική και εταιρική κοινωνική ευθύνη σε μονάδες υγείας
- Ηθική και ιατρική δεοντολογία
- Συστήματα λογοδοσίας ιατρών, μονάδων και συστημάτων υγείας

#### 4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία στην τάξη										
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση power point presentations</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li></ul>										
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1"><thead><tr><th><b>Δραστηριότητα</b></th><th><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr><tr><td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>6</td></tr><tr><td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>58</td></tr><tr><td><b>Σύνολο</b></td><td><b>90</b></td></tr></tbody></table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	26	Διαδραστική διδασκαλία	6	Αυτόνομη μελέτη	58	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>										
Διαλέξεις	26										
Διαδραστική διδασκαλία	6										
Αυτόνομη μελέτη	58										
<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>										

<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην Ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου σε ύλη αντίστοιχη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της παραδόσεις με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή/&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής,</li><li>• Σύντομης απάντησης,</li><li>• Επίλυση προβλημάτων.</li></ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>
----------------------------	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Λιαρόπουλος Λ. (2007) *Οργάνωση Υπηρεσιών & Συστημάτων Υγείας*, Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα.
2. Ραφτόπουλος Β. (2009) *Τα θέλω και τα μπορώ της ποιότητας της υπηρεσίεςφροντίδας υγείας*. Λευκωσία.
3. Μερκούρης Α.( 2007) *Διοίκηση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών*, Γ.Παρίκος & ΣΙΑ ΕΕ, Αθήνα.
4. Marquis B., HustonC. (2010) *Διοίκηση και Ηγεσία θεωρία και εφαρμογή της νοσηλευτικές υπηρεσίες*, Εκδόσεις Λαγός Δημ.
5. Swansburg R.C., Swansburg R.J. (2010). *Νοσηλευτική διοίκηση και ηγεσία*, BrokenHillPublishersLTD, Λευκωσία, Κύπρος.
6. Θεωδόρου Μ., Σαρρής Μ., Σούλης Σ. (2001) *Συστήματα Υγείας*, Εκδόσεις Α. Παπαζήση Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία.
7. Bessie Marquis, Carol Huston (2010) *Διοίκηση και Ηγεσία θεωρία και εφαρμογή στις νοσηλευτικές υπηρεσίες*, Εκδόσεις Λαγός Δ.
8. Swansburg Russell C., Swansburg Richard J. (2010) *Νοσηλευτική διοίκηση και ηγεσία*, Εκδόσεις Broken Hill Publishers STD.

### Ξενόγλωσση :

9. Neil Gopie and Jo Galloway.(2017).Leadership and Management in Healthcare, *Sage Publications Ltd; 3 edition*,
10. Richard Field and Keith Brown.(2016) Effective Leadership, Management and Supervision in Health and Social Care (Post-Qualifying Social Work Practice

- Series), *Learning Matters; 2 edition,*
11. Cary Cooper and Ian Hesketh. (2017).*Managing Health and Wellbeing in the Public Sector: A Guide to Best Practice*, Routledge.
  12. Aoife McDermott and Louise Fitzgerald. (2017).*Challenging Perspectives on Organizational Change in Health Care (Routledge Studies in Health Management)*, Routledge.
  13. Nancy H. Shanks and Sharon Bell Buchbinder.(2016). *Introduction To Health Care Management*, *ones and Bartlett Publishers, Inc; 3<sup>rd</sup> Revised edition edition.*
  14. Peter C. Olden.(2014) *Management of Healthcare Organizations: An Introduction*, *Health Administration Pr; 2 edition,*
  15. Ewan Ferlie and Kathleen Montgomery.,( 2017 ) *The Oxford Handbook of Health Care Management (Oxford Handbooks)*, *OUP Oxford*
  16. Peter M. Ginter. (2013)*The Strategic Management of Health Care Organizations (W)*, *John Wiley & Sons; 7<sup>th</sup> Edition edition,*

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M036	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Ε</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΥΓΕΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Θεωρητική Διδασκαλία/Διαλέξεις</b>		<b>2</b>	<b>3</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ) ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Αυτό το μάθημα είναι ειδικής υποδομής και έχει σκοπό να προσφέρει στον φοιτητή, την γνώση σχετικά με της κύριες κατηγορίες περιβαλλοντικών βλαπτικών παραγόντων, της τρόπους έκθεσης σε της και της επιπτώσεις αυτών στην αναπαραγωγική υγεία.

Μετά το τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές θα είναι σε θέση:

- ❖ Να γνωρίζουν της κατηγορίες περιβαλλοντικών βλαπτικών ουσιών και τον μηχανισμό βιοσυσώρευσης και δράσης της.
- ❖ Να κατανοούν την αιτιολογία και τον μηχανισμό ανάπτυξης αναπαραγωγικών προβλημάτων που οφείλονται σε έκθεση σε περιβαλλοντικούς παράγοντες.
- ❖ Να αποκτήσουν την γνώση και δεξιότητα εφαρμογής πρωτοκόλλων πρόληψης έκθεσης σε περιβαλλοντικούς ρύπους κατά την αναπαραγωγική περίοδο.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών

## 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Κατηγορίες περιβαλλοντικών παραγόντων: οργανοχλωριούσες ουσίες (διοξίνες, PCBs), φθαλούχα, διαλύτες, αέρια μικροσωματίδια, στρες.
2. Χημικές και φυσικές ιδιότητες οργανοχλωριούχων ουσιών.
3. Έκθεση σε περιβαλλοντικούς βλαπτικούς παράγοντες- Πρόσληψη, αποβολή χημικών ουσιών και κυτταρική δράση αυτών.
4. Ενδοκρινική και ογκογόνο δράση οργανοχλωριούχων ουσιών.
5. Δράσεις περιβαλλοντικών χημικών ουσιών στην υγεία της γυναίκας.
6. Οργανοχλωριούχες ουσίες και υπογονιμότητα,
7. Οργανοχλωριούχες ουσίες και ενδομητρίωση,
8. Οργανοχλωριούχες ουσίες και σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών.
9. Οργανοχλωριούχες ουσίες και καρκίνος μαστού, ωοθηκών, ενδομητρίου.
10. Οργανοχλωριούχες ουσίες και υπολειπόμενη ανάπτυξη εμβρύου,

- |   |
|---|
| <b>11.</b> Οργανοχλωριούχες ουσίες και συγγενείς ανωμαλίες εμβρύου.                             |
| <b>12.</b> Οργανοχλωριούχες ουσίες και μητρικό γάλα.  |
| <b>13.</b> Ρόλος της μαίας στην πρόληψη έκθεσης και πρόσληψης βλαπτικών περιβαλλοντικών ουσιών. |

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentatios.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	54
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με βάση το περιεχόμενο του μαθήματος και της διαλέξεις στο τέλος του εξαμήνου.</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li></ul> <p>Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από της φοιτητές εφόσον της χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>	

#### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<b>Ελληνική : - Ξενόγλωσση :</b>
----------------------------------

- |  |
|--|
| 1. Γουρουντή Κ., Πρωτόπαπα Ε. (2006). Ορμονικοί διαταράκτες και καρκίνος |
|--|

μαστού. Επιθεώρηση Κλινικής Φαρμακολογίας και  
Φαρμακοκινητικής 24(2):103-108

2. Friis R. (2012) Essentials Of Environmental Health (Essential Public Health)
3. Frazier L., Hage M (1997) Reproductive Hazards of the Workplace
4. Guillette L., Giudice L (2010). Environmental Impacts on Reproductive Health and Fertility.
5. Howard Frumkin (2016).Environmental Health: *From Global to Local (Public Health/Environmental Health)3<sup>rd</sup> Edition.*
6. Mattison D. (2015). Computational Methods for Reproductive and Developmental Toxicology (QSAR in Environmental and Health Sciences).
7. Nicolopoulou- Stamati P. And Pitsos M. (2001).The impact of endocrine disrupters on the female reproductive system. Human reproduction Update. 7(3): 323-330.
8. Ward EM, Schulte P, Grajewski B, et al. (2000).Serum organochlorine levels and breast cancer: a nested case-control study on Norwegian women. Cancer Epidemiol Biomarkers Prev 9: 1357–1367.

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΒΙΟΗΟΙΚΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M037	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	E
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΒΙΟΗΟΙΚΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διαλέξεις		2	3

<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ)</b> <b>ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)</b>	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα προσφέρει βασικές θεωρητικές γνώσεις που αφορούν στον διεπιστημονικό κλάδο της Βιοηθικής, ο οποίος, ως κλάδος της εφαρμοσμένης ηθικής, επεξεργάζεται και διερευνά, με βάση ένα σύνολο ηθικών αρχών και κανόνων, τα ζητήματα που προκύπτουν από της βιο-ιατρικές καινοτομίες και της εφαρμογές της. Η ύλη του μαθήματος βασίζεται σε επιστημονικώς τεκμηριωμένη γνώση που εφοδιάζει επαρκώς το φοιτητή/τρια, ώστε να δύναται να προσεγγίσει επιστημονικά το συγκεκριμένο πεδίο.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τον/την φοιτητή/τρια με την απαραίτητη επιστημονική γνώση, ώστε να είναι σε θέση να προσεγγίσει εννοιολογικά ηθικές, δεοντολογικές και ανθρωπιστικές αξίες, να της ερμηνεύσει, να της επεξεργαστεί κριτικά και να της εφαρμόσει στο κλινικό πεδίο για την επίλυση ηθικών και δεοντολογικών διλημμάτων. Μέσω του μαθήματος, ο φοιτητής/τρια εξοικειώνεται με βασικές αρχές και μεθόδους της ηθικής επιστήμης και δύναται να αναπτύξει κατάλληλη επιχειρηματολογία, ώστε να αντιμετωπίσει προβλήματα ηθικού περιεχομένου στον χώρο της υγείας και στο πεδίο της κλινικής πρακτικής.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα:</p> <p style="padding-left: 2em;">❖ Είναι σε θέση να γνωρίζει, να αναλύει, να ερμηνεύει και να εφαρμόζει τις</p>

βασικές αρχές ηθικής και δεοντολογίας στο κλινικό μαιευτικό πεδίο.

- ❖ Είναι σε θέση να συνεργασθεί με επαγγελματίες εντός και εκτός του χώρου της υγείας και να επεξεργαστεί ρυθμίσεις και κανόνες, λαμβάνοντας μέρος σε διεπιστημονικά συμβούλια και επιτροπές βιοηθικής και δεοντολογίας.
- ❖ Είναι σε θέση να ασκήσει συμβουλευτικό ρόλο, καθώς και να υλοποιήσει και να εφαρμόσει εξειδικευμένα κλινικά πρωτόκολλα για την επίλυση ζητημάτων ηθικού περιεχομένου σε νοσοκομεία και της υγειονομικούς χώρους.
- ❖ Είναι σε θέση να αξιολογήσει κριτικά την ανάπτυξη πρωτοκόλλων για τη διεξαγωγή οποιασδήποτε μορφής έρευνας.
- ❖ Είναι σε θέση να προσεγγίζει σφαιρικά τα βιοηθικά διλήμματα κατά την καθημερινή κλινική πρακτική και να εκφράζει τεκμηριωμένη άποψη.

### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων  
Αυτόνομη εργασία  
Ομαδική εργασία  
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών  
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας  
Άσκηση κριτικής  
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης  
Ανάληψη πρωτοβουλιών  
Υπευθυνότητα.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1.Εισαγωγή στην Βιοηθική. Ορισμοί. Ιστορική αναδρομή.
- 2.Ηθικές θεωρίες: Συνεπειοκρατική, Δεοντολογική, Αρεταϊκή
- 3.Μέθοδοι – Αρχές Βιοηθικής - Προβλήματα – Σύγχρονα ζητήματα.  
Διεπιστημονική προσέγγιση – Επιτροπές Βιοηθικής – Εκπαίδευση.
- 4.Βιοηθικό δίλημμα. Βιοηθική απόφαση. Βιοηθικά διλήμματα που σχετίζονται με την αναπαραγωγή.
- 5.Υποστήριξη της ανθρώπινης ζωής. Η έννοια του «προσώπου». Η ηθική αξία των ανθρώπινων εμβρύων, νεογέννητων και βρεφών.
- 6.Ιατρικές και νοσηλευτικές παρεμβάσεις στα όρια της ανθρώπινης βιωσιμότητας –

παροχή φροντίδας στη «γκρίζα ζώνη» - «Μάταιη» ή «ιατρικώς ανώφελη»

θεραπεία. Κλινικές περιπτώσεις στην παγκόσμια βιβλιογραφία.

**7.**Ηθική δικαιολόγηση ή απόρριψη στην εφαρμογή ορίων κατά την παροχή της μαιευτικής και νεογνικής φροντίδας; Αρχές και κριτήρια που εφαρμόζονται.

**8.**Λήψη απόφασης με βάση την αρχή της εγγενούς αξίας της ανθρώπινης ζωής ή την αρχή της ποιότητας της ζωής. Το πρότυπο του «καλύτερου συμφέροντος». Η άποψη των «ορίων» για τα νεογέννητα.

**9.**Διαδικασία λήψη βιοηθικών αποφάσεων κατά την παροχή μαιευτικής φροντίδας σε έγκυο/λεχαίδα, νεογέννητο/βρέφος. Παρουσίαση κλινικών σεναρίων (casestudies).

**10.**Πρωτόκολλα λήψης κλινικών αποφάσεων ηθικού περιεχομένου κατά τη μαιευτική φροντίδα. Στρατηγικές και προσεγγίσεις (παρεμβατική, στατιστική, εξατομικευμένη) που ακολουθούνται.

Εγκεφαλικός μητρικός θάνατος μετά τον τοκετό. Ορισμός – διαδικασία διάγνωσης – δωρεά οργάνων. Αποφάσεις για το «τέλος» της ζωής στην αρχή της ζωής – τεχνητή παράταση της ζωής της MENN.

**11.**Βιοηθικοί προβληματισμοί στο μαιευτικό χώρο: υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, παρένθετη μητρότητα, προγεννητικός έλεγχος, αμβλώσεις, ιατρικό απόρρητο στη μαιευτική πράξη, ιατρογενής βλάβη, κλινικές δοκιμές σε έμβρυα, νεογνά/βρέφη, ανήλικα παιδιά, νεογνική και μητρική ευθανασία, ανακουφιστική αγωγή, μαιευτική ευθύνη/κλινικό σφάλμα, ιατρικός πατερναλισμός, γενετική καθοδήγηση, ευγονική.

**12.**Ενήμερη συγκατάθεση γονέων. Το ζήτημα της αντιπροσωπευτικής συγκατάθεσης (proxyconsent), όταν οι ασθενείς είναι νεογνά/βρέφη/παιδιά. Η αρχή της «υποκατάστατης κρίσης». Τα δικαιώματα των γονέων στη λήψη ηθικής απόφασης και το συμφέρον της οικογένειας. Συμβουλευτική γονέων.

**13.**Βρεφοκτονία. Ποιότητα ζωής στα νεογνά με σοβαρές συγγενείς ανωμαλίες. Ποιος αποφασίζει; Ο ρόλος των γονέων, της μαίας και των υπολοίπων επαγγελματιών υγείας στη λήψη ηθικής απόφασης.

**14.**Θεσμικό πλαίσιο λήψης ηθικών αποφάσεων στη μαιευτική πράξη. Διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες. Περιορισμοί στην έκδοση ενιαίου προτύπου συστάσεων και πρωτοκόλλων.

**15α.**Η ηθική της γονεϊκότητας. Δικαιώμα στη γονεϊκότητα. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των βιολογικών γονέων. Αυτονομία παιδιών.

**15β.**Η πρόκληση της διαπολιτισμικής Βιοηθικής. Πρακτική – Αξίες – Πεποιθήσεις.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη		
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li> <li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> </ul>		
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	
	Διαλέξεις	26	
	Συγγραφή εργασίας σε μελέτη περίπτωσης /μελέτη βιβλιογραφίας	20	
	Διαδραστική διδασκαλία	10	
	Αυτόνομη μελέτη	34	
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Αξιολόγηση του φοιτητή/τριας:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Γραπτή / ή και προφορική τελική εξέταση (60%).</li> </ul> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτητές απαντούν σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p> <p>α. σύντομες απαντήσεις είτε,      β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη της θέματος είτε,      γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση της κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,      δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,      δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.</p> <p>Η βαθμολογία της γραπτής/ ή προφορικής εξέτασης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ομαδική γραπτή εργασία (40%)</li> </ul>		

	<p>Η βαθμολογία της γραπτής/ ή προφορικής εξέτασης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▪ Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</li></ul>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Κανελλοπούλου-Μπότη Μ., Παναγοπούλου-Κουτνατζή Φ. (2014). *Ιατρική ευθύνη και Βιοηθική. Σύγχρονες προσεγγίσεις και προοπτικές του μέλλοντος. Ιατρικές εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδη.*
2. Λυκερίδου Αικ. (2011) Κανόνες Ηθικής και Δεοντολογίας. *Νομοθεσία Μαιών/των. 2<sup>η</sup> έκδοση. Εκδ. Λαγός, Αθήνα.*
3. Λυκερίδου Αικ. (2003) Δεοντολογία Μαιών/των – Νομοθεσία και κανόνες άσκησης του επαγγέλματος. *Εκδ. Zymel, Αθήνα.*
4. Τσινόρεμα Σ. & Λουής Κ. (2013). Θέματα Βιοηθικής. Η ζωή, η κοινωνία και η φύση μπροστά της προκλήσεις των Βιοεπιστημών. *Εκδόσεις Πανεπιστημίου Κρήτης.*

### Ξενόγλωσση:

5. Devettere R.J. (2010) *Practical Decision Making in Health Care Ethics: Cases and Concepts*. 3rd edition. Georgetown University Press, USA.
6. Elsevier S. (2015) *Legal and Ethical Issues for Health Professions*, 3<sup>rd</sup> Edition. Elsevier, Inc, China
7. Garrett T., BaillieH. M., Garrett R. M., McGeehan J. F. (2010) *Health Care Ethics: Principles and Problems*. 5<sup>th</sup> Edition. Pearson Education, Inc.
8. Hooker B. (2012). *Developing Deontology: New Essays in Ethical Theory*. Wiley-Blackwell, USA.
9. Jones S. R. (2000) *Ethics in Midwifery*. 2<sup>nd</sup> edn. Mosby. Edinburgh
10. Morrison E.E. (2014) *Health Care Ethics: Critical Issues for the 21<sup>st</sup> Century*. 3<sup>rd</sup> Edition. Jones & Bartlett Learning, LLC, USA.
11. McLean S. (2010) *Autonomy, Consent and the Law. (Biomedical Law & Ethics Library)*. 1rst Edition. Routledge, Taylor & Francis Group, USA.
12. Norvin R. (2010) *The ethics of Parenthood*. Oxford University Press, Inc, Oxford.
13. Pozgar G.D., Santucci N. (2016) *Legal Aspects of Health Care Administration*. 12<sup>th</sup> Edition. Jones & Bartlett Learning, LLC, USA .
14. Powers M., Faden R. (2008) *Social Justice: The Moral Foundations of Public*

- Health and Health Policy (Issues in Biomedical Ethics).* Oxford University Press, UK.
15. Singer P. A. & Viens A. M. (2008) *The Cambridge Textbook of Bioethics.* Cambridge University Press.
16. Vaughn L. (2016) *Bioethics: Principles, Issues, and Cases.* Oxford University Press.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- AMA Journal of Ethics
- American Journal of Bioethics
- Bioethics
- BMC Medical Ethics
- Ethics
- European Journal of Bioethics
- International Journal of Bioethics
- Journal of Clinical Ethics
- Journal of Clinical Research & Bioethics
- Journal of Global Ethics
- Journal of Hospital Ethics
- Journal of Medical Ethics
- Journal of Practical Ethics
- Midwifery
- Nursing Ethics
- Public Health Ethics
- The journal of Ethics
- The Journal of Law, Medicine & Ethics
- Theoretical Medicine & Bioethics

**ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ**

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΚΕΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
16/9/18	266

ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M038	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΚΕΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διάφορες μορφές διδασκαλίας  Διαλέξεις		3	6
Κλινική εκπαίδευση/ Ασκήσεις πράξεις		6/2	4
ΣΥΝΟΛΟ		11	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ)  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ 2. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα ειδίκευσης, σκοπός του είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές /τριες τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις και

κλινικές δεξιότητες για να διαχειρίζονται παθολογικές καταστάσεις στον τοκετό.

Στόχος του μαθήματος είναι η έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπλοκών στον τοκετό καθώς και η πρόληψη των δυσάρεστων συνέπειων που έχει ως αποτέλεσμα.τη διασφάλιση της ασφαλούς μαίευσης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες, θα είναι σε θέση να:

- ❖ Γνωρίζουν τα αίτια και της παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς που σχετίζονται με την ανάπτυξη επιπλοκών στον τοκετό.
- ❖ Εξετάζουν αυτόνομα την επίτοκο και κάνουν πρώιμη διάγνωση δυστοκίας (ανώμαλης προβολής του εμβρύου ή δυσαναλογίας) ή της παθολογικής κατάστασης για την επίτοκο ή' το έβρυο .
- ❖ Παρακολουθούν επιτόκους με παθολογία και εφαρμόζουν την ανάλογη μαιευτική φροντίδα.
- ❖ Χρησιμοποιούν αυτόνομα τη σύγχρονη τεχνολογία (καρδιοτοκογραφία) για τη συστηματική εκτίμηση της κατάστασης του εμβρύου και της δραστηριότητας της μήτρας σε τοκετό υψηλού κινδύνου.
- ❖ Συνεργάζονται με το μαιευτήρα για επεμβατικό τοκετό.
- ❖ Οργανώνουν της απαραίτητες παρεμβάσεις και συμμετέχουν στην αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων στον τοκετό ( πχ. Πρόωρη αποκόλληση πλακούντα,μαιευτική αιμορραγία).
- ❖ Λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη αλλά και αντιμετώπιση της εμβρυικής δυσχέρειας σε πρόωρο τοκετό ή τοκετό με μη φυσιολογική εξέλιξη.

#### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Επίδειξη ετοιμότητας και ικανότητα συντονισμού ομάδας

Επίδειξη αυτοκυριαρχίας

Ανάληψη πρωτοβουλιών

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1α.Έννοια τοκετού υψηλού κινδύνου- στατιστικά στοιχεία.**

**1β. Παράταση της κύησης**

- Διάγνωση
- Συνέπειες.

**2. Πρόκληση τοκετού**

- Μέθοδοι, ενδείξεις –αντενδείξεις.
- Μαιευτική φροντίδα

**3α.Δυστοκία**

**Δυσλειτουργικός τοκετός**

- Υπερτονική δυσλειτουργία του μυομητρίου-οξύς τοκετός
- Υποτονική δυσλειτουργία του μυομητρίου (παράταση του χρόνου του τοκετού)
- Αίτια,μαιευτική φροντίδα και αντιμετώπιση.

**4α.Δυσαναλογία στον τοκετό-ανώμαλος τοκετός**

Αίτια δυσαναλογίας από το έμβρυο:

- Κεφαλοπυελική δυσαναλογία
- Μακροσωμικό έμβρυο
- Δυστοκία ώμων
- Συγγενείς ανωμαλίες εμβρύου
- Ανώμαλες θέσεις και προβολές εμβρύου
- Οπίσθιες, εγκάρσιες θέσεις της ινιακής προβολής
- Βρεγματική, μετωπική προβολή
- Προσωπική προβολή
- Ασυγκλιτισμός της κεφαλής του εμβρύου
- Εγκάρσιο και λοξό σχήμα εμβρύου
- Προβολή και παράπτωση των χειρών του εμβρύου,
- Βραχύς –μακρύς ομφάλιος λώρος
- Διάγνωση, μαιευτική φροντίδα και διαχείριση του τοκετού.

**4β.Αίτια δυσαναλογίας από τη μητέρα:**

- Ανατομικές ανωμαλίες της πυέλου
- Όγκοι της ελάσσονος πυέλου ( ινομυώματα, κύστεις ωοθηκών κλπ)

**5.Ισχιακή προβολή τοκετός ισχιακής προβολής**

**6.Επεμβατικός τοκετός**

- Εμβρουουλκία
- Ενδείξεις, διαχείριση μαιευτικής φροντίδας,επιπλοκές.

**7. Καισαρική τομή(ΚΤ)**

- Είδη καισαρικής τομής
- Ενδείξεις Κ.Τ: προδρομικός πλακούντας, πρόωρος τοκετός κλπ.
- Επείγουσα καισαρική τομή:πρόωρη αποκόλληση πλακούντα ,εμβρυική δυσχέρεια, προβολή και πρόπτωση ομφαλίου λώρου κλπ.

- Κολπικός τοκετός μετά από Κ.Τ. (προϋποθέσεις, διαχείριση μαιευτικής φροντίδας, κίνδυνοι).

**8. Ανωμαλίες της υστεροτοκίας**

- Κατακράτηση του πλακούντα-δακτυλική αποκόλληση πλακούντα-δακτυλική επισκόπηση μήτρας
- Εκτεταμένες κακώσεις γεννητικών οργάνων (ρήξεις τραχήλου, κόλπου, κλειτορίδας, ουρήθρας, ρήξη 3<sup>ου</sup> βαθμού).
- Ατονία της μήτρας (αίτια, διάγνωση, αλγόριθμος αντιμετώπισης)
- Αιματώματα
- Εκστροφή της μήτρας
- Διάσταση ηβικής σύμφυσης

**9. Πρόωρος τοκετός**

- Κλινικά σημεία και συμπτώματα έναρξης πρόωρου τοκετού
- Καταστολή πρόωρου τοκετού, προαγωγή της ωριμότητας των εμβρυικών πνευμόνων.
- Μαιευτική φροντίδα, παρακολούθηση.
- Τοκετός πρόωρου εμβρύου: ενδείξεις για ΚΤ, προϋποθέσεις για κολπικό τοκετό-διαχείριση φροντίδας πρόωρου νεογνού.
- Τοκετός νεκρού εμβρύου.

**10. Πολύδυμη κύηση και τοκετός**

- Θέσεις εμβρύων
- Επιπτώσεις της πολύδυμης κύησης στον τοκετό.
- Μαιευτική φροντίδα.
- Διαχείριση τοκετού πολύδυμης κύησης

**11. Εμβρυϊκή δυσχέρεια: (αίτια, αναγνώριση και αντιμετώπιση )**

**12. Ρήξη μήτρας στον τοκετό**

**13. Σύνδρομο εμβολής από αμνιακό υγρό.**

**14. Ολιγαιμική καταπληξία στον τοκετό**

**15. Διάχυτη ενδοαγγειακή πήξη (DIC) .**

**Κλινική εκπαίδευση:**

Περιλαμβάνει κλινική άσκηση των φοιτητριών/ων σε αίθουσες τοκετών στην:

1. Παρακολούθηση επιτόκων υψηλού κινδύνου και μαιευτική φροντίδα αυτών.
2. Παρακολούθηση της εξέλιξης του τοκετού.
3. Εκτίμηση της κατάστασης του εμβρύου μέσω ηλεκτρονικής παρακολούθησης.
4. Εξέταση της επιτόκου.

- |  |
|--|
| <p>5. Εφαρμογή μεθόδων ανακούφισης του πόνου του τοκετού.</p> <p>6. Συμμετοχή σε επεμβατικό τοκετό και σε καισαρική τομή</p> <p>7. Προετοιμασία για επεμβατικό τοκετό</p> <p>8. Συμμετοχή σε επείγουσα μαιευτική φροντίδα.</p> <p>9. Προετοιμασία για υποδοχή νεογνού με εμβρυϊκή δυσχέρεια</p> <p>10. 1<sup>η</sup> κλινική εξέταση του νεογέννητου.</p> <p>11. Αξιολόγηση της γενικής του κατάστασης και φροντίδα αυτού.</p> <p>12. Εξέταση της λεχώνας μετά από επεμβατικό τοκετό ή ΚΤ και φροντίδα κατά το 1<sup>ο</sup> 2ωρο.</p> |
|--|

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Θεωρητική διδασκαλία πρόσωπο με πρόσωπο, κριτική συζήτηση (casestudy) και ασκήσεις προσομοίωσης στο εργαστήριο ειδικότητας.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Powerpoint presentations Κλινική άσκηση των φοιτητριών σε αίθουσες τοκετών, σε ομάδες υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση καθηγητριών του τμήματος. Η παρουσία είναι υποχρεωτική.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Ασκήσεις προσομοίωσης	26
	Κλινική άσκηση(υποχρεωτική παρουσία)	120
	Αυτόνομη μελέτη	70
	<b>Σύνολο</b>	<b>255</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Θεωρητικό μέρος του μαθήματος:</b>            Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην ελληνική ,με γραπτή εξέταση(ΓΕ)ή /&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ανάπτυξης και κρίσεων</li> <li>• πολλαπλής επιλογής</li> <li>• μελέτης περύπτωσης</li> <li>• συνδυασμό των ανωτέρω</li> </ul> <p>σε διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της παραδόσεις.            Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως</p>	

	<p>δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p><b>Κλινικό μέρος του μαθήματος :</b> η αξιολόγηση γίνεται από τον επιβλέποντα καθηγητή/τρια, την κλινική εκπαίδευση του φοιτητή/τριας και αφορά στην :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• εκτίμηση της ικανότητας του να εφαρμόζει κλινικές δεξιότητες στη φροντίδα και παρακολούθηση επιτόκων υψηλού κινδύνου και στη συμμετοχή του/της σε επεμβατικό τοκετό (60%) καθώς και</li><li>• προφορική εξέταση των θεωρητικών του/της γνώσεων (40%).</li></ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της κλινικής αξιολόγησης (KA) είναι το πέντε(5). Η φοιτήτρια/της δεν έχουν δικαίωμα αξιολόγησης στην κλινική άσκηση εάν δεν έχουν παρακολουθήσει το 80% των προβλεπομένων ωρών . Σε αντίθετη περίπτωση η φοιτήτρια /της συμπληρώνει μέρος της κλινικής της/του άσκησης μέχρι να φθάσει το 80% των προγραμματισμένων ωρών, εάν αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί. Εάν οφείλει περισσότερο από το 60% του χρόνου της KA υποχρεούται να επαναλάβει όλη την KA. Ο Βαθμός του μαθήματος (BM) εξάγεται ως εξής: <math display="block">\text{Βαθμός } \{(ΓΕ) \text{ ή/} &amp; (\ΠΕ) + \text{Βαθμός (KA)}\}/2 = (\text{BM})</math><p><b>Με την προϋπόθεση</b> ο βαθμός της ΓΕ ή/&amp; ΠΕ καθώς και της KA να είναι τουλάχιστον πέντε(5) στο καθένα από αυτά.</p><p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από της φοιτητές εφόσον της χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p></p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

- 1.LowdermilkD.L. – PerryS.E. Μετάφραση-Επιμέλεια: Λυκερίδου Α. – Δελτσίδου Α. (2006) *Νοσηλευτική Μητρότητος*. Εκδ. Λαγός.

2. GaugeS. HedersonC. (2008) Μετάφραση –Επιμέλεια: Λυκερίδου Α.,Γουρουντή Κ. *Καρδιοτοκογραφία – Εύκολη Προσέγγιση*, Εκδ. Λαγός.

**Ξενόγλωσση :**

1. Daftary S (2012). *High Risk Labor and Delivery*, Elsevier Health Sciences.
2. Bothamley J, Boyle M (2009). *Medical Conditions Affecting Pregnancy and Childbirth*, Radcliffe Publishing Ltd, UK.
3. Arias F, Daftary SN, Bhide A (2012). *Practical Guide to High Risk Pregnancy and Delivery(3<sup>rd</sup> edn)* , Elsevier Health Sciences.
4. Wylie L, Bryce H (2008). *The Midwives Guide to Key Medical Conditions:Pregnancy and Childbirth*, Elsevier Health Sciences.
5. Queenan JT, Spong CY, Lockwood CJ (2007). *Management of High Risk Pregnancy: An Evidence Based Approach*, Wiley.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΝΕΟΓΝΟΥ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ (MENN)»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M039	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΝΕΟΓΝΟΥ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ (MENN)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Σύνθετο μάθημα :Διαλέξεις	3	5	
Κλινική Άσκηση /Άσκήσεις πράξης	3 + 1	3	
Σύνολο	7	8	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ)  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ  ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΕΟΓΝΟΥ  ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ  ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΛΟΧΕΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα προσφέρει βασικές και εξειδικευμένες γνώσεις που αφορούν στο πεδίο της νεογνολογικής φροντίδας και συγκεκριμένα της νεογνολογικής εντατικής φροντίδας, που παρέχεται από μαία στα νεογέννητα που εισάγονται και νοσηλεύονται της Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (πρόωρα και νοσούντα νεογνά). Η ύλη του μαθήματος βασίζεται σε επιστημονικώς τεκμηριωμένη γνώση που εφοδιάζει επαρκώς τον φοιτητή, ώστε να δύναται να προσεγγίσει επιστημονικά το συγκεκριμένο πεδίο.

Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τον/την φοιτητή/τρια με επιστημονική γνώση και κλινικές δεξιότητες και ικανότητες, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει εξειδικευμένη φροντίδα στο πρόωρο και πάσχον νεογνό που νοσηλεύεται σε όλα τα επύπεδα της MENN. Ειδικότερα, ο φοιτητής θα μπορέσει να γνωρίσει το ιδιαίτερο και εξειδικευμένο περιβάλλον της MENN και τον τρόπο που αυτό επιδρά στην ανάπτυξη του πρόωρου νεογνού. Της, ο φοιτητής εκπαιδεύεται με τέτοιον τρόπο ώστε να είναι σε θέση να αξιολογεί την κλινική κατάσταση του νοσηλευόμενου νεογνού και να παρέχει φροντίδα, περιποίηση και σίτιση σε της της κατηγορίες των πρόωρων νεογνών, καθώς και σε όσα νεογνά πάσχουν από κάποιο νόσημα ή συγγενή ανωμαλία ή κατατάσσονται στα υψηλού κινδύνου νεογνά ή νοσηλεύονται προληπτικώς στη MENN. Παράλληλα, ο φοιτητής εκπαιδεύεται στην προετοιμασία και χορήγηση φαρμάκων στα νοσηλευόμενα νεογνά, σε τεχνικές αιμοληψίας και φλεβοκέντησης, στην προεγχειρητική και μετεγχειρητική νεογνική φροντίδα, στην περιποίηση τραυμάτων και την προετοιμασία παρακεντήσεων και μικροεπεμβάσεων. Ο/η φοιτητής/τρια θα γνωρίσει της βασικές αρχές της οξυγονοθεραπείας και θα δύναται να αξιολογήσει και να παρέχει φροντίδα σε νεογνά που υποστηρίζονται αναπνευστικώς (διασωληνωμένα ή μη). Της, θα είναι σε θέση να συμμετέχει στην εφαρμογή κατευθυντήριων οδηγιών για την προώθηση του μητρικού θηλασμού, την πρόληψη των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων, καθώς και την εφαρμογή των πρωτοκόλλων για το σκοπό αυτό, την διαχείριση των ηθικών διλημμάτων, την αντιμετώπιση του πόνου, τη διαχείριση της νεογνικής απώλειας, την ανάπτυξη δεσμού γονέα-παιδιού, καθώς και πρωτοκόλλων που αποσκοπούν στην προώθηση και καθιέρωση της βέλτιστης αναπτυξιακής φροντίδας με τη συμμετοχή της οικογένειας στην φροντίδα των νεογνών. Ακόμη, ο φοιτητής εκπαιδεύεται στη διακομιδή των πρόωρων και πασχόντων νεογνών, τον επανέλεγχο των νεογνών υψηλού κινδύνου, την κατ' οίκον φροντίδα της, αλλά και την υποστήριξη και εκπαίδευση των γονέων τόσο μέσα στη MENN όσο και κατά την επιστροφή στο σπίτι.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής /τρια θα:

- ❖ Είναι σε θέση να εφαρμόσει της βασικές αρχές της νεογνικής εντατικής φροντίδας και νοσηλείας.
- ❖ Έχει αποκτήσει της απαραίτητες γνώσεις και κλινικές δεξιότητες, ώστε να δύναται να παράσχει εξειδικευμένη φροντίδα και νοσηλεία σε όλα τα πρόωρα νεογνά, όσα πάσχουν από κάποια νόσο ή συγγενή ανωμαλία ή θεωρούνται υψηλού κινδύνου ή νοσηλεύονται προληπτικώς στη MENN.
- ❖ Είναι σε θέση να αναγνωρίζει, να αξιολογεί και να παρεμβαίνει σε κρίσιμες καταστάσεις στη MENN.
- ❖ Είναι σε θέση να αξιολογεί και να παρέχει άμεση φροντίδα σε νεογνά με περιγεννητική ασφυξία, καθώς και να εφαρμόζει καρδιοαναπνευστική αναζωγόνηση.
- ❖ Είναι σε θέση να υποστηρίξει, εμψυχώσει και εκπαιδεύσει της γονείς των πρόωρων και νοσούντων νεογνών τόσο κατά την παραμονή της στη MENN όσο και κατά την επιστροφή της στο σπίτι.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  
Λήψη αποφάσεων  
Αυτόνομη εργασία  
Ομαδική εργασία  
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών  
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας  
Άσκηση κριτικής  
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης  
Ανάληψη πρωτοβουλιών  
Υπευθυνότητα

### 2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό μέρος

1. Ταξινομήσεις νεογνών – Ορισμοί – Νεογνό υψηλού κινδύνου. MENN – Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας (ΜΑΦ) ή Μονάδα Ενδιάμεσης Νοσηλείας – Τμήμα Προώρων. Σχεδιασμός, οργάνωση και στελέχωση - Κριτήρια εισαγωγής (πρωτόκολλα) στα διάφορα επίπεδα νοσηλείας και εξοπλισμός.
2. Περιβαλλοντικοί παράγοντες που επιβαρύνουν το πρόωρο και πάσχον νεογνό στη MENN. Θερμορύθμιση. Τρόποι απώλειας θερμότητας. Θερμοσυδέτερο περιβάλλον. Υποθερμία-Υπερθερμία (προστασία-αντιμετώπιση).
3. Φροντίδα και περιποίηση νεογνού στη MENN (διασωληνομένου ή μη).

Τεχνική αναρρόφησης εκκρίσεων. Τοπικό πλύσιμο. Προετοιμασία και χορήγηση διατροφής (τοποθέτηση ρινογαστρικού, στοματογαστρικού και κεντρικου φλεβικού καθετήρα, εντερική και παρεντερική σίτιση).

4. Τεχνικές αιμοληψίας και φλεβοκέντησης. Φροντίδα ενδαγγειακών (φλεβικών και αρτηριακών) καθετήρων (κετρικών & περιφερειακών). Προετοιμασία και συμμετοχή σε παρακεντήσεις και μικροεπεμβάσεις (λήψη εγκεφαλονωτιαίου υγρού, υπερηβική παρακέντηση ουροδόχου κύστεως, χορήγηση αίματος, αφαιμαξομετάγγιση και περιτοναϊκή κάθαρση).
5. Προετοιμασία και χορήγηση φαρμάκων (ενδοφλέβιων, υποδόριων, ενδομυϊκών). Υπολογισμός δόσεων.
6. Οξειοβασική ισορροία. Υγρά και ηλεκτρολύτες.
7. Οξυγονοθεραπεία (ενδείξεις, μορφές, οδηγίες). Διασωλήνωση – Συνεχής θετική πίεση αεροφόρων οδών – Αναπνευστική υποστήριξη (αερισμός με ασκό και μηχανικός αερισμός). Συνεχής παρακολούθηση (Monitoring) της οξυγόνωσης και του αερισμού.
8. Παροχή φροντίδας σε νεογνό με περιγεννητική ασφυξία. Αρχές καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ).
9. Παροχή φροντίδας σε νεογνό με:
  - Νεογνικές λοιμώξεις. Συγγενείς λοιμώξεις νεογνού.
  - Διαταραχές πήξης-μετάγγιση αίματος [αιμολυτική νόσο-υπερχολερυθριναίμια (αίτια, φωτοθεραπεία, αφαιμαξομετάγγιση, συνέπειες)]. Αιματολογικά προβλήματα
  - Καθυστέρηση της ενδομήτριας ανάπτυξης, πρωρότητα, χαμηλού βάρους γέννησης.
  - Σύνδρομο Αναπνευστικής Δυσχέρειας.
  - Νευρολογικές διαταραχές (σπασμοί, υποτονικό νεογνό, εγκεφαλική βλάβη).
  - Καρδιακά νοσήματα.
  - Νεφρικές διαταραχές.
  - Γαστρεντερικές διαταραχές.
  - Ενδοκρινολογικά προβλήματα (μεταβολισμός γλυκόζης, νεογνό διαβητικής μητέρας, θυεροειδοπάθειες κ.α.).
  - Συγγενείς διαμαρτίες.
  - Μαιευτικές κακώσεις.
  - Παράταση κύησης.
  - Σύνδρομο στέρησης (μητέρα χρήστρια ουσιών)
  - Οροθετική (HIV) μητέρα.
  - Προεγχειρητική και μετεγχειρητική φροντίδα νεογνού. Περιποίηση τραυμάτων και στομίων.

10. Πρόληψη ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων. Εφαρμογή πρωτοκόλλων για της της παρεμβάσεις φροντίδας υγείας από όλους της λειτουργούς υγείας.  
Εφαρμογή πρωτοκόλλων για της της ενέργειες που γίνονται στην MENN με στόχο την πρόληψη των λοιμώξεων. Ο ρόλος της συντονίστριας λοιμώξεων και η διεπιστημονική συνεργασία για την διαχείρηση των λοιμώξεων.
11. Η αίσθηση του πόνου στα νεογνά. Πρόληψη και τεχνικές αντιμετώπισης του – Επιπλοκές. Πρωτόκολλα παρηγορητικής αγωγής. Νεογνικός θάνατος.  
Διαχείριση της απώλειας.
12. Η συμμετοχή της οικογένειας στη MENN. Πρωτόκολλα εξατομικευμένης αναπτυξιακής φροντίδας με επίκεντρο την οικογένεια. Ο ρόλος και οι ανάγκες των γονέων – ο υποστηρικτικός ρόλος των μαιών.
13. Προαγωγή του μητρικού θηλασμού της MENN. Υποστήριξη μητέρων.  
Τράπεζα γάλακτος.
14. Διακομιδή νεογνών. Επανέλεγχος (follow up) νεογνών υψηλού κινδύνου.
15. Κατ' οίκον φροντίδα και αξιολόγηση πρόωρου και πάσχοντος νεογνού.  
Υποστήριξη του μητρικού θηλασμού στο σπίτι. Συμβουλευτική και υποστήριξη των γονέων.

### Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές/τριες θα εκπαιδεύονται σε Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (MENN) και Μονάδες Αυξημένης Φροντίδας Νεογνών (ΜΑΦ) σε Μαιευτήρια και Παιδιατρικά Νοσοκομεία, προκειμένου να αποκτήσουν της απαραίτητες κλινικές δεξιότητες για την παροχή εντατικής φροντίδας σε πρόωρα και νοσούντα νεογνά, που σχετίζονται με όλα τα ανωτέρω, της:

1. Λήψη και καταγραφή ζωτικών σημείων, φροντίδα δέρματος νεογνών, θερμομέτρηση, κλπ.
2. Χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής IM, IV, υποδόρια, peros.
3. Φλεβοκέντηση για λήψη αίματος, λήψη τριχοειδικού αίματος, φροντίδα κεντρικών γραμμών, φροντίδα στομίων.
4. Προετοιμασία για παρακεντήσεις, καθετηριασμούς και μικροεπεμβάσεις.
5. Λειτουργία, χρήση και συντήρηση μηχανημάτων υποστήριξης της αναπνοής.
6. Τεχνική της ανάνηψης – διασωλήνωσης.
7. Εντερική – παρεντερική σίτιση (τοποθέτηση ρινογαστρικού και στοματογαστρικού καθετήρα).
8. Καθοδήγηση, υποστήριξη και εκπαίδευση μητέρων στον Μητρικό Θηλασμό.
9. Εφαρμογή μέτρων πρόληψης λοιμώξεων και διαχείρησης λοιμώξεων (της καταγραφή λοιμώξεων, αντιβιοτικών, εφαρμογή πρωτοκόλλων κ.α.).
10. Φροντίδα σε νεογνό που λαμβάνει αναπνευστική υποστήριξη.
11. Νοσηλευτική φροντίδα πρόωρου νεογνού.
12. Νοσηλευτική φροντίδα νεογνού σε φωτοθεραπεία.

13. Νοσηλευτική φροντίδα νεογνού με χειρουργικό, ορθοπαιδικό, καρδιολογικό πρόβλημα, κ.α.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο		
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Χρήση Η/Y (Power point presentations)</li> <li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> <li>▪ Κλινική άσκηση των φοιτητριών/των σε Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών)MENN) και Μονάδες Αυξημένης Φροντίδας (ΜΣΦ) νεογνών-βρεφών που λειτουργούν σε Μαιευτηρία, γενικά νοσοκομεία και Παιδιατρικά Νοσοκομεία, όπου νοσηλεύονται τα πρόωρα και νοσούντα νεογνά, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μεντόρων-καθηγητών ή επαγγελματιών υγείας.</li> </ul>		
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	
	Διαλέξεις	39	
	Κλινική άσκηση και Ασκήσεις Πράξεις	60	
	Αυτόνομη μελέτη	96	
	<b>Σύνολο</b>	<b>195</b>	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Αξιολόγηση του θεωρητικού μέρους (ΘΜΜ) του μαθήματος:</b></p> <p>Η τελική εξέταση του μαθήματος γίνεται γραπτά ή/&amp; προφορικά, όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, σε θέματα που περιέχονται στο περιεχόμενο του μαθήματος και της διαλέξεις. Οι φοιτητές/τριες απαντούν σε ένα σύνολο ερωτήσεων :</p> <p>α. σύντομης απάντησης είτε,</p> <p>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη της θέματος είτε,</p> <p>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση της κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,</p> <p>δ. ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</p> <p>δ. συνδυασμό των παραπάνω.</p> <p>Η βαθμολογία του θεωρητικού μέρους εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p>		

**Αξιολόγηση του κλινικού μέρους (ΚΜΜ) του μαθήματος (κλινική και εργαστηριακή άσκηση):**

Α) Αξιολόγηση του φοιτητή στο κλινικό πεδίο γίνεται από τον εκπαιδευτή

- μέσω παρατήρησης για την ανάπτυξη και εφαρμογή των κλινικών δεξιοτήτων, την ανάληψη πρωτοβουλιών, την απόκτηση τεχνογνωσίας και τη συνεργασία με τον εκπαιδευτή,  
ή /και
- γραπτής εργασίας.

Β) Προφορική εξέταση από τον εκπαιδευτή.

Η βαθμολογία του κλινικού μέρους (ΚΜΜ) εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10) και προκύπτει από το άθροισμα του βαθμού της παρατήρησης (ή/και γραπτής εργασίας) και του βαθμού της προφορικής εξέταση διαιρεμένα στα δυο. Βάση επιτυχίας του κλινικού μέρους είναι το πέντε (5). Εάν ο φοιτητής λάβει βαθμό μικρότερο του πέντε οφείλει να επαναλάβει το κλινικό μέρος του μαθήματος.

Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαίωμα για εξέταση και βαθμολόγηση στο κλινικό μέρος του μαθήματος εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του κλινικού μέρους του μαθήματος, εφόσον υπάρχει δυνατότητα, μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.

Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλη την κλινική και εργαστηριακή άσκηση.

**Ο βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται από τον κανόνα:**

Βαθμολογία (ΘΜΜ) + Βαθμολογία (ΚΜΜ)=(ΒΜ/:2).

Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική.

Οι βαθμοί (ΘΜΜ) και (ΚΜΜ) συμψηφίζονται, όταν ο φοιτητής/τρια έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για το (ΘΜΜ), όσο και για τα (ΚΜΜ) του μαθήματος.

Εάν έχει αποτύχει στο κλινικό μέρος του μαθήματος (ΚΜΜ) το επαναλαμβάνει.

Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητώς

	προσδιορισμένα και εμπεριέχονται: α) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος και β) σε καρτέλες αξιολόγησης που χορηγούνται της φοιτητές κατά την έναρξη του μαθήματος.
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Κώσταλος Κ. (2005). *Νεογέννητο Υψηλού Κινδύνου*. Εκδ. Λίτσα. Αθήνα.
2. GoetzmanB. & WennbergR. (2002). Εγχειρίδιο Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών. Επιμέλεια: Γ. Ανδρουλάκης. Εκδ. Παρισιάνου.
3. Loedermilk D.L. & Perry S.E. (2006). *Maternity Nursing*. Mosby, Sixth Edition Νοσηλευτική μητρότητας. Μετάφραση-επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α., Εκδ. Λαγός.
4. LissauerT. & FanaroffA. (2010). *Νεογνολογία με μια ματιά*. Επιμέλεια: Σ. Σωτηρίου. Εκδ. Παρισιάνου.
5. Levene I.M., Tudehope D.I., Thearly M.J. (2006). *Βασικές αρχές Νεογνολογίας*. Επιμέλεια Βελιώτης Χ.Ν. Εκδ. Παρισιάνου.
6. Στεργιόπουλος Κ. (2002) *Νεογνολογία*. Εκδ. Λίτσας.

### Ξενόγλωσση:

1. Boxwell G. (2010) *Neonatal Intensive Care Nursing*. 2<sup>nd</sup> ed, Routledge, Taylorand Francis Group.
2. Chapman L. and Durham R. (2010) *Maternal-Newborn Nursing. The Critical Components of Nursing Care*. E. & A. Davis Company, Philadelphia.
3. Cloherty J., Eichenwald E., and Stark A. (2007) *Manual of Neonatal Care (Lippincott Manual Series (Formerly known as the Spiral Manual Series))*. Lippincott Williams and Wilkins.
4. Gardner S.L., Carter B.S., Enzman-Hines M. I., Hernandez J. A. (2016) *Merenstein & Gardner's Handbook of Neonatal Intensive Care*, 8<sup>th</sup> Edition. Elsevier Inc. China.
5. Kenner C., Lott J.W. (2016) *Neonatal Nursing care Handbook: An Evidence-Based approach to Conditions and Procedures*, 2<sup>nd</sup> Edition. Springer Publishing Company. NY
6. London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.C., Ball J.W., Bindler R.C., Cowen K.J. (2015). *Maternal & Child Nursing Care*. (4<sup>th</sup> Edition). Pearson Education. London
7. Mimouni F. & Koletzko B. (2017). *Human Milk for Preterm Infants, An Issue of Clinics in Perinatology*, 1<sup>st</sup> Edition. Elsevier.

8. Philip W. (2011) *Intensive Care Nursing: A Framework for Practice*. 3<sup>rd</sup> Revised edition. Routledge, Taylor & Francis Group.
9. Perry S.E. , Hockenberry M.J. , Lowdermilk D.L. , Wilson D . (2013) *Maternal ChildNursing Care*. 5<sup>th</sup> Edition. Elsevier, Mosby, Canada.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Acta Paediatrica
- Advanced Practice in Neonatal Nursing
- Advances in Neonatal Care
- American Journal of Critical Care
- ANZJOG – Neonatal Care & Stillbirth
- British Journal of Midwifery
- Clinics in Mother and Child Health
- Critical Care
- Critical Care Nurse
- Critical Care Nursing
- Infant Journal
- Intensive & Critical Care Nursing
- International Journal of Pediatrics & Neonatal Care
- JAMA Pediatrics
- Journal of Child Health Care
- Journal of Critical Care
- Journal of Emergency Nursing
- Journal of Human Lactation
- Journal of Neonatal Nursing
- Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing
- Journal of Reproductive & Infant Psychology
- Midwifery
- Neonatal Assessment
- Neonatal Intensive Care
- Neonatal Intensive Care Nursing
- Neonatal Network. The journal of Neonatal Nursing
- Newborn and Infant Nursing Reviews
- Nursing for Women's Health
- Nursing Research & Practice
- Pediatrics
- Pediatrics and Neonatal Nursing
- Perinatal Death & Bereavement
- The American Journal of Maternal/Child Nursing

- The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing
- The Lancet
- World Journal of Critical Care Medicine

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ –ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ –ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Διαλέξεις Εργαστήρια	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2	3
		1	1
Σύνολο	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			

**ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ  
ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)**

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα προσφέρει βασικές και ειδικές γνώσεις που αφορούν της πρώτες βοήθειες που παρέχονται στον ενήλικα, στη γυναίκα, στο βρέφος και το παιδί. Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσει ο φοιτητής της απαραίτητες ειδικές και εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες προκειμένου να μπορεί να παρέχει της πρώτες βοήθειες σε επείγουσες καταστάσεις.

Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές θα:

- ❖ Είναι σε θέση να εφαρμόσουν της αρχές των πρώτων βοηθειών στον ενήλικα, το βρέφος και το παιδί.
- ❖ Έχουν αποκτήσει της απαιτούμενες δεξιότητες για την αντιμετώπιση ασθενών με (βαριές) κακώσεις ή άλλα επείγοντα προβλήματα υγείας καθώς και επείγουσες καταστάσεις στην Μαιευτική και Γυναικολογία.
- ❖ Έχουν την ικανότητα παροχής πρώτων βοηθειών στον χώρο εργασίας της.
- ❖ Έχουν την ικανότητα παροχής των πρώτων βοηθειών υπό οποιεσδήποτε συνθήκες.
- ❖ Δύναται να συνεργασθούν με της επαγγελματίες υγείας, προκειμένου να αντιμετωπίζουν επείγουσες καταστάσεις για την υγεία και τη ζωή του ανθρώπου.

### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων  
Αυτόνομη εργασία  
Ομαδική εργασία  
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον  
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών  
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης  
Υπευθυνότητα.

## 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### 1. Εισαγωγή σκοπός των πρώτων βοηθειών

- Τα πρώτα βήματα των πρώτων βοηθειών,
- Η εξέταση και η αξιολόγηση του πάσχοντα.

**2.Η κάκωση και η αιμορραγία**

**3.Η κάκωση από μηχανικά αίτια:**

- Εκδορά, θλάση, τραύμα
- Κατάγματα, (της κατάταγμα κρανίου, κάταγμα προσώπου, κάταγμα σπονδυλικής στήλης, κάταγμα άκρων)
- Εξαρθρήματα, διαστρέμματα
- τροχαίες κακώσεις
- δαρμός, δαγκάματα, δήγματα εντόμων (αλλεργικές αντιδράσεις)

**4.Τα ξένα σώματα**

- ξένο σώμα στο δέρμα (παρασχίδες- αγκίστρια)
- στο μάτι, στη μύτη, στο αυτί, κατάποση ξένου σώματος

**5.Κακώσεις από φυσικά αίτια**

- από θερμότητα (έγκαυμα-θερμοπληξία),
- από ψύχος (χίμετλα –κρυοπαγήματα –κρυοπληξία)
- ήλιος, ηλιάση, ηλεκτρισμός (ηλεκτροπληξία-κεραυνοπληξία)
- ακτινοβολία
- πνιγμός, πνιγμονή

**6.Παθολογικά αίτια που χρήζουν ανάγκη πρώτων βοηθειών**

- Σφυγμός
- Πόνος (πονοκέφαλος, πονόδοντος, πόνος στο αυτί, πόνος στην κοιλιά)
- Πυρετός
- Διάρροια- έμετος
- Λιποθυμία – Shock – απώλεια συνείδησης
- Κώμα
- Εγκεφαλικό επεισόδιο
- Επιληψία-σπασμοί
- Εμφραγμα-στηθάγχη
- Παθολογικές αίμορραγίες (ρινορραγία, ωτορραγία, γαστρορραγία, αιμόπτυση, κιρσοί, αιμορροίδες)

**7.Επτά βασικές αρχές καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης**

- Βασική υποστήριξη της ζωής σε ενήλικα σε παιδί και σε βρέφος
- Απόφραξη ανωτέρου αεραγωγού από ξένο σώμα, πνιγμονή

**8.Αιμορραγίες 1<sup>ου</sup> τριμήνου στην κύηση**

**9.Αιμορραγίες 3<sup>ου</sup> τριμήνου στην κύηση (προδρομικός πλακούς, πρόωρη αποκόλληση πλακούντα, ρήξη μήτρας)**

**10.Μαιευτική καταπληξία από ατονία της μήτρας**

**11. Κάρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στην έγκυο**

- |  |
|--|
| <b>12.</b> Προβολή και πρόπτωση ομφαλίου λώρου       |
| <b>13.</b> Ρήξη εξωμητρίου κύησης – ολιγαιμικό shock |
| <b>14.</b> Υπερτασική νόσος στην κύηση(εκλαμψία).    |

**Εργαστηριακό μέρος μαθήματος**

1. Βασική υποστήριξη της ζωής σε ενήλικες, έγκυες, νεογνά, βρέφη, παιδιά (χωρίς μέσα)
2. Απόφραξη του ανώτερου αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμονή) σε βρέφη, παιδιά, σε ενήλικες.
3. Σταθεροποίηση κατάγματος – Νάρθηκες
4. Επίδεσμοι
5. Έλεγχος αιμορραγίας, τεχνικές αντιμετώπιση ρινορραγίας.
6. Μεταφορά αρρώστου
7. Λιποθυμία, θερμοπληξία, Εγκεφαλικό.
8. Επανάληψη σε θέματα ή τεχνικές που δυσκολεύουν της εκπαιδευόμενους.
9. Συρραφή θλαστικού τραύματος

**4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li><li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>▪ Εργαστηριακή εκπαίδευση των φοιτητριών/των σε μικρές ομάδες στο εργαστήριο, υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση καθηγητών.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Εργαστήρια	15
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	10

	Αυτόνομη μελέτη	54
	Σύνολο	105
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Θεωρητικό μέρος</b></p> <p>Η αξιολόγηση του φοιτητής γίνεται στην ελληνική, μετά το τέλος του εξαμήνου, σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της διαλέξεις, με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή/&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) με ερωτήσεις :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• ανάπτυξης ή</li><li>• σύντομης απάντησης ή</li><li>• πολλαπλής επιλογής ή</li><li>• αξιολόγηση και κριτική ανάλυση της κλινικού σεναρίου (case study) ή</li><li>• συνδυασμό των παραπάνω.</li></ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p><b>Εργαστηριακό μέρος (ΕΜ)</b></p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται από τον καθηγητή:</p> <p><b>ΕΜ1.</b> Μέσω παρατήρησης για την ανάπτυξη και εφαρμογή των κλινικών δεξιοτήτων και την απόκτηση τεχνογνωσίας ή /και γραπτής εργασίας (50%).</p> <p><b>ΕΜ2.</b> Προφορική εξέταση από τον καθηγητή (50%).</p> <p>Η αξιολόγηση του εργαστηριακού μέρους του μαθήματος στηρίζεται στην ικανότητα των φοιτητών να εφαρμόζουν επιτυχώς βασικές αρχές και τεχνικές της παροχής πρώτων βοηθειών .</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας το πέντε(5). Η βαθμολογία του (ΕΜ) υπολογίζεται από το άθροισμα των EM1 +EM2= βαθμός (ΕΜ)</p> <p>Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης (ΓΕ) ή / και της (ΠΕ) και εργαστηριακού μέρους (ΕΜ) μαθήματος (ΚΑ) είναι το πέντε( 5 ) για το καθένα.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται με τον</p>	

	<p>κανόνα:</p> <p>Βαθμός (ΓΕ) ή /και (ΠΕ) + Βαθμός (ΕΜ)=ΒΜ/2</p> <p>Οι βαθμοί ( ΓΕ) ή/ &amp; (ΠΕ) και (ΕΜ) συμψηφίζονται, όταν ο φοιτητής /τρια έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για τη θεωρητική εξέταση , όσο και για το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος.</p> <p>Εάν έχει αποτύχει στο εργαστηριακή μέρος (ΕΜ) το επαναλαμβάνει .</p> <p>Ο/Η φοιτητής-τρια δεν έχει δικαιώμα για εξέταση και βαθμολόγηση στο (ΕΜ) εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του (ΕΜ), εφόσον υπάρχει δυνατότητα, μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπομένων ωρών.</p> <p>Εάν έχει παρακολουθήσει λιγότερο από το 60% των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλη την κλινική εκπαίδευση.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στη ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος . Της ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Ιατράκης Γ, συν. Αντωνίου Ε. (2016). *Πρώτες Βοήθειες-Επείγουσες Καταστάσεις*. Αθήνα, Εκδόσεις «Δεσμός»
2. Μαρβάκη Χ., Κοτανίδου Α. (2008). *Επείγουσα Νοσηλευτική*. Εκδ. ΙΩΝ
3. Πετρίδης Α., Ευτυχίδου Ε., Τσόχας Κ. (2011). *Πρώτες θοήθειες*. Εκδόσεις Πασχαλίδης – BrokenHill.
4. Ιατράκης Γ., (2012). Επείγοντα προβλήματα στη διάρκεια της κύησης και του τοκετού. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκης.

### Ξενόγλωσση:

5. Advanced Life Support Group. (2009) *Pre-hospital Obstetric Emergency*. Wiley –

Blackwell

6. Tao L. & Kendall K. (2008) *First Aid for the Basic Sciences. Organ Systems* (First Aid Series). The McGraw Hill Companies

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- American Journal of Obstetrics & Gynecology
- British Journal of Midwifery
- European Journal of Obstetrics & Gynecology
- International Journal of Gynecology & Obstetrics

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΜΒΡΥΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M041	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΜΒΡΥΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ	

	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις	2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ)</b>
		<b>ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΟΧΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>		

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Αυτό το μάθημα είναι μάθημα ειδίκευσης και έχει σκοπό να προσφέρει στον φοιτητή, την γνώση και την δεξιότητα ώστε να αξιολογεί την κατάσταση του εμβρύου κατά τη διάρκεια της κύησης και του τοκετού μέσω της χρήσης του καρδιοτοκογράφου και άλλων τεχνολογικών εφαρμογών/μέσων. Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν την ικανότητα να αξιολογούν τα καρδιοτοκογραφικά ευρήματα και να αποφασίζουν λαμβάνοντας υπόψιν της κατευθυντηρίες οδηγίες των διεθνών οργανισμών (NICE, ACOG, FIGO).  Μετά το τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές θα είναι σε θέση:  ❖ Να αποκτήσουν γνώση σχετικά με τα χαρακτηριστικά της

καρδιοτοκογραφικής καταγραφής, τα χαρακτηριστικά της φυσιολογικού, της ύποπτου και της παθολογικού καρδιοτοκογραφήματος.

- ❖ Να γνωρίζουν την αιτιολογία και τον μηχανισμό ανάπτυξης ύποπτων και παθολογικών καρδιοτοκογραφικών ευρημάτων.
- ❖ Να αξιολογούν την κατάσταση του εμβρύου κατά τη διάρκεια της κύησης και του τοκετού μέσω της χρήσης του καρδιοτοκογράφου και άλλων τεχνολογικών εφαρμογών/μέσων της η μέτρηση του κορεσμού του αίματος σε οξυγόνο, η λήψη εμβρυικού αίματος και η μέτρηση του εμβρυικού ρh και η καρδιογραφική παρακολούθηση (STAN)
- ❖ Να αποκτήσουν την ικανότητα να αξιολογούν τα καρδιοτοκογραφικά ευρήματα και να αποφασίζουν λαμβάνοντας υπόψιν της κατευθυντηρίες οδηγίες των διεθνών οργανισμών (NICE, ACOG, FIGO).

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη της γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (της αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Γενικές αρχές και βασικές έννοιες ρύθμισης του Εμβρυικού Καρδιακού Ρυθμού.
2. Δραστηριότητα της μήτρας κατά την κύηση και τον τοκετό.

3. Διακεκομμένη ακροάση παλμών σε επιτόκες χαμηλού κινδύνου και πρωτοκόλλα.
4. Βασικές αρχές και καρδιοτοκογράφημα. Βασική γραμμή, μεταβλητότητα, επιβραδύνσεις και επιταχύνσεις κατά NICE, ACOG και FIGO. Παθοφυσιολογία και αίτια εμβρυικών αλοιώσεων.
5. Προγνωστική αξία, ευαισθησία και ειδικότητα καρδιοτοκογραφίας.
6. Εκτίμηση της κατάστασης του εμβρύου κατά την κύηση. Καρδιοτοκογραφική Δοκιμασία Ηρεμίας (NonStressTest) και αξιολόγηση κατά NICE/ACOG/FIGO.
7. Ακουστική διέγερση του εμβρύου στην κύηση και στον τοκετό. Ενδείξεις, ασφάλεια, προγνωστική αξία.
8. Καρδιοτοκογραφική Δοκιμασία Ηρεμίας και ειδικές καταστάσεις: Κύηση υψηλού κινδύνου, πρωρότητα, λήψη φαρμάκων.
9. Λήψη εμβρυικού αίματος. Τεχνική και προϋποθέσεις λήψης εμβρυικού αίματος, pH, περίσσεια βάσης.
10. Τύποι εμβρυικής υποξίας. Αναπνευστική, μεταβολική και μικτή οξεωση/αλκαλωση.
11. Εμβρυικό ηλεκτροκαρδιογράφημα. Αρχές ηλεκτροκαρδιογραφήματος. Ανάλυση Τμήματος ST.
12. Προγνωστική αξία και ενδείξεις εφαρμογής του εμβρυικού ηλεκτροκαρδιογραφήματος.
13. Νομικά ζητήματα, καταγραφή και καρδιοτοκογραφία.
14. Παρουσίαση και ανάλυση περιστατικών.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentatios.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>•</li></ul>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	64
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Αξιολόγηση του μαθήματος:</b></p> <p>Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li> <li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li> <li>• Επίλυση προβλημάτων</li> <li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης</li> </ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από της φοιτητές εφόσον της χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>	

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Ελληνική :**

1. Λυκερίδου Αικατερίνη, Γουρουντή Κλεάνθη (2008). *Καρδιοτοκογραφία Εύκολη Προσέγγιση*. 3<sup>η</sup> έκδοση. Λαγός Δημήτριος, Αθήνα.

**Ξενόγλωσση :.**

- 2.Alfirevic Zarko, Devane Declan, Gyte Gillian ML (2013). *Continuous cardiotocography (CTG) as a form of electronic fetal monitoring (EFM) for fetal assessment during labour.* Cochrane Pregnancy and Childbirth Group.
- 3.Debdas AK (2013). *Practical Cardiotocography.* 3<sup>rd</sup> edition. New Delhi: JayppeBrothers Medical Publisher (P) Ltd.
- 4.Devane D, Lalor JG, Daly S, McGuire W, Smith V (2012). *Cardiotocography versus intermittent auscultation of fetal heart on admission to labour ward for assessment of fetal wellbeing.* Cochrane Pregnancy and Childbirth Group.
- 5.Gibb Donald, Arulkumaran Sabaratnam (2010). *Fetal Monitoring in Practice.* 3<sup>rd</sup> edition. Butterworth Heinemann Elsevier
- 6.Ingemarsson I, Ingemarsson E, Spencer JAD (1993). *Fetal heart rate monitoring a practical guide,* Oxford University Press, Oxford.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>M042</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΣΤ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Διαλέξεις</b>		<b>2</b>	<b>3</b>

<b>Διαδραστική Διδασκαλία</b>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ)</b> <b>ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις που αφορούν στον κλάδο της Κοινωνιολογίας και ειδικότερα στο πεδίο της Κοινωνιολογίας της υγείας και της ασθένειας των εφαρμοζόμενων κοινωνικών πολιτικών. Η ύλη του μαθήματος βασίζεται σε επιστημονικώς τεκμηριωμένη γνώση που εφοδιάζει επαρκώς τον φοιτητή, ώστε να δύναται να προσεγγίσει επιστημονικά το συγκεκριμένο πεδίο. Μέσω του μαθήματος, ο φοιτητής θα λάβει γνώση για τα βασικά ζητήματα που απασχολούν την επιστήμη της μαιευτικής και της κοινωνικές προεκτάσεις της.
Στόχος του μαθήματος είναι ο φοιτητής να είναι σε θέση να διερευνήσει την κοινωνική «φύση» της μαιευτικής φροντίδας που παρέχεται κατά την αναπαραγωγική περίοδο και να αναλύσει τον τρόπο που το κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον επιδρά της διαδικασίες αναπαραγωγής και στην υγεία των γυναικών της αναπαραγωγικής περιόδου.
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θένση

να :

- ❖ κατανοήσουν με βάση τις κοινωνικές αξίες και αντιλήψεις την ανθρώπινη συμπεριφορά κατά την αναπαραγωγική περίοδο.
- ❖ εντοπίσουν και να αναλύσουν τον τρόπο αλληλεπίδρασης μεταξύ του κοινωνικού πλαισίου και του τρόπου συμπεριφοράς των γυναικών σε θέματα της η κύηση, ο τοκετός, η μητρότητα, η αντισύλληψη, κ.α.
- ❖ αναλύσουν και να κατανοήσουν, με βάση τις κοινωνικές παραμέτρους, την γυναικεία συμπεριφορά σε σχέση με θέματα αναπαραγωγικής υγείας.
- ❖ συνεργασθούν με της επαγγελματίες εκτός του χώρου της υγείας και να διατυπώσουν προτάσεις για την υλοποίηση νέων πρακτικών προσέγγισης της κοινωνικού ζητήματος που σχετίζεται με την αναπαραγωγική περίοδο και των προτάσεων κοινωνικής πολιτικής που θα αποτυπωθούν της εφαρμογή .
- ❖ λάβουν μέρος σε ερευνητικό πρωτόκολλο που θα διερευνά τις κοινωνικές απόψεις και αντιλήψεις για θέματα που άπτονται της αναπαραγωγικής υγείας.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Άσκηση κριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Υπευθυνότητα

**3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1. Κοινωνιολογικά στοιχεία που συνδέονται με την αναπαραγωγή και τη γονεϊκότητα.  
Ιστορικά στοιχεία. Κοινωνιολογία της υγείας.
2. Κοινωνικές ανισότητες και μαιευτική φροντίδα. Η επίδραση της βίας στην οικογένεια, στη γονεϊκότητα και το κοινωνικό πλαίσιο προστασίας μέσω της εφαρμοζόμενης κοινωνικής πολιτικής.
3. Παραδοχές για το γυναικείο σώμα. Συμβολισμοί του γυναικείου μαστού.
4. Η κοινωνική σχέση μαίας – εγκύου. Προκλήσεις – Προσδοκίες – Συγκρούσεις.
5. Ιατρικοποίηση της τεκνοποίησης. Η καισαρική τομή ως κοινωνικό πρότυπο και πολιτισμικό στοιχείο. Η σύνδεση της τεκνοποίησης με τη βία.
6. Στάσεις και αντιλήψεις για την αναπαραγωγή και τη γονεϊκότητα.
7. Κοινωνικές αξίες και πολιτισμικά πρότυπα που συνδέονται με τον οικογενειακό προγραμματισμό, την κύηση, τον τοκετό, τον μητρικό θηλασμό, την ανατροφή του παιδιού και τον γονικό ρόλο. Ανάλυση περιπτώσεων.
8. Η επίδραση θρησκευτικών αντιλήψεων σε θέματα αναπαραγωγής.
9. Πεποιθήσεις και αντιλήψεις για τον μητρικό θηλασμό και την ποιότητα του μητρικού γάλακτος. Υποκειμενικές ερμηνείες γυναικών που δεν θήλασαν: α) Νατουραλιστικές αντιλήψεις, β) Αναδρομές στο σώμα, γ) Ψυχοκοινωνική διάσταση. Μελέτη και ανάλυση κλινικών περιπτώσεων (case studies).
10. Προσδοκίες και εμπειρίες σχετικές με τον τοκετό και τη γονεϊκότητα σε κοινωνικώς ευάλωτους πληθυσμούς και διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια. Η ανάγκη για διαπολιτισμική καθοδήγηση, υποστήριξη, εκπαίδευση και διεπιστημονική συνεργασία.
11. Κοινωνικά στερεότυπα που επιδρούν στη γονεϊκότητα και την ανατροφή του παιδιού.

- 12.** Πολιτισμικές αξίες και πεποιθήσεις για την υπογονιμότητα και τη δημιουργία οικογένειας.
- 13.** Πολιτισμικά στοιχεία που συνδέονται με τη λεχωίδα και το νεογέννητο. Το πολιτισμικό πλαίσιο του πρώωρου τοκετού.
- 14.** Κοινωνικές αντιλήψεις και πεποιθήσεις που σχετίζονται με τον νεογνικό/βρεφικό θάνατο.
- 15.** Κοινωνική υποστήριξη και γονεϊκότητα. Η συμβολή του πολιτισμικού πλαισίου στη διαμόρφωση των γονικών προσδοκιών και φιλοδοξιών.

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li><li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26
	Συγγραφή εργασίας σε μελέτη περίπτωσης /μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	34
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Γραπτή τελική εξέταση (60%).</li></ul> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των</p>	

	<p>διαλέξεων, οι φοιτητές/τριες απαντούν γραπτά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p> <p>α. σύντομες απαντήσεις είτε,</p> <p>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη της θέματος είτε,</p> <p>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση της κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,</p> <p>δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</p> <p>δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.</p> <p>Η βαθμολογία της γραπτής εξέτασης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <p>■ Ομαδική γραπτή εργασία (40%) (υποχρεωτική).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

- BradbyH. (2010) Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας. Επιμέλεια: Αξελιάς Γ. Εκδ. Πεδίο
- NettletonS. (2002). Κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας. Επιμέλεια: Δημ. Αγραφιώτης. Εκδ. Τυπωθήτω.

### Ξενόγλωσση:

- Nettleton S. (2013)The Sociology of Health and Illness. 3<sup>rd</sup> edition. Polity Press. UK.
- Perry S.E., Hockenberry M.J., Lowdermilk D.L., Wilson D . (2013) Maternal Child

*Nursing Care. 5<sup>th</sup> Edition. Elsevier, Mosby, Canada.*

5. White K. (2017) An introduction to the Sociology of Health and Illness. 3<sup>rd</sup> Edition. Sage Publications, Ltd. UK.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Sociology of health and illness
- Health Sociology Review
- Journal of Health & Social Behavior

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΥΕΛΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M043	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΣΤ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΥΕΛΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Διαλέξεις		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ)</b> <b>ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		

<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν τις βασικές και απαραίτητες γνώσεις ώστε να μπορούν να αξιολογήσουν και να διαχειριστούν κατάλληλα τις δυσλειτουργίες του πυελικού εδάφους ώστε να αποκαταστήσουν την ακεραιότητα του κατά το δυνατόν και να αποτρέψουν προβλήματα από την δυσλειτουργία αυτού.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Κάνουν εκτίμηση και διαχείριση των δυσλειτουργιών του πυελικού εδάφους</li><li>❖ Κατανοήσουν τη σημασία της άσκησης των μυών για την αντιμετώπιση της δυσλειτουργίας του πυελικού εδάφους</li><li>❖ Ορίζουν, εκτιμούν και διαχειρίζονται το υπερτονικό πυελικό έδαφος</li><li>❖ Γνωρίζουν την επίδραση της στάσης του σώματος και της αναπνοής στο πυελικό έδαφος και το αντίθετο</li><li>❖ Γνωρίζουν την επίδραση της λειτουργικής εκπαίδευσης των μυών του πυελικού εδάφους</li><li>❖ Κατανοήσουν της Διεθνείς οδηγίες αποκατάστασης πυελικού εδάφους από</li></ul>

ομάδες επαγγελματιών υγείας
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Ανάληψη πρωτοβουλιών
Ομαδική εργασία.
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **1. Εισαγωγή μαθήματος**

- Σκοπός μαθήματος, παρουσίαση προγράμματος, επιδημιολογικά-διεθνή στοιχεία για δυσλειτουργίες πυελικού εδάφους, εμπλεκόμενη διεπιστημονική ομάδα

#### **2. Λειτουργική ανατομική πυελικού εδάφους**

- Νευρομυοσκελετικός έλεγχος μυών, έλεγχος της ούρησης, λειτουργιών όπου εμπλέκεται το πυελικό έδαφος

#### **3. Εγκυμοσύνη και πυελικό έδαφος. Διαχείριση – Αποκατάσταση προβλημάτων (1)**

#### **4. Εγκυμοσύνη και πυελικό έδαφος. Διαχείριση – Αποκατάσταση προβλημάτων (2)**

#### **5. Τοκετός και πυελικό έδαφος. Διαχείριση – Αποκατάσταση προβλημάτων**

#### **6. Μετά τον τοκετό προβλήματα πυελικού εδάφους και αποκατάσταση (1)**

#### **7. Μετά τον τοκετό προβλήματα πυελικού εδάφους και αποκατάσταση (2)**

#### **8. Γυναικολογικές παθήσεις και πυελικό έδαφος. Διαχείριση – Αποκατάσταση προβλημάτων**

	<ul style="list-style-type: none"><li>• επώδυνα πυελικά σύνδρομα, σεξουαλικές δυσλειτουργίες &amp; δυσπαρευνία, προπτώσεις, διάφορες μορφές ακράτειας ούρων &amp; κοπράνων, υπερδραστηριότητα κύστης, ενδομητρίωση κτλ.</li></ul>
<b>3.</b>	Γυναικολογικές επεμβάσεις και πυελικό έδαφος. Διαχείριση – Αποκατάσταση προβλημάτων <ul style="list-style-type: none"><li>• ακράτειες, επιπλοκές, ουρολοιμώξεις-κυστίτιδες κτλ.</li></ul>
<b>4.</b>	Γαστρεντερολογικές παθήσεις και πυελικό έδαφος. <ul style="list-style-type: none"><li>• Πρόπτωση πυελικών οργάνων, ευερέθιστο έντερο, ακράτεια κοπράνων, της δυσλειτουργίες εντέρου κτλ.</li></ul>
<b>5.</b>	παθήσεις και πυελικό έδαφος. Διαχείριση προβλημάτων <ul style="list-style-type: none"><li>• αντιμετώπιση κακοποιημένων γυναικών,</li></ul>
<b>12.</b>	πυελικό έδαφος και Τρίτη ηλικία,
<b>13.</b>	Πρόληψη δυσλειτουργιών πυελικού εδάφους
<b>14.</b>	Διεθνείς οδηγίες αποκατάστασης πυελικού εδάφους από ομάδες επαγγελματιών υγείας.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία στην τάξη								
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση power point presentations</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li></ul>								
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1"><thead><tr><th><b>Δραστηριότητα</b></th><th><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr><tr><td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>13</td></tr><tr><td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>51</td></tr></tbody></table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	26	Διαδραστική διδασκαλία	13	Αυτόνομη μελέτη	51
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>								
Διαλέξεις	26								
Διαδραστική διδασκαλία	13								
Αυτόνομη μελέτη	51								

	Σύνολο	90
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου σε ύλη αντίστοιχη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της παραδόσεις με γραπτή εξέταση (ΓΕ) / ή και προφορική εξέταση (ΠΕ) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής,</li><li>• Σύντομης απάντησης,</li><li>• Μελέτη περιπτώσεων.</li></ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ξενόγλωσση :

1. Altman D., Lopez A., Kierkegaard J. et al.(2005). Assessment of posterior vaginal wall 304nfection: comparison of physical findings to cystodefecoperitoneography. *International Urogynecology Journal and Pelvic Floor Dysfunction*, 16:96–103.
2. Åstrand P.O, Rodahl K., Dahl H.A. et al.(2003).*Textbook of work physiology;physiological basis of exercise*. Human Kinetics, Champaign IL.
3. Allen R.E., Hosker G.L., Smith A.R.B., et al. (1990).Pelvic floor damage and childbirth: a neurophysiological study. *British Journal of Obstetrics and Gynaecology*, 97(9):770–779.
4. Bø K., Berghmans B., Van Kampen M., Mørkved S.(2007). Evidence-based physical therapy for the pelvic floor. *Brinkin Science and Clinical Practice*, Churchill Livingstone Elsevier.
5. Chiarelli P., Cockburn J.(2002). Promoting urinary continence in women after delivery: *randomized controlled trial*. *BMJ*, 324:1241.
6. Frawley H.C., Galea M.P., Philips B.A., et al.(2006).*Reliability of pelvic floor*

- muscle strength assessment using different test positions and tools.*  
Neurourology and Urodynamics.
7. Ghetti C., Gregory W.T., Edwards S.R., et al. Severity of pelvic organ infection associated with measurements of pelvic floor function. *International Urogynecology Journal and Pelvic Floor Dysfunction*, 16(6):432–436, 2005.
  8. GuptaS., HollowayD., KubbaA. (2010).*Oxford Εγχειρίδιο Γυναικολογικής Νοσηλευτικής Φροντίδας*. (Oxford Handbook of Women's Health Nursing. Επιμέλεια- Μετάφραση: A. Δελτσίδου, X. Νάνου, M. Μωραΐτου), Broken Hill Publishers, LTD, Nicosia, Cyprus.
  9. Houte L., Damaser M. (2016). Biomechanics of the Female Pelvic Floor, *Elsevier*.
  10. International Classification of Impairment, Disability, and Handicap (ICIDH)(1997). WHO, Zeist.
  11. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF).(2002) WHO, Marketing and Dissemination, Geneva.
  12. Kearney R., Miller J., Ashton-Miller et al. (2006). Obstetric factors associated with levator ani muscle injury after vaginal birth. *Obstetrics and Gynaecology*, 107(1):144–149.
  13. Mørkved S. (2003). *Urinary incontinence during pregnancy and after childbirth. Effect of pelvic floor muscle training in prevention and treatment*. Doctoral thesis. NTNU, Trondheim, Norway.
  14. Mørkved S., Salvesen K., et al.(2004). Pelvic floor muscle strength and thickness in continent and incontinent nulliparous pregnant women. *International Urogynecology Journal and Pelvic Floor Dysfunction*, 15:384–390.
  15. Padoa A., Rosenbaum T.Y. (2016). The Overactive Pelvic Floor, *Springer International Publishing Switzerland*.
  16. Vakili B., Zheng Y.T., Loesch H. et al.(2005).Levator contraction strength and genital hiatus as risk factors for recurrent pelvic organ infection. *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, 192:1592–1598.

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ-Αναπαραγωγή-Πολιτικές φύλου

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
-------	------

ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M044	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ –ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ-ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΦΥΛΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	Διαλέξεις	2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις που αφορούν στο πεδίο της ενδοοικογενειακής βίας.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να λάβει τις απαραίτητες γνώσεις προκειμένου να είναι σε θέση να εργασθεί για την πρόληψη του φαινομένου μέσα στην οικογένεια, αλλά και την έγκαιρη ανίχνευση των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της κύησης και την περίοδο μετά τον τοκετό.</p>

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα:

- ❖ Είναι σε θέση να αναγνωρίσει περιστατικά βίας μέσα στην οικογένεια και ιδιαίτερα σε ευαίσθητες περιόδου της ζωής της γυναίκας, της κατά την περίοδο της κύησης και της λοχείας.
- ❖ Είναι σε θέση να διερευνήσει τους κοινωνικούς και πολιτισμικούς παράγοντες που προκαλούν ή επιτείνουν την εκδήλωση αυτού του φαινομένου.
- ❖ Είναι σε θέση να εργασθεί με τους επαγγελματίες εντός και εκτός του χώρου της υγείας για την πρόληψη και έγκαιρη αναγνώριση τέτοιων καταστάσεων μέσα στην οικογένεια και να αποτελέσει μέρος διεπιστημονικής ομάδας για την ολιστική αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων.
- ❖ Είναι σε θέση να αξιολογήσει την έκταση του φαινομένου της βίας μέσα στην οικογένεια και να παραπέμψει τις κακοποιημένες γυναίκες (έγκυες/λεχωίδες/μητέρες) σε εξειδικευμένες δομές φιλοξενίας.

#### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων  
Αυτόνομη εργασία  
Ομαδική εργασία  
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον  
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών  
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### 1.Βία εναντίον των γυναικών σε παγκόσμιο επίπεδο

Διεθνείς Ορισμοί της Βίας εναντίον των Γυναικών

Ιστορική αναδρομή των Διεθνών Πολιτικών. Ο ρόλος του φεμινιστικού κινήματος

Η κακοποίηση στη διάρκεια της ζωής των γυναικών

#### 2.Μορφές βίας εναντίον των γυναικών

Επιλεκτικές αμβλώσεις και γυναικεία βρεφοκτονία

Σεξουαλική κακοποίηση κοριτσιών και κλειτοριδεκτομή

Πορνεία και Trafficking

Εγκλήματα τιμής και επιβεβλημένοι γάμοι

Σεξουαλική βία σε πολεμικές συγκρούσεις

Κακοποίηση της φυλακές

#### 3.Ενδοοικογενειακή βία

Η βία εναντίον των γυναικών στα πλαίσια της οικογένειας

Ορισμοί της ενδοοικογενειακής βίας εναντίον των γυναικών στην Ευρώπη

Προφίλ θύματος και θύτη

Ο Φαύλος Κύκλος της Ενδοοικογενειακής Βίας

#### 4.Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

**Παράγοντες κινδύνου της βίας εναντίον των γυναικών στην οικογένεια**

**Εμβέλεια του φαινομένου – Διεθνής εμπειρία**

**Ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τη βία από τον σύντροφο της Η.Π.Α**

**5. Ευρωπαϊκά Δεδομένα σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία**

Έρευνα γνώμης του Ευρωβαρόμετρου για την ενδοοικογενειακή βία εναντίον των γυναικών

Συγκέντρωση ερευνητικών δεδομένων από το Ευρωπαϊκό Λόμπι Γυναικών.

**6. Η Σύβαση του συμβουλίου της ευρώπης για την προληψη και καταπολέμηση**

της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας της

Κωνσταντινούπολης

**7. Ελληνική πραγματικότητα της βίας εναντίον των γυναικών**

Η πρώτη επιδημιολογική έρευνα

Νομικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας

Εθνικές πολιτικές για την καταπολέμηση της βίας

**8. Νέο νομικό πλαίσιο τομή με το νόμο 4531/2018 στην εθνική νομοθεσία**

για ενδοοικογενειακή βία

**9. Ενδοοικογενειακή βία στην εγκυμοσύνη**

- Η εγκυμοσύνη ως παράγοντας κινδύνου εμφάνισης της βίας

Χαρακτηριστικά και εξέλιξη της βίας εναντίον των γυναικών στην εγκυμοσύνη

**10. Η βία εναντίον γυναικών στην εγκυμοσύνη σε αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες**

Η έκταση του φαινομένου εναντίον γυναικών στην εγκυμοσύνη της Η.Π.Α και Καναδά

Η βία εναντίον γυναικών στην εγκυμοσύνη σε αναπτυσσόμενες χώρες

**11. Παράγοντες κινδύνου της εμφάνισης της βίας στην εγκυμοσύνη**

Χαρακτηριστικά του θύματος

Χαρακτηριστικά του θύτη

Παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με την εγκυμοσύνη

**12. Νοσηρότητα και θνησιμότητα ως συνέπεια της βίας στην εγκυμοσύνη**

Πρόωρη Ρήξη Υμένων (ΠΡΥ)

Πρόωρος Τοκετός

Υπολειπόμενη ενδομήτρια ανάπτυξη

Αιμορραγίες

Αμβλώσεις

Επιλόχεια Κατάθλιψη

**13. Μεθοδολογία ποσοτικής έρευνας**

Μεθοδολογικά ζητήματα των εργαλείων διαλογής του φαινομένου της βίας εναντίον των γυναικών από το σύντροφο

**14. Μεθοδολογία ποιοτικής έρευνας σχετικά με την βίας**

Συνεντεύξεις σε γυναίκες που έχουν δεχθεί βία

**15. Πρόληψη και ο ρόλος των επαγγελματιών υγείας.**

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li><li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	20
	Αυτόνομη μελέτη	34
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σύντομης απάντησης σε διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της παραδόσεις.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η Ελληνική.</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p>	

	<p>Σε περίπτωση συγγραφής εργασίας το ποσοστό της βαθμολογίας θα αντιστοιχεί ΓΕ(70%)/Συγγραφή εργασίας (30%).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1.Ιατράκης Γ. (συν. Αντωνίου Ε). (2011) Κύηση Υψηλού κινδύνου. Αθήνα, *Εκδόσεις «Δεσμός»*.

### Ξενόγλωσση:

1. Avdibegovic E., Brkic M., Sinanovic O. (2017) Emotional Profile of Women Victims of Domestic Violence. *Mater Sociomed*, 29:109-13.
2. Mezzavilla R.S., Ferreira M.F., Curioni C.C., Lindsay A.C., Hasselmann M.H. (2017) Intimate partner violence and breastfeeding practices: a systematic review of observational studies. *J Pediatr (Rio J)* (Epub ahead of print).
3. Torales J., Barrios I., Arce A. (2017) The role of psychotherapy in domestic violence. *Int J Soc Psychiatry* (Epub ahead of print).
4. Zilkens R.R., Smith D.A., Kelly M.C., Mukhtar S.A., Semmens J.B., Phillips M.A. (2017) Sexual assault and general body injuries: A detailed cross-sectional Australian study of 1163 women. *Forensic Sci Int*, 279:112-20.

### Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- British Journal of Midwifery
- European Journal of Obstetrics & Gynecology
- International Journal of Gynecology & Obstetrics
- International Journal of Reproduction, Contraception, Obstetrics & Gynecology

<http://sep4u.gr>

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΓΟΝΕΑ-ΒΡΕΦΟΥΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ	
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M045	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ   ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΓΟΝΕΑ-ΒΡΕΦΟΥΣ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητική Διδασκαλία	2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ)  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις που αφορούν στην προώθηση ορθών πρακτικών και παρεμβάσεων κατά τη νεογνική και βρεφική ηλικία, οι οποίες συμβάλουν θετικά στην ανάπτυξη του δεσμού μεταξύ γονέα και νεογέννητου/βρέφους και ευνοούν την ομαλή πορεία της ψυχοσυναισθηματικής, κοινωνικής και γνωστικής υγείας των νεογέννητων και βρεφών. Η ύλη του μαθήματος βασίζεται σε επιστημονικώς τεκμηριωμένη γνώση που εφοδιάζει επαρκώς τον φοιτητή, ώστε να δύναται να προσεγγίσει επιστημονικά το συγκεκριμένο πεδίο.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει το φοιτητή/τρια με επιστημονική γνώση, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσει τη μητρική και πατρική προσαρμογή, να προωθήσει μέσω συγκεκριμένων πρακτικών την ανάπτυξη του δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους, να αναγνωρίζει σημεία που ευνοούν ή υπονομεύουν την ανάπτυξη αυτού του δεσμού και να συνεργασθεί με της επαγγελματίες υγείας, ώστε να υπάρξει πρώιμη παρέμβαση που θα ευνοήσει την ανάπτυξη του δεσμού και κατ' επέκταση θα συμβάλει θετικά στην ομαλή πορεία της ψυχοσυναισθηματικής, γνωστικής και κοινωνικής ανάπτυξης του νεογνού/βρέφους.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ αξιολογήσει τη διαδικασία προσαρμογής των γονέων στους νέους τους ρόλους και καθήκοντα.</li><li>❖ αξιολογήσει τις αλληλεπιδράσεις, την επικοινωνία και τη σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ γονέα και νεογνού/βρέφους.</li><li>❖ συνεργασθεί με τους επαγγελματίες υγείας προκειμένου να υλοποιήσουν και να εφαρμόσουν κάποιο κλινικό πρωτόκολλο πρώιμης παρέμβασης, που θα ευνοήσει την ανάπτυξη της σχέσης γονέα – νεογνού/βρέφους, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που το νεογέννητο πρέπει να νοσηλευτεί σε ΜΕΝΝ και να απομακρυνθεί από τους γονείς του.</li><li>❖ ανιχνεύσει παθολογικές καταστάσεις και συμπεριφορές που διαταράσσουν την ανάπτυξη του δεσμού και ελαχιστοποιούν τη σχέση γονέα – νεογνού/βρέφους και να τις αντιμετωπίσει με μια διεπιστημονική προσέγγιση.</li><li>❖ ευαισθητοποιήσει, υποστηρίξει, εμψυχώσει και εκπαιδεύσει τους γονείς</li></ul>

<p>προκειμένου να αναπτύξουν επικοινωνία και σχέση με το παιδί τους.</p>
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</p> <p>Άσκηση κριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών</p> <p>Υπευθυνότητα.</p>
<p><b>3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b></p> <p><b>1.</b> Μετάβαση της τη γονεϊκότητα. Μητρικός ρόλος – Πατρικός ρόλος. Συναισθήματα – Επιθυμίες – Προσδοκίες γονέων.</p> <p><b>2.</b> Σχέσεις εγκύου – εμβρύου, μελλοντικού πατέρα – εμβρύου και γονέα – νεογέννητου/βρέφους.</p> <p><b>3.</b> Γνωστική ανάπτυξη στη νεογνική και βρεφική ηλικία: αισθητηριακές και αντιληπτικές ικανότητες. Χαρακτηριστικά σημεία της προσπάθειας του νεογνού/βρέφους να αντιληφθεί το περιβάλλον και να αναπτύξει δεσμό με τους ανθρώπους. Τρόποι επικοινωνίας.</p> <p><b>4.</b> Άλληλεπιδράσεις γονέα – εμβρύου και γονέα – νεογέννητου/βρέφους. Σημαντικότητα και οφέλη του πρώιμου δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους. Βασικά κριτήρια για την ανάπτυξη της συναισθηματικής υγείας του νεογνού/βρέφους.</p> <p><b>5.</b> Σχέσεις και αλληλεπιδράσεις γονέα – νεογνού/βρέφους στη Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (MENN). Ερεθίσματα που ευνοούν τη νευρομυϊκή ανάπτυξη του νεογνού. Διαχωρισμός γονέα – νεογνού. Συναισθήματα γονέων.</p> <p><b>6.</b> Συνθήκες και πρακτικές που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους στην αίθουσα τοκετών, στο τμήμα λεχαίδων, της MENN, στο</p>

σπίτι. Παράγοντες και πρακτικές που υποσκάπτουν την ανάπτυξη δεσμού.

**7.** Χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς των γονέων που ευνοούν την ανάπτυξη δεσμού. Ευαισθησία – Διαθεσιμότητα γονέα – Αμοιβαιότητα – Ευχαρίστηση.

Μητρική – Πατρική ανταπόκριση.

**8.** Θεωρητικά μοντέλα πρώιμων παρεμβάσεων για την προστασία της σχέσης γονέα – νεογνού/βρέφους:

α) Θεωρία Δεσμού.

β) Θεωρίες προσκόλλησης. Θεωρία του Bowlby.

γ) Μοντέλα υποστήριξης και ενδυνάμωσης της οικογένειας.

**9.** Η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων πρώιμης παρέμβασης. Συνδυασμός παρεμβάσεων. Ένταση και διάρκεια παρεμβάσεων.

**10.** Σύνδεση του δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους και της ομαλής ψυχοσυναίσθηματικής, γνωστικής και κοινωνικής υγείας και ανάπτυξης του νεογνού/βρέφους.

**11.** Εφαρμογή πρότυπων μοντέλων φροντίδας της οικογένειας στο νοσοκομείο και το σπίτι, που ενισχύουν τον δεσμό γονέα – νεογνού/βρέφους.

**12.** Μητρικός θηλασμός και ανάπτυξη δεσμού μητέρας – νεογνού/βρέφους: μια αμφίδρομη σχέση.

**13.** Προβληματικές καταστάσεις, συνθήκες και συμπεριφορές που διαταράσσουν την ανάπτυξη του δεσμού: προβλήματα ψυχικής υγείας, κατάχρηση ουσιών, ενδοοικογενειακή βία, αποξένωση, προσωπικές φιλοδοξίες, κ.α. Ο ρόλος της μαίας στην έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων. Ανάλυση περιπτώσεων (casestudies).

**14.** Συναίσθηματική/ψυχική διαταραχή της υγείας της εγκύου/μητέρας. Ο αντίκτυπος της διαταραχής στην ανάπτυξη του δεσμού με το νεογνό/βρέφος. Ανάλυση σχετικών εμπειριών από την κύηση έως και της πρώτους μήνες μετά τον τοκετό. Η ευάλωτη μητέρα – η ενοχική μητέρα – η καταθλιπτική μητέρα.

**15.** Μαιευτικές παρεμβάσεις που ενδυναμώνουν την ανάπτυξη πρώιμου δεσμού γονέα/βρέφους. Η συμβολή της μαίας στην ενθάρρυνση, υποστήριξη και εκπαίδευση των γονέων από την περίοδο της κύησης, τις ώρες του τοκετού και κατά την επιστροφή στο σπίτι. Προτεινόμενες δραστηριότητες γονέα – νεογνού/βρέφους. Αναγνώριση οικογενειών που χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη.

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο												
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ΧρήσηH/Y (Power point presentations)</li> <li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li> </ul>												
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th style="text-align: center;"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Διαλέξεις</td> <td style="text-align: center;">26</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Συγγραφή εργασίας σε μελέτη περίπτωσης /μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Διαδραστική διδασκαλία</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Αυτόνομη μελέτη</td> <td style="text-align: center;">34</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"><b>Σύνολο</b></td> <td style="text-align: center;"><b>90</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	26	Συγγραφή εργασίας σε μελέτη περίπτωσης /μελέτη βιβλιογραφίας	20	Διαδραστική διδασκαλία	10	Αυτόνομη μελέτη	34	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>												
Διαλέξεις	26												
Συγγραφή εργασίας σε μελέτη περίπτωσης /μελέτη βιβλιογραφίας	20												
Διαδραστική διδασκαλία	10												
Αυτόνομη μελέτη	34												
<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>												
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Αξιολόγηση του φοιτητή /τριας:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Γραπτή τελική ή/και προφορική εξέταση (60%).</li> </ul> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτητές απαντούν γραπτά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>α. σύντομες απαντήσεις είτε,</li> <li>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη της θέματος είτε,</li> <li>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση της κλινικού σεναρίου (case study) είτε,</li> <li>δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</li> <li>δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.</li> </ol> <p>Η βαθμολογία της γραπτής ή προφορικής εξέτασης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ομαδική γραπτή εργασία (40%) (υποχρεωτική).</li> </ul> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>												

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Loedermilk D.L. & Perry S.E. (2006) *Maternity Nursing*. Mosby, Sixth Edition  
Νοσηλευτική μητρότητας. Μετάφραση-επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α.,  
Εκδ. Λαγός

### Ξενόγλωσση:

2. Diane E. Eyer. (1993). *Mother-Infant Bonding: A Scientific Fiction*. Yale University Press.
3. Lowdermilk D.L., Perry S.E., Cashion M.C., Alden K.R. (2016). *Maternity and Women's Health Care*. 11<sup>th</sup> Edition. China: Elsevier evolve.
4. Page L.A. & McCandlish R. (2006). *The New Midwifery E-Book: Science and Sensitivity in Practice*. 2<sup>nd</sup> Edition. Netherlands: Churchill Livingstone Elsevier.
5. Perry S.E. , Hockenberry M.J. , Lowdermilk D.L. , Wilson D . (2013). *Maternal Child Nursing Care*. 5<sup>th</sup> Edition. Elsevier, Mosby, Canada.
6. Raynor M. (2010). *Psychology for Midwives: Pregnancy, Childbirth and Puerperium*. UK: Open University Press.

### Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Acta Paediatrica
- Advances in Neonatal Care
- British Journal of Midwifery
- Clinics in Mother and Child Health
- Infant Journal
- JAMA Pediatrics
- Journal of Child Health Care
- Journal of Reproductive & Infant Psychology
- Midwifery
- Pediatrics
- The Lancet

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΕΝΝΗΤΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M046	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΕΝΝΗΤΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ)  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τη σύγχρονη γνώση σε ότι αφορά τις λοιμώξεις που μπορεί να μεταφερθούν από τη μητέρα στο νεογνό κατά τη διάρκεια της κύησης και του τοκετού, καθώς και τις λοιμώξεις που μπορεί να εμφανίσει το νεογνό κατά τις πρώτες ημέρες της ζωής του.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- ❖ Γνωρίζουν τις συγγενείς και περιγεννητικές λοιμώξεις από τις οποίες μπορεί να προσβληθεί το έμβρυο – νεογνό.
- ❖ Αναγνωρίζουν τους προδιαθεσικούς παράγοντες και τις περιπτώσεις εμφάνισης των προαναφερόμενων λοιμώξεων (ομάδα υψηλού κινδύνου).
- ❖ Ενημερώνουν τη γυναίκα καθώς και την υποψήφια μητέρα για τους τρόπους πρόληψης μόλυνσης του εμβρύου-νεογνού.
- ❖ Εφαρμόζουν προγράμματα ενημέρωσης για τους τρόπους πρόληψης των περιγεννητικών λοιμώξεων και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητά της.

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη της γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (της αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Ανάπτυξη μεθοδικότητας

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ορισμοί - Κατηγορίες Περιγεννητικών Λοιμώξεων
2. Περιγεννητικές Συγγενείς Λοιμώξεις Νεογνών (TORCH) (κατά την κύηση και τον τοκετό). Αιτία, κλινική εικόνα, διάγνωση, αντιμετώπιση, πρόληψη, οι επιπτώσεις της στην έγκυο, το έμβρυο και το νεογνό.
6. Τοξοπλάσμωση – Σύφιλη

7. Ανεμοβλογιά-'Ερπητας Ζωστήρας –HerpesSimplex (Ο ιός του Απλού 'Ερπητα)
  8. Παρβοϊος B19 (PARVOB19)
  9. HIV (ο ιός της ανοσοανεπάρκειας) – HPV
  10. Ηπατίτιδα B, Ηπατίτιδα C, Ηπατίτιδα D
  11. Συγγενής Ερυθρά - Κυτταρομεγαλοϊός (CMV)
  12. Τριχομοναδική λοίμωξη κατά την κύηση –Πλασμώδιο της Ελονοσίας – Λιστέρια
- Ειδικές Περιγεννητικές Λοιμώξεις Νεογνών (κατά την νοσηλείας της στο νοσοκομείο)**
13. Πνευμονία – Χλαμύδια – Γονοκοκκική λοίμωξη
  14. Μυκητισιακές Λοιμώξεις – Στρεπτοκοκκική Λοίμωξη – Σηψαιμία – Βασκτηριαιμία – Νεκρωτική Εντεροκολίτιδα
  15. Ομφαλίτιδα – Νεογνική Οφθαλμία – Ουρολοίμωξη

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentatios.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Επικοινωνία με της φοιτητές/τριες, μελέτη περίπτωσης</li><li>• Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με της φοιτητές.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με της αρχές του	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Αυτόνομη μελέτη	51
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>

ECTS	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Αξιολόγηση του μαθήματος μπορεί να γίνεται με:</p> <p>Γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή/&amp; προφορική εξέταση(ΠΕ) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Επίλυση προβλημάτων</li><li>• Μελέτη περίπτωσης</li><li>• Συνδυασμό των ανωτέρω.</li></ul> <p>ή / και μπορεί να γίνεται με δημόσια παρουσίαση ομαδικής ή ατομικής εργασίας.</p> <p>Όταν η αξιολόγηση γίνεται και με (ΓΕ) ή/&amp; (ΠΕ) και με παρουσίαση εργασίας, τότε η βαθμολογία θα αντιστοιχεί 70% στην γραπτή/προφορική εξέταση και 30% στη εργασία.</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στη ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι φοιτητές με την δήλωση του μαθήματος.</p>

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

1. Remington J and Klein J. (2010). *Infectious Diseases of fetus and newborn infant.*

7<sup>th</sup> edition.

2. Newell ML., McIntyre J. (2015). *Congenital and perinatal infectious: Prevention, diagnosis and treatment.*
  3. Read J. and Schleiss M. (2017). *Congenital and Perinatal infections.*
  4. Hutto C. and Scott G. (2005) *Congenital and Perinatal Infections.*
  5. Brian Smith (2015) *Neonatal-Perinatal Infections: An update.* 1<sup>st</sup> edition.
  6. Pierre Ambroise-Thomas and Eskild Petersen (2000). *Congenital toxoplasmosis: Scientific Background, clinical management and control.*
  7. Yichen Lu and Max Essex (2014) HIV/AIDS Treatment in Resource Poor Countries
  8. Marion Verp and Rupy Sabbagh (2011) The High-Risk Fetus: Pathophysiology, diagnosis and management.
  9. Ivo Miler (2011). The immunity of the Human Foetus and newborn infant.
  10. WHO (2016). WHO Recommendations for Prevention and treatment of maternal and peripartum infections.
  11. Vandana Walvekar Jassawalla (2008). Manual of perinatal infections.
  12. Maria Dolore Correa Beltran and Ricardo Fifueroa Damian (2014). *Infecciones Congenitas y Perinatale / Congenital and perinatal 322nfections.*
- Journal of sexually transmitted diseases.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Journal of the pediatric infectious diseases society
- Care of well newborn
- Congenital and perinatal infections
- Guidelines for perinatal care
- HIV latency in perinatal infection
- Sexually transmitted diseases: vaccines, prevention, and control
- Infectious diseases of the female genital tract
- Infectious pregnancy complications
- Atlas of infectious diseases of the female genital tract
- Management of perinatal infections

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ-ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>M047</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΣΤ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ-ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Σύνθετο μάθημα με διάφορες μορφές διδασκαλίας: Διαλέξεις</b>		<b>1</b>	<b>2</b>
<b>Ασκήσεις πράξης</b>		<b>1</b>	<b>1</b>
<b>, Σύνολο</b>		<b>2</b>	<b>3</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ) ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>			
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές έννοιες και αρχές της βιοστατιστικής και της εφαρμογής της στην έρευνα προκειμένου να

αναλυθούν τα ερευνητικά δεδομένα. Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τη γνώση και τη δεξιότητα ώστε να καταννοούν τις στατιστικές μεθόδους αναλύσεις των δεδομένων και τον τρόπο με τον οποίο προέκυψαν τα ευρήματα των ερευνών-επιστημονικών άρθρων μέσω αυτών των αναλύσεων.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές /τριες θα είναι σε θέση να:

- ❖ Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές και έννοιες της Βιοστατιστικής και των μεθόδων ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων
- ❖ Να αξιολογούν τα είδη των ερευνητικών δεδομένων.
- ❖ Να προτείνουν το είδος της στατιστικής αναλύσης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί ανάλογα με το είδος των ερευνητικών δεδομένων
- ❖ Να γνωρίζουν την έννοια της στατιστικής σημαντικότητας των ερευνητικών ευρημάτων και την εφαρμογή της, προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα μιας μελέτης
- ❖ Να καταννοούν της στατιστικές αναλύσεις και τα ευρήματα που έχουν προκύψει μέσω αυτών των αναλύσεων σε επιστημονικά άρθρα.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **1. Προετοιμασία των δεδομένων για στατιστική επεξεργασία**

- Κωδικοποίηση δεδομένων
- Εισαγωγή των δεδομένων στο πρόγραμμα στατιστικής επεξεργασίας
- Επιβεβαίωση και καθαρισμός των δεδομένων
- Συλλογή δεδομένων στην ποιοτική έρευνα

#### **6. Αναλυτική φάση**

- Γενικά –ορισμοί
- Ταξινόμηση μεταβλητών

#### **7. Περιγραφική στατιστική**

- Πίνακες
- Διαγράμματα
- Αντιτροσωπευτικές τιμές

#### **8. Επαγωγική στατιστική**

- Κανονική κατανομή
- Η έννοια του πιθανού σφάλματος
- Βαθμοί ελευθερίας

#### **9. Επαγωγική στατιστική**

- Έλεγχος υποθέσεων
- Τύποι σφαλμάτων

#### **10. Επιλογή στατιστικής δοκιμασίας**

- Σύγκριση δύο ανεξάρτητων ομάδων ως της τη μέση τιμή μιας ποσοτικής μεταβλητής- Εφαρμογή T-test

**11. Επιλογή στατιστικής δοκιμασίας**

- Σύγκριση τριών ή περισσότερων ανεξάρτητων ομάδων ως της τη μέση τιμή μιας ποσοτικής μεταβλητής- Εφαρμογή της δοκιμασίας ANOVA
- Σχέση μεταξύ ποσοτικών μεταβλητών

**12. Επιλογή στατιστικής δοκιμασίας**

- Σύγκριση δύο ή περισσότερων ομάδων ως της μια ποιοτική μεταβλητή. Εφαρμογή της δοκιμασίας Chi square ( $\chi^2$ )

**13. Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων**

- Ερμηνεία των αποτελεσμάτων

**14. Δημοσιοποίηση των ευρημάτων**

- Κριτική ποσοτικής έρευνας
- Κριτική ποιοτικής έρευνας

**15. Εφαρμογή των δεδομένων στην κλινική πρακτική**

- Παράγοντες που δυσχεραίνουν τη χρησιμοποίηση των ερευνητικών ευρημάτων στην κλινική πρακτική

**16. Εισαγωγή στη στατιστική ανάλυση ερευνητικών δεδομένων με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS**

- Κωδικοποίηση και εισαγωγή δεδομένων στο στατιστικό πρόγραμμα SPSS
- Κωδικοποίηση μεταβλητών

**17. Περιγραφική στατιστική ερευνητικών δεδομένων με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS**

- Πίνακες συχνοτήτων, διαγράμματα, γραφήματα

**18. Επαγωγική στατιστική ανάλυση ερευνητικών δεδομένων με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS**

- Επιλογή και εφαρμογή στατιστικών δοκιμασιών μέσω του στατιστικού προγράμματος SPSS

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

	τάξη										
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση power point presentations</li> <li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</li> </ul>										
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><b>Δραστηριότητα</b></th> <th><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Ασκήσεις Πράξης</td><td>13</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη</td><td>51</td></tr> <tr> <td><b>Σύνολο</b></td><td><b>90</b></td></tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	26	Ασκήσεις Πράξης	13	Αυτόνομη μελέτη	51	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>										
Διαλέξεις	26										
Ασκήσεις Πράξης	13										
Αυτόνομη μελέτη	51										
<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>										
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην Ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου σε ύλη αντίστοιχη με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της παραδόσεις:</p> <p><b>19.</b> Με γραπτή εξέταση (ΓΕ) (70%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li> <li>• σύντομης απάντησης,</li> </ul> <p><b>20.</b> Ομαδική εργασία στα πλαίσια των ασκήσεων πράξης (30%)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Κριτική δημοσιευμένης ποιοτικής ή ποσοτικής έρευνας</li> <li>• Εξέταση σε δεξιότητες επιλογής και εφαρμογής στατιστικών διαδικασιών μέσω του στατιστικού πακέτου SPSS</li> </ul> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-class και ιστοσελίδα</p>										

τμήματος).

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Μερκούρης Α. (2008). *Μεθοδολογία Νοσηλευτικής Έρευνας*, Εκδόσεις Έλληνα, Αθήνα.
2. Παναγιωτάκος Δ. (2006). *Μεθοδολογία της έρευνας και της ανάλυσης δεδομένων για της επιστήμες της υγείας*. Εκδόσεις Κωστάκης, Αθήνα.

### Ξενόγλωσση:

3. AndyField. *Η διερεύνηση της Στατιστικής με τη χρήση του SPSS της IBM*, Εκδόσεις Προπομπός» Κιμέρης Κ. Θωμάς.
4. Burns N. & Grove K.S. (2010). *Understanding the Nursing Research. Building an Evidence-Based Practice*, 5<sup>th</sup> Ed, Saunders, Philadelphia,
5. Bowling A. (2013). *Μεθοδολογία Έρευνας στην Υγεία*, Broken Hill Publishers LTD, Nicosia ,Cyprus.
6. Gray J.R., Grove K.S. & Shutherland S. Burns and Grove's (2016). *The Practice of Nursing Research. Appraisal, Synthesis and Generation of Evidence*, 8<sup>th</sup> Ed, Saunders, Philadelphia.
8. LoBiondo-Wood G. & Haber J. (2005). *Nursing Research. Methods and Critical Appraisal for Evidence-Based Practice* 6<sup>th</sup> Ed, Mosby, Philadelphia.
9. Polit F.D. & Beck T.C. (2004). *Nursing Research: Principles and Methods*, 7<sup>th</sup> Ed, Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia.
10. Polit F.D. & Beck T.C. (2017). *Essentials of Nursing Research: Appraising*

<p><i>Evidence for Nursing Practice</i>, 9<sup>th</sup> Ed, Lippincott Williams &amp; Wilkins, Philadelphia.</p>
<p>11. Polit F.D. &amp; Beck T.C. (2016) <i>Nursing Research: Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice</i>, 10<sup>th</sup> Ed, Lippincott Williams &amp; Wilkins, Philadelphia.</p>
<p>12. Thomas J.R. &amp; Nelson J.K. (2003). <i>Μέθοδοι Έρευνας στη Φυσική Δραστηριότητα</i>. (Καρτερολιώτης Κ. Επιμ.) Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα.</p>

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**« ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M064	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΣΤ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
Κλινική άσκηση- Ανάπτυξη δεξιοτήτων	30		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ)</b>		
	<b>ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ</b>	• Γυναικολογική Φροντίδα,		

<b>ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Περιεγχειρητική Φροντίδα στη Μαιευτική/Γυναικολογική – Αρχές Αναισθησιολογίας,</li><li>• Μητρικός Θηλασμός,</li><li>• Φροντίδα Φυσιολογικού Νεογνού,</li><li>• Μαιευτική Φροντίδα Νεογνού στην Μονάδα Ενταντικής Νοσηλείας</li><li>• Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας,</li><li>• Μαιευτική Φροντίδα Κύησης,</li><li>• Μαιευτική Φροντίδα Κύησης Υψηλού Κινδύνου</li><li>• Μαιευτική Φροντίδα Φυσιολογικού τοκετού</li></ul>
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός της πρακτικής άσκησης είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια των κατάλληλων ικανοτήτων και δεξιοτήτων των φοιτητών για την εφαρμογή των αρχών της Μαιευτικής επιστήμης στην κλινική πρακτική.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Αναλαμβάνει την ευθύνη αξιολόγησης, παροχής, συντονισμού και διατήρησης της συνέχειας της μαιευτικής φροντίδας.</li><li>❖ Αξιολογεί, σχεδιάζει και παρέχει ανεξάρτητα προσωποκεντρική ολοκληρωμένη μαιευτική φροντίδα στην γυναίκα, την έγκυο, την επίτοκο, τη λεχώνα και το νεογνό, τόσο σε φυσιολογικές όσο και σε παθολογικές</li></ul>

καταστάσεις.

- ❖ Να προωθεί και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα των γυναικών – «ασθενών» (χρηστών υπηρεσιών υγείας) και τη διαφορετικότητα, λαμβάνοντας υπόψιν τις οργανικές, ψυχολογικές πνευματικές και κοινωνικές ανάγκες των ατόμων.
- ❖ Να προστατεύει ανεξάρτητα την υγεία και την ευημερία των γυναικών και των νεογνών τους, διασφαλίζοντας την ασφάλεια της και την προώθηση της αυτονομίας της.
- ❖ Να έχει την ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά, να αλληλεπιδρά και να συνεργάζεται αποτελεσματικά με τις γυναίκες – «ασθενείς» και το οικογενειακό της περιβάλλον καθώς και όλα τα μέλη της οικαδας υγείας.
- ❖ Αποδέχεται την ευθύνη για τις επαγγελματικές της δραστηριότητες, να αναγνωρίζει τα όρια του δικού της /του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων.

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη της γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (της αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε

Θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές/τριες θα πραγματοποιούν την άσκηση τους στο επάγγελμα της μαίας/μαιευτή σε **Μαιευτήρια** καθώς και σε γενικά νοσοκομεία που έχουν **Μαιευτική Κλινική**.

Κατά την διάρκεια της πρακτικής της άσκησης οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν και καλλιεργούν τις κατάλληλες ικανότητες και δεξιότητες για την εφαρμογή των αρχών της Μαιευτικής επιστήμης σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Η καθημερινή διάρκεια άσκησής της είναι έξι (6) ώρες.

Οι φοιτήτριες/τές θα ασκηθούν συνολικά επτά (7) εβδομάδες τριάνταπέντε (35) ημέρες. Συγκεκριμένα η άσκηση αφορά τα εξής τμήματα :

1. Αιθουσα Τοκετών, διάρκειας 2 εβδομάδων ή 10 ημερών. Πραγματοποιείται παρακολούθηση και περίθαλψη σε επίτοκες και νεογνά που νοσηλεύονται στην Αίθουσα τοκετών (συμπεριλαμβάνεται η πραγματοποίηση σαράντα [40] φυσιολογικών τοκετών).
2. Μαιευτική Φροντίδα εγκύου, διάρκειας 2 εβδομάδων ή 10 ημερών., που εξετάζονται και παρακολουθούνται ή κάνουν εξετάσεις κατά την διάρκεια της κύησης σε Εξωτερικά Μαιευτικά Ιατρεία (εξέταση εγκύων γυναικών, που περιλαμβάνει τουλάχιστον 100 εξετάσεις προ τοκετού)
3. Παρακολούθηση και περίθαλψη γυναικολογικών και μαιευτικών περιστατικών στην κοινότητα (test κατά Παπανικολάου, τοκετός, λοχεία κ.α) διάρκειας της (1) εβδομάδας ή 5 ημερών, που πραγματοποιείται σε Κέντρα Υγείας.
- 4.Περίθαλψη παθολογικών καταστάσεων στους τομείς της γυναικολογίας και μαιευτικής, διάρκειας της (1) εβδομάδας ή 5 ημερών, που πραγματοποιείται σε εξωτερικά γυναικολογικά ιατρεία. ή γυναικολογικό τμήμα.
5. Φροντίδα νεογνού με πρόβλημα που νοσηλεύεται σε Μονάδα Εντατικής

Νοσηλείας ή μονάδα αυξημένης φροντίδας, διάρκειας 1 εβδομάδας ή 5 ημερών, που πραγματοποιείται σε Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών ή Μονάδα Αξημένης Φροντίδας, όπου θα ασκούνται στην παρακολούθηση & περίθαλψη νεογνών, περιλαμβανομένων και προώρων, γεννηθέντων παρατασικών νεογνών καθώς και νεογνών βάρους κατώτερου του φυσιολογικού και νεογνών που παρουσιάζουν ανωμαλίες.

Οι φοιτήτριες/τές εφαρμόζουν όλα τα αντικείμενα, στα οποία έχουν εκπαιδευτεί κατά την διάρκεια των προηγούμενων εξαμήνων φοίτησής της στο τμήμα, σύμφωνα με τα περιγράμματα των μαθημάτων:

- Γυναικολογική Φροντίδα,
- Περιεγχειρητική Φροντίδα στη Μαιευτική/Γυναικολογική – Αρχές Αναισθησιολογίας,
- Μαιευτική Φροντίδα Κύησης,
- Μαιευτική Φροντίδα Κύησης Υψηλού Κινδύνου,
- Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας,
- Μητρικός Θηλασμός,
- Φροντίδα Φυσιολογικού Νεογνού και Νεογνού με Παθολογία υψηλού κινδύνου.
- Μαιευτική Φροντίδα Φυσιολογικού τοκετού

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση.</li><li>• Κλινική άσκηση των φοιτητριών/ών σε Μαιευτήρια ή σε Νοσοκομεία που έχουν Μαιευτική Κλινική (Υποχρεωτική παρουσία).</li></ul>	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με της φοιτητές/τριες.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>

	Κλινική άσκηση-ανάπτυξη δεξιοτήτων (υποχρεωτική παρακολούθηση)	
	Αυτόνομη μελέτη	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να συμπληρώνουν συγκεκριμένα έντυπα παροχής φροντίδας κατά την πρακτική άσκηση ανά τμήμα, τα οποία της τα χορηγεί ο συντονιστής καθηγητής (μέλος Δ.Ε.Π. του τμήματος). Στα έντυπα αυτά αναφέρεται ο αριθμός των ατόμων στα οποία πρέπει να έχει προσφέρει μαιευτική φροντίδα (γυναικών, εγκύων, λεχωϊδων, επιτόκων, νεογνών), καθώς και των παρεμβάσεων που πρέπει να έχει πραγματοποιήσει ο/η φοιτητής/τρια (κολπικές εξετάσεις, κ.α.), για να είναι επαρκής η πρακτική άσκηση. Τα έντυπα αυτά υπογράφει η προϊσταμένη του εκάστοτε τμήματος που ασκείται ο/η φοιτητής/τρια και επικυρώνονται από τη Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του ιδρύματος.</p> <p>Η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης βασίζεται στην γνώση, δεξιότητα και ικανότητα του/της φοιτητή/τριας να αναγνωρίζει, αξιολογεί, αποφασίζει, εφαρμόζει την καλύτερη δυνατή φροντίδα υγείας στη γυναίκα και το νεογνό ανά περίπτωση.</p> <p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από την Προϊσταμένη του εκάστοτε τμήματος ή/&amp; από την υπεύθυνη εκπαίδευσης του ιδρύματος και εκφράζεται με την κλίμακα από μέτρια-καλή – πολύ καλή – άριστη.</p> <p>Η πρακτική άσκηση δεν έχει ολοκληρωθεί εάν ο/η φοιτητής/τρια δεν πραγματοποιήσει το προαναφερόμενο αριθμό δεξιοτήτων, της αναφέρονται στο περίγραμμα μαθήματος και της αυτές προσδιορίζονται από το Ευρωπαϊκό και Εθνικό δίκαιο. Σε αυτήν την περίπτωση οφείλει να συμπληρώσει αυτό το ποσοστό και μετά αξιολογείται.</p>	

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Blumenthal P. and Berek J. (2013). *A Practical Guide to Office Gynecologic Procedures*.
2. Brancel M. (2017). *Newborn Primary care Guidelines*. 24<sup>th</sup> annual edition.
3. Coughlin M. (2016) *Trauma-informed care in the NICU: Evidenced-based practice Guidelines for Neonatal Clinicians*.
4. Coughlin M. (2016) *Trauma-informed care in the NICU: Evidenced-based practice Guidelines for Neonatal Clinicians*.
5. Hawkins Joellen W. and Roberto-Nichols Diane M. (2015). *Guidelines for nurse practitioners in Gynecologic Settings*. 11<sup>th</sup> edition.
6. Lang J. (2016). *The Whole 9 Months: A Week-by-week Pregnancy Nutrition Guide with Recipes for a healthy start*.
7. Norton M. (2016). *Callen's Ultrasonography in Obstetrics and Gynecology*.
8. Sunshine P and Cohen R. (2015). *Neonatology: Clinical Practice and Procedures*.
9. Stevenson D. and Sunshine P. (2015). *Neonatology: Clinical Practice and Procedures*.
10. The Institute for Postpartum Care (2017). *What happens next- The 4<sup>th</sup> trimester: Hair to the Guide for postpartum*.
11. *Ευρωπαϊκή Οδηγία 38/2010*.

## **ΜΑΘΗΜΑΤΑ 4<sup>ου</sup> ΕΤΟΥΣ**

### **Z' ΕΞΑΜΗΝΟ**

#### **ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΟΝΕΩΝ- ΦΥΣΙΚΟΣ ΤΟΚΕΤΟΣ»**

##### **1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M048	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΟΝΕΩΝ- ΦΥΣΙΚΟΣ ΤΟΚΕΤΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σύνθετο μάθημα με διάφορες μορφές διδασκαλίας: Διαλέξεις		2	3
Κλινική άσκηση/ Ασκήσεις πράξεις/εργαστήριο προσομοίωσης		8/2	7
Σύνολο		12	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ)  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ 2. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ 3. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΛΟΧΕΙΑΣ 4. ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	OXI		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ			

**ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)**

## **2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### **Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα ειδικότητας που στοχεύει στην προετοιμασία του ζευγαριού για την εισαγωγή στον καινούριο και πολύ σημαντικό ρόλο του στη γονεϊκότητα.

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες/τες να αποκτήσουν επιστημονικές γνώσεις όσον αφορά τη μετάβαση στη γονεϊκότητα κατά τη διάρκεια της κύησης, του τοκετού και της λοχείας, να αναγνωρίσουν και να εκτιμήσουν την αξία του φυσικού τοκετού εφαρμόζοντας μεθόδους και τακτικές ανάλογες των ζευγαριών. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις, κλινικές και γνωστικές δεξιότητες και ικανότητες ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν έγκαιρα, αυτόνομα και υπεύθυνα τις ανάγκες του κάθε ζευγαριού για να διασφαλίσουν μία ασφαλή και βέλτιστη μετάβαση στην μητρότητα και πατρότητα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια/της θα είναι σε θέση να:

- ❖ Έχει κατανοήσει τις αλλαγές που γίνονται στο σώμα της γυναίκας στο 1<sup>ο</sup>, 2<sup>ο</sup> και 3<sup>ο</sup> τρίμηνο.
- ❖ Να έχει κάνει κτήμα της τις διάφορες μεθόδους και σχολές προετοιμασίας γονέων και να τις εφαρμόζει ανάλογα με τις ανάγκες των ζευγαριών.
- ❖ Αναγνωρίζει έγκαιρα την εμφάνιση μικροπροβλημάτων και να τα αντιμετωπίζει με μη φαρμακευτικές μεθόδους.
- ❖ Έχει γνώση των μεθόδων, των εποπτικών μέσων και των προπλασμάτων που απαιτούνται για την κατανόηση της κύησης, του τοκετού και της λοχείας από το ζευγάρι.
- ❖ Εφαρμόζει ολιστική προσέγγιση και να παρέχει βέλτιστη μαιευτική νοσηλευτική φροντίδα σε ζευγάρια κατά τη διάρκεια της κύησης, του τοκετού, της λοχείας, για όλο το χρονικό διάστημα του μητρικού θηλασμού με επισκέψεις στο σπίτι της οικογένειας
- ❖ Αναγνωρίζει τις συναισθηματικές ανάγκες και να αναπτύξει ικανότητες ώστε να παρέχει ψυχολογική και συναισθηματική στήριξη στο ζευγάρι και στον καθένα χωριστά, γυναίκα- μητέρα, άνδρα –πατέρα.
- ❖ Έχει γνώση για τις διαθέσιμες μεθόδους ανακούφισης από τον πόνο κατά τη διάρκεια του τοκετού.

- ❖ Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές της-του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν περιπτώσεις που χρειάζονται ιδιαίτερη φροντίδα π.χ. μονογονεϊκή οικογένεια ή π.χ. να εκπονήσουν μια προετοιμασία ζευγαριού με πολιτισμικά χαρακτηριστικά διαφορετικά της ελληνικής κοινωνίας.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος .

1.Ιστορική αναδρομή-Ρεύματα και σχολές προετοιμασίας γονέων.

Charles White, Cerling& Lafontaine, Grantly Dick Read, Robert A. Bradley,  
FransVeldman.

2. Θεωρία I.P. Pavlov, Velvovky&Platanof, Nikolaiev, Ψυχοπροφυλακτική μέθοδος,  
Fernand Lamaze, Sheila Kitzinger, Alfonso Caycedo, Frederick Leboyer, Pierre Vellay,  
F. Miraglia& V. Piscicelli, Michel Odent, E. Galacteros.

3. Η αναγκαιότητα της Προετοιμασίας Γονέων

4. Οργάνωση τμήματος Προετοιμασίας Γονέων

5. Λειτουργία Τμήματος Προετοιμασίας Γονέων

- 6. Κύηση- φυσιολογικές αλλαγές, υγιεινοδιαιτητική αγωγή, άσκηση, εργασία**
- 7. Φυσικός τοκετός**
- 8.Τοκοφοβία, stress στον τοκετό**
- 9. Μέθοδοι ανακούφισης από τον πόνο**
- 10. Λοχεία-θηλασμός- φυσιολογικές αλλαγές**
- 11. Οικογένεια- μορφές οικογένειας, προβλήματα οικογένειας στην έναρξή της**
- 12. Μητρότητα**
- 13. Πατρότητα**
14. Φυλικό για τη μητέρα νοσοκομείο
15. Η σημασία του μικροβιώματος και της επιγεννητικής.

#### **4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>Χρήση Power point presentations.</li><li>Κλινική άσκηση των φοιτητριών/των σε μικρές ομάδες σε Μαιευτικά Κέντρα – Μαιευτήρια υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μεντόρων-καθηγητών ή επαγγελματικών υγείας.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	26
	Κλινική άσκηση	150
	Αυτόνομη μελέτη	38

	Σύνολο	240
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Αξιολόγηση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος (ΘΜ):</b></p> <p>Γραπτή τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li></ul> <p>Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (40%)</p> <p><b>Αξιολόγηση του κλινικού-εργαστηριακού μέρους (ΚΕΜ):</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Παρατήρηση κατά την διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης (50%):</li><li>2. Προφορική εξέταση (50%)</li></ol> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p> <p>Ο Βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται ως εξής:</p> <p>Βαθμός (ΘΜ) + Βαθμός (ΚΕΜ)/2 = (ΒΜ) .</p> <p>Η βαθμολογία της (ΘΜ) και του (ΚΕΜ) εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας για κάθε μία από αυτές τις εξετάσεις είναι το πέντε (5). Απαραίτητη προϋπόθεση για τον συμψηφισμό των δύο βαθμολογιών για την εξαγωγή της (ΒΜ) είναι η βάση σε κάθε ένα από τα δύο.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι γνωστά στους φοιτητές/τριες πριν την έναρξη της κλινικής τους εκπαίδευσης.</p>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική :

1. Odent M. (1999). *Η γέννα στο δρόμο της φύσης. Αναγέννηση του φυσικού τοκετού*. Εκδ. Θυμάρι, Αθήνα.
2. Μωραΐτου Μ.(2004). *Το βίωμα της μητρότητας*. Εκδ. Πολιτεία, Αθήνα
3. Τραγέα P. (2005) *Φυσικός Τοκετός-Εναλλακτικές Μέθοδοι Μαιευτικής Φροντίδας*. Εκδ. Παρισιάνος, Αθήνα

**Ξενόγλωσση :**

1. Roy RN, Schumm WR, Britt SL (2014). *Transition to Parenthood*. Springer, NY
2. Barnes DL Balber LG (2007) .*The journey to parenthood*. Radcliffe Publishing Ltd, UK.
3. Galinsky E. (1987). *The six stages of Parenthood*. Addison-Wesley Publ. Company, USA.
4. Belsky J and Kelly J (1995). *The transition to parenthood*. Bantam Doubleday Dell Publishing Group, Atlanta, USA.
5. Kitzinger S. (2011).*Rediscovering Birth*. Pinter and Martin Ltd, London
6. Kitzinger S. (2004). *The new experience of childbirth*. Clays Ltd, Great Britain
7. Kitzinger S. (2005). *The politics of birth*. Elsevier Butterworth Heinemann

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M049	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Z
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Σύνθετο Μάθημα: Θεωρία		3	5
Εργαστήριο/Κλινική Άσκηση		5	3,5
<b>Σύνολο</b>		<b>8</b>	<b>8,5</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	1. ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ, 2. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ 3. ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ, 4. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ-ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>			
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την ανάγκη της χρήση της τεχνολογίας στην Μαιευτική και Γυναικολογία και να αποκτήσουν την ικανότητα να χρησιμοποιούν τα τεχνολογικά μέσα (π.χ. υπερήχους) .</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/τές θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Χρησιμοποιούν τα τεχνολογικά μέσα (π.χ. υπερήχους) κατά την διάρκεια της κύησης (προγεννητικός έλεγχος) και του τοκετού</li><li>❖ Ερμηνεύουν τα ευρήματα στην Υπερηχογραφία Μαστού – Γυναικολογική υπερηχογραφία.</li><li>❖ Εντοπίζουν μη φυσιολογικά ευρήματα στον προγεννητικό έλεγχο</li><li>❖ Ερμηνεύουν μαιευτικά υπερηχογραφικά ευρήματα</li></ul>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>

## 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος .

- 1.Φυσική Υπερήχων. Βασικές αρχές
- 2.Σύγχρονη υπερηχογραφική τεχνολογία και ασφάλεια των υπερήχων
- 3.Υπερηχογραφική απεικόνιση της πυέλου.
- 4.Υπερηχογραφία Α' τριμήνου της κύησης. Υπερηχογραφική διάγνωση της κύησης.
5. Φυσιολογικά και παθολογικά ευρήματα
- 6.Μέτρηση αυχενικής διαφάνειας και ανίχνευση υπερηχογραφικών δεικτών χρωμοσωμιακών ανωμαλιών.
- 7.Υπερηχογραφική βιομετρία.
- 8.Υπερηχογραφία Β' τριμήνου της κύησης : φυσιολογική εμβρυική απεικόνιση, συγγενείς ανωμαλίες, υπερηχογραφικοί δείκτες χρωμοσωμιακών ανωμαλιών.

**9.**Υπερηχογραφία Γ' τριμήνου της κύησης: παρακολούθηση ανάπτυξης, υπολειπόμενη εμβρυική ανάπτυξη.

**10.**Υπερηχογραφία Doppler:Βασικές αρχές και εφαρμογές .

**11.**Υπερηχογραφικά κατευθυνόμενες ενδομήτριες επεμβάσεις: λήψη τροφοβλάστης, αμνιοπαρακέντηση, λήψη εμβρυικού αίματος.

**12.**Οργάνωση και λειτουργία τμήματος προγεννητικού ελέγχου.

**13.**Υπερηχογραφία Μαστού- Γυναικολογική υπερηχογραφία.

**14.** Αξιοπιστία και εγκυρότητα υπέρηχων

**15.**Συμβουλευτική υπέρηχων και προγεννητικού ελέγχου.

**Εργαστηριακό Μέρος Μαθήματος**

Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος θα περιλαμβάνει εφαρμογή των ανωτέρω σε τμήματα

Προγεννητικού ελέγχου και σε Εξ.Γυν. Ιατρεία.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Διαλέξεις, φροντιστηριακή άσκηση με μηχάνημα υπερήχων σε ομάδες	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση υπερηχογράφου και με λογισμικό powerpoint presentations	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Φροντιστηριακή άσκηση	26
	Κλινική άσκηση φοιτητών σε ομάδες , υποχρεωτική παρουσία	65
	Αυτόνομη μελέτη	80
	Σύνολο Μαθήματος	210
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Για το θεωρητικό μέρος γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή /&amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/&amp; πολλαπλής επιλογής.</b></p> <p><b>Για το κλινικό μέρος (ΚΜ) γίνεται αξιολόγηση των φοιτητών /τριών σε εφαρμογή και ερμηνεία υπερηχογραφικών ευρημάτων.</b></p> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p>	

	<p>Ο Βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται ως εξής: Βαθμός (ΓΕ) ή/ (ΠΕ)+ Βαθμός (ΚΜ)= (ΒΜ) /2 Η βαθμολογία της (ΓΕ) και του (ΚΜ) εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας για κάθε μία από αυτές της εξέτασης είναι το πέντε (5). <b>Με την προϋπόθεση</b> ο βαθμός της ΓΕ ή ΠΕ και του ΚΜ να είναι τουλάχιστον πέντε(5) για το κάθε ένα από αυτά. Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές/τριες.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Αντωνίου Α., Μουρίκης Δ., (1988), Άτλας Υπερηχοτομογραφίας .Εκδ. Βήτα medicalart.
2. Ασημακόπουλος Ε.Α ., Μανταλενάκης Σ.Ι. (1989), *Υπερηχογραφία στη Μαιευτική και Γυναικολογία*, Εκδ. UniversityStudioPress.
3. Matthias E, Hofer H, (1997). *Sono-Πρακτικά Μαθήματα Υπερηχογραφίας*, Εκδ. Παρισιάνος.
4. Μιχαλάς Σ (2000). *Επίτομη Μαιευτική και Γυναικολογία*. Εκδ. Παρισιάνου.
- 5.Σαλαμαλέκης Ε. (2001), *Ειδικά Θέματα Εμβρυομητρικής Ιατρικής*, Εκδ.Α.Ε. Γαβαλάς .
- 6.Ψαρράκος Κ., (1997) *Ιατρική Φυσική*, Εκδ. University Studio Press.

### Ξενόγλωσση :

21. Proud J. (1997) *Understanding obstetric ultrasound*, Ed. Books for midwives press.
2. Twining P, McHugo JM,Pilling DW, (2000) *Textbook of Fetal abnormalities*, Ed. Churchill Livingstone,UK
3. Williamson MR, (1996) *Essential of ultrasound*, Ed. W.B. Saunders Company

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**«ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητική Διδασκαλία		2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ  γενικού υποβάθμου, ειδικού υποβάθμου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ)  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα προσφέρει βασικές θεωρητικές γνώσεις που αφορούν στα πεδία της δεοντολογίας και της νομοθεσίας κατά την άσκηση του μαieutikou επαγγέλματος. Η ύλη του μαθήματος βασίζεται σε επιστημονικώς τεκμηριωμένη γνώση που εφοδιάζει επαρκώς τον/την φοιτητή/τρια, ώστε να δύναται να προσεγγίσει επιστημονικά τα συγκεκριμένα πεδία.

Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τον/την φοιτητή/τρια με επιστημονική γνώση, ώστε να είναι σε θέση να γνωρίζει και να εφαρμόζει ορθά: α) τους κώδικες ηθικής και δεοντολογίας κατά την άσκηση του μαieutikou επαγγέλματος και β) της νομικές διατάξεις που το διέπουν. Ο φοιτητής εκπαιδεύεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι σε θέση να προσεγγίσει και να διαχειριστεί με κριτική σκέψη, βασιζόμενος στις αρχές της ηθικής και δεοντολογίας, τα προβλήματα που προκύπτουν από τη δράση και συμπεριφορά των ατόμων που εργάζονται στο χώρο της υγείας. Παράλληλα, είναι ενήμερος για την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία που καλύπτει αυτά τα ζητήματα και μπορεί να ερμηνεύει και να εφαρμόζει της σχετικές νομικές διατάξεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα:

- ❖ Είναι σε θέση να εφαρμόζει της βασικές αρχές ηθικής και δεοντολογίας κατά την άσκηση του μαieutikou επαγγέλματος.
- ❖ Είναι σε θέση να γνωρίζει, να ερμηνεύει και να εφαρμόζει της σχετικές νομοθετικές διατάξεις και νόμους.
- ❖ Είναι σε θέση να αξιολογεί κριτικά της ανθρώπινες συμπεριφορές, δράσεις, στάσεις και αντλήψεις που αναπτύσσονται μέσα στο χώρο της υγείας.
- ❖ Είναι σε θέση να συνεργαστεί με υπευθυνότητα με της επαγγελματίες υγείας, προκειμένου όλοι μαζί να διαχειρισθούν ένα δεοντολογικό ζήτημα στο κλινικό πεδίο.

### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων  
Αυτόνομη εργασία  
Ομαδική εργασία  
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
  
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Άσκηση κριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Υπευθυνότητα

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- 1 Δεοντολογία.**
- 2.Ιστορία του μαιευτικού επαγγέλματος.**
- 3.Φιλοσοφία.**
- 4.Παιδεία – Εκπαίδευση των Μαιών-της.**
- 5.Ηθική- βιοηθική.**
- 6.Διεθνής Κώδικας Ηθικής των Μαιών-της.**
- 7.Ηθικοί προβληματισμοί κατά την άσκηση του επαγγέλματος.**
- 8.Αποποινικοποίηση των αμβλώσεων, Οδηγίες Ε.Ε. Συγκριτικό Δίκαιο των αμβλώσεων σε αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες.**
- 9.Προστασία της μητρότητας. Νομοθεσία.**
- 10.Επαγγελματικά καθήκοντα των μαιών / της (Π.Δ. 351/86).**
- 11.Ορισμός μαίας. Όρκος της μαίας. Όρκος του Ιπποκράτη.**
- 12.Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών.**
- 13.Ευρωπαϊκή Ένωση Μαιών/των. Η Διακήρυξη του Μονάχου.**
- 14.Διεθνείς οργανισμοί στο χώρο της υγείας. Υπηρεσίες Υγείας στην Ελλάδα.**
- 15.Εργασιακές σχέσεις- Δεοντολογικός κανονισμός.**

### **4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li><li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Διαλέξεις	26	
Αυτόνομη μελέτη φοιτητή	64	
<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>		<p>Γραπτή τελική εξέταση (100%).</p> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των 13 διαλέξεων, οι φοιτητές απαντούν γραπτά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>α. σύντομες απαντήσεις είτε,</li> <li>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη της θέματος είτε,</li> <li>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση της κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,</li> <li>δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</li> <li>δ. ένα συνδυασμό των παραπάνω.</li> </ul> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

1. Αλεξιάδης Α. Δ. (2000). *Δίκαιο της Υγείας – Δεοντολογία της Υγείας*. Εκδ. Δημόπουλος.
2. Λυκερίδου Αικ. (2011). *Κανόνες Ηθικής και Δεοντολογίας. Νομοθεσία Μαιών/των*. 2<sup>η</sup> έκδοση. Εκδ. Λαγός, Αθήνα
3. Λυκερίδου Αικ. (2003). *Δεοντολογία Μαιών/των – Νομοθεσία και κανόνες σκηνής του επαγγέλματος*. Εκδ. Zymel, Αθήνα.
4. Μωραΐτου Μ. (2004). *Δεοντολογία-Νομοθεσία των Μαιών – Μαιευτών*. Εκδ. ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης .

### Ξενόγλωσση:

4. Devettere R.J. (2010) *Practical Decision Making in Health Care Ethics: Cases and Concepts*. 3rd edition. Georgetown University Press, USA.
5. Garrett T., BaillieH. M., Garrett R. M., McGeehan J. F. (2010) *Health Care Ethics: Principles and Problems*. 5<sup>th</sup> Edition. Pearson Education, Inc.
6. Hooker B. (2012). *Developing Deontology: New Essays in Ethical Theory*. Wiley-Blackwell, USA.

7. Elsevier S. (2015) . 3<sup>rd</sup> Edition. Elsevier, Inc, China
8. McLean S. (2010) *Autonomy, Consent and the Law. (Biomedical Law & Ethics Library)*. 1rst Edition. Routledge, Taylor & Francis Group, USA.
9. Morrison E.E. (2014). *Health Care Ethics: Critical Issues for the 21<sup>st</sup> Century*. 3<sup>rd</sup> Edition. Jones & Bartlett Learning, LLC, USA.
10. Pozgar G.D., Santucci N. (2016). *Legal Aspects of Health Care Administration*. 12<sup>th</sup> Edition. Jones & Bartlett Learning, LLC, USA
11. Powers M., Faden R. (2008). *Social Justice: The Moral Foundations of Public Health and Health Policy (Issues in Biomedical Ethics)*. Oxford University Press, UK .

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- AMA Journal of Ethics
- American Journal of Bioethics
- Bioethics
- BMC Medical Ethics
- Ethics
- European Journal of Bioethics
- International Journal of Bioethics
- Journal of Clinical Ethics
- Journal of Clinical Research & Bioethics
- Journal of Global Ethics
- Journal of Hospital Ethics
- Journal of Medical Ethics
- Journal of Practical Ethics
- Midwifery
- Nursing Ethics
- Public Health Ethics
- The journal of Ethics
- The Journal of Law, Medicine & Ethics
- Theoretical Medicine & Bioethics

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M051	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητική Διδασκαλία	3		5,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΓΥ)  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ-ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	OXI		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Αυτό το μάθημα είναι μάθημα γενικής υποδομής και έχει σκοπό να προσφέρει της φοιτητές της γνώσεις και της απαραίτητες δεξιότητες που χρειάζονται για να αναλάβουν την εκπόνηση της ερευνητικού σχεδίου. Συγκεκριμένα η διδασκαλία αυτού του μαθήματος θα περιλαμβάνει μια περισσότερο εκτεταμένη ανάλυση της μεθοδολογίας της έρευνας, καθιστώντας της φοιτητές ικανούς να εφαρμόζουν κατάλληλες γνώσεις στην κριτική αξιολόγηση δημοσιευμένων επιστημονικών εργασιών καθώς και να είναι ικανοί να κατανοούν τα δεδομένα, να τα αναλύουν και να εξάγουν συμπεράσματα.

Στόχος είναι οι φοιτητές/τριες να αντιλαμβάνονται τα ηθικά – δεοντολογικά ζητημάτα της επιστημονικής έρευνας προκειμένου να συντάξουν ερευνητικό πρωτόκολλο.

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- ❖ Να αποκτήσουν βαθειά γνώση για τα χαρακτηριστικά της έρευνας, τα είδη των ερευνητικών σχεδιασμών και των τύπων έρευνας καθώς και των αδυναμιών και περιορισμών του κάθε τύπου έρευνας. Να αποκτήσουν τη δεξιότητα να διατυπώνουν ερευνητικό ερώτημα με σαφή και τεκμηριωμένο τρόπο και να αποκτήσουν την ικανότητα να επιλέξουν τον κατάλληλο ερευνητικό σχεδιασμό για την απάντηση του κάθε ερευνητικού ερωτήματος.
- ❖ Να αξιολογούν με κριτικό τρόπο τις επιστημονικές μελέτες και τα ερευνητικά δεδομένα αναγνωρίζοντας την ιεραρχία ερευνητικών σχεδιασμών. Να αποκτήσουν τη δεξιότητα να αναλύουν κριτικά, να αξιολογούν και να ενσωματώνουν την κατάλληλη και σχετική βιβλιογραφία στο υπό διερεύνηση θέμα.
- ❖ Να αποκτήσουν τη δεξιότητα να αξιολογήσουν κριτικά την εγκυρότητα και αξιοπιστία της μεθόδου συλλογής δεδομένων και την επιλογή της κατάλληλης μεθόδου ανάλυσης δεδομένων. Να συντάξουν ερευνητικό πρωτόκολλο μιας ερευνητικής εργασίας
- ❖ Να αναλύσουν της ηθικές – δεοντολογικές παραμέτρους στο σχεδιασμό της έρευνας και να εξοικειωθούν με τη διαδικασία της υποβολής του πρωτοκόλλου σε επιτροπή έρευνας και βιοηθικής για λήψη άδειας
- ❖ Να επικοινωνήσουν με σαφήνεια τα ουσιώδη στοιχεία της έρευνας σε γραπτή μορφή. Να αποκτήσουν την επικοινωνιακή δεξιότητα παρουσιάσης (με προφορικό και γραπτό τρόπο) των ερευνητικών της αποτελεσμάτων.

- ❖ Να εξοικειωθούν με τη συγγραφή των βιβλιογραφικών παραπομπών σύμφωνα με τα διάφορα συστήματα παράθεσης βιβλιογραφίας. Να κατανοήσουν την σημασία της αναφοράς και αναγνώρισης της πνευματικής ιδιοκτησίας άλλων ερευνητών και να κατανοήσουν την έννοια της λογοκλοπής.
- ❖ Να συνεργαστούν με υπευθυνότητα με τους συμφοιτητές τους για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης που περιλαμβάνει την οργάνωση, κατανομή καθηκόντων και την υλοποίηση του σχεδίου.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1.** Αναλυτική περιγραφή των ερευνητικών σχεδιασμών και των τύπων έρευνας. Αδυναμίες και περιορισμοί του κάθε τύπου έρευνας. *Βασικά είδη ποσοτικών ερευνών. Βασικά είδη ποιοτικών ερευνών.* Τρόποι επίλυσης προβλημάτων.

**2.** Περιγραφή της ερευνητικής διαδικασίας. Επιλογή σχεδιασμού – Είδη. Περιγραφικός σχεδιασμός. Σχεδιασμός συσχέτισης. Επιτόπιες μελέτες. Μελέτες κοόρτης. Μελέτες casecontrol.

**3.** Διατύπωση ερευνητικών σκοπών – ερωτημάτων και υποθέσεων. Έλεγχος ερευνητικών υποθέσεων και τύποι σφαλμάτων. Μέγεθος δείγματος στην έρευνα. Ισχύς της μελέτης.

**4.** Πληθυσμός, δείγμα, Είδη- μέθοδοι δειγματοληψίας και αντιστοίχιση της με

το είδος του ερευνητικού ερωτήματος και του ερευνητικού σχεδιασμού. Έννοια της γενίκευσης και της αντιπροσωπευτικότητας.

**5.**Εργαλεία συλλογής δεδομένων στην ποσοτική έρευνα. Ερωτηματολόγια, δομημένες συνεντεύξεις, κλίμακες. Επικοινωνία για λήψη άδειας χρήσης ή μετάφρασης ερωτηματολογίου.

**6.**Επικοινωνιακές δεξιότητες για χορήγηση ερωτηματολογίου και λήψη συνέντευξης

**7.**Μέρη πτυχιακής εργασίας: συγγραφή εύστοχης περίληψης, λέξεις κλειδιά, εισαγωγή και βιβλιογραφική ανασκόπηση, μεθοδολογία, αποτελέσματα, συζήτηση και συμπεράσματα

**8.**Μέθοδοι παράθεσης βιβλιογραφίας

**9.**Πνευματική ιδιοκτησία και λογοκλοπή

**10.**Συγγραφή ερευνητικού πρωτοκόλλου

**15.** Διαδικασία και υποβολή ερευνητικού πρωτοκόλλου για λήψη άδειας από την Επιτροπή Βιοηθικής

- Τήρηση χρονοδιαγράμματος και οργάνωση χρόνου
- Διαδικασία δημοσίευση εργασίας σε επιστημονικό περιοδικό.

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentations.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω πρόσβασης των φοιτητών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39

	Διαδραστική διδασκαλία/  φροντιστηριακή άσκηση	39
	Αυτόνομη μελέτη	57
	<b>Σύνολο</b>	<b>135</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Αξιολόγηση του μαθήματος:</p> <p>Γραπτή ή/και προφορική τελική εξέταση που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Επίλυση προβλημάτων</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης</li></ul> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10)</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από της φοιτητές εφόσον της χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>	

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Ελληνική :**

1. Λυκερίδου Κ. (εκδ) Τεκμηριωμένη λήψη απόφασης στην Μαιευτική, Εκδόσεις Λαγός Δ. ISBN: 978-960-7875-77-8.

2. Λυκερίδου Α, Βιβιλάκη Β., Γουρουντή Κ. Μεθοδολογία έρευνας στην υγεία.  
Μελέτη της υγείας και των υπηρεσιών υγείας. Αθήνα: Εκδόσεις  
*BrokenHillPublishersLTD 2013. ISBN: 978 0 335 23364 9.*

**Ξενόγλωσση :**

1. Derek Swetnam *Writing Your Dissertation: The bestselling guide to planning, preparing and presenting first-class work.*
2. Diana Ridley (2008) *The literature review: a step-by-step guide for students.* Sage Editions.
3. Berghella V. (2006) *Obstetric Evidence-Based Guidelines (Series in Maternal-Fetal Medicine).* Informa UK Ltd.
4. Dawes T., Davies P., and Gray A.(2005). *Evidence-Based Practice: A Primer for Health Care Professionals (Evidence-Based Practice).* Churchill Livingstone Publishers.
5. Malloch K., Porter-O'Grady T. (2006). *Introduction to Evidence-Based Practice in Nursing and Health Care.* Jones and Barlett Publishers.
6. Proctor S., Renfrew M. (2000). *Linking Research and Practice in Midwifery: A Guide to Evidence-Based Practice.* Bailliere Tindall Publishers .
7. Levin R., Feldman H. (2006) *Teaching Evidence-Based Practice in Nursing: A Guide for Academic and Clinical Settings.* Springer Publishing Company
8. McDaid C. (2000) *Clinical Effectiveness and Evidence-based Nursing, Midwifery and Health Visiting: Barriers, Resources and Practical Implications.* Publisher: NIPEC
9. Proctor S., Renfrew M. (2000). *Linking Research and Practice in Midwifery: A Guide to Evidence-Based Practice.* Bailliere Tindall Publishers.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**« Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M052	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Z
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΗ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Θεωρητική διδασκαλία</b>		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και η κατανόηση των φυσιολογικών αλλαγών που συμβαίνουν στο γυναικείο οργανισμό κατά το χρονικό

διάστημα της προεμμηνόπαυσης και μετεμμηνόπαυσης ώστε, ο μελλοντικός απόφοιτος να μπορεί να διακρίνει μη φυσιολογικές καταστάσεις, να συμβουλεύει, να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει τις άμεσες και απώτερες συνέπειες της εμμηνόπαυσης στη γυναίκα, κατά την άσκηση των καθηκόντων του στους χώρους εργασίας (π.χ. ιατρεία εμμηνόπαυσης, εξωτερικά ιατρεία κ.λπ.).

Στόχος του μαθήματος είναι η προαγωγή της υγείας της εμμηνοπαυσιακής γυναίκας.

Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση :

- ❖ Να αναγνωρίζουν τις φυσιολογικές μεταβολές που συμβαίνουν στον γυναικείο οργανισμό μετά την εμμηνόπαυση.
- ❖ Να διακρίνουν παθολογικές καταστάσεις που σχετίζονται με την εμμηνόπαυση.
- ❖ Να προτείνουν εξετάσεις screening που αφορούν το γυναικείο γεννητικό σύστημα.
- ❖ Να έχουν την ικανότητα να παρέχουν ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη συμβουλευτική αντιμετώπισης παθολογικών καταστάσεων κατά την εμμηνόπαυση (π.χ. οστεοπόρωση).
- ❖ Να προτείνουν μέτρα πρόληψης των συνεπειών της εμμηνόπαυσης στην υγεία της γυναίκας.

#### Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1.Φυσιολογία της εμμηνόπαυσης.
- 2.Παθολογικές καταστάσεις από το γεννητικό σύστημα κατά την εμμηνόπαυση.
- 3.Παθολογικές καταστάσεις από το μαστό μετά την εμμηνόπαυση.
- 4.Σημασία λήψης λεπτομερούς ιστορικού μετά την εμμηνόπαυση.

- 5.**Ορμονική θεραπεία (υποκατάστασης) μετά την εμμηνόπαυση.
- 6.**Φαρμακευτική πρόληψη του καρκίνου του μαστού μετά την εμμηνόπαυση.
- 7.**Οστεοπόρωση και αντιμετώπιση.
- 8.**Δερματικές αλλοιώσεις μετά την εμμηνόπαυση.
- 9.**Εξετάσεις screening μετά την εμμηνόπαυση που αφορούν το γεννητικό σύστημα.
- 10.** Εξετάσεις screening μετά την εμμηνόπαυση που αφορούν το μαστό.
- 11.** Παθήσεις ουροποιογεννητικού πριν και μετά την εμμηνόπαυση.
- 12.** Σεξουαλικότητα πριν και μετά την εμμηνόπαυση.
- 13.**Παθήσεις μαστού μετά την εμμηνόπαυση
- 14.**Μοντέλα και δείκτες υπολογισμού του κινδύνου καρκίνου του μαστού και των εξαρτημάτων μετά την εμμηνόπαυση
- 15.**Γενική συμβουλευτική πριν και μετά την εμμηνόπαυση.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση power point presentations. Στη διδασκαλία	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις – Ανάλυση μελετών περίπτωσης	26
	Μελέτη βιβλιογραφίας – Συγγραφή ή παρουσίαση εργασίας / εργασιών	20
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	44
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων, σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της παραδόσεις, με :	

	<p>5. Γραπτή (ΓΕ) ή / &amp; προφορική εξέταση (ΠΕ) (80%)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• με ερωτήσεις ανάπτυξης ή</li><li>• σύντομης απάντησης ή</li><li>• πολλαπλής επιλογής ή</li><li>• συνδυασμός των ανωτέρω.</li></ul> <p>6. Παρουσίαση εργασιών (ΣΠΕ) (20%).</p> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) αποτελείται από :</p> <ol style="list-style-type: none"><li>5. Την γραπτή (ΓΕ) ή/&amp; προφορική (ΠΕ) εξέταση που αντιστοιχεί στο 80% &amp;</li><li>6. Την συγγραφή &amp; παρουσίαση εργασίας/σιών (ΣΠΕ) που αντιστοιχεί στο 20%</li></ol> <p>Η βαθμολογία του μαθήματος (ΒΜ) εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5). Τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές και από τον Καθηγητή του μαθήματος στην αίθουσα κατά την έναρξη του</p>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνόγλωσση:

- 1.Ιατράκης Γ.( 2017) Βιβλίο Γυναικολογίας. Αθήνα, Εκδόσεις «Δεσμός».
- 2.Ιατράκης Γ.( 2016) Επιλεγμένα Θέματα Γυναικολογίας. Αθήνα, Εκδόσεις Ζεβελεκάκη.
3. Ιατράκης Γ. (2018) Η Γυναίκα στην Εμμηνόπαυση. Αθήνα, Εκδόσεις «Δεσμός».

### Ξενόγλωσση:

- 3.BerekJS. Berek & Novak's(2012) Gynecology. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins.
- 4.Guidozzi F. (2013)Estrogen therapy in gynecological cancer survivors. Climacteric, 16:611-7.
5. Eder SE. Ospemifene(2014): a novel selective estrogen receptor modulator for treatment of dyspareunia. Womens Health (Lond Engl), 10:499-503.
- 6.Menopause Practice: A Clinician's Guide by The North American Menopause Society, 2014.
- 7.Panay N. (2015)Managing the Menopause: 21<sup>st</sup> Century Solutions. Cambridge

University Press .

8.Rosen HN, Drezner MK. (2017) Overview of the management of osteoporosis in postmenopausal women. UpToDate.

9.Sengos C, Iatrakis G, Andreakos C, Xygakis A, Papapetrou P. (2000) Hormonal reproductive status of women at menopausal transition compared to that observed in a group of midreproductive-aged women. Clin Exp Obst & Gyn, XXVII:54-6.

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M053      ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ   Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Διάφορες μορφές Διδασκαλίας(θεωρητική Διδασκαλία, Φροντιστηριακή Άσκηση)	2
	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτήτριες/τες πως ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι συμπεριφέρονται και αντιδρούν ή σχετίζονται μεταξύ της, σε μια οικογένεια, είναι η δύναμη που παράγει δράση, και αλλαγές στη ζωή των μεμονωμένων μελών της οικογενειακής μονάδας.</p> <p>Να αντιληφθούν πως η οικογενειακή δυναμική είναι οι διαδικασίες και οι ανατροφοδοτήσεις που καθορίζουν το βαθμό στον οποίο μια οικογένεια είναι ψυχο-κοινωνιολογικά λειτουργική. Μέσα από το μάθημα, θα μπορούν να διαχειριστούν, τη σημασία του ρόλου της θετικής οικογενειακής δυναμικής στη μείωση του στρες και στη βελτίωση της γενικής ευημερίας των μελών της οικογένειας.</p>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, για την κατανόηση της σημασίας της δυναμικής της οικογένειας</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</p> <p>Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα που αφορούν δυσλειτουργικές οικογένειες.</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών για την ομαλή μετάβαση στο γενεϊκό ρόλο και τη σωστή γονεϊκή συμπεριφορά.</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών για καλύτερη και αποδοτικότερη ενημέρωση νέων μητέρων/ζευγαριών, στη δημιουργία ευημερούντων οικογενειών.</p> <p>Αυτόνομη εργασία.</p>

Ομαδική εργασία.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Κλασσικές θεωρητικές προσεγγίσεις γονεϊκότητας
2. Η απόφαση να γίνεις γονιός.
3. Βιολογικές, γενετικές, περιβαλλοντολογικές επιρροές.
4. Υπογονιμότητα, Εγκυμοσύνη, Τοκετός,
5. Πρωρότητα, Γενετικά προβλήματα, Θηλασμός.
6. Μετάβαση στη γονεϊκότητα (νεογέννητο, νήπιο, προνήπιο, σχολικής ηλικίας, εφήβου).
7. Θεωρία οικογενειακών συστημάτων (Family systemstheory).
8. Θεωρίες Piaget, Erikson κ.ά.
9. Ιστορικά δεδομένα στη γονεϊκή επίδραση
10. Πειραματικά δεδομένα.
11. Πολιτιστικές επιρροές στη γονεϊκότητα.
12. Καθοριστικοί παράγοντες της γονεϊκής συμπεριφοράς (κουλτούρα, κοινωνικοοικονομικό status, θρησκεία)
13. Συναφείς καθοριστικοί παράγοντες (εργασιακή απασχόληση γονέων, στρες, υποστήριξη κοινωνικού δικτύου).
14. Γονεϊκότητα σε μη παραδοσιακές οικογένειες.
15. Γονείς σε κίνδυνο, κακοποίηση – παραμέληση παιδιού- κοινωνικά ζητήματα.

### 4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο διαδραστική θεωρητική διδασκαλία , άσκηση σε ομάδες.
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentatios.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω</li></ul>

	πρόσβασης των φοιτητών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Θεωρητική διδασκαλία	26
	Άσκηση σε ομάδες	20
	Παρουσίαση μελέτης περίπτωσης ενδιαφέροντος (casestudy)	16
	Αυτόνομη μελέτη	28
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή(ΓΕ) ή και προφορική εξέταση(ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις κρίσεως σε θέματα σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος, της παραδόσεις και την εμπειρία από την άσκηση σε ομάδες.</p> <p>Συμπληρωματικά μπορεί να δοθεί γραπτή εργασία η οποία θα αξιολογηθεί λαμβάνοντας 30% του τελικού βαθμού του φοιτητή/τριας.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.</p>	

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Βιβλιογραφία:

1. Friel J and Friel L (2010) *Adult Children. The Secrets of Dysfunctional Families*. Health Communications Inc, FL.
2. Nichols NC, Pace-Nichols MA, Becvar D, Napier AY (2008) *Handbook of Family Development and Intervention*. Kindle Edition

3. Ρήγα Αναστ.- Βαλ.(2012) *Η οικογένεια στην Ελλάδα σήμερα*. Εκδ. Πεδίο, Αθήνα.
4. Wetherell M., Dallos R., Munchie J., Langan M. (2009) *Οικογένεια . Η Μελέτη και η Κατανόηση της Οικογενειακής ζωής*Εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα

**Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά:**

- Journal of Family Issues
- [www.us.sagepub.com/en-us/nam/journal-of-family-issues/journal200912](http://www.us.sagepub.com/en-us/nam/journal-of-family-issues/journal200912)
- Journal of Marriage and Family  
[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1741-3737](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1741-3737)
- Journal of Child and Family Studies  
<https://link.springer.com/journal/10826>
- Journal of Family Theory and Review  
[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1756-2589](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1756-2589)
- The Journal of Family Practice  
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/labs/journals/j-fam-pract/>
- Parenting: Science and Practice  
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/labs/journals/parent-sci-pract>
- Family Relations  
[www.onlinelibrary.wiley.com/journal/](http://www.onlinelibrary.wiley.com/journal/)
- Journal of Family Psychology  
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/labs/journals/j-fam-psychol>

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M054	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Z
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Θεωρητική Διδασκαλία</b>		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΓΥ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριων στη θεωρία και μεθοδολογία της διδασκαλίας και επικοινωνίας.

Στόχος του μαθήματος είναι να καταστήσει το μελλοντικό απόφοιτο ικανό :

- α) να χειρίζεται την τέχνη της επικοινωνίας- προσέγγισης της γυναικας και
- β) να εφαρμόζει τα κατάλληλα διδακτικά μοντέλα στην εκπαίδευση των γυναικών σε θέματα αγωγής υγείας και προετοιμασίας για γονεϊκότητα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές /τριες θα είναι σε θέση να:

- ❖ Κατανοήσουν το ρόλο του εκπαιδευτικού, με την ευρύτερη έννοια, ο οποίος καλείται να κινηθεί ανάμεσα στην έλλειψη και την υπερβολή, αναζητώντας το μέτρο, προκειμένου να βοηθήσει τον εκπαιδευόμενο, στην πορεία του της χειραφέτησης, την αποκατάσταση και την προώθηση της ανοικτής επικοινωνίας στην παιδαγωγική και τη διδακτική πράξη.
- ❖ Να εφαρμόζει διδακτικά μοντέλα, διαφοροποιώντας τα, προκειμένου να προσαρμόζονται τις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε ηλικιακής ομάδας γυναικών.
- ❖ Να επικεντρώνεται περισσότερο στην ατομική και κοινωνική αφύπνιση , προκειμένου να μην περιορίζεται η παιδαγωγική πράξη στη θεραπεία προβλημάτων, αλλά και στην πρόληψη της.
- ❖ Να αναζητά και να εκδηλώνει τα προβλήματα των γυναικών και των οικογενειών της και όχι να τα αγνοεί ή να τα αποκρύπτει.
- ❖ Επιδιώκεται σταδιακή συμμετοχή του φοιτητή σε της της δραστηριότητες της διδακτικής πράξης. Στο πλαίσιο αυτό, δίνεται η δυνατότητα εξορθολογισμού της διδακτικής πράξης, προϋπόθεσης απαραίτητης για την εισαγωγή καινοτομιών στην ολιστική φροντίδα των γυναικών και των οικογενειών τους.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, για την κατανόηση της σημασίας του ρόλου της μαίας, στην εκπαίδευση των γυναικών και των οικογενειών της.

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα διδασκαλίας

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών για την προώθηση της σωστής εκπαίδευσης στο χώρο της μαιευτικής φροντίδας.

Ανάληψη πρωτοβουλιών για καλύτερη και αποδοτικότερη ενημέρωση νέων μητέρων.

Αυτόνομη εργασία.

Ομαδική εργασία.

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- 1.Η έννοια της μάθησης γενικά. Τι είναι μάθηση? .Δομή των γνώσεων**
- 2.Περιβάλλον και μάθηση**
- 3.Τα κίνητρα της μάθησης**
- 4. Η οργάνωση της μάθησης. Νόμοι της μάθησης. Δυαδική θεωρία μάθησης.  
Κοινωνικογνωστική μάθηση.**
- 5.Παιδαγωγική και διδακτική αξιολόγηση**
- 6.Κοινωνικοποιημένη διδασκαλία**
- 7.Αρχές της διδασκαλίας. Η διδακτική ως κλάδος των επιστημών αγωγής  
Κριτική επικοινωνιακή διδασκαλία. Μέθοδοι διδασκαλίας και παιδαγωγική  
αλληλεπίδραση.**
- 8.Η σημασία και οι στόχοι της εκπαίδευσης.**
- 9.Μέθοδοι διδασκαλίας και παιδαγωγική αλληλεπίδραση.Μέθοδος  
διδασκαλίας.**
- 10.Μέσα διδασκαλίας.**
- 11.Μοντέλα διδασκαλίας και κριτική επικοινωνιακή διδασκαλία. Γενικές  
παρατηρήσεις επιστημονική διδασκαλία.**
- 12.Βιωματική -επικοινωνιακή διδασκαλία.**
- 13<sup>α</sup>.Επικοινωνία ως μεταβίβαση μηνυμάτων.**
- 13<sup>β</sup>. Επικοινωνία ως κοινωνική δράση.**

**14.**Βασικά χαρακτηριστικά της επικοινωνιακής διδασκαλίας.

**15.**Ο ρόλος του εκπαιδευτικού.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο διαδραστική θεωρητική διδασκαλία , άσκηση σε ομάδες, δημόσια παρουσίαση.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>		
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Θεωρητική διδασκαλία	26
	Άσκηση σε ομάδες	20
	Αυτόνομη μελέτη	44
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται στην ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου σε θέματα σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και της παραδόσεις με:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>γραπτή εξέταση(ΓΕ), με ερωτήσεις κρίσεως</li><li>προφορική εξέταση-δημόσια παρουσίαση,</li><li>Με ένα από της ανωτέρω τρόπους ή και του δύο.</li></ol> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Σε περίπτωση εξέτασης και με της δύο τρόπους ο βαθμός του μαθήματος αντιστοιχείται με το 80% από την (ΓΕ) και 20%από την (ΠΕ).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών /τριών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.Ο τρόπος αξιολόγησης ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>	

#### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- |   |
|---|
| 1.Κοσσυβάκη, Φ. (1998). <i>Κριτική Επικοινωνιακή Διδασκαλία</i> , Αθήνα: Gutenberg.             |
| 2.Πυργιωτάκης, Ι. (2010). <i>Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη</i> , Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. |
| 3.Χρυσαφίδης, Κ. (1998). <i>Βιωματική Επικοινωνιακή Διδασκαλία</i> , Αθήνα: Gutenberg.          |

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗ ΛΗΨΗ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ»**

**1.ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M055	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Z
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗ ΛΗΨΗ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Θεωρητική Διδασκαλία		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>			

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
---------------------------------------	--

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα γενικού υπόβραθρου και η διδασκαλία του μαθήματος θα περιλαμβάνει μια περισσότερο βαθιά ανάλυση της μεθοδολογίας της έρευνας, καθιστώντας της φοιτητές ικανούς να εφαρμόζουν κατάλληλες γνώσεις στην κριτική αξιολόγηση δημοσιευμένων επιστημονικών εργασιών καθώς και να είναι ικανοί να κατανοούν τα δεδομένα, να τα αναλύουν και να εξάγουν συμπεράσματα. Στόχος του είναι οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν τηι βασικές αρχές αλλά και την αναγκαιότητα της τεκμηρίωσης της μαιευτικής πράξης ώστε να είναι σε θέση να επιλέξουν την καταλληλότερη μέθοδο παροχής μαιευτικής φροντίδας. Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν την ικανότητα να αξιολογούν με κριτικό τρόπο τις επιστημονικές μελέτες και τα ερευνητικά δεδομένα προκειμένου να τα εφαρμόσουν στην άσκηση της μαιευτικής πράξης. Της σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει της φοιτητές/τριες με γνώσεις και δεξιότητες ώστε να καταστήθουν ικανοί να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν κατευθυντήριες οδηγίες και πρωτόκολλα μαιευτικής φροντίδας, βασισμένα στην πρόσφατη και έγκυρη βιβλιογραφία.

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές /τριες θα είναι σε θέση:

- ❖ Να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά της έρευνας και τις πηγές ανθρώπινης γνώσης. Να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν τα είδη των ερευνητικών σχεδιασμών και των τύπων έρευνας καθώς και να εκτιμούν της αδυναμίες και περιορισμούς του κάθε τύπου έρευνας.
- ❖ Να αξιολογούν με κριτικό τρόπο τις επιστημονικές μελέτες και τα ερευνητικά δεδομένα αναγνωρίζοντας την ιεραρχία των πρωτογενών και δευτερογενών τύπων έρευνας και τεκμηρίων. Να κατανοήσουν την έννοια της τεκμηρίωσης και του τρόπου που επηρεάζει τη λήψη κλινικών αποφάσεων.
- ❖ Να αποκτήσουν την ικανότητα να εντοπίζουν και να αμφισβητούν την εφαρμογή μιας κλινικής πρακτικής/τακτικής που χρησιμοποιείται κατά

ρουτίνα χωρίς να υποστηρίζεται η χρήση της από ερευνητικά δεδομένα και τεκμήρια.

- ❖ Να αποκτήσουν την δεξιότητα να διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα καθώς και να συγκεντρώνουν, να αξιολογούν και να οργανώνουν τα διαθέσιμα ερευνητικά δεδομένα προκείμενου να δώσουν απάντηση στο ερευνητικό ερώτημα.
- ❖ Να αποκτήσουν ικανότητα ανάπτυξης κατευθυντήριας οδηγίας και πρωτόκολλου μαιευτικής φροντίδας βασισμένα στην έγκυρη και πρόσφατη βιβλιογραφία.
- ❖ Να συνεργαστούν με υπευθυνότητα με τους συμφοιτητές τους για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης που περιλαμβάνει την οργάνωση, κατανομή καθηκόντων και την υλοποίηση του σχεδίου.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1. Ορισμός τεκμηριωμένης γνώσης (σημαντικότητα, οφέλη).**

- Έρευνα και τεκμηρίωση.
- Αναλυτική περιγραφή των ερευνητικών σχεδιασμών και των τύπων έρευνας.
- Αδυναμίες και περιορισμοί του κάθε τύπου έρευνας.
- Ιεραρχία των πρωτογενών και δευτερογενών τύπων έρευνας και τεκμηρίων
- Παρουσίαση και περιγραφή λειτουργίας ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων.
- Διαδικασία αναζήτησης και συγκέντρωσης ερευνητικών δεδομένων (σύνθετη αναζήτηση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων με την χρήση λογικών τελεστών και λέξεις-κλειδιά).

**3. Διάσπαση της ερευνητικής ερώτησης σε συνιστώσες- Ακρωνύμιο PICO**

4. Διαδικασία αναζήτησης και συγκέντρωσης ερευνητικών δεδομένων (σύνθετη αναζήτηση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και σε βιβλιοθήκες).

**5. Αξιολόγηση**

- ποιότητας,
- εγκυρότητας
- αξιοπιστίας των ερευνών.

**6. Κριτική ανάλυση της μεθοδολογίας και της δομής επιστημονικών άρθρων.**

- Λήψη κλινικών αποφάσεων βάσει τεκμηριωμένης γνώσης και δεδομένων.

**7. Βήματα για την τεκμηριωμένη λήψη απόφασης.**

**8. Εντοπισμός προβλήματος ή πρακτικής υπό αμφισβήτηση.**

**9. Συγκέντρωση, αξιολόγηση και οργάνωση των διαθέσιμων ερευνητικών δεδομένων.**

Εντοπισμός κενών έρευνας.

**10. Δημιουργία πρωτοκόλλων.**

- Διαδικασία δημιουργίας πρωτοκόλλων
- Παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων και συγγραφή επιστημονικής εργασίας
- Συγγραφή βιβλιογραφικής ανασκόπησης και συστηματικής ανασκόπησης.

**11. Διαδικασία κλινικής εφαρμογής νέων πρωτοκόλλων.**

- Παράγοντες που επηρεάζουν θετικά και αρνητικά την κλινική εφαρμογή νέων πρωτοκόλλων και κατευθυντηρίων οδηγιών.

**12. Παρεμβάσεις για την επιτυχή κλινική εφαρμογή των νέων πρωτοκόλλων.**

**13. Οφέλη από την εφαρμογή λήψης κλινικών αποφάσεων βάσει τεκμηρίωσης.**

- Οφέλη για τον ασθενή και την κοινότητα.
- Οφέλη για τους οργανισμούς.
- Οφέλη για τους επαγγελματίες.

**14. Κίνδυνοι από τη μη εφαρμογή λήψης κλινικών αποφάσεων βάσει τεκμηρίωσης.**

- Κίνδυνοι που αφορούν την υγεία και τη φροντίδα του ασθενή.
- Νομικοί κίνδυνοι για της οργανισμούς και της επαγγελματίες.
- Οικονομικοί κίνδυνοι για της οργανισμούς.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentatios.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω πρόσβασης των φοιτητών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Συγγραφή εργασίας σε μελέτη περίπτωσης	20
	Αυτόνομη μελέτη	44
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>

<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Γραπτή ή και προφορικήτελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης</li><li>• Επίλυση προβλημάτων</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης</li></ul> <p>2. Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (40%).</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από της φοιτητές εφόσον της χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>
----------------------------	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Λυκερίδου Κ. (εκδ) *Τεκμηριωμένη λήψη απόφασης στην Μαιευτική*, Εκδόσεις Λαγός Δ. ISBN: 978-960-7875-77-8.

2. Λυκερίδου Α, Βιβλάκη Β., Γουρουντή Κ. *Μεθοδολογία έρευνας στην υγεία. Μελέτη της υγείας και των υπηρεσιών υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις BrokenHillPublishersLTD 2013. ISBN: 978 0 335 23364 9.

### Ξενόγλωσση :

- 3.Berghella V. (2006).*Obstetric Evidence-Based Guidelines (Series in Maternal-Fetal Medicine)*. Informa UK Ltd.
- 4.Dawes T., Davies P., and Gray A.(2005).*Evidence-Based Practice: A Primer for Health Care Professionals (Evidence-Based Practice)*.Churchill LivingstonePublishers.
- 5.Levin R., Feldman H. (2006).*Teaching Evidence-Based Practice in Nursing: A Guidefor Academic and Clinical Settings*. Springer Publishing Company.
- 6.McDaid C. (2000).*Clinical Effectiveness and Evidence-based Nursing, Midwifery and Health Visiting: Barriers, Resources and Practical Implications*.Publisher: NIPEC
- 7.Malloch K., Porter-O'Grady T. (2006).*Introduction to Evidence-Based Practice inNursing and Health Care*. Jones and Barlett Publishers.
- 8.Proctor S., Renfrew M. (2000).*Linking Research and Practice in Midwifery:Aguide to Evidence-Based Practice*. Bailliere Tindall Publishers.
- 9.Proctor S., Renfrew M. (2000).*Linking Research and Practice in Midwifery: A Guide to Evidence-Based Practice*. Bailliere Tindall Publishers.

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ»

#### 1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M056	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις	2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ(ΜΕ)</b>
<b>ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>		ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>		ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>		ΟΧΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>η γνωριμία των φοιτητών/τριών με της διάφορες εναλλακτικές μορφές θεραπείας που μπορούν να αξιοποιήσουν στην κλινική πράξη,</li> <li>η διδασκαλία των βασικών αρχών αυτών των μορφών θεραπείας.</li> </ul> <p>Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στο να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητες, που θα τους επιτρέψουν να εφαρμόσουν ένα σχέδιο φροντίδας βασισμένο σε εναλλακτικές μεθόδους φροντίδας με επίκεντρο την γυναίκα και την οικογένεια.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί</p>

να :

- ❖ Κατανοούν τις βασικές γενικές αρχές των εναλλακτικών μορφών θεραπείας, αλλά και ειδικά για την κάθε μία από αυτές. Διακρίνουν την ιδιαίτερη ορολογία και τις διαφορετικές έννοιες που είναι σχετικές με το αντικείμενο και εκτιμούν για ποιους λόγους και με ποιους τρόπους χρησιμοποιούν οι γυναίκες της εναλλακτικές μορφές θεραπείας.
- ❖ Ενημερώνουν τις γυναίκες αποτελεσματικά για τη χρήση των εναλλακτικών μορφών θεραπείας, χρησιμοποιώντας τα επιστημονικά δεδομένα, προκειμένου να αναδείξουν τόσο τους κινδύνους όσο και τα οφέλη της εκάστοτε εναλλακτικής θεραπείας, προκειμένου να αξιολογήσουν την ποιότητας των αποτελεσμάτων.
- ❖ Αξιολογούν και να ερμηνεύουν τα επιστημονικά δεδομένα που αφορούν την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των εναλλακτικών μορφών θεραπείας στην κλινική πράξη.
- ❖ Συνθέτουν και προτείνουν σχέδιο φροντίδας με επίκεντρο τη γυναίκα με σεβασμό στις εξατομικευμένες αξίες και ανάγκες της.
- ❖ Αναθεωρούν τον καθημερινό τρόπο ζωής και να αποκτούν μια προσωπική θετική προοπτική για την πρόληψη της νόσου και την προαγωγή της υγείας στο δικό της τρόπο ζωής. Χρησιμοποιούν σύγχρονα εργαλεία για την αναζήτηση αξιόπιστων πληροφοριών με έμφαση στη συνεχιζόμενη διαβίου εκπαίδευση.

### Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Λήψη πρωτοβουλιών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Σεβασμός στο περιβάλλον.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος.

- 1.**Ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο στην εφαρμογή των εναλλακτικών μορφών θεραπείας.Ορισμοί, ορολογία και σύγχρονη κατηγοριοποίηση των εν αλλακτικών μορφών θεραπείας.
- 2.**Χρήση των εναλλακτικών μορφών θεραπείας στον πληθυσμό – Συχνότητα, γνώσεις, τρόποι χρήσης, λόγοι χρήσης, χαρακτηριστικά των χρηστών. Αναγνώριση της ανάγκης και της αξίας της φροντίδας με επίκεντρο τη γυναίκα και την οικογένεια.
- 3.**Εκμάθηση αξιόπιστων πηγών πληροφόρησης, αξιολόγηση των επιστημονικών δεδομένων και αξιοποίηση στην κλινική πράξη. Δημιουργία στρατηγικών και σχεδίων αυτοφροντίδας και ευεξίας.
- 4.**Ο ρόλος της μαίας/μαιευτή της εναλλακτικές μορφές θεραπείας. Τεκμηριωμένη μαιευτική φροντίδα και εναλλακτικές μορφές θεραπείας.Προοπτικές εκπαίδευσης και δυνατότητες εξειδίκευσης.
- 5.**Βασικές αρχές βιοτανολογίας – φυτοθεραπείας και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 6.**Βασικές αρχές της αρωματοθεραπείας και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 7.**Βασικές αρχές του θεραπευτικού μασάζ και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 8.**Βασικές αρχές του βελονισμού και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 9.**Βασικές αρχές της γιόγκα και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 10.**Βασικές αρχές της υπνοθεραπείας και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 11.**Βασικές αρχές της αναπνοής και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 12.**Βασικές αρχές της ρεφλεξολογίας και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 13.**Βασικές αρχές της μουσικοθεραπείας και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.
- 14.**Βασικές αρχές της χοροθεραπείας και εφαρμογή στη Μαιευτική και

Γυναικολογία.

**15.** Βασικές αρχές της υδροθεραπείας και εφαρμογή στη Μαιευτική και Γυναικολογία.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση παρουσιάσεων με powerpoint και επίδειξη βίντεο	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογίων και ανάλυση μελετών και προετοιμασία ατομικής ή ομαδικής εργασίας	20
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	34
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Αξιολόγηση του μαθήματος:	
	<b>22.</b> Γραπτή ή/& προφορική τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:	
	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις ανάπτυξης ή</li><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και</li></ul>	

	<p>ερωτήσεις ανάπτυξης ή</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Επίλυση προβλημάτων ή</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης ή</li><li>• Συνδυασμό των ανωτέρω.</li></ul> <p><b>23. Παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας (40%)</b></p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από της φοιτητές εφόσον της χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος. Της ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Allan D. Cumming, Karen R. Simpson, David Brown(2011).*Συμπληρωματική και Εναλλακτική Ιατρική*, εκδόσεις Παρασιάνου.
2. Αγγελάκη,( 2008), *Πέρι βοτανοθεραπείας, Αθήνα*, εκδόσεις Αγγελάκη.
3. Αλιμπέρτης Α. (2010). *Βότανα της Κρήτης: Ιδιότητες και της των φυτών*, Β' έκδοση.
4. Μπαζαίος Κ., (2013). *100 βότανα, 2000 θεραπείες*, 44<sup>η</sup> έκδοση, εκδόσεις Μπαζαίος.

### Ξενόγλωσση:

5. Marc S. Micozzi, (2015), *Fundamentals of Complementary and Alternative Medicine* , 5e, Elsevier
6. David Rakel, (2014), *Integrative Medicine*, 4e Elsevier.

7. Ann Frye (2007). *Understanding Diagnostic Tests in the Childbearing Years: An Holistic Guide to Evaluating the Health of Mother and Baby*. Labrys Press, Oregon.
8. Tiran, D. Mack, S. (2000). *Complementary Therapies for Pregnancy and Childbirth*. Second edition, London Balliere Tindall.
9. Romm A.J., (2010). *Botanical Medicine for Women's Health*
10. Ministerial Advisory Committee on Complementary and Alternative Health, June (2004). Complementary and Alternative Health Care in New Zealand [www.newhealth.govt.nz/maccah.htm](http://www.newhealth.govt.nz/maccah.htm) ISBN 0-478-28287-7, Booklet. ISBN 0-478-28288-5, web.
11. New Zealand Ministry of health. Complementary and Alternative Therapies Evidence-basedSummaries,  
<http://www.moh.govt.nz/moh.nsf/indexmh/cam-evidence-based-summaries-2003-2006> New Zealand Ministry of Health website on complementary and alternative medicine [www.cam.org.nz](http://www.cam.org.nz)
12. Belew C., 1999, Herbs and the Childbearing Woman: Guidelines for Midwives, American College for Midwives
13. Goldstein L., 2001, Herbals and Homeopathics in Maternity Care
14. Weed S., 1986, Wise Woman Herbal for the Childbearing Year
15. WHO monographs on selected medicinal plants, vol.1, 1999
16. WHO monographs on selected medicinal plants, vol.2, 2002
17. WHO monographs on selected medicinal plants, vol.3, 2007
18. WHO, 1997, Quality assurance of pharmaceuticals, a compendium of guidelines and related materials, Geneva
19. WHO, 2013, Traditional Medicine Strategy: 2014-2023

#### **Επιστημονικά περιοδικά**

- Complementary Therapies in Nursing and Midwifery
- BMC Complementary and Alternative Medicine
- Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine
- Complementary Therapies in Clinical Practice
- Midwifery
- British Journal of Midwifery
- Birth
- BJOG
- European Journal of Midwifery

«ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M057	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρητική Διδασκαλία	2		3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ)  ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	OXI		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	OXI		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και τεκμηρίωση των έμφυλων

υγειονομικών ανισοτήτων ώστε οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν επιστημονικές γνώσεις όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ του βιολογικού φύλου ( sex ) και του κοινωνικού φύλου (gender). Στόχος είναι να αναπτύξουν την ικανότητα ανάλυσης των στερεοτύπων των φύλων και να εξηγούν πώς η αποικοδόμηση των στερεοτύπων των φύλων θα συμβάλει στην προαγωγή της υγείας, υιοθετώντας σωστές συμπεριφορές.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί να :

- ❖ Να διερευνούν και να αναλύουν της όρους βιολογικό φύλο, κοινωνικό φύλο, υγεία.
- ❖ Να εντοπίζουν και να εξετάζουν παράγοντες (θρησκεία, αξίες, κουλτούρα, ηλικία, περιβάλλον, ΜΜΕ, Κοινωνικο-πολιτισμικοί παράγοντες / φύλο και ανισότητες στην υγεία κ.ά) οι οποίοι επηρεάζουν την υιοθέτηση αντιλήψεων και στερεοτύπων σε σχέση με το φύλο και την υγεία.
- ❖ Να αξιολογούν τις διαφορές στη νοσηρότητα και θνησιμότητα και της διαφορές και ανισότητες στη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική πτυχή της υγείας ανάμεσα στα δύο φύλα.
- ❖ Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία σε σχέση με το φύλο (είναι η διατροφή, η παχυσαρκία, η άσκηση, η βία ενάντια στις γυναίκες, η φτώχεια, οι προληπτικές συμπεριφορές, το κάπνισμα, το αλκοόλ, το άγχος, οι καρδιοπάθειες).
- ❖ Να ελέγχουν και να αναλύουν τρόπους αμφισβήτησης των στερεοτύπων των φύλων και το ρόλο της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης στη δημιουργία και αμφισβήτησή της και να εξηγούν πώς η αποικοδόμηση των στερεοτύπων των φύλων θα συμβάλει στην προαγωγή της υγείας.
- ❖ Να εξετάζουν τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία σε σχέση με το φύλο.
- ❖ Να αξιολογούν της επιδράσεις του φύλου στην υιοθέτηση συμπεριφορών υγείας.

Γενικές Ικανότητες
Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Λήψη αποφάσεων Λήψη πρωτοβουλιών Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η Υγεία από την προοπτική του φύλου.
2. Καθοριστικοί παράγοντες της Υγείας.
3. Το σύστημα sex/gender.
4. Η έννοια του βιολογικού (sex) και του κοινωνικού φύλου (gender).
5. Το φύλο και μελέτες για την υγεία.
6. Το φύλο ως καθοριστικός παράγοντας υγείας.
7. Έμφυλες υγειονομικές ανισότητες κατά τη διάρκεια της ζωής.
8. Φυλετικές διαφορές στη νοσηρότητα και θνησιμότητα.
9. Φύλο – Προσωπική Ταυτότητα – Ταυτότητα του φύλου.
10. Ετεροφυλικές σχέσεις και υγεία.
11. Έρευνες για την υγεία των μεταναστών βάσει φύλου.
12. Έμφυλες υγειονομικές ανισότητες και παράγοντες κινδύνου.
13. Παρεμβάσεις αλλαγής επιβαρυντικών συμπεριφορών υγείας.

### 4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Διαλέξεις, Σεμιναριακές παρουσιάσεις από της φοιτητές, Διαδραστική διδασκαλία										
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση power point presentations										
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<table border="1"> <thead> <tr> <th style="background-color: #c0c0c0;"><b>Δραστηριότητα</b></th><th style="background-color: #c0c0c0;"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>διαλέξεις</td><td>26</td></tr> <tr> <td>Εκπόνηση μελέτης (project) / Συγγραφή εργασίας</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας</td><td>44</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;"><b>Σύνολο</b></td><td style="text-align: center;"><b>90</b></td></tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	διαλέξεις	26	Εκπόνηση μελέτης (project) / Συγγραφή εργασίας	20	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	44	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>										
διαλέξεις	26										
Εκπόνηση μελέτης (project) / Συγγραφή εργασίας	20										
Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	44										
<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>										
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριων γίνεται στο τέλος του εξαμήνου, αφού ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, στα ελληνικά, με:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Γραπτή τελική /ή και προφορική εξέταση (60%). Οι ερωτήσεις απαιτούν:             <ol style="list-style-type: none"> <li>σύντομες απαντήσεις είτε,</li> <li>διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη της θέματος είτε,</li> <li>γ. κρίσεως είτε</li> </ol> </li> <li>εκπόνηση εργασιών και προφορική δημόσια παρουσίαση από της φοιτητές (40%).</li> </ol> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης (ΓΕ) είναι το πέντε (5 ).</p> <p>Η ενημέρωση για την αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται από την ιστοσελίδα επικοινωνίας του</p>										

	τμήματος με της φοιτητές.
--	---------------------------

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αστρινάκη Ρ., Χαντζαρούλα Π., Αθανασίου Α. (2011). Μελέτες για Φύλοστην Ανθρωπολογία και την Ιστορία. *Εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα.*
2. Bird CE, Rieker PP (2008). Gender and Health: The Effects of Constrained Choices and Social Policies. *Cambridge University Press, London.*
3. Graham H (2009). Understanding Health Inequalities. *Open University Press, Berkshire, England.*
4. Machenbach and Bakker M. (2002). Reducing Inequalities in Health: A European Perspective. *Routledge, London.*

## Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

### ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ»

#### 1.ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M058	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	H
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<b>Σύνθετο μάθημα :Διαλέξεις</b>		3	4,5
Κλινική άσκηση		3	1,5

Σύνολο		6	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ)</b> <b>ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	<b>1. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ</b> <b>2. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΚΕΤΟΥ</b> <b>3. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΛΟΧΕΙΑΣ</b> <b>4. ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΕΟΓΝΟΥ</b> <b>5. ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</b>		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	<b>ΟΧΙ</b>		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα ειδίκευσης</p> <p>Και αναφέρεται στην άσκηση Πρωτοβάθμιας Μαιευτικής Φροντίδας. Αποτελεί μάθημα θεμελιώδους σημασίας για την κατανόηση των δομικών εννοιών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και τον ρόλο της μαίας και του μαιευτή στην κοινότητα.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στο να γίνει κατανοητό τόσο το θεωρητικό πλαίσιο που περιλαμβάνει την οργάνωση της Μαιευτικής Φροντίδας στην κοινότητα, τη νοσηλεία στο σπίτι, την Κοινοτική Μαιευτική και τη σχέση της με της γυναίκες του Πληθυσμού καθώς της και την εστίαση στη περιγεννητική φροντίδα στην κοινότητα.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p>

- ❖ Γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά της Πρωτοβάθμιας Μαιευτικής Φροντίδας και να εφαρμόζει στην κλινική πράξη το πλαίσιο της φροντίδας της μαίας στην ΠΦΥ.
- ❖ Χρησιμοποιεί τη βασική μεθοδολογία στο σχεδιασμό, την οργάνωση, την εφαρμογή και αξιολόγηση των Προγραμμάτων Φροντίδας που αναφέρονται στην κοινότητα (άτομο και οικογένεια) με την κατ'οίκον επίσκεψη
- ❖ Αναλύει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των προγραμμάτων φροντίδας και να τα αξιοποιήσει κατάλληλα σε επόμενη εφαρμογή του Προγράμματος
- ❖ Γνωρίζει της απαραίτητες επιστημονικές μεθοδολογίες και πως αυτές χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της κοινοτικής μαιευτικής φροντίδας στο χώρο της ΠΦΥ.
- ❖ Συνεργάζεται με της συμφοιτητές του στην εφαρμογή παρεμβάσεων στην ΠΦΥ.

### Εργαστήριο

Στο πλαίσιο του εργαστηριακού μέρους, οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με της παρεμβάσεις της μαίας που εργάζεται στην ΠΦΥ την εφαρμογή της στην γυναίκα και την οικογένεια της σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών.

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1.**Νομικό πλαίσιο, Οργάνωση και αξιολόγηση της Μαιευτικής φροντίδας στην ΠΦΥ

**2.**Η φροντίδα στην κοινότητα. Τομείς δράσεις της ΠΦΥ (πρόληψη, αγωγή υγείας, προαγωγή υγείας, προσυμπτωματικός έλεγχος, ψυχικά νοσήματα, κατ οίκον φροντίδα και νοσηλεία, αποκατάσταση, θεραπεία, σχολείο, χώρος εργασίας, δημόσια υγεία, κοινωνική φροντίδα)

Επικοινωνία της μαίας με την κοινότητα

**3.**Ηλεκτρονική συνταγογράφηση φαρμάκων και εξετάσεων

**4.**Οργάνωση μαθημάτων Προετοιμασίας για Γονεϊκότητα σε Κέντρο Υγείας ή άλλη Πρωτοβάθμια Δομή Υγείας

**5**Κατ' οίκον φροντίδα και νοσηλεία στην κύηση. Συμβουλευτική για την διατροφή κατά την περιγεννητική περίοδο από την κοινοτική μαία

**6.**Τοκετός στο σπίτι

**7.**Κατ' οίκον φροντίδα και νοσηλεία της λεχωίδας.

**8.**Το νεογνό και η φροντίδα υγείας στην κοινότητα από την Μαία. Κατ' οίκον φροντίδα και νοσηλεία του νεογνού. Μέτρηση χολερυθρίνης, γλυκόζης ορού, αιμοσφαιρίνης, αέρια αίματος, γενική ούρων, καλλιέργειες, προληπτικός έλεγχος νεογνών για μεταβολικά νοσήματα, εμπύρετο νεογνό.

Εξωνοσοκομειακή παρακολούθηση νεογνών μετά από νοσηλεία σε ΜΕΝΝ.

Σίτιση με βρεφική φόρμουλα

**9.**Γενικές αρχές εμβολιασμών εγκύων, νεογνών, παιδιών, εφήβων

**10.**Αντιμετώπιση επειγόντων μαιευτικών και νεογνικών περιστατικών στην κοινότητα και σε εξωνοσοκομειακό περιβάλλον

**11.**Κοινοτική Μαιευτική φροντίδα σε σακχαρώδη διαβήτη κύησης

**12.**Μητρικός θηλασμός στην πρωτοβάθμια Φροντίδα υγείας.

Δημιουργία κέντρων Μητρικού θηλασμού. Μεθοδολογία Κατ' οίκον παρακολούθησης της θηλάζουσας λεχωίδας και του νεογνού.

**13.**Ο ρόλος την κοινοτικής μαίας στην πρωτοβάθμια περιγεννητική ψυχική φροντίδα

Διαχείριση της περιγεννητικής απώλειας στην ΠΦΥ

**14.**Παρεμβάσεις από την μαία στην ΠΦΥ για την διακοπή του καπνίσματος στην περιγεννητική περίοδο

- Ο ρόλος της κοινοτικής μαίας στην Διαχείριση εγκύων που κάνουν χρήση τοξικών ουσιών στην ΠΦΥ

**15.**Φροντίδα εμμηνοπαυσιακών γυναικών στα πλαίσια της ΠΦΥ

Γυναίκα και καρκίνος: κατ' οίκον φροντίδα

### Εργαστηριακό Μέρος Μαθήματος

Στο πλαίσιο του εργαστηριακού μέρους, οι φοιτητές/τριες ασκούνται και εξοικειώνονται με την εφαρμογή παρεμβάσεων και πλάνου φροντίδας της γυναίκας και της οικογένειας της στα πλαίσια της Πρωτοβάθμιας Μαιευτικής Φροντίδας στο επίπεδο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας, με στόχο την εφαρμογή αυτή να την πραγματοποιήσουν ως επαγγελματίες Μαίες/Μαιευτές στην κοινότητα.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>• Χρήση Power point presentations.</li><li>• Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li><li>• Κλινική άσκηση των φοιτητριών/των σε μικρές ομάδες σε Κέντρα Υγείας, Μονάδες Πρωτοβάθμιας φροντίδας, Κατ' οίκον επισκέψεις υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μεντόρων-καθηγητών ή επαγγελματιών υγείας.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογίων και ανάλυση μελετών και προετοιμασία ατομικής ή ομαδικής εργασίας	20

	Κλινική άσκηση	45	
	Αυτόνομη μελέτη	76	
	Σύνολο	180	
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<b>Αξιολόγηση του φοιτητή/τριας στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος (ΘΜ):</b>		
	Γραπτή ή/& προφορική εξέταση τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:		
	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/&amp;</li><li>• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις ανάπτυξης ή/&amp;</li><li>• Επίλυση προβλημάτων ή/amp;</li><li>• Ανάλυση ρόλων σε σύντομη μελέτη περίπτωσης ή</li><li>• Συνδυασμό των ανωτέρω</li></ul>		
	Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (40%)		
	<b>Αξιολόγηση στο κλινικό-εργαστηριακό μέρος (ΚΑ):</b>		
	Παρατήρηση κατά την διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης (50%):		
	<ul style="list-style-type: none"><li>• Παρατήρηση ανάπτυξης κλινικών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και τεχνογνωσίας κατά την διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης του φοιτητή εκ μέρους του εκπαιδευτή.</li><li>• Εφαρμογή προγράμματος παρέμβασης στην κοινότητα</li><li>• Κλινική εφαρμογή δεξιοτήτων</li></ul>		
	Προφορική εξέταση (50%)		
	Γλώσσα εξέτασης η ελληνική.		
	Η βαθμολογία της (ΘΜ) και του (ΚΑ) εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας για κάθε μία από αυτές της εξέτασης είναι το πέντε (5). Απαραίτητη προϋπόθεση για τον συψηφισμό των δύο βαθμολογιών και την διεξαγωγή		

	<p>της (ΒΜ) είναι η βάση σε κάθε ένα από τα δύο.</p> <p>Ο Βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται ως εξής:</p> <p>Βαθμός {Βαθμός Θεωρητικού μέρους του μαθήματος + Βαθμός (ΚΑ)}/2 = (ΒΜ)</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών /τριων είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από τους φοιτητές εφόσον τους χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος.</p>
--	--

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Βιβιλάκη Β. (2016). *Πρωτοβάθμια Μαιευτική Φροντίδα. Η μαία στην Π.Φ.Υ.* Εκδόσεις Πασχαλίδης.
2. Αντωνίου Ε., Βιβιλάκη Β., Ρωμανίδου Α., Ντάνγκα Δ., Βασιλάκη Ε., Σουρανάκη Ε., Κεφαλογιάννη Α., Λεονταράκη Ε. (2007) *Η γυναίκα και το νεογνό στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.* Εκδ. Πασχαλίδης.
3. Καλοκατιρινού Α., Αδαμακίδου Θ., Βελονάκη Β., Βιβιλάκη Β., και συνεργάτες (2015). *Εφαρμογές Καλών Πρακτικών Ομάδας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα.* [https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3301/5/00\\_master\\_document.pdf](https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3301/5/00_master_document.pdf).
4. LowdermilkD.L. – PerryS.E. Μετάφραση-Επιμέλεια: Λυκερίδου Α. – Δελτσίδου Α. (2014). *Νοσηλευτική Μητρότητος.* Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός.

### Ξενόγλωσση :

5. Edwins J. (2008) .*Community Midwifery Practice.* Wiley-Blackwell
6. Edwards G, Byrom S (2007) *Essential Midwifery Practice: Public Health.* Wiley-Blackwell .

### Επιστημονικά περιοδικά

- Midwifery

- British Journal of Midwifery
- Birth
- BJOG
- European Journal of Midwifery

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**  
**«ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	M059	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	H
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>		<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Κλινική άσκηση-Ανάπτυξη δεξιοτήτων	30		18
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(Υ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού</li><li>• Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού Υψηλού Κινδύνου</li><li>• Περιεγχειρητική Φροντίδα στη Μαιευτική / Γυναικολογική – Αρχές Αναισθησιολογίας</li><li>• Προετοιμασία Γονέων – Φυσικός τοκετός</li><li>• Εφαρμογές τεχνολογίας στη Μ/Γ</li><li>• Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας</li><li>• Μητρικός Θηλασμός</li><li>• Φροντίδα Φυσιολογικού Νεογνού</li><li>• Ηλεκτρονική παρακολούθηση εμβρύου</li></ul>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός της μαθήματος κλινικές δεξιότητες στον τοκετό πρακτικής άσκησης είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια των κατάλληλων ικανοτήτων και δεξιοτήτων των φοιτητών/τριών για την εφαρμογή των αρχών της Μαιευτικής επιστήμης. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος εξασκούνται στην κλινική πρακτική του επαγγέλματος γενικότερα και ειδικότερα στην πραγματοποίηση φυσιολογικού τοκετού σε της της βαθμίδες της παροχής φροντίδας υγείας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος κλινικές δεξιότητες στον τοκετό οι φοιτήτριες/ές είναι ικανοί και έχουν αποκτήσει τις δεξιότητες που απαιτούνται για να είναι σε θέση να:

- ❖ Αξιολογούν, σχεδιάζουν και παρέχουν αυτόνομα προσωποκεντρική ολοκληρωμένη μαιευτική φροντίδα στην επίτοκο και το νεογνό (παρακολουθούν την επίτοκο, πραγματοποιούν φυσιολογικό τοκετό, και εφαρμόζουν τις απαραίτητες ενέργειες που απαιτούνται σε όλα τα στάδια του τοκετού σύμφωνα με τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει στα προαπαιτούμενα μαθήματα σύμφωνα και με τα επαγγελματικά δικαιώματα της μαίας/μαιευτή).
- ❖ Αναλαμβάνουν την ευθύνη αξιολόγησης, παροχής, συντονισμού της μαιευτικής φροντίδας καθώς και διατήρησης της συνέχειας της.
- ❖ προωθούν και σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα των επιτόκων και τη διαφορετικότητα, λαμβάνοντας υπόψιν της οργανικές, ψυχολογικές πνευματικές και κοινωνικές ανάγκες της.
- ❖ προστατεύουν ανεξάρτητα την υγεία και την ευημερία των επιτόκων και των νεογνών τους, διασφαλίζοντας την ασφάλεια τους και την προώθηση της αυτονομίας τους. Λαμβάνουν υπόψιν, τους διεθνείς και εθνικούς κώδικες ηθικής και δεοντολογίας διασφαλίζοντας το δικαίωμα των επιτόκων για ιδιωτικότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων υγείας.
- ❖ έχουν την ικανότητα να επικοινωνούν αποτελεσματικά, να αλληλεπιδρούν και να συνεργάζονται αποτελεσματικά με την επίτοκο και το οικογενειακό της περιβάλλον καθώς και όλα τα μέλη της

διεπιστημονικής ομάδας παροχής φροντίδας υγείας.
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Ανάληψη πρωτοβουλιών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτητές/τριες κατά την διάρκεια των κλινικών δεξιοτήτων στον τοκετό θα ασκούνται στο επάγγελμα της μαίας/μαιευτή σε **Μαιευτήρια** καθώς και σε γενικά νοσοκομεία που έχουν **Μαιευτική Κλινική**.

Κατά την διάρκεια της άσκησης της οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν και καλλιεργούν της κατάλληλες ικανότητες και δεξιότητες για την εφαρμογή των αρχών της Μαιευτικής επιστήμης σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Της πραγματοποιούν σαράντα (40) φυσιολογικούς τοκετούς, που είναι απαραίτητη τόσο για τη λήψη πτυχίου όσο και για την άδεια άσκησης επαγγέλματος σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία, η οποία έχει ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο (Π.Δ. 38/2010).

Οι φοιτήτριες/τές θα ασκούνται συνολικά δεκατρείς (13) εβδομάδες, δηλαδή πενήντα (52) ημέρες. Η ημερήσια διάρκεια άσκησής της είναι επτάμιση ώρες.

Συγκεκριμένα η κλινική άσκηση θα πραγματοποιείται:

στην Αίθουσα Τοκετών (11 εβδομάδες) και θα αφορά στη:

- Μαιευτική φροντίδα επιτόκου: Λήψη ιστορικού, αξιολόγηση εγκύου, εισαγωγή, προετοιμασία, παρακολούθηση και εκτίμηση επιτόκου και εξετάσεων που της γίνονται (παρακολούθηση και περίθαλψη τουλάχιστον 40 επιτόκων γυναικών, και επιπλέον παρακολούθηση και περίθαλψη 40 εγκύων, στην διάρκεια του τοκετού και της λοχείας, ευρισκομένων σε κίνδυνο)
- Πραγματοποίηση σαράντα (40) φυσιολογικών τοκετών (εάν δεν δύναται να επιτευχθούν οι 40 Φ.Τ..
- Μαιευτική φροντίδα επιτόκου και λεχωϊδας υψηλού κινδύνου (παρακολούθηση και περίθαλψη 40 εγκύων, στη διάρκεια του τοκετού και της λοχείας, ευρισκομένων σε κίνδυνο)
- Πραγματοποίηση και συρραφή περινεοτομής
- Ανάνηψη νεογνού
- Παρακολούθηση γυναίκας και νεογνού μετά τον τοκετό (παρακολούθηση και περίθαλψη –περιλαμβανομένης της εξέτασης- τουλάχιστον 100 λοχευουσών γυναικών και φυσιολογικών νεογνών)
- Παρακολούθηση, προετοιμασία και περιεγχειρητική φροντίδα σε Καισαρική Τομή.
- Αιμοληψία, τοποθέτηση ορού, χορήγηση φαρμάκων
- Εφαρμογή τοπικής αναισθησίας κ.α.

2. Μαιευτική Φροντίδα Λεχωϊδας, διάρκειας 2 εβδομάδων ή 10 ημερών. Πραγματοποιείται σε λεχώνες και νεογνά που νοσηλεύονται σε τμήμα Λεχωϊδων και τμήμα κύησης υψηλού κινδύνου (παρακολούθηση και περίθαλψη [περιλαμβανομένης της εξέτασης] τουλάχιστον 100 λεχώνων γυναικών και φυσιολογικών νεογνών) & (παρακολούθηση και περίθαλψη 40 λεχωϊδων ευρισκομένων σε κίνδυνο).

Οι φοιτήτριες/τές εφαρμόζουν όλα τα αντικείμενα, στα οποία έχουν εκπαιδευτεί κατά τη διάρκεια των προηγούμενων εξαμήνων φοίτησής τους στο τμήμα, σύμφωνα με τα περιγράμματα των μαθημάτων:

- Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού,

- Μαιευτική Φροντίδα Τοκετού Υψηλού Κινδύνου,
- Φροντίδα Φυσιολογικού Νεογνού,
- Περιεγχειρητική Φροντίδα στη Μαιευτική/Γυναικολογική – Αρχές Αναισθησιολογίας,
- Προετοιμασία Γονέων – Φυσικός τοκετός
- Εφαρμογές τεχνολογίας στη Μ/Γ
- Μαιευτική Φροντίδα Λοχείας,
- Μητρικός Θηλασμός.
- Ηλεκτρονική παρακολούθηση εμβρύου

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση. Κλινική άσκηση των φοιτητριών/ών σε Μαιευτήρια ή σε Νοσοκομεία που έχουν Μαιευτική Κλινική (Υποχρεωτική παρουσία).</li></ul>	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με της φοιτητές/τριες.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Κλινική άσκηση-ανάπτυξη δεξιοτήτων (υποχρεωτική παρακολούθηση)	450
	Αυτόνομη μελέτη	
	<b>Σύνολο</b>	<b>450</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση της/του φοιτήτριας /της γίνεται με:  Προφορική εξέταση από τρία μέλη Δ. Ε.Π. του τμήματος (80%):	

	<ul style="list-style-type: none"><li>• Επίλυσης προβλημάτων υγείας. Αναφέρονται τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει μία μαία/μαιευτής.</li><li>• Μελέτη περίπτωσης</li></ul> <p><b>24. Συνεκτίμηση αξιολόγησης βιβλίου πρακτικής, βιβλίου τοκετών και εντύπων παροχής φροντίδας (20%).</b></p> <p>Ο/Η φοιτητής/τρια τηρεί:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Βιβλίο πρακτικής άσκησης. Σε αυτό αναγράφονται οι ημέρες πρακτικής άσκησης στην αίθουσα τοκετών. Της ανά ημέρα καταγράφονται οι εργασίες και παρεμβάσεις που πραγματοποίησε ο/η φοιτητής/τρια. Κάθε εβδομάδα συμπληρώνεται αξιολόγηση από την προϊσταμένη μαία της Α.Τ., ενώ στο τέλος της πρακτικής άσκησης στο βιβλίο πρακτικής συμπληρώνεται μία αξιολόγηση από την υπεύθυνη για την πρακτική άσκηση του νοσοκομείου που ασκήθηκε ο/η φοιτητής/τρια.</li><li>2. Βιβλίο τοκετών. Σε αυτό αναγράφονται αναλυτικά δέκα (10) φυσιολογικοί τοκετοί που πραγματοποίησε μόνος/η του/της ο/η φοιτητής/τρια. Συγκεκριμένα για κάθε τοκετό καταγράφονται όλα τα στοιχεία του ιστορικού της επιτόκου, της πορείας του τοκετού, της ανάνηψης του νεογνού, καθώς και της παρακολούθησης της λεχωΐδας και του νεογέννητου. Επιπλέον στην τελευταία σελίδα του βιβλίου τοκετών καταγράφονται συνοπτικά οι υπόλοιποι τριάντα (30) φυσιολογικοί τοκετοί που πραγματοποίησε ο/η φοιτητής/τρια. Σε κάθε τοκετό (αναλυτικό ή συνοπτικό) υπογράφει η μαία που ήταν παρούσα και καθοδηγούσε τον/την φοιτητή/τρια.</li></ol> <p>Επιπλέον οι φοιτητές/τριες οφείλουν να συμπληρώνουν συγκεκριμένα έντυπα παροχής φροντίδας κατά την πρακτική άσκηση, τα οποία της τα χορηγεί ο συντονιστής καθηγητής (μέλος Δ. Ε.Π. του</p>
--	---

	<p>Τμήματος). Στα έντυπα αυτά αναφέρεται ο αριθμός των ατόμων στα οποία πρέπει να έχει προσφέρει μαιευτική φροντίδα (επιτόκων γυναικών, εγκύων, νεογνών), καθώς και των παρεμβάσεων που πρέπει να έχει πραγματοποιήσει ο/η φοιτητής/τρια (κολπικές εξετάσεις, κ.α.), για να είναι επαρκής η πρακτική άσκηση. Τα έντυπα αυτά υπογράφει η προϊσταμένη του τμήματος (Αίθουσα Τοκετών) που ασκείται ο/η φοιτητής/τρια και από την Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας και σφραγίζονται από την Διευθυνση του νοσοκομείου.</p> <p>Η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης βασίζεται στην γνώση, δεξιότητα και ικανότητα του/της φοιτητή/τριας να αναγνωρίζει, αξιολογεί, αποφασίζει, εφαρμόζει της αρχές της Μαιευτικής επιστήμης κατά την φροντίδα τοκετού, κατά την πραγματοποίηση του φυσιολογικού τοκετού, κατά την συρραφή της περινεοτομής καθώς και την καλύτερη δυνατή παροχή φροντίδα υγείας στην επίτοκο και στο έμβρυο- νεογνό ανά περίπτωση.</p> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10). Βάση επιτυχίας το πέντε(5).</p> <p>Η πρακτική άσκηση δεν έχει ολοκληρωθεί εάν ο/η φοιτητής/τρια δε πραγματοποιήσει το 80% των προβλεπόμενων ημερών άσκησης. Σε αυτήν την περίπτωση οφείλει να συμπληρώσει αυτό το ποσοστό και μετά αξιολογείται.</p> <p>Ο/η φοιτητής/τρια πρέπει να έχει πραγματοποιήσει συνολικά σαράντα (40) φυσιολογικούς τοκετούς (απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη πτυχίου καθώς και για την λήψη άδειας άσκησης επαγγέλματος) σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (τόσο στο εθνικό όσο και στο ευρωπαϊκό δίκαιο) για την άσκηση του επαγγέλματος της μαίας/μαιευτή.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

1. AAP Committee on Fetus and Newborn and ACOG Committee on Obstetric Practice (2012) Guidelines for Perinatal Care.
2. Berghella V. (2016). *Obstetric Evidence Based Guidelines, 3<sup>rd</sup> edition*.
3. Charles C. and Chapman V. (2013). *The Midwife's Labour and Birth Handbook*
4. Cibulka N., Lee Barron M. (2013). Guidelines for nurse Practitioners in Ambulatory Obstetric Settings.
5. Flamm B. and Quilligan E. (2012) Cesarean Section: Guidelines for Appropriate Utilization (Clinical Perspectives in Obstetrics and Gynecology).
6. Norton M. (2016). Callen's Ultrasonography in Obstetrics and Gynecology.
7. Smart J. (2017) Pregnancy: The Ultimate Survival Guide to Pregnancy and Birth.
8. The Institute for Postpartum Care (2017). What happens next- The 4<sup>th</sup> trimester: Hair to toe Guide for postpartum.
9. Tharpe N., Farley C. (2012). Clinical Practice Guidelines for Midwifery & Women's Health.
10. WHO (2010) Guidelines for the Management of Postpartum Haemorrhage and Retained Placenta (Nonserial Publications).

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ  
«ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	<b>ΣΕΥΠ</b>		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	<b>ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ</b>		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ</b>		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΜΟ60	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	H
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
Αυτόνομη Μελέτη		2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ) ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ</li> <li>2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ-ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ</li> <li>3. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</li> </ol>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΤΗΣ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### 2.Μαθησιακά Αποτελέσματα

Αυτό το μάθημα είναι μάθημα γενικής υποδομής και έχει σκοπό να προσφέρει την

δεξιότητα στον/στην φοιτητή /τρια να εστιαστεί σε οποιοδήποτε θέμα επιλέξει το οποίο να είναι σχετικό με τη Μαιευτική και που θα χρησιμοποιηθεί για να αναπτυχθεί ένα ερευνητικό project.

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές /τριες θα είναι σε θέση να:

- ❖ έχουν αυτοδύναμη γνώση, ικανότητα και δεξιότητες επαρκούς επιστημονικής διερεύνησης της θεματολογίας εξειδίκευσής της
- ❖ Έχουν επικοινωνιακές δεξιότητες προφορικής και γραπτής παρουσιάσης της διπλωματικής της εργασίας σε κοινό
- ❖ Έχουν αποκτήσει ικανότητες συνεργασίας με της συμφοιτητές της-του για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν
- ❖ αξιοποιούν τα παραπάνω είτε επαγγελματικά, είτε για ακαδημαϊκή ανέλιξη.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Επίδειξη μεθοδικότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγική ενημέρωση που θα προετοιμάσει της φοιτητές για την προσωπική της μελέτη που είναι και η κύρια προσέγγιση που θα ακολουθηθεί.

**2.** Χρήση 1:1 επιβλεψης από τον καθηγητή και υποστηρικτικές συναντήσεις (μέγιστης διάρκειας 10 ωρών) θα διευκολύνει της φοιτητές να εντοπίσουν τα προβλήματα, να μοιραστούν την πρόοδό της και να συζητήσουν πιθανές λύσεις/σχέδια δράσης. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να συναντούν της επιβλέποντες σε τακτική βάση για να συζητήσουν μεθοδολογικά και άλλα ζητήματα που σχετίζονται με την έρευνα.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Συνεργασία με επιβλέποντα καθηγητή	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"><li>Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω πρόσβασης των φοιτητών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.</li></ul>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Συγγραφή μελέτης με επιβλέποντα καθηγητή	60
	Αυτόνομη μελέτη	30
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<b>Αξιολόγηση του μαθήματος:</b>  Πτυχιακή εργασία 8.000-10.000 λέξεων, η οποία θα αξιολογεί τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος που αφορά την Συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας. Το 80% της συνολικής αξιολόγησης του μαθήματος θα προκύπτει από το κείμενο της διπλωματικής εργασίας και το 20% θα προκύπτει από την προφορική παρουσίαση της.  Γλώσσα: Ελληνική.  Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται σε καρτέλες αξιολόγησης που είναι προσβάσιμες από της φοιτητές	

εφόσον της χορηγούνται κατά την έναρξη του μαθήματος. Της αναφέρονται στην ιστοσελίδα του τμήματος.

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

1. Λυκερίδου Κ. (εκδ) *Τεκμηριωμένη λήψη απόφασης στην Μαιευτική*. Εκδόσεις Λαγός Δ. ISBN: 978-960-7875-77-8.
  2. Λυκερίδου Α, Βιβιλάκη Β., Γουρουντή Κ. *Μεθοδολογία έρευνας στην υγεία*. Μελέτη της υγείας και των υπηρεσιών υγείας. Αθήνα: Εκδόσεις BrokenHillPublishersLTD 2013. ISBN: 978 0 335 23364 9.
- Ξενόγλωσση :**
3. Berghella V. (2006) *Obstetric Evidence-Based Guidelines (Series in Maternal-Fetal Medicine)*. Informa UK Ltd.
  4. Dawes T., Davies P., and Gray A. (2005). *Evidence-Based Practice: A Primer for Health Care Professionals (Evidence-Based Practice)*. Churchill Livingstone Publishers.
  4. Derek Swetnam Writing Your Dissertation: The bestselling guide to planning, preparing and presenting first-class work.
  5. Diana Ridley (2008). *The literature review: a step-by-step guide for students*. Sage Editions.
  6. Levin R., Feldman H. (2006) *Teaching Evidence-Based Practice in Nursing: A Guide for Academic and Clinical Settings*. Springer Publishing Company.
  7. Malloch K., Porter-O'Grady T. (2006). *Introduction to Evidence-Based Practice in Nursing and Health Care*. Jones and Barlett Publishers.

8. McDaid C. (2000). *Clinical Effectiveness and Evidence-based Nursing, Midwifery and Health Visiting: Barriers, Resources and Practical Implications*. Publisher: NIPEC.
- 9 .Proctor S., Renfrew M. (2000). *Linking Research and Practice in Midwifery: A Guide to Evidence-Based Practice*. Bailliere Tindall Publishers.
10. Proctor S., Renfrew M. (2000). *Linking Research and Practice in Midwifery: A Guide to Evidence-Based Practice*. Bailliere Tindall Publishers.

### ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

#### «ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ»

##### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M061      ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ      Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Διαλέξεις	2
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)

<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία και αφομοίωση των βασικών αρχών και σύγχρονων δεδομένων της Ενδοκρινολογίας της Αναπαραγωγής.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι οι πτυχιούχοι του τμήματος ως επαγγελματίες υγείας να έχουν τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να συμβάλλουν στη βελτίωση παθολογικών καταστάσεων που απορρέουν από ενδοκρινολογικές διαταραχές, οσον αφορά στην πρόληψη και την ενδεδειγμένη παραπομπή αυτών στους κατάλληλους επαγγελματίες υγείας.</p> <p>Μετά το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές /τριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Να έχουν τις επιστημονικές γνώσεις για την αναγνώριση των φυσιολογικών ενδοκρινολογικών μεταβολών στη διάρκεια της ζωής της γυναικας.</li><li>❖ Να εφαρμόζουν ολοκληρωμένη μαιευτική φροντίδα σε εγκύους με παθολογικές ενδοκρινολογικές καταστάσεις (π.χ. υποθυρεοειδισμός, υπερθυρεοειδισμός).</li><li>❖ Να διακρίνουν έγκαιρα σημεία ενδοκρινικών παθολογικών καταστάσεων.</li><li>❖ Να παρέχουν τεκμηριωμένη συμβουλευτική σε παθολογικές ενδοκρινολογικές καταστάσεις (π.χ. σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών, αμηνόρροια ενδοκρινολογικής αιτιολογίας κα.)</li><li>❖ Να έχουν τις δεξιότητες περιορισμού των συνεπειών των προηγούμενων παθολογικών καταστάσεων.</li></ul>

Γενικές Ικανότητες
<p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</p>

### 3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**1.Φυσιολογία του αναπαραγωγικού – ενδοκρινικού αυστήματος της Γυναίκας – Γεννητικος κύκλος – Ορμονικές επιδράσεις**

Ωογένεση – Σπερματογένεση – Αναπαραγωγική διαδικασία

**2.Ιστορικό σε παθήσεις με ενδοκρινική συσχέτιση**

Γυναικολογική και γενική κλινική εξέταση σε ενδοκρινολογικές παθήσεις

Υπερηχογραφικός έλεγχος σε γυναικολογικές παθήσεις με ορμονική συσχέτιση

Βιοψία ενδομητρίου: Σχέση των αποτελεσμάτων με τις φάσεις του κύκλου και τις ορμονικές επιδράσεις

**3.Εξετάσεις screening σε καρκίνους με ορμονική συσχέτιση**

(μαστού, ενδομητρίου, ωοθηκών)

**4.Ινομυώματα και ορμονική συσχέτιση**

- Υπερπλασία του ενδομητρίου και ορμονική συσχέτιση
- Καρκίνος του ενδομητρίου και ορμονική συσχέτιση
- Ενδομητρίωση και ορμονική συσχέτιση
- Αδενομύωση και ορμονική συσχέτιση

**5.Αμηνόρροια ορμονικής αιτιολογίας**

Υπερπρολακτιναιμία.

**6.«Δυσλειτουργικές» αιμορραγίες της μήτρας και ορμονική συσχέτιση.**

Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών.

Ορμονική αντισύλληψη.

**7.Υπογονιμότητα ενδοκρινολογικής αιτιολογίας**

Βασικές έννοιες

Γυναικεία υπογονιμότητα ενδοκρινολογικής αιτιολογίας.

**8.Πρόκληση ωοθυλακιορρηξίας**

Ορμονικοί χειρισμοί στην εξωσωματική γονιμοποίηση & σε τεχνικές υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

GnRH ανάλογα

**9.Αυτόματες εκτρώσεις ενδοκρινολογικής αιτιολογίας**

Επανειλημμένες αποβολές (καθ' έξιν εκτρώσεις) ενδοκρινολογικής αιτιολογίας

**10.Τροφοβλαστική νόσος και ορμονικές συσχετίσεις.**

**11.Κλιμακτήριος – εμμηνόπαυση**

Ορμονική θεραπεία (υποκατάστασης) και πρόσθετες ή εναλλακτικές θεραπείες στην κλιμακτήριο και μετά την εμμηνόπαυση.

**12.Μαστός**

- Κλινική εξέταση του μαστού – Ορμονικές επιδράσεις
- Μέθοδοι απεικόνισης του μαστού – Ορμονικές επιδράσεις
- Καρκίνος του μαστού
- Παράγοντες κινδύνου με ορμονική συσχέτιση
- Επικουρική ορμονική θεραπεία
- Ορμονική θεραπεία σε προχωρημένη νόσο.

**13.Γονιμοποίηση – Έμβρυο – Πλακούντας**

Ενδοκρινολογικές παθολογικές καταστάσεις στη διάρκεια της κύησης

**14.Φυσιολογικές (ενδοκρινολογικές) μεταβολές**

- Από τα συστήματα σε προχωρημένη εγκυμοσύνη και στη διάρκεια του τοκετού
- Φυσιολογία της λοχείας – Ενδοκρινολογικές συσχετίσεις
- Παθολογία της λοχείας – Ενδοκρινολογικές συσχετίσεις

**15. Ορμονική πρόληψη του πρόωρου τοκετού**

- Πολύδυμη κύηση – Ενδοκρινολογικές συσχετίσεις
- Υπολειπόμενη ανάπτυξη του εμβρύου- Ενδοκρινολογικές συσχετίσεις
- Παράταση της κύησης – Ενδοκρινολογικές συσχετίσεις
- Θάνατος του εμβρύου- Ενδοκρινολογικές συσχετίσεις

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο θεωρητική διδασκαλία	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	36
	Ανάλυση μελετών περίπτωσης	
	Μελέτη βιβλιογραφίας- Συγγραφή εργασίας / εργασιών	25
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή/τριας	29
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
	<p>Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, στο τέλος του εξαμήνου, σε θέματα σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή /&amp; προφορική (ΠΕ)</li></ul>	

	<ul style="list-style-type: none"><li>• με ερωτήσεις ανάπτυξης ή και σύντομης απάντησης</li><li>• ή/&amp; πολλαπλής επιλογής,</li><li>• ή/&amp; με αξιολόγηση περιστατικού,</li></ul> <p>Ο βαθμός μαθήματος (ΒΜ) περιλαμβάνει:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Την (ΓΕ) ή/&amp; (ΠΕ) που αντιστοιχεί στο 80% του(ΒΜ) &amp;</li><li>2. Την παρουσία της εργασίας που αντιστοιχεί στο 20% του (ΒΜ).</li></ol> <p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτηών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές/τριες με τη δήλωση του μαθήματος.Ο τρόπος αξιολόγησης ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με της φοιτητές.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Ιατράκης Γ.(2016) Ενδοκρινολογία της Γυναίκας. Αθήνα, Εκδόσεις “Δεσμός”.
2. Alemzadeh R, Rising R, Lifshitz F. (2007) Obesity in Children. In: Lifshitz F. Pediatric Endocrinology. New York, Informa.
3. Caraty A, Skinner DC.( 1999). Progesterone priming is essential for the full expression of the positive feedback effect of estradiol in inducing the preovulatory gonadotropin-releasing hormone surge in the ewe. Endocrinology, 140: 6. 165-70.
4. Deepa B, Gayatri S, Jiten V, Dushyant S. (2012). The Diagnostic Usefulness of Thyrotropin-Releasing Hormone (TRH) and Metoclopramide Stimulation Tests in the Evaluation of Hyperprolactinemia. The Endocrine Society's 94<sup>th</sup> Annual

Meeting and Expo, June 23–26, - Houston, TX.

5. Fitzgerald PA. (2011) Endocrine Disorders. In: McPhee SJ, Papadakis MA. 2011 Current Medical Diagnosis and Treatment. New York, McGrawHill Lange.
6. Greenspan F. (2010) Βασική & Κλινική Ενδοκρινολογία. Εκδόσεις Π. ΧΠασχαλίδης
7. Jameson L. (2010) Ενδοκρινολογία. Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου.
8. Nappi RE, Facchinetto F. (2003). Psychoneuro-endocrine correlates of secondary amenorrhea. *Arch Women Ment Health*, 6:83-9.
9. Rao RD, Cobleigh MA. (2012). Adjuvant endocrine therapy for breast cancer. *Oncology (Williston Park)*, 26:541-7.
10. Roncati L, Piscioli F, Pusiol T. (2016). The endocrine disruptors among the environmental risk factors for stillbirth. *Sci Total Environ*, 563-564:1086-7.
11. Serme-Gbedo YK, Abdelouahab N, Pasquier JC, Cohen AA, Takser L. (2016). Maternal levels of endocrine disruptors, polybrominated diphenyl ethers, in early pregnancy are not associated with lower birth weight in the Canadian birth cohort GESTE. *Environ Health*, 15:49.
12. Sperling S, Bhatt H. (2016). Prolactinoma: A Massive Effect on Bone Mineral Density in a Young Patient. *Case Rep Endocrinol*, doi: 10.1155/2016/6312621.
13. Strauss J, Barbieri R. Yen & Jaffe's (2014). *Reproductive Endocrinology*, 7<sup>th</sup> Edition. Elsevier Inc..

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### «ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M062	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	H
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις	2	3
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)</b>	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	<b>ΟΧΙ</b>	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	<b>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</b>	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	<b>ΟΧΙ</b>	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αυτό αποτελεί μάθημα ειδίκευσης που στοχεύει στην κατανόηση των ειδικών καταστάσεων που αφορούν τον μητρικό θηλασμό. Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν επιστημονικές γνώσεις όσον αφορά στην αιτιολογία, τα σημεία και συμπτώματα καθώς και την αντιμετώπιση και την παρεχόμενη φροντίδα σε θέματα παθολογικών καταστάσεων που σχετίζονται με το μητρικό θηλασμό και αφορούν είτε στη μητέρα είτε στο νεογνό. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με γνώσεις, κλινικές και γνωστικές δεξιότητες και ικανότητες ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν έγκαιρα, αυτόνομα και υπεύθυνα τα σημεία και συμπτώματα των παθολογικών καταστάσεων στο μητρικό θηλασμό ώστε να συμβάλουν στην έγκαιρη πρόληψη και

αντιμετώπιση τους.

Συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- ❖ Να παρακολουθούν και να αξιολογούν την πορεία της γαλουχίας και του μητρικού θηλασμού, να επιλύουν τυχόν προβλήματα, να υποστηρίζουν και να ενδυναμώνουν τη θηλάζουσα γυναίκα σε όλη την πορεία του μητρικού θηλασμού.
- ❖ Αναπτύξουν της απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες για την διαχείριση ειδικών καταστάσεων που αφορούν τόσο στην θηλάζουσα μητέρα όσο και στο θηλάζον νεογνό-βρέφος.
- ❖ Εκπαιδεύσουν τη θηλάζουσα μητέρα βασισμένοι στα νεότερα επιστημονικά δεδομένα και να εφαρμόσουν τεκμηριωμένες πρακτικές για την υποστήριξη και προαγωγή του μητρικού θηλασμού.
- ❖ Εφαρμόσουν ολιστική προσέγγιση και να παρέχουν ολιστική μαιευτική φροντίδα σε θηλάζουσες
- ❖ Συνεργαστούν με υπευθυνότητα με της επαγγελματίες υγείας και να αποτελούν με ενεργό και λειτουργικό τρόπο μέλος μιας πολυεπιστημονικής ομάδας όσον αφορά στην αντιμετώπιση των ειδικών και παθολογικών καταστάσεων στο μητρικό θηλασμό.

#### Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Ανάληψη πρωτοβουλιών.

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- 1.** Ανατομία μαστού. Φυσιολογία και μηχανισμός της γαλουχίας. Μεγάλοι μαστοί, μικροί μαστοί, ολιγογαλακτία, αγαλακτία.
- 2.** Σύσταση, ανοσολογική αξία και διαφοροποιήσεις στη χημική σύσταση του μητρικού γάλακτος. Ο ρόλος των περιβαλλοντικών χημικών παραγόντων.
- 3.** Διατροφή θηλάζουσας και λήψη συμπληρωμάτων για τη μητέρα και το νεογνό. Ειδικές δίαιτες. Χρήση γαλακταγωγών στην έναρξη και ενίσχυση της παραγωγής γάλακτος.
- 4.** Αντενδείξεις μητρικού θηλασμού-Λήψη φαρμακευτικής αγωγής, εξαρτησιογόνες ουσίες και μητρικός θηλασμός.
- 5.** Μαιευτική φροντίδα και συμβουλευτική στην αντιμετώπιση συνήθων διαταραχών κατά το μητρικό θηλασμό: υπερφόρτωση μαστού- επώδυνες, επίπεδες ή εισέχουσες θηλές, απόφραξη γαλακτοφόρου πόρου, μαστίτιδα.
- 6.** Άρνηση του μαστού-Δυσκολία διατήρησης δραγμού - Ανεπαρκής παραγωγή γάλακτος.
- 7.** Συστάσεις σχετικά με το μητρικό θηλασμό σε χρόνια νοσήματα και ειδικές λοιμώξεις της μητέρας.
- 8.** Ψυχικές διαταραχές και μητρικός θηλασμός.
- 9.** Χειρουργικές επεμβάσεις στο μαστό και μητρικός θηλασμός
- 10.** Τοκετός και μητρικός θηλασμός.
- 11.** Αντισύλληψη και μητρικός θηλασμός.
- 12.** Διαμαρτίες στόματος νεογνού και μητρικός θηλασμός(Χειλεοσχιστία, Υπερωοσχιστία, Αγκυλογλωσσία)- Εναλλακτικές μέθοδοι σίτισης.
- 13.** Μητρικός θηλασμός και
  - Νεογνικός ίκτερος
  - Πρόωρο, υποτονικό, υπερτονικό, υπογλυκαιμικό νεογνό.
  - Διαχείριση κολικών
  - Πολύδυμη κύηση
- 14.** Επιστροφή στην εργασία. Δημιουργία ατομικής τράπεζας γάλακτος.

Αποθηλασμός.

**15. Προώθηση και υποστήριξη του μητρικού θηλασμού σε ευάλωτους πληθυσμούς, (έφηβες, μετανάστριες κ.α)**

## 5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Χρήση Η/Υ (Power point presentations)</li><li>▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</li></ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτόνομη μελέτη φοιτητή	51
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<p><b>Αξιολόγηση του φοιτητή/τριας:</b></p> <p>Γραπτή ή και προφορική τελική εξέταση (100%).</p> <p>Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτητές απαντούν σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Η εξέταση περιλαμβάνει :</p> <ul style="list-style-type: none"><li>α. ερωτήσεις σύντομης απάντησης είτε,</li><li>β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη ενός θέματος (ή προφορική παρουσίαση εργασίας) είτε,</li><li>γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση ενός κλινικού σεναρίου (casestudy) είτε,</li><li>δ. ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε,</li><li>δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.</li></ul>	

	<p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10).</p> <p>Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης (ΓΕ) είναι το πέντε (5 ).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική:

- 1.Αντωνίου Ε., Βιβλάκη Β., Ρωμανίδου Α., Ντάνγκα Δ., Βασιλάκη Ε., Σουρανάκη Ε., Κεφαλογιάννη Α., Λεονταράκη Ε. (2007) *Η γυναίκα και το νεογνό στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας*. Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.
- 2.Ινστιτούτο Υγείας του παιδιού. (2015) *Μητρικός Θηλασμός. Οδηγός για επαγγελματίες υγείας*. Επιμέλεια: Αντωνιάδου-Κουμάτου Ι. & Σοφιανού Αικ. Αλκυόνη: Εθνική Πρωτοβουλία προαγωγής μητρικού θηλασμού.
3. Loedermilk D.L. & Perry S.E., (2006) *Maternity Nursing*.6thEdnMosby, Νοσηλευτική μητρότητας, Μετάφραση - επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α., Εκδ.Λαγός.

### Ξενόγλωσση:

10. Chapman L. and Durham R. (2010). *Maternal-Newborn Nursing. The Critical Components of Nursing Care*. E. & A. Davis Company, Philadelphia.
11. Joan Younger Meek (2011). *New Mother's Guide to Breastfeeding*. American Academy of Pediatrics.2nd ed. Bantam Books.
12. Lawrence R. A. & Lawrence R.M. (2016) *Breastfeeding: A Guide for the Medical Professional. 8th edition*. Elsevier, Mosby. USA.
13. Lauwers J, Swisher A. (2011). *Counseling the Nursing Mother: A Lactation Consultant's Guide*.5 th ed. Sudbury MA: Jones and Bartlett Learning.
14. London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.C., Ball J.W., Bindler R.C., Cowen K.J. (2015). *Maternal & Child Nursing Care*.(4th Edition). Pearson Education. London.
15. Perry S.E. , Hockenberry M.J. , Lowdermilk D.L. , Wilson D . (2013). *Maternal*

- Child Nursing Care. 5th Edition.* Elsevier, Mosby, Canada.
16. Pollard M. (2017) *Evidence-based Care for Breastfeeding Mothers: A Resource for Midwives and Allied Healthcare Professionals.* Routledge, Taylor& Francis Group.
  17. Ricci S., Kyle T., Carman S. (2013) *Maternity and Pediatric Nursing.* 2ndEdition. Lippincott Williams & Wilkins. China.
  18. Weaver P. and Evans S.K. (2007). *Practical Skills Guide for Midwifery.* 4thEdition. Morningstar Publishing Co. Wasilla.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Acta Paediatrica
- Advanced Practice in Neonatal Nursing
- Advances in Neonatal Care
- Breastfeeding Medicine
- Breastfeeding Review Journal
- British Journal of Midwifery
- Clinics in Mother and Child Health
- Infant Journal
- Intensive & Critical Care Nursing
- International Breastfeeding Journal
- International Journal of Pediatrics & Neonatal Care
- JAMA Pediatrics
- Journal of Child Health Care
- Journal of Critical Care
- Journal of Human Lactation
- Journal of Neonatal Nursing
- Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing

- Journal of Reproductive & Infant Psychology
- Midwifery
- Neonatal Intensive Care
- Neonatal Intensive Care Nursing
- Neonatal Network. The journal of Neonatal Nursing
- Newborn and Infant Nursing Reviews
- Pediatrics
- Pediatrics and Neonatal Nursing
- The American Journal of Maternal/Child Nursing
- The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing
- The Lancet
- World Journal of Critical Care Medicine

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ  
«ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M063      ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ      H
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Διάφορες μορφές διδασκαλίας	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ(ΜΕΥ)</b>	
	<b>ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ(ΕΥ)</b>	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΟΧΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>		

## 2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές έννοιες των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας.</p> <p>Απώτερος στόχος είναι να αξιοποιήσουν αυτή τη γνώση σε μεγαλύτερη κλίμακα και να κατανοήσουν το περιεχόμενο των όρων Ηλεκτρονικός Φάκελος Ασθενή, ανάλυση λειτουργίας φορέων υγείας, Ιατρικοπληροφορικό σύστημα, νοσοκομειακό πληροφορικό σύστημα, εργαστηριακό πληροφορικό σύστημα. Τέλος να γνωρίζουν τα πληροφιακά υποσυστήματα που χρησιμοποιούνται για την Μαιευτική και τη Γυναικολογία.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ Έχουν βασικές γνώσεις υποδομής και βασικές δεξιότητες στη χρήση υπολογιστή σε πληροφορικά συστήματα των υπηρεσιών υγείας.</li> <li>❖ Έχουν επίγνωση των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούν οι</li> </ul>

<p>φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>❖ Συντάσσουν ηλεκτρονικά έγγραφα και υπολογιστικά φύλλα.</li><li>❖ Αποθηκεύουν ηλεκτρονικά τον πλήρη ιατρικό φάκελο του ασθενή.</li><li>❖ Διαχειρίζονται βάσεις δεδομένων .</li><li>❖ Αναζητούν πληροφορίες από τη διεθνή βιβλιογραφία για θέματα της ειδικότητας τους.</li><li>❖ Εφαρμόζουν ηλεκτρονική συνταγογράφηση.</li></ul>
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p>

### **3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

#### **Θεωρητικό Μέρος Μαθήματος .**

1. Βασικές έννοιες πληροφορικής (κεντρική μονάδα, βιοηθητικές μνήμες, συσκευές εισόδου – εξόδου, λογισμικό, δεδομένα, λειτουργικά συστήματα, πακέτα λογισμικού).
2. Δίκτυα υπολογιστών
3. **Επεξεργασία κειμένου** και υπολογιστικά φύλα(διαχείριση αρχείων (Windows), Βασική επεξεργασία κειμένου (Word), internetexplorer, OutlookExpress, Υπολογιστικά φύλλα (excel)).
4. Υπηρεσίες διαδικτύου (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ηλεκτρονική περιήγηση).
5. Δίκτυα υγείας.

6. Φύση και διαχείριση της ιατρικής πληροφορίας, διακίνηση ιατρικής πληροφορίας.
7. Κωδικοποίηση ιατρικών όρων και συτήματα καταγραφής της ιατρικής πληροφορίας.
8. Ηλεκτρονικός ιατρικός φάκελος ασθενούς.
9. Νοσοκομειακό πληροφορικό σύστημα (ΝΠΣ).
10. Εργαστηριακό Πληροφορικό σύστημα.
11. Πληροφοριακά συστήματα για τη Μαιευτική και τη Γυναικολογία.
12. Βάσεις δεδομένων και ιατρικές βάσεις δεδομένων.
13. Συστήματα διαχείρισης και μεταφοράς ιατρικών εικόνων (DICOM – PACS).
14. Ολοκλήρωση και διαλειτουργικότητα πληροφοριακών συστημάτων υγείας.
15. Χρήση υπολογιστή και Υπηρεσίες διαδικτύου εφαρμογές στη συγκεκριμένη επιστημονική ή επαγγελματική κατεύθυνση.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Πακέτα επεξεργασίας κειμένου και υπολογιστικών φύλλων, πακέτα διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων, Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας.  Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω του eclass	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	26
	Αυτόνομη μελέτη	64
	<b>Σύνολο</b>	<b>90</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	Η αξιολόγηση του φοιτητή/τριας γίνεται με γραπτή εξέταση(ΓΕ) ή/και προφορική εξέταση (ΠΕ) στην Ελληνική.	

	<p>Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα( 0-10)</p> <p>Βάση επιτυχίας είναι το πέντε(5).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται από τον καθηγητή του μαθήματος στους φοιτητές και από την ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τους φοιτητές.</p>
--	---

## 5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνική :

- 1.Τσουροπλής Α.και. Κλημόπουλος Σ.,( 2005). *Εισαγωγή στην Πληροφορική*. Εκδ. Νέων Τεχνολογιών.
- 2.Κοίλιας Χ., Καλαφατούδης Σ. και Μπανδήλα Ε.,( 2003 ).*Εισαγωγή στην Πληροφορική και χρήση γηπολογιστή*. Εκδ. Νέων Τεχνολογιών.
- 3.Κοίλιας Χ, Καλαφατούδη Σ.( 2007).*Χρήση γηπολογιστή*. Εκδ. Νέων τεχνολογιών.
- 4.Νικήτας Ν. Καρανικόλας, Πληροφορική και Επαγγέλματα Υγείας, 1<sup>η</sup> έκδοση, Αθήνα, 2010, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- 5.Τόκης Ιωάννης & Τόκη Ευγενία, Πληροφορική υγείας, 1<sup>η</sup> έκδοση. 2006, εκδόσεις Τζιόλα.
- 6.Μπότσης Ταξιάρχης και Χαλκιώτης Στέλιος, Πληροφορική υγείας, 1<sup>η</sup> έκδοση, 2005, Εκδόσεις Δίαυλος.
- 7.Αντωνακόπουλος Κ., Καλαφατούδης Σ.και Στασινός Χ. (2004) .*Αυτοματισμός γραφείου μετο MicrosoftOffice 2000/XP*. Εκδ. Νέων Τεχνολογιών.

### Ξένη :

- 1.BeeckmanGand. QuinnM. J. (2007). *Σύγχρονη Τεχνολογία της Πληροφορικής*. Εκδ

- Γκιούρδας .
- 2.BrooksJ. G.(2005).*Η επιστήμη των Υπολογιστών* . Εκδ Κλειδάριθμος.
- 3.Romana Nelson and Nancy Staggers, *Health Informatics: An Interprofessional Approach*,  
1<sup>st</sup> edition,2015
- 4.Carol J Buck, step-by-step Medical Coding, 2-16 Edition, 1<sup>st</sup> edition,2015.
- 5.Toni Lee Herba and Patricia Czar, *Handbook of Informatics for Nurses for Healthcare Professionals*, 5<sup>th</sup> Edition, 2012.

### **Βαθμολογία Μαθημάτων και Υπολογισμός βαθμού πτυχίου**

Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το πέντε (5).

Ο βαθμός πτυχίου υπολογίζεται βάσει του συνολικού αθροίσματος των σταθμισμένων βαθμών των μαθημάτων, σύμφωνα με την αξία τους σε πιστωτικές μονάδες. Οι βαθμοί κατατάσσονται σε κλίμακα από 0.00 έως 10.00.

Η κατάταξη του τίτλου σπουδών καθορίζεται ως εξής:

- **Άριστα:** 8.50-10.00
- **Λίαν Καλώς:** 6.50-8.49
- **Καλώς:** 5.00-6.49